

IJA # 374

סדור שערי ירושלים

Sidur Sha'are Yerushalyim

Zisarman, Avraham Tsevi

Jerusalem, 5650 (1889 or 1890)

Fragmentary text visible through the worn leather, appearing as faint, illegible markings and bleed-through from the reverse side of the cover.

סדור

שְׁעָרֵי יְרוּשָׁלַם

כולל

סדר תפלות לכל ימות השנה

באותיות גדולות מאד

מנקד ומגה בעיון רב ע"פ כללי הדקדוק

עם דגושים ומתנים על מצב הנגינות שבאות מלעיל.

נוסח ספרדים יכב"ץ

בראש הסדור הצגנו

כללי הנקוד

בדרך קצרה ובסגנון יפה מאת הרב המופ' מדקדק נפלא

מו"ה ר' אברהם צבי זיסערמאן נ"י

תוצאת פרומקין ונאטאנואהן

נדפס

פעה"מ ירושלים תובכ"א

בדפוס הוי"ד פרומקין הי"ו

הנה זה מכבר אשר עלת על לבי להוציא מכח אל הפועל לערוך לצעירי
 התלמידים כללי הנקוד היותר נחוצים, ובדרך קצרה, שיהי' מועט מחויק את המרובה,
 אבל לא הרחבתי עו בנפשי לגשת אל מלאכת הקדש הלזו בוריוות, אמנם עתה לעת
 הגמור סדור הפלה הנכחי **"שערי ירושלים"**, אשר יציא לאור ע"י השותפים
הרי"ד פרומקין והר"נ נאמאנזאהן. אמרתי עתה הגיע הזמן לערוך פה
 בראש הסדור קונטרס **"כללי הנקוד"** היותר נחוצים לתועלת תלמידי ילדי ישראל, מבלי
 פלפול והגות יתרה, כי אם בדרך קצרה, וגשתי אל המלאכה וערכתי את **"כללי הנקוד"**
 באופן היותר נאות, ובסדר הגון, ובסגנון היותר נוח להתקבל על לבות צעירי התלמידים,
 כאשר יראו עיני הקוראים, ותקיתי תשעשעני כי יהי' גם לצורך גדול ותועלת, גם
 להמלמדים המשתדלים לעשות מלאכת ה' באמונה ובשלמות, כי ימצאו פה את הדרוש
 והנחוץ ללמד לתלמידיהם, ובזמן לא כביר ירכשו להם התלמידים כל כללי הנקוד.
 ואני הפלה לה' שיזכני להוציא לאור בקרב הימים את חבורי כ"י אשר אתי גם לפעלים
 ולשמות, וכללי הנקוד באריכות, היינו כל כללי מלעיל ומלרע, דגושים, נעים ונחים,
 וכללי הנגינות, הכל מביאר היטיב בסדר נכון, (ויען כי כל אלה הנו' מסתעפים
 ונאחזים הרבה לכללי הפעלים והשמות, לזאת מצאתי נכון לפני להשמיט פה את הכללים
 הדרוש להם ידיעה כבודה בפו"ש, למען לא יכבד על הקורא אשר אין לו יד בפעלים
 ושמות, כי זה כל מגמתי שצעירי התלמידים יבינו כל כללי הנקוד גם במרם החיים
 ללמוד בפעלים ושמות):

גם הגהתי את סדור הפלה הלזה בתכלית הדיוק ובעיון נמרץ, כדגושים
 ובמתנים נצבים תחת האותיות להורות איזה מלה שהוא באה מלעיל, וה' יאיר עינינו
 בתורתו, ויצילנו משגיאות, ויטהר רעיוננו לעבדו בלבב שלם, עבודה זו היא הפלה,
 ולא נכשל בלשוננו בעת עמדתנו לפני בוראנו, בתחנתנו ובתפלתנו, ועבודתנו תהי'
 עבודה המה, ונזכה לראות בשוב ה' את שובת ציון, יג' יעקב ישמח ישראל, ובתוכם'
 גם אני הצעיר העורך והמסדר **אברהם צבי כה"ר משה זאב ז"ל זיסערמאן**
 ב"ב של הרב הגאון הצדיק וכו' מו"ה **איסר יהודא זצ"ל ראב"ד דק"ק**
בריסק דלויטא.

כללי הנקוד.

האותיות.

- א) כ"ב אותיות האלפ"ב מבטאות בפה ע"י המשה כלי המכטא היינו אהח"ע,
 מהגרין, גיב"ק מהחך, דמלנ"ת מהלשון, זמשר"ץ מהשנים, בומ"ף מהשפתים
 ואיתיות מ"ן נעור מוצאן דרך הנחורים.
- ב) אותיות אהח"ע שמוצאן מן הגרון, שהיא היותר פנימי מכל המוצאות, נוחות
 להתבלע במכטא, לכן צריכין להשיגה שלא תתבלע הנרתן הנכונה ולא תתדמנה
 בהרתן זו לזו, היינו הכרת אות א' כאדם הגונח מקרב לבו ומוציא הגה א', העי"ן
 הוא בהברה חזקה מאד מפנימיות הגרון, ולא בשום עור מהנחורים, רק בהגרין לבד,
 הכרת הה"א כאדם הפותח פיו ונרוננו ומוציא הכל מהלב, הכרת החי"ת הוא בהגרין
 לבד, ולא בהנבלת הגרון להחך, כי זאת היא הכרת חב' הרפוי', אבל החי"ת הוא
 בהגרין לבד.
- ג) וכן ראוי להוזהר בהכרת כל האותיות לקראן במוציאיהם כחקותיהם, היינו
 הכרת

והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בחרת בה מלכים

עמודות היו רגלינו
 (חבלים ק)

הכרת התי"ו הרפוי' לא תתדמה בהכרתה להכרת הסי' כי הכרת התי"ו הרפוי' היא בנגיעת ראש הלשון להשנים, ובין השנים יפריד, והכרת הסי' היא בסגירת השנים העליונים להתחתונים, וראוי להזהר מאד שלא להשחית במבטא את המלות, בסבת העדר הכרת האותיות בתקוניהם, וישלא להשמע כמו מלות אחרות המשוונות מהן בכתיבה ובקריאה, ובפירתן ובנקוד, כמו מקדש שפיקדישים לא ישמע בקורא מקדש שפיקדישים, וכן מלות אב לבקד פגיו תמיד לא ישמע בקורא אף לבקד פגיו תמימי, וכן מלת פתח לא ישמע בקורא פתח או פסק, וכן הרבה כיו"ב, וכן לא יקרא לאלפין עיניו ולעיניו אלפין (מגילה כ"ד ע"ב).

התנועות.

(ד) האותיות התנועה במבטא הפה ע"י עשר תנועות, חמש תנועות גדולות ונקראות אבות, ונארכות במבטא, (עד שנמשך בהברתן אחת מאותיות אה"י נח נסתר) זמן החמש אבות תגלגלה עוד חמש תנועות קטנות והן תולדות, וקצרות מהן במבטא, (עד שמוגבלות בדגש חזק או בשוא נח), ואלו הן:

תנועות גדולות	תנועות קטנות
קמץ גדול (א)	פתח
צירף (א)	סגול
חירק גדול (א)	חירק קטן, ר"ל שאין אחריו יו"ד
חולם (א)	קמץ קטן או קמץ חסוף
שו"ק או מלופום (א)	קמץ או שו"ק

(ה) ההבדל שבין קמץ גדול לקמץ קטן הוא זה, כל קמץ שיש בו נגינה, או מתג, (הוא קי נצב לארכו כזה | |) ומקומו משמאל התנועה, והוא בא בתנועה השלישית שלפני הנגינה לקמן סי' ב"א או אחריו אות תנועות רפוי' (ר"ל בלי דגש) הוא קמץ גדול, (וסמינו נמ"ה, ר"ל נגינה מתג, רפה), כמו אֶמְרָה, הראשון קמץ גדול בראית המתג שבצדו, והשני קמץ גדול בראית הנגינה, וכן אֶבְלָה, קִרְבָּה, וכיו"ב, קִרְבָּן, חֲכֵמָה, הקמץ הראשון קמץ קטן, לפי שאין בו מתג, פָּלוּ בבית (ש"א ו' ו'), לא פָּלוּ רחמיו (איכה ג' כב), הוא קמץ גדול, לפי שאחריו אות רפוי', אבל פָּלוּ תפלות (תהלים עב), הוא קמץ קטן, לפי שאחריו אות דגושה, וכן קָנוּ שמים, קָנִי ושחיו וכיו"ב.

(ו) כמו שיש להאותיות מוצאות מיוחדות לכל אות (לעיל סי' א') כן יש להתנועות מוצאות לכל תנועה, היינו קמץ מהגרון, צירה וחירק מהחך, חולם ושורק מהשפתים, וכמוצאי האבות כן מוצאי התולדות.

(ז) ויש עוד מין נקודה (ז) ונקראת שוא, והיא בערך משרת אל התנועות, לכן

(*) החולם נקרא כפי רש"י ז"ל מלאפום (שמות טו, ב, ה), והוא מלשון מלאפום, ומזה יש להוכיח שהכרתו הוא כהנבחה חלל הפה ובקבוץ השפתים יחד, כרו שישך וי"ו נח נסתר מהכרת החולם, ולא כהמנועים המבטאים אותו בצירה, שע"ז משתנה כונת הענין, כמו במקום וַיֵּצֵא וַיִּקַּח שהם פעלים וצאים מבנין הפעיל קוראים וַיֵּצֵא וַיִּקַּח שהם פעלים עומדים מבנין הקל, וכן במקום וַיֵּבֶא שהוא פעל עומד מבנין הקל, קוראים וַיֵּבֶא וַיִּקַּח שהוא פעל יוצא מבנין הפעיל, ועוד הרבה שגיאות כאלה שמשמטות החולם המשובש מהפך פִּנְתָּה הענין, או שנראה לע"ז לשון, כמו גוי חק עו קדוש כְּעֵשֶׂי (תהלים קמ"ב) קוראים גי חק עו קדוש כְּעֵשֶׂי וכיו"ב.

ובאן מצאתו לי במקום להעיר תוכחת מגולה לאלו האנשים המנועים וקוראים את הדלית של השם הקדוש בשו"א אֶרְבֵּי או בצירה אֶרְבֵּי, ויכול להיות שנכנס בספק ברכות לבטלה, ויצא שכן בהפסדו, לכן ראוי להזהר לקרוא האל"ף בחתף פתח ולא בפתח, והדלית בחולם ולא בשוא ולא בצירה,

לכן תסמך תמיד אל תנועה אחרת, אם אל תנועה שלפניה נקראת שוא נח, כמו אֶבְרָהִם וַיִּשְׁרָאֵל, ואם אל תנועה שלאחריה נקראת שוא נע, כמו רָאָה כָּנִי שָׁמַע דְּבָרֵי יְיָ וַיִּשְׁכַּח־הָיָה.

(ח) המלמד צריך להזהר שלא ילמד להליד הכרת השוא עד שירגילהו להמשיך הכרות התנועות עם המלות ביחד, ואז ילמדוהו תהלוכות השוא אם להניע או להניח, ובוה הדרך ינהלנו לאט לאט עד אשר יתרגל להתפלל כיואת, ולא ישחש בשגיאת המנועים שקוראים את השוא בצירה, כמו רָצָה וַיִּשְׁמְחוּ קִרְבָּנֹת, שונוים לקרוא רָצָה וַיִּשְׁמְחוּ קִרְבָּנֹת, וכדומה.

סימן לשוא נע א ב ג ד ה.

(א) שוא בראש המלה שוא נע כמו כָּנִי כְּבוֹרִי, ובסוף המלה שוא נח, ופמו בן כְּבוֹרִי. (ב) שני שואין רצופים באמצע המלה, הראשון נח והשני נע, כמו תִּשְׁמְעוּ וַתִּשְׁמְחוּ, אבל שני שואין רצופים בסוף המלה, שניהם נחיים, כמו אֶמְרָתְךָ קִשְׁטֵי גִרְדִּי.

(ג) גדולה: כל שוא שאחר תנועה גדולה בלי מתג המורה על מצב הנגינה הוא שוא נע, כמו אָמְרוּ וַיִּשְׁמְעוּ אֹמְרִים בְּמוֹפְתָהּ, אבל שוא שאחר תנועה קטנה, שוא נח, כמו חֲכֵמָה מִשְׁפָּלָת וְחֲסָדָתְךָ נִחְדָּלָתְךָ, וכן תנועה גדולה במתג המורה על מצב הנגינה מלעיל, ובעצם ג"כ השוא שאחריה שוא נח, כמו לִבְנָה וְשִׁבְנָה וכדומה, אבל אם המתג מוצב על מצב נגינת נסוג אחר (אזי השוא שאחרי המתג הוא שוא נע, כמו תִּמְכּוּ פֶלֶךְ (משלי לא, יט) וַיִּשְׁפְּטֵי אֶרֶץ (ישע"ל מ, כג) וכדומה.

(ד) דגש: הוא נקודה בתוך האות (מ), שוא באות הדגושה הוא שוא נע, אף אחר תנועה קטנה כמו לְמִדּוֹ חִטֵּב, וַדְּבָרוֹ אִמְתָּה וַיִּשְׁרוּ לְבָבָהּ וכדומה.

(ה) הדומות: שתי אותיות דומות רצופות באמצע המלה והראשונה בשוא, הוא שוא נע אף אחר תנועה קטנה, כמו תִּלְלוּ הַנְּנִי וכדומה. (**)

החטפים.

(ו) אותיות אה"ע כהיוונן מחברות לתנועה שלאחריו יגוה אל שו"אן פתח או סגול או קמץ קטן, ונקראים חטף פתח, חטף סגול, חטף קמץ, כמו עֲשֵׂה אֶמְתָּ אֶמְן, כאשר

(*) נסוג אחר הוא כל מלה שנגינתה משרת וראוי לכוא בה מלרע, ואחרית מלה בנגינה מפסקת בתנועה הראשונה מהמלה, או תפוג נגינת המלה הראשונה אחר למלעיל למען תת נח בין שתי הנגינות הקרובות, מה שכתב על המבטא להמשיך ב' נגינות בב' תנועות רצופות, כמו קָרָא וַיִּגְדַּלְהָ (בראשית א) אֶת וַתִּי אֶת (שם יב) כי כפי משפט הלשון ה"י ראוי להיות הנגינה מלרע כמו קָרָא וַיִּגְדַּלְהָ (שם א) אֶת וַתִּי בַת אֶלְיָוִי (שם ב) וַיִּשְׁפְּטֵי וַיִּשְׁרָאֵל (במדבר כה).

(**) והמדקקים האחרונים כתבו עוד סימן אחד לשוא נע אות, וי"ו" והוא סימן לשש אותיות, כג"ד כפ"ח" בשבאות רפויות אחריו שוא, אוי השוא שלפניהם הוא שוא נע, כמו מִלְכֵי בְּקָרְוִי, ובסבה זו המציא המדקק הגדול הרז"ה ז"ל המנאה חרשה וקרא להתנועה הקטנה שלפני השוא הנ"ל בשם תנועה קלה, לפי שהיא תמורת שוא, ומשמע זה מנוענע הרבה שואים שהם נחיים לדעת הראשונים, והרוצה להקרב יע"ו בספרו צהר התכה, ויסוד הנקוד.

ואולם כל המדקקים הראשונים כמו הראב"ע והרד"ק והר"א בתור, וכל הראשונים אשר לפני הרז"ה ז"ל סוברים כי כל שוא שאחר תנועה קטנה, אף שהתנועה הקטנה היא תמורת שוא, ואף לפני כנ"ד כפ"ח רפה ג"כ השוא נח, וגם המדקק הגדול הר"ו וואקף הידענהיים ז"ל ועוד הרבה מן המדקקים האחרונים צוהו על התנועה הקלה והשכיתו אותה, ואזרו כי הדרך אשר דרכו לנו הראשונים ז"ל היא הדרך הישרה ויופיה הלשון, וממנה לא נזוו, ואין באן מקום להאריך, ובחבורי אשר אתי ככ"ו בארנו בטוב טעם ודעת, האי מרגינות טבא דברי קדשו של הגר"א זצ"ל בספרו דקדוק אליהו, מהאותיות כנ"ד כפ"ח אחר שוא נח טעם רפוינס וטעם דגשונם,

בְּאֶשֶׁר אָנֹכֶה בְּאֶהְיֶה וּמִשְׁפָּטָם כְּמִשְׁפָּט שׂוֹא נַע, רַק שֶׁהֵם נִרְחַבִּים קֶצֶת בְּקִרְיָאָה, וּבִתְנָאֵי שְׂלָא יִהְיוּ נִמְשָׁכִים כְּשֶׁעוֹר מִשָּׁךְ אִיזָה תְנוּעָה, אִוְרָם כְּשִׁיחֵי שׂוֹא לְבַד בְּאוֹת גְּרוּנִית הַיָּא שׂוֹא נַח, כְּמוֹ יִחְפֹּץ יִבְעֵתוּי וְיִהְיֶה נִתְקָה וּבְדוּמָה.

הדגש

יא) דגש הוא נקודה בתוך האות, והוא מורה לחוק את האות במבטא, ויש שני מיני דגושים, דגש חוק ודגש קל, היינו כבוא הדגש באמצע המלה אחר תנועה נקרא דגש חוק. לפי שהוא מחוק כ"כ הכרת האות ההיא עד שהיא נשמעת ככפולה, כמו סִבְּתָה נשמע פאלו כתוב סִבְּתָה והדגש משלים הב' משרש סבב, אבל הדגש הקל אינו מכפיל את האות רק הוא מוציאה מרפוינה. כמו נִשְׁבַּע בולת הדגש הקל היה נקרא האות ברפיון נִשְׁבַּע, ומקומו בראש המלה כמו בְּרֵאשִׁית בְּרָא, או באמצע המלה לפעמים אחר שוא נח כמו בִּסְפָרִי.

יב) אותיות בנ"ד כפ"ת מקבלות דגש קל ודגש חוק, ואותיות ט"ם שק"ץ נוזל"ם אינן מקבלות רק דגש חוק, ואותיות אהחע"ד אינן מקבלות לא דגש חוק ולא דגש קל.

נח נראה ונח נסתר.

יג) חמש אותיות אהו"י לפעמים הן נסתרות במבטא, כמו פֶּא עֶשֶׂה לוֹ לֵי, ונקרא נח נסתר, ולפעמים נשמעות במבטא, כמו קָה קָה קָה ונקרא נח נראה, וזאת כאל"ף אינו נוהג דין נח נראה לעולם, לכן במלות נֶאֱדָר וְנֶאֱשָׁמוּ לְאֶסֶר, משפט האל"ף הזאת כאלו אינה וצריכים להעלים את האל"ף, ושאריו אותיות זולת אהו"י נראות לעולם, ר"ל נשמעות במבטא.

יד) בה"א נח נראה תבוא נקודה בתוכה הנקראת מפיק ה"א (ר"ל מוציא הכרת הה"א מחסתר לגרו"ל) כמו בַּהֲלָה, וכן כשהה"א בשוא נח באמצע המלה גיב הכרתה כמפיק ה"א, כמו נִתְקַדְּהָ וְנִתְמַדְּתָה וּבְדוּמָה.

טו) אותיות בוכ"ל המנוקדות בפתח לפני שם המיוחד ואדנות או לפני שם אלקים בצירה אוי האל"ף נח נסתר אחר הפתח והצירה, כמו בְּאֵלֵינוּ וְיִהְיֶה בְּאֵלֵינוּ וכן וְלִיתְהוּהוּ (תהלים סח, בא) האל"ף נח נסתר בפי הקבלה שבידנו שאינו נקרא ככתבו כ"א כנקודתו.

טז) באמצע המלה לא ינחו שתי אותיות אהו"י רצופות, וזאת אם אחת מהם אל"ף, כמו קְרָאֲבֵנִי קְרָאֲבֵנִי וְרָאוּ הַרְי"ש נקרא במלאפום והאל"ף והו"י נסתרין, כאלו כתוב קְרָאֲבֵנִי לְרֹבְבֵנִי וְרָאוּ, וכן לְמַלְאֵת וּבְמַלְאוֹת קְרָאִים (תהלים צט, ו) האל"ף נסתר כאלו כתוב לְמַלְאֵת וּבְמַלְאֵת קְרָאִים, ובדומה.

יז) כל מלה שראשיתה יוד בשוא, כמו וְיָמֵי יְהוּדָה יִשְׁנֵי יָשְׁנָה וְיָמֵי, כשתחבר אליה מאותיות בוכל"ם המשמשות בראש המלה אוי נשמט מהו"י, והחירק קטן מאותיות בוכל"ם משתנה לחירק גדול, והו"י נח נסתר. כמו קִימֵי וְיְהוּדָה לִישְׁנֵי בִישׁוּעָה קִימֵי יִשְׂרָאֵל (בראשית מח) ובדומה.

אל"ף ננוכה ושאלה

יח) כבוא אחת מאותיות הח"ע נח נראה בסוף המלה, אחר חולם, צירה, חירק, מלאפום, אוי תנקד תחתיה פתח להרחבת אות הגרון, כמו פֶּחַם לְמַנְצֵחַ וְיִהְיֶה הַנְּבִיָּה מִנְבִיָּה לְהַתְמַהֵמָה אֲשֶׁרֶץ וְאֲשֶׁרֶץ לְשׁוֹחַ יְדוּעַ, ונקראות כאלו כתוב פֶּחַם לְמַנְצֵחַ וְיִהְיֶה הַנְּבִיָּה מִנְבִיָּה לְהַתְמַהֵמָה אֲשֶׁרֶץ וְאֲשֶׁרֶץ לְשׁוֹחַ יְדוּעַ, ונקראת אל"ף ננוכה.

ובן

ב

נונהג הולך תמים ופועל נדק להתגבר כארי לעמוד בבקר לעבודת בוראו וכסיעור משנתו אע"פ שלא נטל ידיו עדין מיד יקום ויאמר

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ הַיּוֹמִים
שֶׁהַחֲזוֹרָת בִּי נִשְׁמָתִי בְּחַמְלָה.
רַבָּה אֲמוּנָתְךָ:

ואח"כ יטול ידיו קלת קודם שיגע בטוס אבר מאבריו וקודם שילבש אפילו חלוקו ואחר שלבש יטול ידיו כדנים ויברך

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יִצַר
אֶת הָאָדָם בְּחַכְמָה וּבְרָא בּוֹ נְקָבִים
נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים גְּלוּי וַיְדוּעַ לְפָנַי כַּסָּא
כְּבוֹדְךָ שָׂאֵם יִסְתָּם אַחַד מֵהֶם אוֹ אִם יִפְתַּח
אַחַד מֵהֶם אוֹ אִם יִפְתַּח לְהַתְקִים אֲפִילוֹ שְׁעָה
אַחַת: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה רֹפֵא כָּל בְּשָׂר וּמַפְלִיא
לַעֲשׂוֹת:

וכל היום כשיעשה לרכיו בין קטנים בין גדולים יברך ברכה זו
יש לומר שלא לומר שום פסוק קודם ברכת המורה:
ברכת מלית קטן

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת צִיצִית:

כשיזלזל מפתח ביתו יאמר סיר למעלות אשא עיני וגו'. כשהולך לכהכ"ל יחיש פסיעותיו ויאמר
בְּבֵית יְהוָה נִתְלַךְ בְּרִגְשִׁי:
א (נס"י) ובשנכנס

ובשכנס סוטה ואומר

ואני ברב חסדך אבא ביתך
אשתחווה אל היכל קדשך
ביראתך : מה טבו אהלך יעקב
משכנתיך ישראל : אבואה
למשכנתיך אשתחווה להדם
הגדיך :

כשיגיע למקומו ונתחן כדו הילוך ד' אמות ויבדוק ליוותיו, ואם לא בירך על טלית קטן יכוין ללכת בצרכה זו ויבדק

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו להתעטף בציצת :

והעטף בטלית על ראשו לפחות כדו הילוך ד' א' ובטורו על ראשו ואמר
מה יקר חסדך אלהים ובגני אדם בצל כנפיה יחסיון : וריון מרשן ביתך
ונחל עדניה משקם : פי עמך מקור חיים באורה נראה אור : משך
חסדך ידעך וצדקתך ישימי לב :

אריך לברך על התפל' של יד אחר הנחת' על הקיבור' קודם קשירתה
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו להניח תפלין :

ואם הפסיק בדבור בין תפלין של יד לשל ראש יברך אחר הנחתן על הראש קודם הסיוק
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על מצות תפלין :

מנה לקרו' בכל יום בטור התפלין עליו ד' פרשו' של תפלין וכבר ב' נאמרות בק"ס וכלן סמו
קדם, והיה כי יבואך לזכות את הרבים
וידבר : אל משה לאמר : קדש ל' כל בכור פטר כל רחם בגני ישראל
באדם ובבהמה לי הוא : ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה
אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים פי בחוק יד הוציא : אתכם מזה ולא
יאכל חמץ : היום אתם יצאים בחדש האביב : והיה כי יביאך : אל ארץ
הפגעני והרתי והאמרי ותחיו ותיבויסי אשר נשבע לאבותיך לתת לך ארץ
זבת

זבת חלב ודבש ועבדת את העבדה הזאת בחדש הזה : שבעת ימים
תאכל מצות וביום השביעי חן לוי : מצות יאכל את שבעת הימים ולא יראה
לך חמץ ולא יראה לך שאר כלל גבלך : והנחת לבנה ביום ההוא לאמר
בפבור זה עשה : פי בציאתי ממצרים : והיה לך לאור על ידך ולזכרון בין
עניך למען תהיה תורת : פי בפיך כי ביד חזקה הוציא : ממצרים : ושמת את
החקה הזאת למענה מימים ימימה : והיה כי יביאך : אל ארץ הפגעני באשר
נשבע לך ולאבותיך ונתנה לך : והעברת כל פטר רחם לוי וכל פטר שגר
בהמה אשר יהיה לך הזכרים לוי : וכל פטר חמור תפדה בשנה ואם לא תפדה
וערפתו וכל בכור אדם בבניה תפדה : והיה כי ישאלך בנה מחר לאמר מה
זאת ואמרת אליו בחוק יד הוציאנו : ממצרים מפיר עבדים : ויהי כי תקשה
פרעה לשלחנו ויהרג : כל בכור בארץ מצרים מפבר אדם ועד בכור בהמה
על בן אנו זבח לוי כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה : והיה לאור
על ידכה ולטוטפת בין עניך פי בחוק יד הוציאנו : ממצרים :

תפלת אליהו הנביא זיע"א

כתב הרב הארי ז"ל טוב לחדש לומר פתיחה אליהו קודם כל תפלה והפלה זהו לעזור ולהועיל
לפניה הלכ ויאמר קודם ויהי נועם ה' אלהינו ונ' :

פתח אליהו ואמר רבין עלמין דאנת הוא חר וקא בחושבן. אנת הוא עלאה על כל
עלאין סתימא על כל סתימין. לית מחשבה תפיסא בה כלל. אנת הוא דאפיקת
אשר תקנין וקרינן לון אשר ספירן לאתגא בהון עלמין סתימין דלא אתגלון ועלמין
דאתגלון. ובהון אתפסיאת מבני נשא. ואנת הוא דקשיר לון ומנח לון. ובגין דאנת
מלגא כל מאן דאפריש חר מן חבריה מאלין אשר אתחשיב ליה פארו אפריש בה.
ואליו אשר ספירן. אנון אליו פסירן. חר ארין וחר קציר וחר גינני. ואנת הוא דאנהיג
לון. ולית מאן דאנהיג לך לא לעלא ולא לתמא ולא מפל סטרא. לבושין תקינת לון
דמניהו פרחין גשמתין לבני נשא. ובמה גופין תקינת לון דאתקריאו גופין לבושין
דמכסון עליהו ואתקריאו בתקונא דא. חסד דרושא ומינא. נבונה דרושא שמאלא.
תפארת גופא. נצח וחוד תרין שוקין. ויסוד סיומא דגופא אור ברית קדש. מלכות פה
תורה שבעל פה קרינן ל'. מוחא חכמה איהו מחשבה מלגא. בינה לבא וכה חלב מבין.
ועל אליו תרין פתיב הנסתרות ליהנה אלתינה. פטר עליון איהו פטר מלכות. ועלה איתמר
מגיד מראשית אחרית ואיהו קרמפמא דתפלין (א' קרמפמא דלא מנה תפלין) מלגא
איהו ו"ד ה"א יא"ו ה"א דאיהו אוכה אצילות. ואיהו שקיו דאילנא פדרועו וענפוי. כמיא
דאשקי לאילנא ואתרבי בההוא שקיו. רבון העולמים אנת הוא עלת העלות סבת הסבות
דאשקי לאילנא בההוא גביעו. ומהוא גביעו איהו בגשמתא לגופא דאיהו חיים לגופא
ובד לית דמיון ולית דיוקנא מפל מה דלגא ולקבר. ובהאר שמיא וארשא ואפיקת מנהון
שמשא וסיקרא וכוכביא ומזלנא ובארשא אילגין ודשאין ונגתא דעדן ועשבין וחיון ועופין
וגינן ובני נשא לאשתמונדע בהון עלמין ואיהו ותנהיגון בהון עלמין ותמאין ואיהו
אשתמונדעאן משלמא ומתאי ולית בה דבע כלל ובר מפל לית (חוקא פ"א יחידא) בעלא
ומתאי ואנת אשתמונדע אדון על כולא וכל ספירין כל חר איהו ליה שם ודיע ובהון
אתקריאו מלכא. ואנת לית לך שם ודיע דאנת הוא ממלא כל שמחן ואנת הוא שלימו
דכלהו. וכך אנת תמלק מנהון אשתמארו פולחו שמחן בגופא בלא גשמתא. אנת חיים
ד'א בחכמה ודישא אנת הוא מבין וקא מבינה ודישא לית לך אחר ודישא אף
לאשתמונדעא

לאשתמודעא תוקפא וחילקא לבני נשא ולאחזאה לון איה מתנהג עקמא בדינא וברחמי
דאינון צדק ומשפט פנים עובריהון רבני נשא. דין איהו גבורה. משפט עמודא דאמצעיתא.
צדק מלכותא קדישא מאוני צדק תרין סמכי קשומ חין צדק אור ברית. בוקא לאחזאה
איה מתנהג עקמא. אבל לאו דאית לך צדק ודישא דאיהו דין ולא משפט ודישא דאיהו
רחמי ולא סמך אפיו מדות פקל:

קום

רבי שמעון ויחדשון מלין על ידך דהא רשותא אית לך לגללה רזין עמדין
על ידך מה דלא איתיהיב רשו לגללה לשום בר נש עד כען:

קם

רבי שמעון פתח ואמר לך יי הגדולה והגבורה וכו' עלאין שמעו אינון
דמיכין דחברון ורעיה מהימנא אתערו משנתכון סקילו ורננו שוכני עפר
אלין אינון לדיקיא דאינון מסערא דהסווא דאתמר בה אזי ישנה ולבי עד ולאז אינון
מתים ובגין דא אתמר בסון סקילו ורננו וכו' רעיה מהימנא אנת ואזכין סקילו
ורננו לאתערותא דשכינתא דאיהי ישנה בגלותא. דעד כען לדיקייא כלהו דמיכין
ושנתא בחוריהון. מיד יהיבת שכינתא תלת קלין לגבי רעיה מהימנא ויימא
ליה קום רעיה מהימנא דהא עליך אתמר קול דודי דופק לגבאי בחרבט אחוון
דיליה. ויימא ביהון פתחי לי אחותי רעיית יוכתי תמתי דהא תס עוכך בת ליון
לא יוסף להגלותך. שראשי נמלא על. מאי נמלא על. אלא אמר קודשא בריך
הוא אנת חשיבת דמיומא דאתחברב בי מקדשא דאתלא בביתא דילי ואתלנא בישובא.
לאז הכי דלא עלנא כל זמנא דאנת בגלותא. הרי לך סימנא שראשי נמלא על.
ה"א שכינתא בגלותא. שלימו דילה וחיים דילה איהו על. ודא איהו יו"ד ה"א
וא"ו. וה"א איהי שכינתא דלא מחושבן ט"ל. אלא יו"ד ה"א וא"ו דסליקו אחוון
לחושבן ט"ל. דאיהו מליא לשכינתא מנביעו דכל מקורין עלאין מיד קם רעיה
מהימנא ואזכין קדישין עמיה עד כען רזא דיתודא בילא"ו:

בקשות

י דיד נפש אב תרחמן. משוך עבדך אל רצונך. ריוץ עבדך כמו איה.
ישפתחה אל מור הדרך. יערב לו ידידותך. מנפסת צוף וכל מעם:
ך דור נאה זיו העולם. נפשי חולת אהבתך. אנא אל נא רפא נא ליה. בתראות
לך נועם זוף. אז תתמוך ותתרפא. והיתה לך שמחת עולם:
ן תיק יתנו נא רחמיה. ותוסה נא על גן אהובך. כי זה פמה נכסוף נכספתי
לראות בתפארת עזך. אלי תמדת לבי חוסה נא ואל תתעלם:
ך גלה נא ופרוס חכיבי עלי את ספת שלומך. תאיר ארץ מבורך. נגילה
וגשמחה בך. מהר אהוב כי בא מועד ותגנו כימי עולם:
יי חננו לך קיינו היה זרועם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה: קומי אורי כי
בא אורך וכבוד יי עליך ורח: כי הגה החשך יכסה ארץ וערפל לאמים
ועליך יורה יי וכבודו עליך יראה:

כל ברואי מעלה ומטה. יעידון ויגידון פלם באחד.
יי אחד ושמו אחד: שלשים ושתים נתיבות

שבידה. וכל מבין סודם יספרו את גדלה. והם יכירו
כי הכל שדה. ואתה האל המלך המיוחד: יעידון
לכבות בחשבם עולם בנוי. ימצאו כל יש בדתך
שנוי. במספר במשקל הכל מנוי. פלם נתנו מרועה
אחד: יעידון מראש ועד סוף יש לך סימן. צפון וים
וקדם ותימן. שחק ותבל לך עד נאמן. מזה אחד ומזה
אחד: יעידון הכל במקד נזכר ובוד. אתה תעמד והם
יאבדו אבוד. לכן כל יצור לך יתן כבוד. כי מראש
ועד סוף הלא אב אחד: יעידון ובתורתך יי אהינו כתוב
לאמר שמוע ישראל יי אהינו יי אחד: וידעת היום
והשבות אל לבבך כי יי הוא האלים בשמים מופעל
ועל הארץ מתמת אין עוד:

ואומר סיר למעלות אשא עיני. קדיש יהא שלמה

אדון עולם אשר מלך. בטרם
כל יציר נברא: לעת נעשה
בחפצו כל. אזי מלך שמו נקרא:
ואחרי ככלות הכל. לבדו ימלוך
נורא: והוא היה והוא הוה. והוא
יהיה בתפארה: והוא אחד ואין
שני. להמשילו להחבירה: והוא
ראשון והוא אחרון. לכל חומר

וּלְכֹל צוּרָה : בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי
 תְּכֵלִית. וְלוֹ הָעֵץ וְהַמְּשֵׁרָה : בְּלִי
 עֶרֶךְ בְּלִי דְמִיּוֹן בְּלִי שְׁנוּי וְתַמּוּדָה :
 בְּלִי חֲבוּר בְּלִי פְרוּד. גְּדוּל כַּח
 וּגְבוּרָה : וְהוּא אֵלִי וְחִי גַאֲלִי.
 וְצוּר חֲבֵלֵי בְיוֹם צָרָה : וְהוּא נְסִי
 וּמְנוּסִי. מְנַת כּוֹסֵי בְיוֹם אֶקְרָא :
 וְהוּא רוּפָא וְהוּא מִרְפָּא. וְהוּא
 צוּפָה וְהוּא עוֹרָה : בְּיָדוֹ אֶפְקִיד
 רוּחִי. בְּעֵת אִישָׁן וְאֶעִירָה : וְעַם
 רוּחִי גְוִיתִי. יְיָ לִי וְלֹא אִירָא :

אֶבְרַךְ אֶת שֵׁם יְיָ הַנֶּעֱלָם מִכָּל נִמְצָא : וְאֶקְוֶה חֲסִדוֹ כֹּל יְמוֹ. עַל
 כָּל טוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה : נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. לְזַכּוֹתֵינוּ רַצָּה :
 וּמְרוֹב כָּל חַטָּאתֵינוּ. נִתְּנָנוּ לְמַשְׁסָה : מִשְׁלֹו בָנוּ אוֹיְבֵינוּ. הֵן
 לְרִיב הֵן לְמִצָּה : שִׁבְרוּ כָּל עֲצָמוֹתֵינוּ. כִּקְנַה הַרְצוּצָה. וְהָאֵל פְּרוֹב
 חֲסִדָיו. פָּנָיו לְעַמּוֹ נִשְׂא : וּבְטוֹבוֹ יִשְׁלַח לָנוּ אֶת מוֹשִׁיעֵנוּ בְּמַרוּצָה :
 עֲמֹו אֲלֵיחֵו הַנְּבִיא. לְקַיִם אֶת חַמְּשָׁא : אֲמִיד

וְגִדְלֵ אֱלֹהִים חִי וַיִּשְׁתַּבַּח. נִמְצָא וְאִין עֵת אֵל
 מְצִיאֹתוֹ : אַחַד וְאִין יְחִיד כִּיחֻדוֹ. נַעֲלָם
 וְגַם אִין סוּף לְאַחַדוֹתוֹ : אִין לֹו דְמוֹת הַגּוֹף וְאִינוֹ

נוף. לֹא נַעֲרוּךְ אֲלֵיו קְדוּשָׁתוֹ : קְדֻמוֹן לְכָל דְבָר
 אֲשֶׁר נִבְרָא. רֵאשׁוֹן וְאִין רֵאשִׁית לְרֵאשִׁיתוֹ : הֵנוּ
 אֲדוּן עוֹלָם לְכָל נוֹצֵר. יוֹרָה גְדֻלָּתוֹ וּמְלֻכוֹתוֹ :
 שִׁפְעֵ נְבוֹאָתוֹ נִתְּנָו אֵל אֲנָשֵׁי סְגֻלָּתוֹ וְתַפְאֶרְתוֹ :
 לֹא קָם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד. נְבִיא וּמְבִיט אֶת
 תְּמוּנָתוֹ : תּוֹרַת אֵמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל. עַל יַד נְבִיאֵו
 נִאֲמַן בֵּיתוֹ : לֹא יִחַלְּפֶהָ וְלֹא יִמּוּר. דָּתוֹ לְעֵלְמִים
 לְזוּלָּתוֹ : צוּפָה וַיּוֹדַע סְתָרֵינוּ. מְבִיט לְסוּף דְבָר
 בְּקְדֻמוֹתוֹ : גּוֹמֵל לְאִישׁ חֲסִיד כְּמַפְעֵלוֹ. נוֹתֵן
 לְרִשְׁעֵי רַע כְּרִשְׁעָתוֹ : יִשְׁלַח לְקַץ יָמִים מוֹשִׁיחֵנוּ.
 לְפָדוֹת מַחְבֵי קֶץ יִשׁוּעָתוֹ : מֵתִים יַחִיָּה אֵל
 כְּרַב חֲסִדוֹ. בְּרוּךְ עַדִּי עַד שֵׁם תְּהַלְּלָתוֹ : אֱלֹהֵ
 יִשְׁלַח עֲשֵׂרָה לְעַקְרִים. הֵן הֵם יִסּוּד דָּת אֵל
 וְתוֹרָתוֹ : תּוֹרַת מוֹשֶׁה אֵמֶת וּנְבוֹאָתוֹ. בְּרוּךְ
 עַדִּי עַד שֵׁם תְּהַלְּלָתוֹ :

וְהַתְּפִלָּה חֲנָה וְתֹאמַר עֲלֵי לִבִּי בְּנֵי רְמָה קְרַנִּי בְּנֵי רַחֲבֵי פִי עַל
 אוֹיְבֵי פִי שְׂמַחְתִּי בִישׁוּעָתְךָ : אִין קְדוּשׁ פִּי פִי אִין
 בְּלִתְדָ וְאִין צוּר כְּאַלְהֵינוּ : אֵל תְּרַבּוּ תְרַבְרוּ גְבוּהָה גְבוּהָה יִצְיָא
 עֲתָק מִפִּיכֶם בִּי אֵל דְּעוֹת יְיָ וְלֹו נִתְּכֵנוּ עֲלִילוֹת : קִשְׁת גְּבוּרִים
 חֲתִים וְנִכְשָׁלִים אֲזוּרו חֵיל : שְׁבַעִים בְּלָחֵם נִשְׁפְּרוּ וְרַעֲבִים חֲרָפוּ
 עַד עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעָה וְרַבַּת בָּנִים אֲמִלְלָה : יְיָ מְמִירָה וּמְחִיָּה
 מוֹרֵד שְׂאוֹל וַיַּעַל : יְיָ מוֹרֵשׁ וּמַעֲשִׂיר מוֹשִׁפִּיל אַף מוֹרוּמִם : מְקִים
 מַעֲפָר דֵּל מַאֲשַׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיב עִם גְּדִיבִים וּכְסָא כְבוֹד
 וְנַחֲלִים בִּי לְיְיָ מְצַקֵי אֲרִיץ וַיִּשְׁתַּעַלְיָהֵם תִּבְל : רַגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמֹר
 וְרִשְׁעִים בְּחֻשְׁךָ יִדְפוּ בִּי לֹא בִכְחַ יִגְבַר אִישׁ : יְיָ יַחַתּוּ מְרוֹיְבֵי

עליו בשמים ירעם יי ידיו אפסי ארץ ויתן עז למלכו וירם קרן
 משיחו: אתוהי כמה רב רבין ותמהוהי כמה תקיפין מלכותה
 מלכות עלם ושלמנה עם דר ודר: ואנחנו עמך וצאן מרעיתך
 גודה לך לעולם לדר ודר נספר תהלתך: ערב ובקר ועתרים
 אשיחה ואהמה וישמע קולי: ברן יחד בוכבי בקר וירישו כל בני
 אלים: לא אירא מרכבות עם אשר סביב שתי עלי: ואני בני
 אצפה אחילה לאהי ישעי ושמעני אהי: אל תשמחי אויבתי
 לי כי נפלת קמתי כי אשב בחשך יי אור לי: כי לך יי הנהלתי
 אתה תענה אדני אהי: רגלי עמדה במישור במקהלים אברך יי:
 תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם
 ועד: ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה:

מנהג טוב להלכיס בתמים להסמיך סדר הברכות אלו לברכת אשר יצר ככתוב וכנראה
 מסס הרמ"ו ז"ל

אלהי נשמה שנתת בי מהורה היא אתה
 בראתה אתה יצרתה אתה נפחתה
 בי ואתה משמרה בקרבי ואתה עתיד למלה
 ממני ולתחזירה בי לעתיד לבא. כל זמן
 שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך יי אהי ואהי
 אבותי שאתה הוא רבון כל המעשים. אדון
 כל הנשמות. מושל בכל הבריות. חוקים לעד.
 ברוך אתה יהוה המחזיר נשמות לפגרים מתים:

המשכים קודם אור היום לא יברך ברכה זו עד אחר עמוד השחר

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 הנותן לשכוי בינה להבחין בין יום
 ובין לילה:
 ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם

פזמה עורים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 מתור אסורים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 זקף במופים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 מלביש ערמים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 הנותן ליעף כח:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 רוקע הארץ על המים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 המכין מצעדי גבר:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 שעשה לי כל צרכי:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 אזור ישראל בגבורה:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
 עומר ישראל בתפארה:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
שלא עשני גוי: (והאשה אומרת גויה)

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
שלא עשני עבד: (והאשה אומרת עבדה)

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
אעשני אשה: (והאשה אומרת עשני בריאה)

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
הבלי שנה מעינינו ותנוכה מעפעפינו:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו
שתרגילנו בתורתך ותדביקנו בכחותיך

ואל תביאנו לידי חטא ולא לידי עבירה
ולא לידי גסיון ולא לידי בזיון ותרחיקנו מיצר

הרע ותדביקנו ביצר הטוב ותננו לאהבה
לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואינו
ונמלנו חסדים טובים: ברוך אתה יהוה גומל
חסדים טובים לעמו ישראל:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתמליכנו
היום ובכל יום ויום מעוזי פנים ומעוזות פנים

מאדם רע מאישה רעה מיצר רע מחבר רע מיטבן
רע מפגע רע מעין הרע ומלשון הרע ממלשונות

מעדות שקר משנאת חבריות מעלילות ממנוחה
משנה מחולאים רעים ממקרים רעים מדין קשה

ומכעז דין קשה בין שהוא בן ברית ובין שאינו בן
ברית ומדינה של גיהנם:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על דברי תורה:

ואתה יי אלהינו את דברי תורתך בפנינו ובכיפיות
עמית ישראל ונתת אנחנו וצאצאינו

וצאצאנו לפניך כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך
אתה יהוה המלמד תורה לעמו ישראל:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר
בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את
תורתנו: ברוך אתה יהוהנותן התורה:

דבר יי אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל בניו
לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם:

ברוך יי וישמרה: יאר יי פניו אליך ויחנה:
ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:
ישמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם:

טרם הפיה ואמר:

הריני מקבל עלי מלות עשה של והאבת לרעך כמוך ואני אוהב כל אחד
מבני ישראל בכל לבבי ובכל נפשי והריוי מזמן את פי להודות ולהלל
לך ולתהלל לפני בוראי מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא בורא עולם:

אלהינו ואלהי אבותינו וברנו בזכרון טוב מלפניך ופקדנו בפקודת
ישועה ורחמים משמי קדם וזכור לנו יי אלהינו אהבת
הקרובים אהבתם יצחק וישראל עבדיך את חברות ואת החסד

ואת השבועה שנשבעת לאבותם אבינו בחר המזונה ואת
העקדה שעקר את יצחק בנו על גבי המזבח פפתוב בתורתך:

יהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם
ויאמר אליו אברהם ויאמר הני: ויאמר קחנא את

בנה את יחידה אשר אהבת את יצחק ויהי לך אל ארץ
 המריה והעלהו שם לעלמה על אחד התרים אשר אמר
 אליה: וישכם אברהם בכקר וימש את חמרו ויקח את
 שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך
 אל המקום אשר אמר לו האלהים: ביום השלישי ישיא
 אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק ויאמר אברהם
 אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והער נלכת עד
 בה ונשתחוה ונשובה אליכם: ויקח אברהם את עצי
 העלה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האל ואת
 המאכלת וילכו שניהם יחדו: ויאמר יצחק אל אברהם
 אבי ויאמר אבי ויאמר הניני בני ויאמר הנה האש
 והעצים ואיה השוה לעלה: ויאמר אברהם אלהים יראה
 לו השוה לעלה בני וילכו שניהם יחדו: ויבאו אל המקום
 אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח
 ויערף את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אתו על
 המזבח כמעל לעצים: וישלח אברהם את ידו ויקח את
 המאכלת לשחט את בנו: ויקרא אליו מלאך מן
 השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הניני: ויאמר אל
 השלח ידך לא הער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעת
 כי ירא אלהים אתה ולא חשבת את בנה את יחידה ממני:
 וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחו בסבך
 בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעלה המזבח
 בנו ויקרא אברהם שם המקום ההוא ויראה אשר יאמר
 היום בהר ייראה: ויקרא מלאך יי אל אברהם שנית מן
 השמים: ויאמר כי נשבעתי נאם יי כי יען אשר עשית
 את הדבר הזה ולא חשבת את בנה את יחידה: כי ברה
 אברכה וחרפה ארפה את זרעך ככוכבי השמים וכחול
 אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אבינו:

והתברכו בזרעך כל גווי הארץ עקב אשר שמעת
 בקולי: וישב אברהם אל נעריו ויקמו וילכו יחדו אל
 באר שבע וישב אברהם בבאר שבע:

אחר פרשת העקידה קודם רכש"ע יאמר:

ושחט אתו על ירך המזבח צפונה לפני יהוה וזרקו בני אהרן
 חפתנים את דמו על המזבח סביב:

ויכון לפונה לפני ה' וזרקו לירוף יהוה לפונה ג' עסמ"ב

יהי רצון מלפניך יהוה או"א שתמלא רחמים עלינו ובכן ברוב רחמך תזכור
 לנו עקדתו של יצחק אבינו בן אברהם אע"ה כאלו אפרו לצור ומונה על גבי
 המזבח וחצית זאפרו לרחס עלינו ולצטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות
 ותוכנו לחזור בתשובה שלמה לפניך ותלילנו מעין הרע ומיל"הר ומכל מיני
 הרסור ומכל הטא ועון ותאריך ימינו בטוב ושנותינו בנעימים וכמו שכבש
 אברהם אבינו וכו':

רבונו יש עוצם כמו שפכש אברהם אבינו את רחמי לעשות
 רצונה בלבב שלם פן יכפשו רחמיך את בעסק ויגולו רחמיך
 על מדותיך ותתנהג עמנו יי אהינו במדת חסד ובמדת רחמים ותפגם
 לנו רפנים משורת חסדך ובטובך הנדול ושוב חרון אפה מעמך ומעריך
 ומאריך ומנחלתך וקום לנו יי אהינו את הדבר שהבטחנו בתורתך
 על ידי משה עבדך בלאמר וזכרתי את בריתי יעקב
 ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אוכל והארץ אוכל: ונאמר ואף
 גם זאת בהיותם בארץ אביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי
 אתם כי אני יי אלהים: ונאמר וזכרתי להם ברית ראשית אשר הוצאתי
 אתם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאהים אני יי: ונאמר ושב יי
 אלהיך את שביתך ורחמיך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצה יי אלהיך
 שמה: אם יהיה נדחה בקצה השמים משם וקבצך יי אלהיך ומשם יקחה:
 והביאה יי אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה וחיטבך
 ורחמיך מאבותיך: ונאמר יי חננו לך קנינו היה זרועם לבקרים
 אף ישועתנו בער צרה: ונאמר ועת צרה היא לעקב ומפנה יושע: ונאמר
 בכל צרתם לו צר וימלאה פניו הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא נאלם ונצלם
 ונשאים כל ימי עולם: ונאמר מי אל כמותך נשא עון ועובר על פשע לשארית
 נחלתו לא החזיק לעד אפו כי תפץ חסד הוא: ושוב ירחמנו וכפוש עונותינו
 ותשליך יי אלהים כל חטאתם: תמן אמת לעקב חסד לאברהם אשר
 נשבעת לו: ונאמר ותיבאותים אל הר קדשי ושמתים
 בבורת תפ: וזכחתם לרצון על מזבחי פי ברתי בירת תפלה
 יקרא לכל העמים:

אלו דברים שאין להם שעור הפאה והנפורים והראיון
וגמילות הסדים ותלמוד תורה: אלו דברים שאדם
עושה אותם. אוכל מפרותיהם בעולם הזה. והקורן
קומת לו לעולם הבא. ואלו הן. כבוד אב ואם וגמילות
חסדים. ובקור חולים. והקנסת אורחים והשכמת בית
הקנסת והבאת שלום בין אדם לחברו ובין איש
לאשתו ותלמוד תורה פנגד כלם:

מזמור לדוד יי מי יגור באהלך מי ישכן בהר קדשך: הולך תמים ופעל צדק ודבר אמת
בלבבו: לא רגל על לשונו לא עשה לרעהו רעה וחרפה לא נשא על קרבו:
נבזה בעיניו נמאם ואת יראי יי יכבד נשבע להרע ולא ימיר: כספו לא נתן בנשך ושחד
על נקי לא לקח עשה אלה לא ימוט לעולם:

לְעוֹלָם יְהִי אָדָם יֵרָא שָׁמַיִם בִּפְתָר כְּבִגְלוֹי וּמוֹדָה
עַל הָאֱמֶת וְדוֹבַר אֱמֶת בְּלִבּוֹ וַיִּשְׁכֵּם וַיֹּאמֶר:
רַבּוֹן הָעוֹלָמִים וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. לֹא עַל
צְדָקוֹתַי אֲנִי אֲנִי מִפְּיִלִים תַּחֲנוּנַיִנִי לְפָנֶיךָ
כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הִרְבִּיתָ: אֲדֹנֵי שְׁמֹעַה אֲדֹנֵי
סִלְחָה אֲדֹנֵי הַקְּשִׁיבָה וְעִשֵׂה אֵל תֵּאָחֵר לְמַעַנְךָ
אֱלֹהֵי כִּי שָׁמָּה נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמְּךָ: מָה
אֲנִי מָה חַיִּינוּ מָה חֲסִדֵּנוּ מָה צְדָקָנוּ מָה כַּחֲנוּ
מָה גְבוּרָתֵנוּ: מָה נֹאמֶר לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגְּבוּרִים כָּאֵין לְפָנֶיךָ וְאֲנִישֵׁי
הַשָּׁמַיִם כָּלֹא הָיוּ וְחַכְמַיִם כְּבָלִי מִדַּע וּגְבוּרִים
כְּבָלִי הַשֶּׁבֶל כִּי רוּב מַעֲשֵׂינוּ תָהוּ וַיְמִי חַיִּינוּ
הֲבֵל לְפָנֶיךָ וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אֵין
כִּי הַבֵּל הַבֵּל. לְבַד הַנִּשְׁמָה הַשְּׁחֹקֶהה שְׁהִיָּא
עֲתִידָה לְהֵן דִּין וְחֹשְׁבוֹן לְפָנֶי כִּסָּא כְבוֹדְךָ

וכל הגוים כאין נגדך שנאמר הן גוים כמר
מדלי וכשחק מאזנים נחשבו הן איים כדק
ישור:

אבל אנחנו עמך בני בריתך בני אברתם אותך.
שנשבעת לו בחר המזורה זרע יצחק עמך
שנעקד על גבי המזבחה עדת יעקב בנה כבודך
שמהכתך שאהבת אותו. ומשמחתך ששמחת בו.
קראת אותו ישראל וישראל:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּיבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבְּחָךְ
וּלְפָאֲרָךְ וּלְרוֹמְמָךְ וּלְהֵן שׁוֹר שְׁבַח
וְהוֹדָאָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְחַיִּיבִים אֲנַחְנוּ לֹאמֹר
לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּכָל יוֹם תְּמִיד אֲשֶׁרֵנוּ מַה טוֹב
חִלְקֵנוּ וּמַה נְעִים נִגְדְּלָנוּ. וּמַה יִּפְתָּה מְאֹד יְרוּשָׁתֵנוּ.
אֲשֶׁרֵנוּ שְׂאֵנוּ מִשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים בְּבֵתִי
כְּנִסְיוֹת וּבְבֵתִי מְדַרְשׁוֹת וּמְוַחָדִים שְׁמָךְ בְּכָל
יוֹם תְּמִיד וְאוֹמְרִים פְּעַמִּים בְּאַהֲבָה:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:
כלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ע"כ

אתה הוא אחד קודם שבראת
העולם. ואתה הוא אחד לאחר
שבראת העולם. אתה הוא אל
בעולם הזה. ואתה הוא אל בעולם

הבא. ואתה הוא ושנותיך לא יתמו. קדש שמך בעולמך על עם מקדשי שמך. ובישועתך מלכנו תרום ותגביה קרננו ותושיענו בקרוב למען שמך: ברוך המקדש שמו ברבים:

אתה הוא יי האלהים בשמים ממעל. ועל הארץ מתחת בשמי השמים העליונים והתחתונים. אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון. ומבלעדך אין אלים קבץ נפוצות קווד מארבע כנפות הארץ. ופירו וידעו כל באי עולם כי אתה הוא אלהים לבדך עליון לכל ממלכות הארץ אתה עשית את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם ומי בכל מעשה ידך בעליונים ובתחתונים שיאמר קך מה תעשה ומה תפער: אבינו שבשמים חי וקים עשה עמנו צדקה וחסד בעבור כבוד שמך הגדול הגבור והנורא שנקרא עלינו וקים לנו יי אלהינו את הדבר שהבטחתנו על ידי צפנייה חוזה באמור בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ בשוכי את שבתיכם לעיניכם אמר יי:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואחי אבותינו שתרחם עלינו ותמחול לנו את כל חטאתינו ותכפר לנו את כל עונותינו ותמחול ותסלח לכל פשענו ושתכנה בית המקדש במחנה במונו ונקריב לפניך קרבן תמיד שיכפר בעדנו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך באמור:

סנשכים קודם אור היום ידלג פרשת התמיד ויהמר אותה אחר עמוד הסחר

וידבר יהוה אל משה לאמר: צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: ואמרת להם זה האשה אשר תקריבו ליהוה כבשים בני שנה תמימם שנים ליום עלה תמיד: את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים: ועשירית האיפה סלת למנחה בלילה בשמן פתית רביעת ההין: עלת תמיד העשית בחר סיני לריח ניחח אשה ליהוה: ונסכו רביעת ההין לכבש האחד בקדש הסך נסך שחר ליהוה: ואת הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר וכנסכו תעשה אשה ריח ניחח ליהוה:

כשבת מוסיפין

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה בלילה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה:

אתה הוא יי אלהינו שהקטירו אבותינו לפניך את קמורת הפמים בזמן שביית המקדש קים באשר צוית אותם על ידי משה נביאך כפתיב בתורתך:

ויאמר יהוה אל משה קח לך סמים נטף ושחלת וחלבנה סמים ולבנה זכה בד בכר יהיה: ועשית אתה קמרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש: ושחקת ממנה הדם ונתתה ממנה לפני העדת באהל מועד אשר אועד לך שמה קדש קדשים תהיה לכם: ונאמר והקטיר עליו אהרן קמרת סמים בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות יקמירנה: ובהעלת אהרן את הנרות בין הערבים יקמירנה קמרת תמיד לפני יהוה לרדתיכם:

תנו רבנן פטוים הקטרת ביצד. שלש מאות וששים
 ושמונה מנים היו בה. שלש מאות וששים וחמשה
 כמנין ימות החמה. מנה בכל יום מחציתו בבקר
 ומחציתו בערב. ושלשה מנים יתרים שמהם מכנים
 בהן גדול מלא חפניו ביום הכפורים. ומחזירין למכתשת
 בערב יום הכפורים. כדי לקיים מצות דקה מן הדקה.
 ואחד עשר סמנים היו בה ואלו הן. הצרי. והצפורן.
 והחלבנה. והלבנה. משקל שבעים שבעים מנה. מור.
 וקציעה. ושכולתגרה. וכרכום. משקל ששה עשר ששה
 עשר מנה. הקשט שנים עשר. קלופה שלשה. קנמון
 תשעה. ברית ברשינה תשעה קבין. יין קפריסין סאין
 תלת וקבין תלתא. ואם לא מצא יין קפריסין מביא חמר
 חוור עתיק. מלח סדומית רובע. מעלה עשן כל שהוא.
 רבי נתן הבבלי אומר אף מכפת הירדן כל שהוא אם נתן
 בה דבש פסלה ואם חסר אחת מכל סממניה חייב מיתה:
 רבן שמעון בן גמליא אומר הצרי אינו אלא שרף הנוסף
 מעצי הקטף ברית ברשינה למה היא באה כדי ליפות
 בה את הצפורן כדי שתהא נאה. יין קפריסין למה
 הוא בא כדי לשרות בו את הצפורן כדי שתהא
 עזה. והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין
 מי רגלים במקדש מפני הכבוד: תניא רבי נתן אומר
 כשהוא שוחק אומר הדק היטב היטב הדק מפני
 שהקול יפה לבשמים. פטמה לחצאין כשרה לשליש
 ולרביע לא שמענו: אומר רבי יהודה זה הכלל אם
 כמדתה כשרה לחצאין ואם חסר אחת מכל סממניה
 חייב מיתה. תני בר קפרא אחת לששים או
 לשבעים שנה היתה באה של שירים לחצאין: ועוד תני
 בר קפרא אלו היה נותן בה קרטוב של דבש אין

אדם

אדם יכול לעמוד מפני ריחה ולמה אין מערבין בה
 דבש מפני שהתורה אמרה כי כל שאר וכל דבש
 לא תקטירו ממנו אשה ליי:

לוי הושיעה על עמך ברכתך סלה: יי
 צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:
 יי צבאות אשרי אדם בטח בך: יי הושיעה
 המלך יעננו ביום קראנו: השובנו יי אליך
 ונשובה חדש ימינו כקדם: וערבה ליי מנחת
 יהודה וירושלם בימי עולם וכשנים קדמוניות:
 אביי הנה מסדר סדר המערכה משמא דגמרא ואלבא
 דאבא שאול מערכה גדולה קודמת למערכה
 שניה של קטרת. ומערכה שניה של קטרת קודמת
 לסדור שני גזרי עצים וסדור שני גזרי עצים קודם לדשון
 מזבח הפנימי. ודשון מזבח הפנימי קודם להטבת
 חמש גרות והטבת חמש גרות קודמת לדם התמיד
 ודם התמיד קודם להטבת שתי גרות והטבת שתי
 גרות קודמת לקטרת וקטרת קודמת לאברים ואברים
 למנחה ומנחה לחביתין וחביתין לנסכין ונסכין למוספין
 ומוספין לבזיכין ובזיכין קודמין לתמיד של בין הערבין
 ש:אמר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי
 השלמים עליה השלם כל הקרבנות בלם:

אב"ג ית"ן. אנא בכח גדלת ימינך תתיר צרורה.
 קר"ע שט"ן. קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא.
 נג"ד יכ"ש. נא גבור דורשי וחוהך כבבת שמרם:
 ברבם טהרם רחמם צדמתך תמיד נמלם: כמ"ר צת"ג
 חפ"ן

חסין קדוש ברוב טובה נהל עֲדָתְךָ : חק"ב מנ"ע
יחיד נאה לעמך פנה זוכרי קדשֶׁתְךָ : יג"ל פז"ק
שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלמות : שק"ו צי"ת
ואומר בלשון ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד : ט"כ

רבון העולמים אתה צויתנו להקריב קרבן התמיד במועדו ולהיות פתנים
בעבודתם ולזים ברוכנם וישראל במעמדם ועתה בעונותינו הרב
בית המקדש ובשל התמיד ואין לנו לא כהן בעבודתו ולא לנו ברוכנו.
ולא ישראל במעמדו ואתה אמת ושלמה פרים שפתינו : לכן יהי רצון
מלפניך יי אלהינו ואלהינו אבותינו שיהא שית שפתותינו חשוב ומקבל ומרצה
לפניך כאלו הקרבנו קרבן התמיד במועדו ועמדנו על מעמדו ונאמר
ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יי וזרקו בני אהרן
הפתנים את דמו על המזבח סביב : ונאמר זאת התורה
לעלה למנחה ולחטאת ולאשם ולמזבחים ולזבח השלמים :

איזהו מקומן של זבחים קדשי
קדשים שחייטתן בצפון פרושעיר
של יום הכפורים שחייטתן בצפון
וקבול דמן בכלי שרת בצפון
ודמן טעון הויה על בין הכדים
ועל הפרכת ועל מזבח הזהב
מתנה אחת מהן מעבבת : שירי
הדם הויה שופך על יסוד מערבי
של מזבח החיצון ואם לא נתן לא
עכב : פרים הנשרפים ושעירים

הנשרפים שחייטתן בצפון וקבול
דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון
הויה על הפרכת ועל מזבח
הזהב מתנה אחת מהן מעבבת :
שירי הדם הויה שופך על יסוד
מערבי של מזבח החיצון אם לא
נתן לא עכב אלו ואלו נשרפין
בבית הדשן : חטאת הצבור
והיחיד אלו הן חטאת הצבור
שעירי ראשי חדשים ושלמו עדות
שחייטתן בצפון וקבול דמן בכלי
שרת בצפון ודמן טעון ארבע
מתנות על ארבע קרנות : ביצד
עלה בכב שופנה לסובב ואלו
לקרן דרומית מזרחית. מזרחית
צפונית. צפונית מערבית.
מערבית דרומית. שירי הדם הויה

שופך על יסוד הדרומי. ונאכלין
 לפנים מן הקלעים לזכרי כהנה
 בכל מאכל ליום ולילה עד הצות:
 העלה קדש קדשים שחיטתה בצפון וקבול
 דמה בכלי שרת בצפון ודמה טעון
 שתי מתנות שהן ארבע וטעונה הפשט ונתוח
 וכליל לאשים: זבחי שלמי צבור ואשמות.
 אלו הן אשמות. אשם גזלות אשם מעילות
 אשם שפחה חרופה אשם נזיר אשם מצורע
 אשם תלוי. שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי
 שרת בצפון ודמן טעון שתי מתנות שהן
 ארבע ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהנה
 בכל מאכל ליום ולילה עד הצות:

התודה ואיל נזיר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
 בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע
 ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולילה
 עד הצות: המזרם מהם פיוצא בהם אלא שהמזרם
 נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם:
 שלמים קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה
 ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע ונאכלין
 בכל העיר לכל אדם בכל מאכל לשני ימים ולילה
 אחד: המזרם מהם פיוצא בהם אלא שהמזרם נאכל
 לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם:

הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל
 מקום בעזרה ודמן טעון מתנה אחת וכלבד
 שיתן כנגד היסוד. שנה באכילתן הבכור נאכל לכהנים
 והמעשר לכל אדם ונאכלין בכל העיר בכל מאכל
 לשני ימים ולילה אחד: הפסח אינו נאכל אלא בלילה
 ואינו נאכל אלא עד הצות ואינו נאכל אלא למנויו
 ואינו נאכל אלא צלי:
 רבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות
 התורה נדרשת. מקל וחומר. מגזירה שוה
 מבנין אב וכתוב אחד מבנין אב ושני כתובים.
 מכלל ופרט. מפרט וכלל. כלל ופרט וכלל אי
 אתה דן אלא בעין הפרט. מכלל שהוא צריך
 לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל. וכל דבר
 שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד
 על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כלא יצא.
 וכל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טעון אחר
 שהוא כענינו יצא להקל ולא להחמיר. וכל
 דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טעון אחר שלא
 כענינו יצא להקל ולהחמיר. וכל דבר שהיה
 בכלל ויצא לדון בדבר חדש אי אתה יכול
 להתחזרו לכללו עד שחזירנו הפתוב לכללו
 בפירוש. ודבר הלמד מענינו ודבר הלמד
 מכופו. וכן שני פתובים המכחישים זה את זה
 עד שיבא הפתוב השלישי ויכריע ביניהם:

יהודה בן תימא אומר הוי עו פנמר וקל פנשר ורץ פצכי וגבור
פארי לעשות רצון אביה שבשמים: הוא היה אומר עו
פנים לגיהנם ובושת פנים לגן עדן:
יהו רצון מלפניו יי אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה בית המקדש
במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך לעשות רצונך בלבב שלם:

ואומר קדיש דרשן

הודו ליי קראו בשמו הודיעו בעמים
עלילותיו: שירו לו זמרו לו שיהו בכל
נפלאותיו: התהלכו בשם קדשו
ישמח לב מבקשי יי: דרשו יי ועזו
בקשו פניו תמיד: זכרו נפלאותיו אשר
עשה מפתיו ומשפטי פיהו: זרע ישראל
עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יי אלהינו
בכל הארץ משפטיו: זכרו לעולם
בריתו דבר צנה לאלף דור: אשר
כרת את אברהם ושבועתו ליצחק:
ועמידה ליעקב לחק לישראל ברית
עולם: לאמר לך אתן ארץ כנען חבל
נחלתכם: בהיותכם מתי מספר כמעט
וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי
וממלכה אל עם אחר: לא הניח

ראיש

לאיש לעשקם ויזכה עליהם מלכים:
אל תגעו במשיחי ובנביאי אל תרעו:
שירו ליי כל הארץ בשרו מיום אל
יום ישועתו: ספרו בגוים את כבודו
בכל העמים נפלאותיו: כי גדול יי
ומהגדל מאד ונורא הוא על כל אלהים:
כי כל אלהי העמים אלילים ^{יפסיק מעט ייי}
שמים עשה: חוד והדר לפניו עזו וחדוה
במקמו: הבו ליי משפחות עמים הבו
ליי כבוד ועז: הבו ליי כבוד שמו
שאו מנחה ובאו לפניו השתחוו ליי
בהדרת קדש: חילו מלפניו כל הארץ
אה תבון תבל כל תמוט: ישמחו
השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי
מלך: ירעם הים ומלאו יערץ השדה
וכל אשר בו: או ירננו עצי היער מלפני
יי כי בא לשפוט את הארץ: הודו ליי
כי טוב כי לעולם חסדו: ^ב ויאמרו

הושיענו

* יפריד בון מס להאלף של אח שלח יחא נקרא ח"ו מס

ד (נס"י)

הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו
 מן הגוים להודות לשם קדשך
 להשתבח בתהלתך ברוך יי אלהי
 ישראל מן העולם ועד העולם ויאמרו
 כל העם אמן והלל ליי: רוממו יי אלהינו
 והשתחוו להדם רגליו קדוש הוא:
 רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו
 כי קדוש יי אלהינו: והוא רחום יכפר
 עוון ולא ישחית והרבה להשיב אפו
 ולא יעיר כל חמתו: אתה יי לא תכלא
 רחמך ממני חסדך ואמתך תמיד
 יצרוני: זכר רחמך יי וחסדך כי
 מעולם חמה: תנו עז לאלהים על ישראל
 גאותו ועזו בשחקים: נורא אלהים
 ממקדשיך אל ישראל הוא נותן עז
 ותעצמות לעם ברוך אלהים: אל
 נקמות יי אל נקמות הופיע: הנשא
 שפט הארץ השב גמול על גאים:
 ליי הישועה על עמך ברכתך סלה:

יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב
 סלה: יי צבאות אשרי אדם במטה בך:
 יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:
 הושיעה את עמך וכרך את נחלתך
 ורעם ונשאם עד העולם: נפשנו
 הכתה ליי עזרנו ומגננו הוא: כי בו
 ישמח לבנו כי בשם קדשו במהנו:
 יהי חסדך יי עלינו כאשר יחלנו לך:
 הראנו יי חסדך וישעך תתן לנו: קומה
 עזרתה לנו ופדנו למען חסדך: אנכי
 יי אלהי המעלה מארץ מצרים הרחב
 פיך ואמלאהו: אשרי העם שככה
 לו אשרי העם שיי אלהי: ואני בחסדך
 בטחתי יגל לבי בישועתך אשרה ליי
 כי גמל עלי:

בחנוכה מוסף

(מזמור שיר חנכת הבית לדוד: ארוממך יי כי דליתני
 ולא שמחת איבי ליי: יי אלהי ישועתי אלהי
 ותרפאני: יי העלית מן שאול נפשי חיותני) מירדי בור:
 זמרו ליי חסידיו והודו לזכר קדשו: כי רגע באפו חיים
 ברצונו בערב ילין בכי ולקמר רעה: ואני אמרתני בשלוי

כל אמוט לעולם: יי ברצונך העמדתה לתררי עז
הסתרת פניך היתתי נבהל: אלוך יי אקרא ואל יי
אתחנן: מה בצע בדמי ברדתי אל שחת היודך עפר
היגיד אמתך: שמע יי ותנני יי היה עוזר לי: הפכת
מספדי למחול לי פתחת שקני ותאזרני שמחה: למען
וזכרך כבוד ולא ידם יי אלהי לעולם אודך:

לדוד ברכי נפשי את יהוה וכל קרבי את שם קדשו: ברכי
נפשי את יהוה ואל תשכחי כל גמוליו: הפלח לכל
עונכי הרופא לכל תחלואיכי: הגואל משחת חייכי המעטרכי
חסד ורחמים: המשביע בשזב עריך תתחדש פנשר נעורכי:
עשה צדקות יהוה ומשפטים לכל עשוקים: יודיע דרכיו למשה
לבני ישראל עלילותיו: רחום וחנון יהוה ארך אפים ורב חסד:
לא לנצח יריב ולא לעולם ישור: לא כחטאינו עשה לנו ולא
כעונותינו גמל עלינו: פי כגבה שמים על הארץ גבר חסדו על
יראיו: ברחק מזרח ממערב הרחיק ממנו את פשענו: ברחם
אב על בנים רחם יהוה על יראיו: פי הוא ידע יצרנו זכור פי
עפר אנחנו: אנש פחציר ימיו פציץ השדה פן יציץ: פי רוח
עברה בו ואיננו ולא יפירנו עוד מקומו: וחסד יהוה מעולם ועד
עולם על יראיו וצדקתו לבני בנים: לשמרי בריתו ולזכרי פקדיו
לעשותם: יהוה בשמים הכין פסאו ומלכותו בפל משלה: ברכו
יהוה מלאכי גבורי כח עשי דברו לשמע בקול דברו: ברכו
יהוה כל צבאיו משרתיו עשי רצונו: ברכו יהוה כל מעשיו
בכל מקומות ממשלתו ברכי נפשי את יהוה:

בטרת ימי תשובה לזמרים מעומד

יהוה הוא האלהים. יהוה הוא האלהים: ב"פ

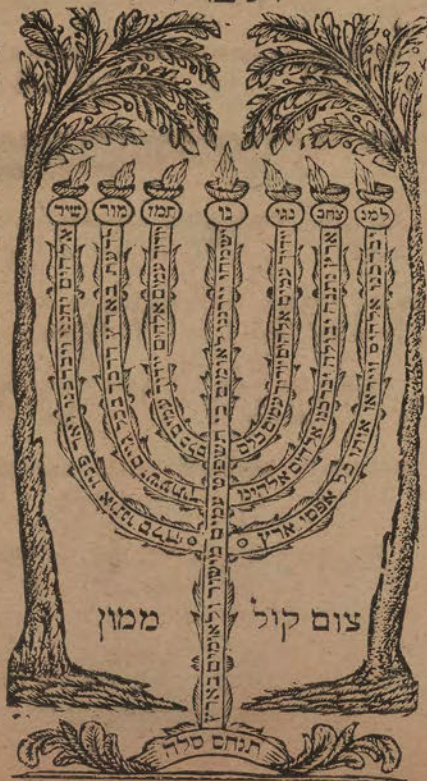
יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך לעולם ועד:
יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך יהוה מלך לעולם ועד:
יהוה יהוה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה
יהוה אחד ושמו אחד:

הושיענו

הושיענו יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות
לשם קדשך להשתבח בתהלתך: ברוך
יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל
העם אמן הללויה: כל הנשמה תהלל יה הללויה:
למנצח בגנינות מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יא פניו
אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך:
יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ישמחו וירננו לאמים
ביתשפט עמים מישר ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך
עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה וכולה יברכנו
אלהים אלהינו: יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ:

כי עמך מקור חיים באורך נראה אור
שויתי יהוה לנגדי
תמיד

כ"ב גביעים תשעה
פרחים י"א כפתורים
ושבעה נרות והמכוון
בה מעלה עליו
הכתוב כאילו הדליקים
ומוכטח לו שהוא בן
העולם הבא, וכל
האומר למנצח בצורת
המנורה לא יקרה לו
שום מקרה רע ויצליח
מעשיו:

טוב לומר למנצח
בגנינות בצורת
המנורה שאמרו ו"ל
כל האומר למנצח
בגנינות בכל יום
נחשב לו כאילו הדליק
מנורה בבית המקדש
שמומר זה יש בו
שבעה פסוקים כנגד
שבעה קני המנורה
ומ"ט תיבות כנגד

אלי
אדני
חתך

יא
הכס
פאי

קודם ברוך שאמר יאמר

והיו מלכים אומניך ושרותיהם מיניקותיך אפים ארץ ישתחוו לך ועפר רגליך ילחכו וידעת כי אני ה' אשר לא יבושו קוי :

לריך ליוסר מלחסיק כדבור משיתחיל ברוך שאמר עד סוף שמונה עשרה : ועומד ואומר כטובה

ברוך שאמר והיה העולם. ברוך הוא. ברוך אומר ועשה. ברוך גוזר ומקים. ברוך עשה בראשית. ברוך מרחם על הארץ. ברוך מרחם על הבריות. ברוך משלם שכר טוב ליראיו. ברוך חי לעד וקים לנצח. ברוך פודה ומציל ברוך שמו: ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם האל אב הרחמן המהלל בפה עמו משבח ומפאר בלשון חסידיו ועבדיו. ובשירי דוד עבדך נהללך יהוה אלהינו בשבחחות ובזמרות נגדלך

ונשבחך

* כל אות שואית אחר ה'א היריעה שנשמט ממנה הדגש עפ"י המסורה, דינה להקרא בשוא נע, לכן מצוינת בקו מושכב כזה לזמירות שהשוא מתנועה, רק אינו נדגש במבטא. המניה

ונשבחך ונפאריך ונמליכך ונזכיר שמך מלכנו אלהינו יחיד חי העולמים. מלך משבח ומפאר עדי עד שמו הגדול: ברוך אתה יהוה מלך מהלל בתשבחות:

מזמור לתודה הריעו ליהוה כל הארץ: עברו את יהוה בשמחה באו לפניו ברגנה: דעו פיהו יהוה הוא אלהים הוא עשנו ולא (ולו ק) אנהנו עמו וצאן מרעיתו: באו שעריו לתודה תצרתיו בתהלה הודו לו ברכו שמו: פייטוב יהוה לעולם חסדו ועד דוד ודוד אמונתו:

יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם: ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יי: רם על כל גוים יי על השמים כבודו: יי שמך לעלם יי זכרך לדוד ודוד: יי בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה: ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך: יי מלך יי

מלך

מֶלֶךְ יִי יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : יִי מֶלֶךְ
 עוֹלָם וָעֶד אֲבָדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ : יִי
 הַפִּיר עֲצַת גוֹיִם הַנִּיא מַחֲשָׁבוֹת
 עַמִּים : רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ
 וְעֲצַת יִי הִיא תִקּוּם : עֲצַת יִי לְעוֹלָם
 תִּעֲמַד מַחֲשָׁבוֹת לִבּוֹ לְדָר וָדָר :
 כִּי הוּא אָמַר וַיְהִי הוּא צוּה וַיַּעֲמֵד :
 כִּי בָחַר יִי בְצִיּוֹן אֹהֶל לְמוֹשֶׁב לוֹ :
 כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְלָתוֹ : כִּי לֹא יִטַּשׁ יִי עַמּוֹ
 וְנִחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזוֹב : וְהוּא אֲרַחֵם יַכִּפֵּר
 עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהַשִּׁיב
 אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל חַמְתּוֹ : יִי
 הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קָרָאנוּ :
 אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְיֶיךָ פֶּלֶא : אֲשֶׁרִי
 הָעַם שָׁכְכָה לוֹ אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁי אֱלֹהִיו :
 תִּהְיֶה לְדוֹד אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וְאַבְרָכָה

שִׁמְךָ

שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָ וְאֶהְלֶלְךָ
 שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : גְּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד
 וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֶקֶר : הוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ
 וּגְבוּרָתֶיךָ יִגִּידוּ : הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדַבְּרֵי
 נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה : וְעֲזוֹנוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ
 וְגִדְלָתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה : זְכַר רַב טוֹבְךָ יִבְיַע וְיִצְדַקְתְּךָ
 יִרְנְנוּ : חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֲרַךְ אַפָּיִם וְגִדְלֵ חֶסֶד :
 טוֹב יְהוָה לְכָל וְרַחֲמוּ עַל כָּל מַעֲשָׂיו : יוֹדוּךָ יְהוָה
 כָּל מַעֲשֵׂיךָ וְחַסִּדֶיךָ יִבְרַכּוּכָה : כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
 יֹאמְרוּ וּגְבוּרָתְךָ יִדְבְּרוּ : לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי הָאָדָם
 גְּבוּרָתוֹ וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ : מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת
 כָּל עוֹלָמִים וּמִמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דָּר וָדָר : סוֹמֵךְ
 יְהוָה לְכָל הַנִּפְלָאִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים : עֵינֵי
 כָּל אֱלֹהִים יִשְׁבְּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אֲכָלָם
 בְּעֵתוֹ : פּוֹתֵחַ אֶת יַדְךָ * וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רְצוֹן :
 צַדִּיק יְהוָה בְּכָל דְרָכָיו וְחַסִּיד בְּכָל מַעֲשָׂיו :
 קָרוֹב יְהוָה לְכָל קְרָאָיו לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאֵהוּ
 בְּאֵמֶת : רְצוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה וְאַתָּה שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע
 וַיּוֹשִׁיעֵם : שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֲהַבָּיו וְאֶת כָּל
 הַרְשָׁעִים יִשְׁמֹד : תִּהְיֶה יְהוָה יִדְבֵר פִּי וַיְבָרֶךְ
 כָּל בֶּשֶׂר שֵׁם קְדִשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : וְאַנְחֵנוּ נִבְרַךְ
 יְהוָה מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

ה (נ"י)

(* יבון בר"ת וס"ת פומח חת ידך פל"י חס"ך. ג' חס"ך

הללויה

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלֵי נַפְשֵׁי אֶת יְהוָה:
 אֲהַלְלֶה יְהוָה בְּחַיֵּי אֲזַמְּרָה לְאֱלֹהֵי
 בְּעוֹדֵי: אֵל תִּבְטְחוּ בַגְּדֵיבַיִם בְּבֶן
 אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה: תִּצַּא רוּחוֹ יֹשֵׁב
 לְאֲדָמָתוֹ בְּיִזְם תִּהְיֶה אֲבָרוֹ עֲשֵׂתֵנִי:
 אֲשֶׁרִי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעִזְרוֹ שִׁבְרוֹ עַל
 יְהוָה אֱלֹהָיו: עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת
 הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם הַשֹּׁמֵר אֶמֶת
 לְעוֹלָם: עֲשֵׂה מִשְׁפָּט לְעֹשׂוֹקִים נָתַן
 לָחֶם לְרַעֲבִים יְהוָה מִתִּיר אֲסוּרִים:
 יְהוָה פָּקַח עֵינָיו יְהוָה זֹקֵף כַּפּוּפִים
 יְהוָה אֲהַב צְדִיקִים: יְהוָה שָׁמַר אֶת
 גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יַעֲזֹר וְדָרַךְ
 רְשָׁעִים יַעֲזֹב: יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם
 אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּ יְהוָה:

הַלְלוּ יְהוָה כִּי טוֹב זְמִירָה אֱלֹהֵינוּ כִּי נַעֲמִים נֶאֱמָה תְהִלָּה:
 בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה גְּדוּלַת יִשְׂרָאֵל יִכְנָס: הַרְוֵא
 לְשִׁבְרוֹי לֵב וּמַחַבֵּשׁ לְעַצְבוֹתֶם: מוֹנֵה מִסְפָּר לְפוֹכְבֵי
 לְכָלֶם שְׂמוֹת יִקְרָא: גְּדוּלַת אֲדֹנָיֵנוּ וְרַב כֶּחַל לְתַבּוּנָתוֹ אֵין
 מִסְפָּר: מְעוֹרֵד עֲנָוִים יְהוָה מִשְׁפִּיל רְשָׁעִים עַדִּי אָרֶץ:

עָנוּ לַיהוָה בְּתוֹרָה זָמְרוּ לְאֱלֹהֵינוּ בְּבִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם
 בְּעָבִים הַמְכַיֵּן לְאָרֶץ מָטָר הַמְצַמֵּיחַ הָרִים חֲצִיר: נֹתֵן
 לְבַהֲמָה לְחֶמְדָּה לְבָנֵי עָרֹב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בְּגִבּוֹרֹת
 הַסּוֹס יִחְפֹּץ לֹא בְשׂוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֵה יְהוָה אֶת
 יְדָאָיו אֶת הַמְּנַחֲלִים לְחֶסֶד: שֹׁבְחֵי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְהוָה
 הַלְלֵי אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן: כִּי חֹזֵק בְּרִיחֵי שְׁעָרֶיךָ בְּרֹךְ בְּנֵיךָ
 בְּמִרְבֵּךְ: הַשֵּׁם גְּבוּרָתְךָ שְׁלוֹם חֶלֶב חַמִּים יִשְׂבִיעֶךָ: הַשְׁלַח
 אֲמַרְתוּ אָרֶץ עַד מִתְּהַר יְרוּשָׁן דְּבָרוּ: הִנֵּתִן שְׁלֹג כְּצִמּוֹר
 כְּפֹר כְּאֶפֶר יְפֹר: מִשְׁלִיךְ קִרְחוֹ כַּפְתִּים לְפָנַי קָרְתוּ
 מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּמְסַם יֹשֵׁב רוּחוֹ וַיִּלֹּךְ מִן־
 מִנְיַד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֲקִינוּ וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עֲשֵׂה
 כֵּן לְכָל גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים כֹּל יִדְעוּם הַלְלוּ יְהוָה:

הַלְלוּ יְהוָה הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם
 הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָּל
 מַלְאֲכָיו הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ
 שֶׁמֶשׁ וַיְרַח הַלְלוּהוּ כָּל פּוֹכְבֵי אוֹר:
 הַלְלוּהוּ שָׁמַי הַשָּׁמַיִם וְהַקָּיִם אֲשֶׁר
 מֵעַד הַשָּׁמַיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה
 כִּי הוּא צוּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לְעַד
 לְעוֹלָם חֶק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת
 יְהוָה מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהֻמוֹת:
 אֵשׁ וּבָרָד שְׁלֹג וְקִיטּוֹר רוּחַ סְעָרָה

עשה דברו : החרים וכל גבעות עין
 פרי וכל ארזים : החיה וכל בהמה
 רמש וצפור כנף : מלכי ארץ וכל
 לאמים שורים וכל שפמי ארץ : בחורים
 וגם בתולות זקנים עם נערים : יהללו
 את שם יהוה כי נשגב שמו לבדו חודו
 על ארץ ושמים : וירם קרן לעמו תהלה
 לכל חסידיו לבני ישראל עם מרובו
 הללויה :

הללויה שירו ליהוה שיר חדש תהלתו בקהל
 חסידים : ישמח ישראל בעשיו בני
 ציון יגילו במלכם : יהללו שמו במחול בתוף
 וכנור יזמרו לו : כי רוצה יהוה בעמו יפאר עניים
 בישועה : יעלו חסידים בכבוד ירננו על
 משכבותם : רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות
 בידם : לעשות נקמה בגוים תוכחות בלאמים :
 לאסר מלכיהם בזקנים ונכבדיהם בכבלי ברזל :
 לעשות בהם משפט כתוב הדר הוא לכל
 חסידיו הללויה :

הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו : הללוהו
 בגבורתיו הללוהו כרב גדלו : הללוהו בתמע

שופר הללוהו בגבל וכנור : הללוהו בתוף ומחול הללוהו
 במננים וענב : הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי
 תרועה : כל הנשמה תהלל יה הללויה : פת תניה :
 ברוך יהוה לעולם אמן ואמן : ברוך יהוה
 מציון שכן ירושלים הללויה : ברוך יהוה
 אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו :
 וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל
 הארץ אמן ואמן :

ועמד ולומר בכוונה

ויברך דויד את יהוה לעיני כל
 הקהל ויאמר דויד ברוך אתה
 יהוה אלהי ישראל אבינו מעולם
 ועד עולם : לך יהוה הגדלה
 והגבורה והתפארת והנצח
 וההוד כי כל בשמים ובארץ לך
 יהוה הממלכה והמתנשא לכל
 לראש : והעשר והכבוד מפניך
 ואתה מושל בכל ובירך פת
 וגבורה ובירך לגדל ולחזק לכל :

ועתה אלהינו מזדים אנחנו לך
 ומהללים לשם תפארתך ויברכו
 שם כבודך ומרומם על כל ברכה
 ותהלה: אתה הוא יהוה לבדך
 אתה עשית את השמים שמי
 השמים וכל צבאם הארץ וכל
 אשר עליה הימים וכל אשר בהם
 ואתה מחיה את כלם וצבא
 השמים לך משתחוים: אתה הוא
 יהוה האלהים אשר בחרת
 באברם והוצאתו מאור כשדים
 ושמת שמו אברהם: ומצאת את
 רבבו נאמן לפניך

וכרות עמו הברית לתת את ארץ הכנעני
 החתי האמרי והפרזי והיבויסי והגרנשי
 לתת לזרעו ותקם את דברך כי צדיק אתה:
 ותרא את עני אבותינו במצרים ואת זעקתם
 שמעת על ים סוף: ותתן אתה ומפתים בפרעה

ובכל עבדיו ובכל עם ארצו כי ידעת כי הוידו
 עליהם ותעש לך שם כהיום הזה: והים בקעת
 לפניהם ויעברו בתוך הים כי בשהו את רדפיהם
 השלכת במצולת כמו אבן במים עזים:

ויישע יהוה ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא
 ישראל את מצרים מת על שפת הים: וירא
 ישראל את הים הגדלה אשר עשה יהוה במצרים
 וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה עבדו:

אז ישיר משה ובני ישראל את
 השירה הזאת ליהוה ויאמרו
 לאמר אשירה ליהוה כי נאה נאה
 סוס ורכבו רמה בים: עזי וזמרת
 יהויה לי לישועה זה אלי ואנוהו
 אלהי אבי וארממנהו: יהוה איש
 מלחמה יהוה שמו: מרכבת
 פרעה וחילו ירה בים ומבחר
 שלשיו טבעו בים סוף: תהמת
 יכסימו ירדו במצולת כמו אבן:
 ימינך יהוה נאדרי בכה ימינך

יהוה תרעין אויב : וברב גאונך
 תהרם קמיה תשלח חרנה
 יאכלמו כקש : וברוח אפיה
 נערמו מים נצבו כמו גד נזלים
 קפאו תהמת בלב ים : אמר אויב
 ארדף אשיג אחלק שלל
 תמלאמו נפשי אריק חרבי
 תזרישמו ידי : נשפת ברוחך
 כסמו ים צללו בעזפרת במים
 אדירים : מי כמכה באלם יהוה
 מי כמכה נאדר בקדש נזרא
 תהלת עשה פלא : נטית ימינה
 תבלעמו ארץ : נחית בחסדך
 עם זו גאלת נהלת בעזך אל נוה
 קדשך : שמעו עמים ירגזון חיל
 אחו ישבי פלשת : אז נבהלו
 אלופי אדום אילי מואב יאחזמו

רעד

רעד נמנו כל ישבי כנען : תפל
 עליהם אימתה ופחד בגדל
 זרועך ידמו כאבן עד יעבר עמך
 יהוה עד יעבר עם זו קנית :
 תבאמו ותטעמו בהר נהלתך
 מכון לשבתך פעלת יהוה מקדש
 אדני כוננו ידיך : יהוה ימלך
 לעלם ועד : יהוה ימלך לעלם
 ועד : יהוה מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמיה .
 כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה
 עליהם את מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך
 הים : כי ליהוה המלוכה ומושל בגוים : ועלו מושיעים
 בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה ליהוה המלוכה :
 והיה יהוה למלך על כל הארץ ביום ההוא יהוה יהוה
 אחד ושמו אחד :

ועמוד החזן לפני המיכה ולומר

ישתבח שמך לעד מלכנו האל
 המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ
 כי לך נא את יהוה אלהינו ואלהי אבותינו

לעולם

ו (גס')

לְעוֹלָם וָעֶד. שִׁיר וּשְׁבַחָה הַלֵּל וְזַמְרָה
עֵז וּמִמְשָׁלָה נִצַּח גְּדֹלָה וּגְבוּרָה תִּהְיֶה
וּתְפָאֶרֶת קִדְשָׁה וּמַלְכוּת. בְּרָכוֹת
וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ.
וּמֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל: בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל
בַּתְּשֻׁבּוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן
הַנִּפְלְאוֹת בּוֹרֵא כָל הַנְּשֻׁמוֹת רַבּוֹן כָּל
הַמַּעֲשִׂים הַכּוֹחַר בְּשִׁירֵי זַמְרָה מֶלֶךְ
אֵל חַי הָעוֹלָמִים אָמֵן:

בעשרת ימי תשובה יאמר

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִפְּעֻמְקִים קְרָאתִיךָ יְהוָה: אֲדַנִּי שְׁמַעָה בְּקוֹלִי
תְּהַיִּינָה אֲזִינָה קְשׁוּבוֹת לְקוֹל תְּחִנּוּנָי: אִם-עֲוֹנוֹת תִּשְׁמַר-
וְהָ אֲדַנִּי מִי יַעֲמֵד: כִּי-עֲמִידָה הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּזְכָּר: קִנִּיתִי יְהוָה
קִנִּיתִה נַפְשִׁי וְלִדְבַר הוֹחֵלְתִי: נַפְשִׁי לְאֲדַנִּי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר
שְׁמָרִים לְבַקֵּר: יִחַל יִשְׂרָאֵל אֵל-יְהוָה כִּי-עַם יְהוָה תִּחַסֵּד וְתִרְפָּה
עַמּוֹ פְּדוּת: וְהוּא יַפְדֶּה אֶת-יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו:

כשעוים הקהל אמן יהא שמויה רבא לריך לענות עד דאמירן בעלמא כ"ח תיבות וזכו
סוד כל העונה אמן בכל כחו:

וְתִגְדֹּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא: אָמֵן בְּעֵלְמָא דִּי-בְרָא כְרַעְתָּהּ וַיְמַלִּיךָ
מַלְכוּתָהּ וַיַּצְמַח פְּרוֹקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. אָמֵן: בְּתַיִּיכוֹן
וּבְיַמִּיכוֹן וּבְחַיִּי רַבְּל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמִים וּלְעַלְמֵי עֲלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח
וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. אָמֵן: לְעֵלְא מִן כָּל בְּרָכְתָא שִׁירְתָא תִּשְׁבַּחְתָּא
וְנַחְמְתָא דְאִמִּירָן בְּעֵלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן:

וְאָמַר הַחֹזֵן בְּרָכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרַךְ:

ולאמרים בלחש

ישתבח ויתפאר שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא ראשון והוא
אחרון ומבלעדיו אין אלהים. יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם ומרומם על כל
ברכה ותהלה:

וענין הקהל ברוך יהוה המברך לעלם ועד: והחזן חוזר

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ
עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

הַמְאִיר לְאֶרֶץ וּלְדָרִים עֲלֶיָהּ בְּרַחֲמִים.
וּבְטוֹבוֹ מַחֲדֵשׁ כָּל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה

בְּרָאשִׁית: מִהַרְבּוֹ מַעֲשֵׂיךָ יְהוָה. כָּלֶם בְּחַכְמָה

עֲשִׂית מְלָאָה הָאָרֶץ קִנְיֶנְךָ: הַמְלַךְ הַמְרוֹמֵם

לְבַדּוֹ מֵאֵז. הַמְשַׁבַּח וְהַמְפָּאֵר וְהַמְתַּנְשֵׂא

מִיָּמוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים

רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֲזֵנוּ צוּר מְשַׁבְּנֵנוּ מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ

מְשַׁנֵּב בְּעַדְנוּ: אֵל בְּרוּךְ גָּדוֹל דַּעַה הַכִּין וּפְעַל

זִהְרֵי חֲמָה טוֹב יוֹצֵר כְּבוֹד לְשִׁמּוֹ מְאוֹרוֹת נֶתַן

סְבִיבוֹת עֵזוֹ פְּנוֹת צְבָאוֹת קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שְׂדֵי

תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד-אֵל וְקִדְשָׁתוֹ: הַתְּבָרַךְ

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל-הָאָרֶץ מִתַּחַת

עַל-כָּל-שְׁבַח מַעֲשֵׂה יְדִיךָ וְעַל-מְאֹרֵי-אוֹר

שִׁיצְרַת הַמָּה יַפְאֵרוֹךְ סְלָה:

תתברך לנצח צורנו מלכנו וגאלנו בורא קדושים
 ישתבח שמך לעד מלכנו יוצר משרתים
 ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים
 ביראה יחד בקול דברי אלהים תיים ומלך עולם:
 כלם אהובים כלם ברורים כלם גבורים כלם קדושים
 כלם עשים באימה וביראה רצון קונם: וככל פותחים
 את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה מברכין.
 משבחין. מפאין. ומקדישין. ומעריצין. וממליכין:
את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא
קדוש הוא: וככל מקבלים עליהם על
 מלכות שמים זה מזה ונותנים באהבה רשות
 זה לזה. להקדיש ליוצרים בנחת רוח בשפה
 ברורה ובנעימה קדושה כלם כאחד עונים
 באימה ואומרים ביראה:

קדוש קדוש קדוש יהוה צבאות
מלא כל הארץ כבודו:

והאופנים וחיית הקדש ברעש גדול מתנשאים לעמת
 השרפים לעמתם משבחים ואומרים:

ברוך כבוד יהוה ממקומו:

לאר ברוך נעימות יהנו למלך אל חי וקים
 זמרות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי הוא
 לבדו מרום וקדוש פועל גבורות עשה חדשות

בעל מלחמות זרע צדקות מצמיח ישועות
 בורא רפואות נורא תהלות אדון הנפלאות
 המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה
 בראשית כאמור לעשה אורים גדלים פי
 לעולם חסדו: ברוך אתה יהוה יוצר המאורות:
 אהבת עולם אהבתנו יהוה אלהינו חמלה גדולה
 ויתרה חמלת עלינו: אבינו מלכנו בעבור
 שמך הגדול ובעבור אבותינו שבטחנו בך ותלמדנו
 חקי חיים לעשות רצונך בלבב שלם כן תחננו
 אבינו אב הרחמן המרחם רחם נא עלינו והן
 בלבנו בינה להבין ולהשכיל לשמע ללמד וללמד
 לשמר ולעשות ולקיים את פלי דברי תלמוד תורתך
 באהבה: והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך
 ויחד לבנו לאהבה וליראה את שמך ולא יבוש
 ולא יפלה ולא יפשל לעולם ועד: כי בשם קדשך
 הגדול הגבור והנורא בטחנו נגילה ונשמחה בישועתך:
 ורחמיך יהוה אלהינו נחמדיך רבים אל יעזבונו
 נצח סלה ועד: מהר והבא עלינו ברכה ושלוש
 מהרה מארבע בנפות כל הארץ: ושבור עול הגנים
 מעל צוארינו והולכינו מהרה קוממיות לארצנו:
 כי אל פועל ישועות אתה וכן בחרת מכל עם
 ולשון. וקרבתנו מלכנו לשמך הגדול באהבה להודות
 לך וליחדך ליראה ולאהבה את שמך: ברוך אתה יהוה
 הבוחר בעמו ישראל באהבה:

יקרא ק"ם בנחת ככוונה בלימה ביראה, וידקדק בלוחיותיה, ושמיע לאזניו מה שמוציא בשפתיו ויכוין לבטא האותיות הישב ולהיות זכיר לתת ריוח בין הדברים, ויחריך בלחך עד שיכוין סהקב"ה יהוד ומיוחד ומושל בשמים ובארץ ובארבע רוחות העולם, ולא יחריך יותר:

שמע ישראל יהוה יהוה אחד:

ואומר בלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ע"כ

ואהבת את יהוה אלהיך בכל

לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך:

והיו הדברים האלה אשר אנכי

מצוה היום על לבבך: ושננתם

לבניך ודברת בם בשבתך

בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך

ובקומך: וקשרתם לאות על ידך

והיו לטמטפת בין עיניך: וכתבתם

על מזוזות ביתך ובשעריך:

והיה אם שמע תשמעו מצותי אשר אנכי

מצוה אתכם היום לאהבה את יהוה

אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם:

ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש

ואספת דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם

י' יושמש בתפלה של יד. = יושמש בשל ראש.

פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים

אחרים והשתחיתם להם: וחרה אף יהוה בכם

ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא

תהן את יבוליה ואבדתם מהרה מעל הארץ

הטובה אשר יהוה נתן לכם: ושמתם את דברי

אלה על לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם

לאות על ידכם והיו לטמטפת בין עיניכם:

ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך

בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:

וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך: למען

ירבו ימכם וימי בניכם על האדמה אשר

נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם בימי

השמים על הארץ:

ויאמר יהוה אל משה לאמר:

דבר אל בני ישראל ואמרת

אלהם ועשו להם ציצת על כנפי

בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת

הכנף פתיל תכלת: והיה לכם

לציצת וראיתם אתם את

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאהיכם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם:

והזכור הסלים זכור יהוה אלהיכם אמת כדי להסלים רמ"ח חיבות בק"ס:

אמת ויציב ונכון ומים וישר ונאמן ואהוב ורחיב ונחמד ונעים ונורא ואדיר ומתקן ומקבל ומזב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מוגן ישענו. דר ודר הוא מים ושמנו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קומת: ודבריו חיים ומימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים. על אבותינו עלינו ועל בנינו ועל הזרותינו ועל כל הזרות זרע ישראל עבדיך:

על הראשונים ועל האחרונים דבר טוב ומים באמת ובאמונה חוק ולא יעבר: אמת שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו מלכנו מלך אבותינו גאלנו גאר אבותינו צורנו צור ישועתנו פודנו ומציתנו מעולם הוא שמך ואין לנו עוד אלהים זולתך סלה:

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מוגן ומושיע להם ולבניהם אחריהם בכל דור ודור: ברום עולם מושבך ומושפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ: אמת אשרי איש שישמע למצותיך ותורתך ודברך ישים על לבו: אמת שאתה הוא אדון לעמך ומלך גבור לריב ריבם לאבות ובנים: אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא אחרון ומפלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע: אמת ממערים גאלתנו יהוה אלהינו מבית עבדים פדיתנו: כל בכוריהם הרגת ובכורך ישראל גאלת וים סוף להם בקעת וזדים טבעת וידידים עברו ים ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר: על זאת שבהו אהובים ורוממו לאל ונתנו ידידים ומרות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי ומים: רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים עדי ארץ מנביה שפלים עד מרום מוציא אסירים פודה עניים עוזר דלים העונה לעמו ישראל בעת שועם אליו: תהלות לאל עליון גאלם ברוך הוא ומברך. משה ובני ישראל לה ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם:

מי כמכה באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא:

שירה חדשה שבתו גאלים לשמך הגדול על שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו: יהוה ימלך לעולם ועד: ונאמר גאלנו יהוה צבאות שמו גדוש ישראל: ברוך אתה יהוה גאל ישראל:

שומר ומסוה שתי רגליו כאלהת ואומר בלי הספק ויהיה זכור לסמוך גאולה לתפלה
וכורע בצדוד וזוקף בזולת ה' :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל
חסדים טובים קונה הכל וזוכר
חסדי אבות ומביא גואל לבני
בניהם למען שמו באהבה :

בעש"ת אומרים וזכרנו לתים מלך חפץ בתיים בתבנו
בספר תיים למענה אלהים תיים :

(ואם לא אמרו אין מחזירין אותו וכן כמוך וכתוב ובספר)

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך
אתה יהוה מגן אברהם :
אתה גבור לעולם אדני מתיה
מתים אתה רב להושיע :

כיון בזריד המלך ואם אמר משיב הרוח מחזירין אותו :

בחורף משיב הרוח ומזריד הגשם :

ואם אמר מזריד הטל
אין מחזירין אותו
מכבול

מברכך חיים בחסד מחיה מתים
ברחמים רבים סומך נופלים
ורופא חולים ומתיר אסורים
ומקים אמונתו לישני עפר : מי
במודך בעל גבורות ומי דומה
לך מלך ממית ומחיה ומצמיח
ישועה :

בעש"ת אומרים מי במודך אב תרחמן
וזכר יצוריו ברחמים לחיים :

ונאמן אתה להחיות מתים :
ברוך אתה יהוה מחיה המתים :

בחזרת העבודה השליש לזכר אומר

נקדישך ונעריצך פנעם שיה סוד שרפי קדש
המשלשים לך קדשה וכן כתוב על יד נביאך
וקרא זה אל זה ואמר : קו"ח קדוש קדוש יהוה
זבאות מלא כל הארץ כבודו : חון לעממתם משבחים
ואומרים : קו"ח ברוך כבוד יהוה במקומו : חון ובדברי
קדשך כתוב לאמר : קו"ח ומלך יהוה לעולם אלהיך
ציון לדר ודר תלפזות :

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים

בְּכֹל יוֹם יִהְיֶה לְךָ סֶלָה. כִּי אֵל מִלֶּךְ
גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

(בעשיית אומרים המלך הקדוש) ואם לא אמרו חזק לראש

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמַלְמֵד לְאָנוּשׁ
בִּינָה:

במולאי שבת ובמולאי יום טוב אומרים

אַתָּה חוֹנֵנֵתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִדַּע וְהַשְׂכֵּל
אַתָּה אִמְרָתְךָ לְהַבְדִּיל בֵּין קָדֹשׁ לְחַול
וּבֵין אֹר לְחֹשֶׁךְ. וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים וּבֵין יוֹם
הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה בְשֵׁם שְׁהַבְדִּלְתָּנוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵעַמֵּי הָאָרְצוֹת וּמִמְשַׁפְּחוֹת
הָאָדָמָה בְּךָ פָּדַנּוּ וְהִצִּילָנוּ מִשָּׁטֵן רָע וּמִפְּגַע
רָע וּמִכָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת הַמְתַּרְגְּשׁוֹת
לְבֹא בְּעוֹלָם:

וְהִנֵּנוּ מֵאַתְּךָ חֹבְתֵי בִּינָה וְדַעַת: בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה חוֹנֵן הַדַּעַת:

הַשִּׁיבָנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ וּקְרַבָנוּ
מִלְּכָנוּ לְעִבּוּרְתְּךָ וְהַחְזִירָנוּ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה:

סֶלָח לָנוּ אֲבִינוּ כִּי חָטְאָנוּ מִחוּל לָנוּ
מִלְּכָנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ כִּי אֵל טוֹב וְסֶלָח אַתָּה:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה חוֹנֵן הַמְרַבֵּה לְסֶלֶח:
רֵא אֵהָ נָא בְּעֵינֵינוּ וּרְיֵבָה רִיבָנוּ וּמַחַר
לָנוּ אֱלֹהֵינוּ גְּאֻלָּה שְׁלָמָה לְמַעַן שִׂמְךָ כִּי אֵל
גּוֹאֵל חֹזֵק אַתָּה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גּוֹאֵל
יִשְׂרָאֵל:

בשתיים לצור אומר ה"ך כלן עננו תמלא אחר שמע קולנו.

רַפְּאֵנוּ יְהוָה וְנִרְפָּא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה
כִּי תִחַלְתָּנוּ אַתָּה וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה
וּמִרְפָּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ וּלְכָל
מִכְאוּבֵינוּ וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ. כִּי אֵל רוֹפֵא
רַחֲמָן וְנִאֲמָן אַתָּה: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

אם אמר בך עלינו בימות הסמה חזרה. ואחר ז' בששון סוף ס' לתקופה אינו חוזר
ועיין בקשר גדול להרב חיד"א ז"ל:

בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
וּבְרִךְ שְׁנַתֵּינוּ בְּטוֹלָי רִצּוֹן בְּרָכָה
וּנְדָבָה. וְתִהְיֶה אַחֲרֵיתָה חַיִּים וְשָׁבַע וְשָׁלוֹם
כְּשֵׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבְרָכָה כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב
אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשְּׁנִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְבָרֵךְ הַשְּׁנִים: ע"כ

א אם נזכר שאמר ברכנו בימות הגשמים קודם שיפחיל תקע אומר שם ותן טל ומטר :
ב אם נזכר אח"כ יתפלל כדרכו ושאל בשומע תפלה : ג אם לא נזכר עד סיים אם
לא עקר רגליו חוזר לברך עלינו ואם עקר רגליו חוזר לראש :

בחרף בָּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵת הַשָּׁנָה
הַזֹּאת וְאֵת כָּל מִינֵי תְבוּאֹתֶיהָ

לְטוֹבָה וְתֵן טַל וּמָטָר לְבָרָכָה עַל כָּל פְּנֵי
הָאָדָמָה וְרוּחַ פְּנֵי תֵבֵל וְשַׁבַּע אֵת הָעוֹלָם כְּלֹ
מִטּוֹבְךָ וּמִלֵּא יַדְיֵנוּ מִבְּרִכּוֹתֶיךָ וּמֵעֵשֶׂר מִתְּנוּת
יְדִיךָ שְׁמֵרָה וְהַצִּילָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל דְּבַר רָע
וּמִכָּל מִינֵי מִשְׁחִית וּמִכָּל מִינֵי פּוֹרְעָנוֹת וְעֲשֵׂה
לָּהּ תְּקִנָּה טוֹבָה וְאַחֲרִית שְׁלוֹם. חוּם וְרַחֵם
עָלֶיהָ וְעַל כָּל תְּבוּאֹתֶיהָ וּפְרוּתֶיהָ וּבְרָכָהּ
בְּגִשְׁמֵי רֶצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה וְתֵהִי אַחֲרִיתָהּ
חַיִּים וְשַׁבַּע וְשְׁלוֹם כְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבָרָכָה כִּי
אֵל טוֹב וּמִטִּיב אַתָּה וּמִבְּרַךְ הַשָּׁנִים. בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מִבְּרַךְ הַשָּׁנִים : ט"ב

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל לְחֲרוּתֵנוּ וְשִׂא נֶס
לְקַבֵּץ גְּלִיזְתֵינוּ וּקְבַצְנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה מִקְּבִץ גְּדַחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָא שׁוֹנָה וְיַעֲצֵנוּ
כְּבַתְחֻלָּה וְתַסֵּר מִמֶּנּוּ יְגוֹן וְאַנְחָה וּמְלוֹךְ

עֲלֵינוּ מִתְּרָה אַתָּה יְהוָה לְבָרַךְ בְּחֶסֶד
בְּרַחֲמִים בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט : בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה מְלֹךְ אֱהָב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט :
(בעשי"ת אומרים הַמְּלֹךְ הַמִּשְׁפָּט) :

ואם לא אמרו ונזכר קודם שעקר רגליו חוזר לברכת השיבה ואם נזכר אחר שעקר
רגליו חוזר לראש :

לְמַלְשֵׁינִים וְלְמִינִים אֲתֵהִי תְקוּהָ וְכָל
חַזְדִּים כְּרָגַע יִאֲבְדוּ וְכָל אִיבִיךָ וְכָל
שִׁנְאִיךָ מִתְּרָה יִכְרְתוּ וּמַלְכוּת הַרְשָׁעָה
מִתְּרָה תִּעֲקַר וְתִשְׁבַּר וְתִכְלֵם וְתִכְנִיעַם
בְּמִתְרָה בְּמִינֵנוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
שֹׁבֵר אִיבִים וּמְכַנֵּעַ מִינִים :

עַל הַצְדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל
שְׂאֵרֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל זְקֵנֵיהֶם
וְעַל פְּלִיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גְּרֵי
הַצֶּדֶק וְעַלֵינוּ יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שֹׁכֵר טוֹב לְכָל־הַבְּטָחִים
בְּשִׁמְךָ בְּאַמְתָּ. וְשִׁים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם
וְלַעוֹלָם לֹא נִבּוֹשׁ כִּי בָךְ בְּטַחְנוּ וְעַל
חֶסֶדְךָ הַגְּדוֹל בְּאַמְתָּ נִשְׁעָנָנוּ. בְּרוּךְ

אתה יהוה משען ומבטח לצדיקים :
תשבון בתוך ירושלם עירך כאשר
דברת וכתב אדוד עבדך מהרה בתוכה
תבין. ובנה אותה בנין עולם במהרה
בימינו. ברוך אתה יהוה בונה
ירושלם :

את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח
וקרנו תרום בישועתך כי לישועתך
קוינו כל היום: ברוך אתה יהוה
מצמיח קרן ישועה :

שמע קולנו יהוה אלהינו. אב הרחמן
חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון
את תפלתנו כי אל שומע תפלות
ותחנונים אתה.

כאן יהודה בקצרה כמ"ש במורה באצבע וזה נוסחו ויכוין שרועה להיות חסיד :
בזוהר אנהנו לך בבושת פנים בחרפה וכלימה שחטאנו עוינו ופשענו
לפניך ועברנו על מצות דאורייתא ודרכנו ודע בעיניך עשינו
ולכן אנו מתחרטים חרטה גמורה ואנהנו שבים בתשובה. ויהי רצון מלפניך
ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתזכנו לשוב בתשובה שלמה ותמחול ותסלח
ותכפר לכל חטאתינו עונותינו ופשענו ותמלא כל השמות שפגמנו בהם
ותוציא לאור כל ניצוצות הקדושה אשר נתפורו על ידינו וישוב הכל
לאיתנו הראשון ותזכנו לקיים כל מצותיך ולעסוק בתורה לשמה ותצילנו
מיצר הרע ותפרנסנו פרנסה טובה בחרת ונחת וריוח לעבודתך. (ויכוין
בשם

בשם הקדוש הממונה על הפרנסה דיקרנוסא גי' חת"ך עם ג'
אותיות) ויכוין דוקא בשמות ולא יוציא מפיו :

וביום שאין אומרים תחנון יאמר נוסח זה :

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתזכנו לעסוק בתורה לשמה
ובמצות ובגמילות חסדים ויהיו כל מעשינו לשם שמים ותזכנו
להשלים תקון נפש רוח ונשמה בגלגול זה ותפרנסנו פרנסה טובה בחרת
בנחת ובריוח בזכות שמך הקדוש (יכוין שם דיקרנוסא) היוצא מפסוק
והריקותי לכם ברכה עד בלי די ומפסוק נסה עלינו אור פניך ה'. ויכוין
דוקא בשם ולא יוציא מפיו :

ומלפניך מלכנו ריקם א תשיבנו. חננו
ועננו ושמע תפלתנו :

כתענית היחיד אומר כאן עננו ואם לא אמרו אין נחזירין אותו ויאמר אותו קודם שיעקר רגלו
עננו אבינו עננו ביום צום התענית הזה כי בצרה גדולה
אנחנו אל תפן לרשענו ואר תתעלם מלפני
מפקשתנו היה נא קרוב לישועתנו מרם נקרא אליך
אתה תענה נדבר ואתה תשמע כדבר שנאמר והיה
מרם יקראו ואני אענה. עוד הם מדברים ואני אשמע.
כי אתה יהוה פודה ומציל ועונה ומרחם בכל עת צרה
וצוקה: והש"ך מסיים ברוך אתה יהוה העונה לעמו ישראל
בעת צרה :

כי אתה שומע תפלת כל פה. ברוך
אתה יהוה שומע תפלה :

רצה יהוה אלהינו בעמך
ישראל ולתפלתם שעה והשב

העבודה לדביר ביתך ואשי
ישראל. ותפלתם מהרה
באהבה תקבל ברצון ותהי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

בראש חודש ובחול המועד אומרים יעלה ויבא ואם לא אמרו מחזורין
אותו חוץ מערבית של ראש חודש:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא. יגיע
יראה וירצה. ישמע. יפקד. ויזכר
זכרוננו וזכרון אבותינו. וזכרון יהושלם עירך.
וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון כל עמך
בית ישראל לפניך. לפליטה לטובה. לחן
ולחסד ולרחמים ביום

ראש חודש | לחוה"מ פסח | חג המצות | לחוה"מ סוכות | חג הסוכות

הזה. ביום מקרא קדש הזה. לרחם בו עלינו
ולחושיענו זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה. ופקדנו
בו לברכה. וחושיענו בו לחיים טובים. בדבר
ישועה ורחמים חום וחננו. וחמול ורחם עלינו
והושיענו כי אלקי עינינו כי אל מלך חנון ורחום
אתה:

ואתה ברחמיה הרבים. תחפוץ

בנו ותרצנו ותחוינה עינינו
בשובך לציון ברחמים: ברוך
אתה יהוה המחזיר שכינתו
לציון:

כשהחן חומר מודים חייבים כל הלבוש לשמו עמו ולוחזק ולומרים מודים דרשן:

מודים דרבנן

מודים אנחנו לך שאתה
הוא יהוה אלהינו
ואלהי אבותינו אלהי כל
בשר וצורנו ויצר בראשית
ברכות והודאות לשמך
הגדול והקדוש על
שהחייקנו וקמקנו בן
תחינו ותחננו ותאסוף
גליותינו לחצרות מדשך
לשמור תקיף ולעשות
רצונך ולעבדך בקרב
שלם על שאנו מודים
לך. ברוך אל ההודאות:

מודים אנחנו
לך שאתה הוא
יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו לעולם
ועד. צורנו צור
חיינו ומגן ישענו
אתה הוא. לדור
ודור נודה לך
ונספר תהלתך.

על חיינו המסורים בידך
ועל נשמותינו הפקודות לך
ועל נפיק שבכל יום עמנו ועל

נפלאותיך וטובותיך שבכל עת.
ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא
ברו רחמיך המרחם כי לא תמו
חסדיך כי מעולם קיינו לך:

בחוכמה ובפורים אומרים כאן על הנסים ואם לא אמרו אין מסורין אומן.

על הנסים. ועל הפרקן. ועל הנבואות. ועל
התשועות ועל הנפלאות ועל הנחמות
שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה:

לחנוכה

לפורים

בימי מתתיה בן יוחנן כהן גדול
חשמונאי ובניו כשעמדה
מלכות יון הרשעה על עמך ישראל
לשכחם מתורתך ולהעבירם
מחקי רצונך. ואתה ברחמיך
הרבים עמדת להם בעת צרתם
רבת את ריבם דנת את דינם נקמת
את נקמתם מסרת גבורים ביד
חלשים ורבים ביד מעטים ורשעים
ביד צדיקים וממאים ביד טהורים
וודים ביד עוסקי תורתך ולך
עשית שם גדול וקדוש בעולמך
ולעמך ישראל עשית תשועה

גדולה

הרבים

גדולה ופרקן כהיום הזה ואחר
כך באו בניך לדביר ביתך ופנו
את היכלך וטהרו את מקדשך
והדליקו נרות בתצרות קדשך
וקבעו שמונת ימי הנקה אליו
בהלל ובהודאה ועשית עמם
נסים ונפלאות ונודה לשמך
הגדול סלה:

ועל כלם יתברך ויתרומם
ויתנשא תמיד שמך מלבנו
לעולם ועד וכל החיים יודוך
סלה:

בעשיית אומרים וכתוב לחיים טובים כל בני ברייתך:

ויהללו ויברכו את שמך הגדול
באמת לעולם כי טוב האל
ישועתנו ועזרתנו סלה האל
הטוב: ברוך אתה יהוה הטוב
שמך ורך נאה להודות:

בחזרת הש"ך אומרים הכהנים ברכת כהנים ואחר כל פסוק יענו הקהל אמן. ואם לא
יש כהנים יתחיל הש"ך או"א ואחר כל פסוק יענו הקהל כן יהי רצון:

אלהינו

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך. האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושה באמור: וברכה יהוה וישמרה: אמר יתה פניו אליך ויחנה: אמר ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום: אמר ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם:

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד צדקה ורחמים עלינו ועל כל ישרא עמך. וברכנו אבינו בלנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו תורה וחיים אהבה וחסד צדקה ורחמים ברכה ושלום. ומזב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברוב עז ושלום:

בעשיית ויבספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונפתח לפניה אנחנו וכל עמך ישראל לחיים טובים ולשלום:

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי. אלהי נצור לשוני מרע ושפתותי מדבר מרמה ולמחללי נפשי תדום. ונפשי כעפר לכל תהיה

פתח לבי בתורתך ואחרי מצותיך תהדוף נפשי. וכל הקמים עלי דעה. מהרה הפר עצתם וקלמל מחשבותם: יהיו כמוי לפני רוח ומלאך יהוה הוחה: עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשך. למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועגני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי:

מה טוב לומר כאן תפלת החסיד רבינו בחיי

אדתי לא נשאתי לעמוד לפניך סכלי ופחיתות ערכי ומיעוט ידיעתי בגדולתך ורוממותך כי אתה רם ונשא ואני נקלה ונבזה וקמן משאול ממך ומקראו אליך ושבת והלל וקדש שמך המקודש בקולות המלאכים העליונים הקדושים אבל הרשנו על זה מה שרוממתני בצוותך אותי לקרא אליך והרשיתני לשבת את שמך העליון כפי הכרתי אותך וידיעתי בכבודך עם הראותי עבודתי לך ושפלותי לפניך ואתה יודע תקנותי ואופני הנהגתי ולא הודעתך בצרכי להעיר אותך עליהם אלא שארניש בגודל חסרוני אליך ובטחוני בך ואם אשאל ממך בסבלותי מה שאינו טוב לי ואבקש ממך מה שאין בך תקנתי בחירתך העליונה טובה מבחירתתי וכבר הנחתי כל עניני אל גורתך הקיומת הנהגתך העליונה כמו שאמר דוד ה' לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הרבתי בגדולות ובגפלאות ממני. אם לא שויתי ודוממתי נפשי כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי:

ואם יש אחריו מי שלא נמר תפלתו ימתין לפחות עד שסיים לפסוע.

כודע ופוסע ב' פסיעות לאחריו כפסיעה אחת וקודם שיזקוף כשיאמר עשה שלום במרומו הופך פניו לשמאלו הוא ברחמי עשה שלום עלינו לוינו. ועל כל עמו וישראל אמן לפניו. כפוסע עוקר רגל שמאל תחלה:

עשה שלום (בעשיית השלום) במרומו הוא ברחמי ועשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן:

וטוב לומר אחר כך

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן הלל לנו בתורתך:

במקום סכלו הג' פסיעות יעמוד ולא יחזור לנקומו לפחות עד שיגיע ש"ג לקדשה וכוונת ש"ג כל העם הייכים לעמוד ולכוין לכל הכרכות ולענות אמן ש"ג לא כן יהיו כרכותיו לבעלה: יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתהא שעה זו שאני עומד להתפלל לפניך על נפשי ועל נפשות ביתי שעת רצון שעת רחמים שעת הקשבה ושעת

האזנה אקראך ותענני אעתור לך והעתר לי וצוה למלאכך הממונים על ענייני בני אדם שיהיו לעוזר להועיל להושיע להציל ולהטמא כל לבות בני אדם שיש לי עסק עמם לכל אשר אחפוץ והשב רצונם לכל אשר ארצה. ובטל כל מחשבות שונאי. והפר כל עצת אויבי. ומלא כל משאלותי לטובה ככתוב יתן לך כלבבך וכל עצהך ימלא ותהיה עם לבבי בעת מחשבותי. ועם ידי בעת מעבדי. ותשבילני ותורני בכל דרכי והצליחני בכל מהלכי ותשלח ברכה בכל מעשה ידי ואל תצריכני לידי מתנות בשר ודם אלא לידך הרחבה והמלאה ומעפר עניי תקימני ומאשפות דלותי תרוממני ותסמכני בידי נדיבותיך ותסעדני בימין ברכותיך ותגמלני חסדים טובים ברוך גומל חסדים טובים:

הכונה הלום ונפשו ענומה יאמר בעת נשאלות פנים אל כהנים

רבוננו של עולם אני שלך ותלומותי שלך חלום חלמתי ואיני יורע מה הוא. בין שחלמתי אני לעצמי ובין שחלמו לי אחרים ובין שאני חלמתי על אחרים אם טובים הם חזקם ואמצם בחלומותיו של יוסף הצדיק. ואם צריכים רפואה רפאם כמי מרה על ידי משה רבינו עליו השלום וכמי יריחו על ידי אלישע וכנעמן מצרעתו וכחזקיהו מחליו. וכשם שהפכת קללת בלעם בן בעור מרעה לטובה בן תהפוך לי כל חלומותי לטובה ולברכה ותרצני ברחמיך הרבים. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי:

תפלה על הפרנסה

אנא האל המכין פרנסה לכל בריה ומומין מלבוש לכל נברא ושולח להם מחיה כדרכיב פותח את ירך ומשביע לכל חי רצון ורחמיו על כל מעשיו. יהי רצון מלפניך שנהיה אנחנו וכל בני ביתנו בכלל הרחמים והחן והחסד ותתן לנו מחייתנו בשופע רב וכלכלנו ופרנסנו בפרנסה טובה בנחת ולא בצער. בהיתר ולא באיסור. בכבוד ולא כבוז. פרנסה שלא יהיה בה שום בושה וכלימה. אל תצריכנו לידי מתנות בשר ודם. כי אם לידך המלאה והרחבה. כדי שנוכל לעסוק בתורתך הקדושה והטהורה והתמימה. ותן מוונותינו וכל צרכנו קודם שנצטרך להם כדי שיהיה לבנו פנוי בלי מרדה לקיים המצות ולישב בשלום על שלחנו ושלא נצפה לשלחן של אחרים ושלא נצטרך להשתעבד לשום אדם. ושלא יהיה עלינו שום עול בשר ודם כי אם עול מלכותך לעבדך בלבב שלם. ובגדי קדש יהיה לבושנו ביקר ולא בכושט פנים ותצילנו מעניות ומאביזנות. ונזכה להכנים אורחים ולגמול חסד לכל אדם. ותמוין לנו לעשות צדקה לראויים לה ולא נבשל בבני אדם שאינם מהוגנים. עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדושתך. יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו לפניך ה' צורנו וגואלנו אמן: כימי תשובה אומרם אבינו מלכנו שחרית וננסה קודם נפילת אפים ונסכת אין אומרים טעמו. מסול. קרע. מחוק. מנה:

(בר"ה א"א זה אבינו מלכנו חמאנו לפניך):

אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה:

אבינו מלכנו עשה עמנו קמען שמך:
אבינו מלכנו חדש עלינו שנה טובה:
אבינו מלכנו בטל מעלינו כל גזרות קשות ורעות:
אבינו מלכנו בטל מחשבות שונאינו:
אבינו מלכנו הפר עצת אויבינו:
אבינו מלכנו בלה כל צר ומשטין מעלינו:
אבינו מלכנו בלה דבר וחרב ורעה ורעב ושבי ובזה ומשחית ומגפה ושטן ויצר הרע וחולאים רעים מבני בריהך:

אבינו מלכנו שלח רפואה שלמה לחולי עמך:

אבינו מלכנו מנע מגפה מנחלתך:

אבינו מלכנו זכור כי עפר אנחנו:

אבינו מלכנו מחול וסלח לכל עונותינו:

אבינו מלכנו קרע רוע גזר דיננו:

א"מ מחוק ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו:

אבינו מלכנו מחה והעבר פשעינו מנגד עיניך:

אבינו מלכנו בתבנו בספר חיים טובים:

אבינו מלכנו בתבנו בספר צדיקים וחסידים:

אבינו מלכנו בתבנו בספר ישרים ותמימים:

אבינו מלכנו בתבנו בספר פרנסה וכלכלה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לנו ולבני ביתנו ולכל הסמוכים על שלחנו היום ובכל יום ויום מזונותינו ומזונותיהם בכבוד בזכות שמך הקדוש דיקרנוסא הממונה על הפרנסה:

אבינו מלכנו בתבנו בספר מחילה וסליחה וכפרה

אבינו מלכנו בתבנו בספר נאילה וישועה:

אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ וְזָכְרָנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב מִלְּפָנֶיךָ :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּמָרוֹב :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ הָרֶם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ (ו) הָרֶם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ הַחֲזִירָנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ שְׁמַע מוֹלָנוּ חוּם וְרַחֵם עָלֵינוּ :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעַנְנוּ :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ הַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ :
 אֲבִינוּ מִלְּפָנֶינוּ אֵל הַיְשִׁיבֵנוּ רִיחֵם מִלְּפָנֶיךָ :

אלו הם הימים שאין נופלים ע"פ לא בשחרית ולא במנחה ואין בהם תחנון שבת ראש חודש מועד כל ימי ניסן פסח שני ל"ג לעומר ומנחה שלפניהם מר"ח סיון עד ה' ימים אחר שבועות מ' באב מ"ו באב ומנחה שלפניה ערב ראש השנה מערב כפור עד סוף תשרי הנזכה מ"ו בשבט פורים י"ד ומ"ו של אדר ראשון ומנחה שלפניהם וכשהל מילה בבית הכנסת ומליץ בתוך התפלה וכשיש חתן בבית הכנסת :

אֵלֵינוּ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תִּבְּא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאֵל
 תְּתַעַלֵּם מִלְּפָנֶינוּ מִתְחַנְתְּנוּ שְׂאִין אֲנוּ עוֹי פְּנִים וְקָשִׁי עֶרְף
 לֹאֵנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא
 חֲטָאנוּ אֶבֶל חֲטָאנוּ עוֹיֵנוּ פִּשְׁעֵנוּ אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ וְאֲנָשִׁי בְּתֵינוּ :
 אֲשַׁמְנוּ בְּגָדֵנוּ גִזְלָנוּ דִּבְרָנוּ דְּפִי : הַעֲוִינוּ
 וְהִרְשַׁעְנוּ זָדָנוּ חֲמָסָנוּ טְפִלָּנוּ
 שָׁקָר יַעֲצָנוּ עֲצוֹת רְעוֹת בּוֹבְנוּ לָצָנוּ לֹאֲצָנוּ
 מְרִדָנוּ מְרִינוּ נֹאֲצָנוּ נֹאֲפָנוּ נִשְׁבַּעְנוּ לְשׁוֹא
 וְלִשְׁקָר סָרְדָנוּ עוֹיֵנוּ פִּשְׁעֵנוּ צָרְדָנוּ קָשִׁינוּ
 עֶרְף רִשְׁעֵנוּ שַׁחְתָּנוּ תַּעֲבָנוּ תַּעֲוִינוּ וְתַעֲתַעְנוּ
 וְסָרְנוּ מִצְוֹתֶיךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ וְאַתָּה
 צְדִיקֵמֶעַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֵמֶת עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ :

בשני ובחמישי ואמר

מֵה נֹאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מְרוֹם וּמֵה
 נִסְפָּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים הֲלֹא
 הַנְּסַתְרוֹת וְהַנְּגִלוֹת אֶתָּה יוֹדֵעַ אֶתָּה
 יוֹדֵעַ רְזִי עוֹלָם וְתַעֲדוּמוֹת סְתָרֵי כָל
 חַי אֶתָּה חוֹפֵשׁ כָּל חַדְרֵי בֵּטֵן רוֹאֶה
 כְּלִיּוֹת וְלֵב אֵין כָּל דְּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָ
 וְאֵין נִסְתָּר מִנְּךָ עֵינֶיךָ :

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּמַחֲוֶל לָנוּ אֶת כָּל
 חַטֹּאתֵינוּ וְתַכְפֵּר לָנוּ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ
 וְתַמְחֹל וְתַסְלַח לְכָל פִּשְׁעֵינוּ וְסַלַּחַת
 לְעוֹנָנוּ וְלִחַטֹּאתֵנוּ וְנַחֲלֵתָנוּ : סְלַח לָנוּ
 אֲבִינוּ כִּי חֲטָאנוּ מְחֹל לָנוּ מִלְּכָנוּ כִּי
 פִּשְׁעָנוּ : כִּי אֶתָּה יְהוָה טוֹב וְסַלַּח וְרַב
 חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ : לְמַעַן שִׂמְךָ יְהוָה
 וְסַלַּחַת לְעוֹנָנוּ כִּי רַב הוּא : לְמַעַן
 שִׂמְךָ יְהוָה תַּחֲיֵינוּ בְּצַדִּיקְתְּךָ תוֹצִיא
 מִצָּרָה נַפְשָׁנוּ : יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ

משׁוֹב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה : יְהוָה
צְבָאוֹת אֲשֶׁר־יְאֹדֵם בְּמַחֲבָרָה : יְהוָה
הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם קִרְאֵנוּ :
הַשִּׁיבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵי וְנִשׁוּבָה חֲדָשׁ
יָמֵינוּ בְּקָדָם :

אַל אַרְךְ אַפִּים אַתָּה וּבְעַל הַרְחָמִים גְּדֹלַת
רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ. הוֹדַעְתָּ לְעַנְיֵנוּ מִקָּדָם וְכֵן
כְּתוּב בְּתוֹרָתְךָ. וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ
שֵׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה. וַיִּשֶׁם נְאֻמָּר : וַיַּעֲבֹר
יְהוָה עַל פְּנֵי וַיִּקְרָא :

ואלו הם י"ג מדות והיחיד אומרם בטעמים

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אַרְךְ אַפִּים וְרַב
חֶסֶד וְאֵמֶת נִצֵּר חֶסֶד לְאֱלֹפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפְשָׁע
וְחַטָּאת וְנִקְיָה :

יש מקומות שאין נוהגים לומר קודם תפלת אפים ויאמר דוד אל גד וכן יותר ראוי
והפלים על פניהם, וראוי שיפיל פניו על זרועו השמאלית, ולא תוך יד שמאל בלא כסוי
בטלית וסודר.

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֵל גֹּד צַר לִי מְאֹד נִפְלְאָה נָא בְיַד יְהוָה בִּי
רַבִּים רַחֲמֵינוּ וּבְיַד אָדָם אַל אִפְוֹלָה :

רחום וחנן חמאנו לפניך רחם עלינו והושיענו : לרוד אליך יהוה נפשי
אשׁא : אלהי כף בטחתי אל אבושה אל ועצני אויבי לי : גם כף
קניף לא יבשו יבשתי הפוגדים ריקם : דרכיך יהוה הודיעני אלהותיך למדני :
הודיעני באמתך ולמדני כי אמת אלהי ישעי אותך קנותי כל היום : זכר
רחמיך יהוה נחמני כי מעולם המה : חטאות נעורי ופשעי אל תזכור כחסדיך
זכר לי אמת למען טובך יהוה : טוב וישׁר יהוה על כן יורה חטאים בדרךך : ידברך
עניים

עֲנִיִּים בְּפִשְׁפֶּט וַיִּלְמַד עֲנִיִּים דַּרְכּוֹ : כָּל אֲרָחוֹת יְהוָה חֶסֶד וְאֵמֶת לְנוֹצְרֵי בְרִיתוֹ
וְעֲדוּתוֹ : לְמַעַן שִׂמְךָ יְהוָה וְסִלַּחְתָּ לְעֲוֹנוֹ בִּי רַב הוּא : מִי זֶה הָאִישׁ וְרָא יְהוָה וְרָגְנוּ
בְּדַרְךָ יִבְרָךְ : נִפְשׁוּ בְּטוֹב תִּלְוִן וְזָרְעוּ יִירֶשׁ אֶרֶץ : סוּד יְהוָה לִירְאָיו וּבְרִיתוֹ
לְהוֹדִיעֵם : עֲנֵי תַמִּיד אֵל יְהוָה בִּי הוּא יוֹצִיא מִרְשַׁת כְּנָעַי : פְּנֵה אֵלַי וְחַנּוּ בִּי
יְחִיד וְעֲנֵי אֲנִי : צָרוֹת לִבִּי הִרְחִיבוּ מִמְצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי : רָאה עֲנֵי וְעֲמֵל
וְשֵׂא לִבְךָ חַמְאוּתִי : רָאה אוֹיְבֵי בִי רַבּוּ וְשָׁנְאָת חַמֶּם שְׂנֵאוֹתַי : שִׁמְרָה נַפְשִׁי
וְהַצִּילֵנִי מֵאֵל אֲבוֹשׁ בִּי חֲסִיתִי בְךָ : תָּם וַיִּשֶׁר יִצְרוּנִי בִּי מוֹתֵיךָ : פָּדָה
אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכַּף צָרוֹתָיו : וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכַּף עוֹנֵתָיו :

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מִחֲרוֹן אַפֶּיךָ וְהִנָּחֵם עַל
הַרְעָה לְעַמֶּךָ :

אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ אֲבִינוּ אַתָּה. אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
אַלֵּא אַתָּה. אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ רַחֵם עָלֵינוּ. אֲבִינוּ
מִלְכֵנוּ חַנּוּן וְעֲנֵנוּ. בִּי אֵין פָּנֵינוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ
צְדָקָה וְחֶסֶד לְמַעַן שִׂמְךָ הַגְּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵנוּ :

וְאַנְחֵנוּ לֹא נִדַע מַה נַּעֲשֶׂה בִּי עָלֶיךָ עֲנֵינוּ :

זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וְחַסְדֶיךָ בִּי מֵעוֹלָם

הַמָּה : יְהִי חַסְדֶיךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ

לְךָ : אֵל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רֵאשׁוֹנִים מֵהַר

יְקַדְמוֹנוּ רַחֲמֶיךָ בִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד : עֲזָרְנוּ בְשֵׁם

יְהוָה עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : חַנּוּן יְהוָה חַנּוּן בִּי

רַב שָׁבַעְנוּ כּוֹז : בְּרָגוּ רַחֵם תִּזְכֹּר. בְּרָגוּ אַהֲבָה

תִּזְכֹּר. בְּרָגוּ עֲקִידָה תִּזְכֹּר. בְּרָגוּ תְמִימוֹת

תִּזְכֹּר. יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם

קִרְאֵנוּ : בִּי הוּא יִדַע יִצְרָנוּ זְכוֹר בִּי עֲפָר אֲנַחְנוּ :

עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דָּבָר כְּבוֹד שִׂמְךָ וְהַצִּילֵנוּ

ובכפר על חטאתינו למען שמך :

ואומר חצי קדיש, וביום ב' ה' יאמר אל מלך וכו'

אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג
בהסודות. מוחל עונות עמו. מעביר
ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה
לפושעים. עשה צדקות עם כל בשר ורוח. לא
ברעתם להם גומל. אל הורתנו לומר מדות
שליש עשרה. זכור לנו היום ברית שלש
עשרה. כמו שהורעת לענו מקדם. וכן כתוב
בתורתך וירד ידוה בענן ויתיצב עמו שם
ויקרא בשם יהוה : ושם נאמר :

ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל
רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת :
נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה :
אנשי אמונה אבדו. באים בלב מעשיהם : גבורים
לעמוד בפרץ. דוחים את הגזרות : היו לנו
לחומה ולמחסה ביום זעם : זועכים אף בלחשם. חמה
עצרו בשועם : טרם קראוה עניתם. יודעים לעתור
ולרצות : באב רחמת למענם. לא השיבות פניהם
ריקם : מרוב עונינו אבדנום. נאספו מנו בחטאינו :
סעו חמה למנוחות. עזבו אותנו לאנחות : פסו גודרי
גדר. צומתו משיבי חמה : קמים בפרץ און. ראויים
לרצותך אפסו : שוטטנו בארבע פנות. תרופה לא

מצינו : שכנו אליה בבושת פנינו לשחרך אל בעת

צרותינו : אל מלך

תמהנו מרעות. תשש כחנו מצרות : שחנו עד
למאה. שפלנו עד עפר : רחום כד היא
מדתנו. קשי עורף וממרים אנחנו : צעקנו בפנינו
חטאנו. פתלתול ועקש לבנו : עליון רחמיה מעולם.
סליחה עמה היא : נחם על הרעה. מטה כלפי חסד :
לא תתעלם בעתות כאל. כי בצרה גדולה אנחנו :
יודע לעיני הכל. טובך וחסדך עמנו : חתום פי שטן
ואל ישטין עלינו. זעום בו וידום : ויעמוד מליץ טוב
לצדקנו. הוא יגיד ישרנו : דרכיה רחום וחנון. גלית
לנאמן בית : בבקשו אז מלפניה. אמונתך הודעת

לז : אל מלך

אלהינו ואהי אבותינו. אל תעש עמנו כלה. תאחו ידך
במשפט : בבוא תוכחה נגדך שמונו מספרך
אל תמח : גשתך לחקור מוסר. רחמיה יקדמו רגליך :
דלות מעשים בשורה. קרב צדק מאליה : הורנו
בזעקנו לה. צו ישועתנו במפגיע : ותשיב שבות
אהלי תם. פתחיו ראה כי שממו. זכור נאמת עדות
לא תשכח מפי זרעו : חותם תעודה תתיר. סודך שים
בלמוך : טבור אגן הסהר. נא אל יחסר המזוג : יה
דע את ישראל אשר ידעוה. מגר את הגוים אשר לא
ידעוה : פי תשיב לבצרון. לכודים אסירי התקנה :

והוא רחום וכפר עון ולא

ישחית והרבה להשיב אפן ולא
 יעיר כל חמתו : אתה יהוה לא
 תכלא רחמיק ממי חסדך
 ואמתך תמיד יצרוני : הושיענו
 יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים
 להודות לשם קדשך להשתבח
 בתהלתך : אם עונות תשמר יה
 אדני מייעמד : כי עמך הסליחה
 למען תורא : לא בחטאינו עשה
 לנו ולא בעונתינו גמר עלינו :
 אם עונינו ענו בנו יהוה עשה למען
 שמך : זכר רחמיק יהוה וחסדיך
 כי מעולם הטה : יענך יהוה ביום
 צרה ישגבך שם אלהי יעקב :
 יהוה הושיעה המלך יעננו ביום
 קראנו : אבינו מלכנו חננו ועננו

כי אין בנו מעשים עשה
 עמנו צדקה כרוב רחמיק
 והושיענו למען שמך : ועתה אדני
 אלהינו אשר הוצאת את עמך
 מארץ מצרים ביד חזקה ותעש
 לך שם כיום הוה חטאנו רשענו :
 אדני ככל צדקותיך ישב נא אפק
 וחמתך מעירך ירושלים הר
 קדשך : כי בחטאינו ובעונות
 אבותינו ירושלים ועמך להרפה
 לכל סביבותינו : ועתה שמע
 אלהינו אל תפלת עבדך ואל
 תחנונו והאר פניך על מקדשך
 השמים למען אדני :

הטה אלהי אונך ושמע פקח עיניך וראה
 שממותינו והעיר אשר נקרא שמך
 עליה כי לא על צדקותינו אנהנו מפילים

תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים: אדני
 שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל
 תאחר למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך
 ועל עמך: אבינו אב הרחמן הראנו אות
 לטובה וקבץ נפוצותינו מארבע בנפות
 הארץ יכירו וידעו כל הגוים כי אתה יהוה
 אבינו אתה אנחנו החומר ואתה יוצרנו
 ומעשה ידך בלנו: אבינו מלכנו צורנו
 וגואלנו. חוסה יהוה על עמך ואל תתן נחלתך
 לחרפה למשל בם גוים למה יאמרו בעמים
 איה אלהיהם: ידענו יהוה כי חטאנו ואין מי
 יעמוד בעדנו אלא שמך הגדול יעמד לנו בעת
 צרה: וכרחם אב על בנים רחם עלינו חמול
 על עמך ורחם על נחלתך חוסה נא ברוב
 רחמיך חננו מלכנו ועננו. לך יהוה הצדקה
 עשה נפלאות בכל עת ועת:

הבט נא והושיעה נא צאן
 מרעיתך א ימשל בנו קצף כי לך
 יהוה הישועה בך תוחלתנו אלוה
 סליחות אנא סלח נא כי אל טוב
 וסלח אתה:

אנא מלך רחום וחנון זכור והבט לברית בין הבתרים
 ותראה לפניך עקדת יחיד ולמען ישראל אבינו
 אל תעזבנו אבינו ואל תפושנו מלכנו ואל תשכחנו
 יוצרנו ואל תעש עמנו בלה בגלותנו כי אל מלך
 חנון ורחום אתה:

אין כמוד חנון ורחום אלהינו אין כמוד אל ארך
 אפים ורב חסד ואמת הושיענו ורחמנו מרעשו מרגז
 הצילנו: זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב לתפן
 אל קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו: שוב מחרון
 אפך והנחם על הרעה לעמך: והסר מכננו מפת המות
 כי רחום אתה כי כן דרפך לעשות חסד חנם בכל דור
 ודור: אֱלֹהֵי יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָא. אֱלֹהֵי יְהוָה הַצְלִיחָה
 נָא. אֱלֹהֵי יְהוָה עֲנֵנו בְּיוֹם קְרָאנו: לך יהוה קוינו. לך
 יהוה חבינו. לך יהוה נחל. אל תחשה ותעננו כי נאמו
 גוים אבדה תקותם כל ברך לך תכרע וכל קומה
 לפניך תשתחוה:

הפותר יד בתשובה לקבל פושעים
 וחטאים נבהלה נפשנו מרוב
 עצבוננו. אל תשכחנו נצח. קומה
 והושיענו אל תשפוך חרונוך עלינו
 כי עמך אנחנו בני בריתך. אל
 חביטה דל כבורנו בגוים ושקצונו
 בטמאת הנדה עד מתי עזך בשבי

וּתְפַאֲרֶתְךָ בְּיַד צָר. הִמָּה יִרְאוּ וַיְבוֹשׁוּ
וַיַּחֲתוּ מִגְבוּרָתְךָ עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ
וְהוֹשִׁיעֵנו לְמַעַן שְׁמֶךָ. אֵל יַמְעֵמוּ
לְפָנֶיךָ תִּלְאֹתֵינוּ מֵהַר יִקְדְּמוּנוּ
רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרוֹתֵינוּ. לֹא לְמַעַנְנוּ אֲלֵא
לְמַעַנְךָ פְּעוֹל. וְאֵל תִּשְׁחַת אֶת זִכְר
שְׂאֲרֵיתָנוּ. כִּי לֵךְ מִיַּחֲלוֹת עֵינֵינוּ. כִּי
אֵל מֶלֶךְ חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה. וְזִכּוֹר
עֲדוֹתֵינוּ בְּכָל יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים
פְּעָמִים בְּאַהֲבָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ואומר הסוף הלי קדיש ואחר כך אומרים אל ארך אפים

אֵל אָרֶךְ אַפִּים וְרַב חַסֵּד	אֵל אָרֶךְ אַפִּים וּמֵלֵא
וְאַמֶּת אֵל בְּאַפְּךָ	וְאַמֶּת אֵל בְּאַפְּךָ
תּוֹכִיחֵנוּ: חוֹסֶה יְיָ עַל יִשְׂרָאֵל	מִמֵּנוּ: חוֹסֶה יְיָ עַל שְׂאֲרֵית
עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנו מִכָּל רָע.	יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל
חַטָּאתֵנוּ לֵךְ אֲדוֹן סֶלַח נָא	רָע. חַטָּאתֵנוּ לֵךְ אֲדוֹן סֶלַח
בְּרוּב רַחֲמֶיךָ אֵל:	נָא בְּרוּב רַחֲמֶיךָ אֵל:

וקודם שיוציא ספר תורה אומר

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם שֶׁנִּתְּן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרוּךְ הוּא:
אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁבָבְהָ לֹא אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁיְהוָה אֱלֹהֵיוּ:

ובשמואלאים ספר תורה אומר הסוף עם הקהל

גִּדְלוּ לִיהוָה אֱתֵי וּגְרוּמָמָה שְׂמוּ יַחְדוּ:

רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדּוּם רַגְלָיו קְדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קַדְשׁוֹ כִּי קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:
אֵין קְדוֹשׁ כִּי הוּא כִּי אֵין בְּלִתְּךָ וְאֵין צוּר בְּאֱלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלֹהֵי
מִבְּלַעֲדֵי יְהוָה וְכִי צוּר וּזְקָתֵי אֱלֹהֵינוּ: תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מִשָּׁה מוֹרְשָׁה
קְהֵלֶת יַעֲקֹב: עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֵיהָ מֵאֲשֶׁר:
דְּרָכֶיהָ דְרָכֵי נֶעֱם וְכֹל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם: שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרָתְךָ
וְאֵין לָמוֹ מִכְּשׁוֹל: יְהוָה עֹל לְעַמּוֹ וְתָן יְהוָה יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם:
כִּי שֵׁם יְהוָה אֲקַרָּא הִבְנוּ גִדְלוּ לְאֱלֹהֵינוּ: הַכֹּל תָּנוּ עֹל לְאֱלֹהִים וְתָנוּ
כְּבוֹד לַתּוֹרָה:

ומנבניה הס"ת ומראה הכתב לעם ואומרים:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁמַע מִשָּׁה לְפָנַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: תּוֹרָה
צִוָּה לָנוּ מִשָּׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב: הֵיא תָמִיד
דְּרָכֵינוּ אֲמֵרֶת יְהוָה צְרוּפָה מִגֵּן הוּא לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ:

וקורין בסדר היום שלשה גברי אין פוהתין מהם ואין מוסיפין. ובשעת הקריאה מסור לדבר רק אזני כל העם אל ספר התורה:

העולה אומר יהוה עמכם: ועונה הש"ץ יברכה יהוה:

ואומר העולה ברכו את יהוה המברך:

והקהל ענין ברוך יהוה המברך לעולם ועד:

והזוהר העולה ואחר כך מברך.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּחַרְנוּ בְּנוּ מִכָּל--
הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת-תּוֹרָתוֹ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר הקריאה מברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרָתוֹ תּוֹרַת
אַמֶּת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

ברכת הגומל

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיִּיבִים טוֹבוֹת
שְׂגֻמָּלְנִי כָּל טוֹב:

וענין אחריו מי שגמלה טוב הוא יגמלה בל טוב סלה:

ספר קריאת התורה טו"ב

אומרים אשרי ולמנצח וכימים שאין בהם תחנון מתחילין וכו' לציון.

למנצח מזמור לדוד: יענה יהוה ביום צרה
 ישגבך שם אלהי יעקב: ישלח
 עזרך מקדש ומציון יסערה: יזכר כל מנחתך
 ועולתך ידשנה סלה: יתן לך כלבבך וכל
 עצתך ימלא: נרננה בישועתך ובשם אלהינו
 נדגל ימלא יהוה כל משאלותיה: עתה ידעתי
 כי הושיע יהוה משיחו יענהו משמי קדשו
 בגבורות ישע ימינו: אלה ברכב ואלה בסוסים
 ואנחנו בשם יהוה אלהינו נזכיר: המה כרעו
 ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד: יהוה הושיעה
 המלך יעננו ביום קראנו:

ובא לציון גואל ולשבי פשע
 ביעקב נאם יי: ואני זאת בריתי
 אתם אמר יי רוחי אשר עליך
 ודברי אשר שמתי בפיק לא
 ימוש מפיק ומפי זרעך ומפי זרע
 זרעך אמר יי מעתה ועד עולם:
 ואתה קדוש יושב תהלות ישראל:

וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש
 קדוש יי צבאות מלא כל הארץ
 כבודו: ומקבלין דין מן דין ואמרין
 קדיש בשמי מרומא עלאה בית
 שכינתה קדיש על ארעא עובד
 גבורתה קדיש לעלם ולעלמי
 עלמיא: יי צבאות מליא כל
 ארעא זיו יקרה: ותשאני רוח
 ואשמע אחרי קול רעש גדול
 ברוך כבוד יי ממקומו: ונטלתני
 רוחא ושמעית בתריקל זיעשגיא
 דמשבחין ואמרין בריך יקראדיי
 מאתר בית שכינתה: יי ימך
 לעולם ועד: יי מלכותה קאם
 לעלם ולעלמי עלמיא: יי אלהי
 אברהם יצחק וישראל אבותינו

שָׁמְרָה זֹאת לְעֹלָם לְיִצְרַח מִחֻשְׁבוֹת
לִבְבִי עִמָּךְ וְהִבֵּן לִבִּי אֵלֶיךָ׃
וְהוּא רַחוּם יִכְפֹּר עֲוֹן וְלֹא יִשְׁחִית
וְהִרְבֵּה לְהֵשִׁיב אִפּוֹ וְלֹא יַעִיר כָּל
חַמְתּוֹ׃ כִּי אֶתָּה אֱדַנִּי טוֹב וְסִלַּח
וְרַב חֶסֶד לְכָל קְרֹאֶיךָ׃ צְדָקָתְךָ
צְדָק לְעוֹלָם וְתוֹרַתְךָ אֱמֶת׃ תִּתֵּן
אֱמֶת לִיעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְוֹתֵינוּ מִיְמֵי
קֶדֶם׃ בְּרוּךְ אַדְנֵי יוֹם יוֹם יַעֲמֵם
לָנוּ הָאֱלֹהִים וְעֵתָנוּ סִלַּח׃ יִצְבְּאוֹת
עִמָּנוּ מִשָּׁנָב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סִלַּח׃
יִצְבְּאוֹת אֲשֶׁר־י אָדָם בְּטַח בְּךָ׃
יִי הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בַּיּוֹם
קְרֹאֵנוּ׃ בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְרָאֵנוּ
לְכַבְּדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים

וְנָתַן לָנוּ תוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם
נִמְעַ בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לָבֵנוּ
בְּתוֹרָתוֹ וַיִּשִׂים בְּלִבֵּנוּ אֶהְבֵּתוֹ
וַיִּרְאֵתוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְלַעֲבֹדוֹ
בְּלִבְבִי שְׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיָּנַע לְרִיק
וְלֹא נִלְדַּד לְבַהֲלָה׃ יְהִי רְצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁנִּשְׁמָר חֻקֶּיךָ וּמִצְוֹתֶיךָ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וְנִזְכָּר וְנַחֲיָה וְנִירָשׁ
טוֹבָה וּבְרָכָה לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא׃
לְמַעַן יִזְמַרְךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם
יי אֱלֹהֵי לְעוֹלָם אֲוֹדֶךָ׃ יי חֲפִיץ
לְמַעַן צְדָקוֹ יִגְדִּיל תוֹרָה וַיֵּאדִיר׃
וַיִּבְטַחוּ בְּךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא
עוֹבֵת דְרָשִׁיךָ יי׃ יי אֱדַנִּינוּ מִה
אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל הָאָרֶץ׃ חֲזִקוּ

וַיֹּאמֶר לְבַבְכֶם כָּל הַמִּיחֲלִים לִי׃

בשני ובחמישי כשמחזורין ס"ח למקומו אומרים

יְהִלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי נִשְׁגַב שְׁמוֹ לְבָדוֹ הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וּשְׁמַיִם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן לַעֲמוֹ תְהַלֵּה לְכָל חֲסִידָיו לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קִרְבוֹ הַלְלוּהָ׃ יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשִׁמּוֹס מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד׃ אֵין בְּמִוֶדֶ בְּאֱלֹהִים אֲדֹנָי וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיהָ׃ וּבִנְחָה יֹאמֶר שׁוֹבָה יְהוָה רַבְבוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל׃ הַשׁוֹבְנֵי יְהוָה אֲלֵיךָ וְנִשְׁוֹבָה חֲדָשׁ יִמִּינוּ בְּקִדְמָה׃

ותגדלו ותקדשו שמה דבא : איו בעלמא דייברא לרעותה ונמליה מלכותה ויצמח פורקנה ויקרב משיתה. איו : בחיובו וביומיוכו ובחיו דכל בית ישראל בעלמא ובזמן קרוב ואמרו אמן : יהא שמה דבא מקרה לעלם לעלמי עלמא ותפרך וישתבח ותפאר ויתרום ויתנשא ויתקדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא. איו : לעלא מן כל ברקתא שירמא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן : תתקבל צלותנא ובעוקנא עם צלותהון ובעותהון דכל בית ישראל קדם אבונא דבשמיא וארעא ואמרו אמן : והא שלמא דבא מן שמיא חיים ושבע וישועה ונחמה ושנובא ורפואה ונאולה וסליחה וכפרה ורחוץ והצלחה לנו ולכל עמו ישראל ואמרו אמן : עשה שלום במדברינו הוא ברחמי עשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן :

ביום ט"ח תחנון ח"ח תפלה לדוד ח"ח מתחילין בית יעקב :

תְּפִלָּה לְדָוִד | הִטָּה יְהוָה אֲזַנְךָ עֲנֵנִי כִי־עָנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי׃ שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִי־חֲסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ אֶתְּהי אֱלֹהֵי הַבּוֹטֵחַ אֲלֵיךָ׃ חָנְנֵי אֲדֹנָי כִּי־אֲלֵיךָ אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם׃ שָׁמַח נַפְשׁ עַבְדְּךָ כִּי־אֲלֵיךָ אֲדַנֵּי נַפְשִׁי אִשָּׂא׃ כִּי אֶתְּה אֲדֹנָי מוֹב וּסְלָח וּרְבִי־חֶסֶד לְכָל קְרָאֵיךָ׃ הָאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֹתַי׃ בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאךָ כִּי תַעֲנֵנִי׃ אֵין־בְּמִוֶדֶ בְּאֱלֹהִים | אֲדֹנָי וְאֵין בְּמַעֲשֵׂיהָ׃ כָּל־גּוֹיִם | אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וַיָּבִיאוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וַיִּכְבְּדוּ לְשִׁמְךָ׃ כִּי־גִדְוֹל

אֶתְּה וְעִשָׂה נִפְלְאוֹת אֶתְּה אֱלֹהִים לְבַדְּךָ׃ הוֹרְנֵי יְהוָה דַּרְכְּךָ אֶתְּה בְּאֲמַתְךָ יַחַד לְבָבִי לִירְאֵה שְׁמֶךָ׃ אֲזַדְּךָ | אֲדֹנָי אֱלֹהֵי בְּכָל־לְבָבִי וְאֶכְפְּדָה שְׁמֶךָ לְעוֹלָם׃ כִּי־חֲסִדְךָ גָּדוֹל עָלַי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְׂאוֹל תַּחֲתֵיךָ׃ אֱלֹהִים | זָדִים קָמוּ עָלַי וְעַדַת עֲרִיצִים בְּקִשׁוֹ נַפְשִׁי וְלֹא שָׁמוּךְ לְנַגְדָם׃ וְאַתְּה אֲדֹנָי אֲלֵרְחוּם וְחַנּוּן אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וְאַמֶּת׃ פְּנֵה אֵלַי וְחַנְּנֵי תְהַנְּהֵעוּךָ לְעַבְדְּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבָבִי אֲמַתְךָ׃ עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה וַיִּרְאוּ שְׂנְאֵי וַיִּבְשׂוּ כִּי־אַתְּה יְהוָה עֲזַרְתָּנִי וְנַחַמְתָּנִי׃

בית יעקב לבו ונלכה באור יהוה : כי כל העמים ילכו איש בשם אלהו ונאנחנו נלך בשם יהוה אלהינו לעולם ועד :

יהי יהוה אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ולא ימשנו : לתפלות לבבנו אליו לקבת בכל דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו : ויהיו דברי אלה אשר התחננתני לפני יהוה קרבים א יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו : למען דעת כל עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד :

שיר המעלות לדוד לולי יהוה שהיה לנו יאמר נא ישראל : לולי יהוה שהיה לנו בקום עלינו אדם : אזי חיים בלעינו בתרות אפם בנו : אזי חיים שמפנו נחלה עבר על נפשנו : אזי עבר על נפשנו חיים הירדונים : ברוך יהוה שלא נתננו מרה לשניהם : נפשנו כצפור נמלטה מפח וקשים הפח נשבר ונאנחנו נמלטנו : עזרנו בשם יהוה עשה שמים וארץ : השיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן ביום ראשון בשבת קודש

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה תְּבִל וַיִּשְׁבֵּי בָה׃ כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּה וְעַל נְהֻרוֹת יִכּוֹנֵנֶה׃ מִי יַעֲלֶה בְּחַר יְהוָה וּמִי יִקּוּם בְּמִקּוֹם קָדְשׁוֹ׃ נָקִי כַפַּיִם וְבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נִשְׂא לִשְׂוֹא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמַרְמָה׃ יִשְׂא בְרַכָּה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂעוֹ׃ זֶה דוֹר דִּרְשׁוּ מִבְּקִשֵׁי פִנְיֶךָ יַעֲקֹב סֵלָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וְהִנְשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד׃ מִי זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה עֲזוֹז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה׃ שְׂאוּ שְׁעָרִים רְאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם וַיִּבּוֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד׃ מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא

מלך הכבוד סלה : הושיענו

השיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן ביום שני בשבת קודש

שיר מזמור לבני קרח : גדול יהוה ומהלל מאד בעיר אלהינו הר
קדשו : יפה נוף משוש כל הארץ הר ציון ירפתי צפון קרית
מלך רב : אלהים בארמנותיה גודע למשגב : כי הנה המלכים
נועדו עברו יחדו : המרה ראו פן תמהו נבחרו נחפזו : רעדה
אתותם שם חיל כיוצרה : ברוח קדים תשבר אניות תרשיש :
כאשר שמענו פן ראינו בעיר יהוה צבאות בעיר אלהינו אלהים
יכוננה עד עולם סלה : דמינו אלהים חסדך בקרב היכלך :
כשמד אלהים פן תחלתך על קצוי ארץ צדק מלאה ימינה :
ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה למען משפטך : סבו ציון
והקיפוה ספרו מגדליה : שיתו לבכם לחילה פסגו ארמנותיה
למען תספרו לדור אחרון : כי זה אלהים אלהינו עולם ועד הוא
ינהגנו על מות : הושיענו

השיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן ביום שלישי בשבת קודש

מזמור לאסף אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים ישפט : עד
מתי תשפטו עול ופני רשעים תשאו סלה : שפטו דל
ויתום עני ורש הצדיקו : פלטו דל ואביון מיד רשעים הצילו : לא
ידעו ולא יבינו בחשכה יתחלכו ימוטו כל מוסרי ארץ : אני
אמרתי אלהים אתם ובני עליון כלכם : אכן באדם תמותון וכאחד
השרים תפלו : קומה אלהים שפטה הארץ כי אתה תנחל בכל
הגוים : הושיענו

השיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן ביום רביעי בשבת קודש

אל נקמות יהוה אל נקמות חופיע : הנשא שפט הארץ השב
גמול על גאים : עד מתי רשעים יהוה עד מתי רשעים יעלוז :
יביעו ידברו עתק יתאמרו כל פעלי און : עמד יהוה ידכאו ונחלתך
יענו : אלמנה וגר יתרגו ויתומים ירצחו : ויאמרו לא יראה יהוה
יבין אלהי יעקב : בינו בערים בעם וכסילים מתי תשפילו : הנוטע
און הלא ישמע אם יוצר עין הלא יביט : היסר גוים הלא יוכיח
המלמד אדם דעת : יהוה יודע מחשבות אדם כי המה הבל :
אשרי הגבר אשר תיפסרנו יה ומתורתך תלמדנו : להשקיט לו מימי
רע עד יכרה לרשע שחת : כי לא ימש יהוה עמו ונחלתו לא יעזב :

כי עד צדק ישוב משפט ואחריו כל ישרי לב : מי יקום לי עם
מרעים מי יתיצב לי עם פעלי און : לולי יהוה עזרתה לי כמעט
שכנתי דומה נפשי : אם אמרתי מטה רגלי חסדך יהוה יסעדני :
ברב שרעפי בקרבי תנחומיה ישעשעו נפשי : היחברך כפא
תוות יצר עמל עלי חק : יגודו על נפש צדיק ודם נקי ירשיעו :
ויהי יהוה לי למשגב ואלהי לצור מחסי : וישב עליהם את אונם
וברעתם יצמיתם יצמיתם יהוה אלהינו : הושיענו

השיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן ביום חמישי בשבת קודש

למנצח על הגתית לאסף : הרנינו לאלהים עוזנו הריעו לאלהי
יעקב : שאו זמרה ותנו תף כנור נעים עם נבל : תקעו
בחדש שופר בפסח ליום חגנו : כי חק לישראל הוא משפט לאהי
יעקב : עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים שפת לא
ידעתי אשמע : הסירותי מסבל שכמו בפיו מדוד תעברנה : בצרה
קראת ואחלצך אענה בסתר רעם אבחנוך על מי מדיבה סלה :
שמע עמי ואעידה בך ישראל אם תשמע לי : לא יהיה בך אל
זר ולא תשתחוה לאל גבר : אנכי יהוה אלהיך המעלה מארץ
מצרים הרחב פיך ואמלאהו : ולא שמע עמי לקולי וישראל לא
אבה לי : ואשלחהו בשרירות לבם ילכו במועצותיהם : לו עמי
שמע לי ישראל בדרכי יהלכו : כמעט אויביהם אכניע ועל
צריהם אשיב ידי : משנאי יהוה יכחשו לו ויהי עתם לעולם :
ויאביליהו מחלב חמה ומצור דבש אשביעך : הושיענו

השיר שהיו הלויים אומרים על הדוכן ביום הששי בשבת קודש

יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אף תכון תבל כל
תמוט : נכון כסאך מאז מעולם אתה : נשאו נהרות יהוה
נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים : מקלות מים רפים אדירים
משפרי ים אדיר בפרום יהוה : עדתיה נאמנו מאד לביתך נאנה
קדש יהוה לארץ ימים :

בכל יום אחר המזמור לוארים

הושיענו | יהוה אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות
לשם קדשך להשתבח בתהלתך : ברוך

יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל
העם אמן הללויה: ברוך יהוה מציון שכן ירושלים
הללויה: ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל עשה
נפלאות לבדו: וברוך אשם כבודו לעולם וימלא
כבודו את כל הארץ אמן ואמן:

קדיש יחא שלמא רבא

יש נוהגים לומר בערב ר"ה מזמור הרנינו לאלהים עוזנו (תהלים פ"א).
ובערב יוה"כ בכוא אליו נתן הנביא (שם נ"א), וכמוצאי יוה"כ רצית ה'
ארצך (שם פ"ה), ובבית אבל שמעו זאת כל העמים (שם מ"ט), וכפורים
אלי אלי למה עזבתני (שם כ"ב):

קנה אל יהוה חזק ויאמין לבך וקנה לא יהוה: אין
קדוש פיתוה כי אין בלתיך ואין צור באלהינו:
כי מי אלה מבליעדי יהוה ומי צור זולתי אלהינו:

אין באלהינו. אין באדוננו. אין
במלכנו. אין כמושיענו: מי
באלהינו. מי באדוננו. מי
במלכנו. מי כמושיענו: נודה
לאלהינו. נודה לאדוננו. נודה
למלכנו. נודה למושיענו: ברוך
אלהינו. ברוך אדוננו. ברוך
מלכנו. ברוך מושיענו: אתה

הוא אלהינו. אתה הוא אדוננו.
אתה הוא מלכנו. אתה הוא
מושיענו: אתה תושיענו. אתה
תקום תרחם ציון כי עת לחננה
כי בא מועד:

טוב לומר פטום הקמורת והיא לעיל.

תנא רבי אליהו כל השנה הלכות בכל יום מכתח לו שהוא
בן העולם הבא שנאמר תליכות עולם לו אל תקרי תליכות
אלא תלכות:

אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא. תלמודי חכמים מרבים שלום
בעולם. שנאמר וכל בנגיד למודי יי ורב שלום בנגיד: אל
תקרי בנגיד אלא בנגיד: יהי שלום בתורתך שלום בארמנותיך:
למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יי אלהינו
אבקשה טוב לך: וראתה בנים לבנגיד שלום על ישראל: שלום
רב לאזהבי תורתך ואין כמו מושל: יי עז לעמו ותן יי וברך
את עמו בישראל:

זה הקדיש נקרא קדיש יתמא ר"ל קדיש שאומרים אותו היטומים. וטוב לומר הקדיש הזה
על מנת אביו ואמו כל השנה כולה אפילו בשבתות וי"ט.

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא
די ברא ברעותיה. וימליך מלכותיה.
ויצמח פורקניה. ויקרב משיחיה.
בתיכון ובזמיכון ובחיי דכל בית

ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו
אמן. יהא שמה רבא מברך לעלם
לעלמי עלמא יתברך. וישתבח.
ויתפאר. ויתרום. ויתנשא. ויתהדר.
ויתעלה. ויתהלל. שמה דקודשא
ברוך הוא. לעלא מן כל ברכתא.
שירתא. תשבחתא ונחמתא. דאמירן
בעלמא ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן. ועל תלמידיהון ועל כל
תלמידי תלמידיהון. דעסקין באורייתא
קדישתא די באתרא. הדין ודי בכל אתר
ואתר. יהא לנא ולהון שלמא חנא וחסדא
ורחמי מן קדם מרי שמיא וארעא ואמרו אמן:
יהא שלמא רבא מן שמיא חיים ושבע
וישועה ונחמה ושיזבא ורפואה
ונאולתה וסליחה וכפרה ורוח והצלחה
לנו ולכל עמו ישראל ואמרו אמן:
עשה שלום במרומיו הוא ברחמיו
יעשה שלום עלינו ועל כל עמו
ישראל ואמרו אמן:

ואומר החון ברכו את יהוה המברך:
והקהל ענין ברוך יהוה המברך לעלם ועד:

עלינו לשבח לארון הכל לתת
גדלה ליוצר בראשית שלא עשנו
כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות
הארמה שלא שם חלקנו בהם וגורלנו
ככל המונם: ואנחנו (ברעים
ומשתחיים לפני מלך מלכי
המלכים הקדוש ברוך הוא: שהוא
נוטה שמים ויוסד ארץ. ומושב יקרו
בשמים ממעל. ושכינת עזו בגבהי
מרומים. הוא אליהינו ואין עוד אחר.
אמת מלכנו ואפס זולתו בכתוב
בתורה. וידעת היום והשבת אל
לבבך כי יהוה האלהים בשמים
ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:
על כן נקוה לך יהוה אלינו לראות מהרה
בתפארת עזך. להעביר גלולים מן הארץ
והאלילים פרות יפרתנו. לתקן עולם במלכות
שדי. וכל בני בשר יקראו בשמך להפנות

אֶלֶּיךָ כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ. יִכְירוּ וַיֵּדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי
תֵּבֵל כִּי לָךְ תִּכְרַע כָּל בָּרֶךְ תִּשְׁבַּע כָּל לִשׁוֹן.
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ
יִקָּר יִתְגַּו וַיִּקְבְּלוּ כָּלֶם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ.
וְתִמְלֹךְ עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי
הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וְלֹעֲלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ
בְּכָבוֹד. בְּכַתּוּב בְּתוֹרַתְךָ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם
וָעֶד: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם
הַהוּא יְהִי יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד:

ארכענה פסוקים אלו עובדים ללויכה ומים ושנים:
(6) עץ חיים היא למחויקים בה ותומכיה מאושר: (3) דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה
שלום: (2) מגדל עז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב: (7) כי בני ירכו ימך ויסיפו לך
שנות חיים:

לְדָוִד יְהוָה אֱוִרֵי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא יְהוָה מְעוֹז חַיִּי מִמִּי
אֶפְתָּח: בְּקָרוֹב עָלַי מִרְעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרֵי
צָרֵי וְאוֹיְבֵי לֵי הִמָּה בְּשָׂלוֹ וְנִפְּלוּ: אִם תַּחֲנֶנָּה עָלַי
מִחֲנֶנָּה לֹא יִירָא לְבִי אִם תִּקּוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אָנִי
בּוֹטַח: אַחַת שְׁאַלְתִּי מֵאֵת יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ
שִׁבְתִּי בְּבֵית יְהוָה כְּלִי־יְמִי חַיִּי לְחַזוֹת בְּנַעַם יְהוָה
וְלִבְקֹר בְּהִיבְלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֶכֶה בַּיּוֹם רָעָה יִסְתַּיְרֵנִי
בְּסֶתֶר אֶהְיֶה בְּצוּר יְרוּמָמַי: וְעַתָּה יְרוּם רֵאשִׁי עַל
אוֹיְבֵי סְבִיבוֹתַי וְאַזְבַּחָה בְּאַהֲלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אֲשִׁירָה
וְאַזְמִירָה לִיהוָה: שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְתִחַנְּנֵנִי וְעֲנֵנִי:
לָךְ אָמַר לְבִי בִקְשׁוּ פָנַי אֶת פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: אִל
תִּסְתַּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי אִל תֵּט בְּאַף עֲבָדְךָ עֲזַרְתִּי הִיָּית

מז
אִל תִּמְשְׁנֵנִי וְאִל תַּעֲזֹבֵנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי: כִּי אָבִי וְאִמִּי
עֲזֹבֵנִי וַיְהִי וְאִסְפְּנֵנִי: הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכְּךָ וּנְחֵנִי בְּאַרְח
מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרֵי: אִל תַּתְּנֵנִי בְּנַפְשׁ צָרֵי כִּי קָמוּ
בִּי עַד־יִשְׁקַר וַיִּפְּחַ חֲמָם: לֹאֵל הָאִמָּנֹתַי לְרֹאוֹת בְּמוֹב
יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים: קוּה אֵ יְהוָה חֹזֵק וַיִּיאַמֵּן לְבָבְךָ
וְקוּה אֵ יְהוָה:

קודם וילאחו מכות הכנסת יושב מעט וישתחוה נגד ארון הקודש ויאמר:
אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך:
אל תירא מפחד פתאם ומשאת רשעים כי תבא: כי יי יהיה ככסלך ושמך
דגלך מלכך: עצו עצו ותפך דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל: ועד
וקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבל אני עשיתי ואני אשא ואני אסבל ואמלמ:
יהי יי אלהינו עמנו באשר היה עם אבותינו אל ועזבנו ואל ימשנו:

יהוה נחני בצדקתך למען שוררי הישר לפני דרכך: ויעקב
הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים: ויאמר יעקב באשר
ראם מהנה אלהים זה ויקרא שם המקום ההוא מתננים:
יהי ה' אלהינו עמנו וכו'.

וַיֹּאמֶר אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ וְהִישַׁר בְּעֵינֶיךָ תַעֲשֶׂה וְהֵאֵנֶת לְמִצְוֹתַי וּשְׁמַרְתָּ
כָּל חֻקֵּי כָל הַמִּחְלָה אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֵלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רַפְאֵךְ:
הָרִי אֲנִי מֵאֲמִין בְּאִמּוֹנָה שְׁלָמָה בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה עִיקָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה:
א' שֶׁחֵקב"ה מְצוֹי וּמִשְׁנִיחַ: ב' וְהוּא אֶחָד: ג' וְאִין לוֹ נוֹף וְאִין לוֹ
דְמוּת הַנוֹף: ד' וְשֶׁהוּא קְדוּמִין לְכָל קְדוּמִים: ה' וְאִין עֲבוּדָה לְזוּלָתוֹ: ו'
וְיודַע מַחֲשֹׁבוֹת בְּנֵי אָדָם: ז' וְנִבְנֹאת מִשֶׁה רַבִּינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם אַמֵּת: ח' וְשֶׁהוּא
אֲחוּן לְכָל הַנְּבִיאִים: ט' וְשֶׁהַתּוֹרָה נִתּוּנָה מִן הַשָּׁמַיִם: י' וְשֶׁלֹּא תִשְׁתַּנֶּה בְּשׁוֹם
זְמַן חַס וְשָׁלוֹם: י"א וְשֶׁחֵקב"ה מְעַנֵּשׁ לְרִשְׁעִים וּמְשַׁלֵּם שְׂכָר מוֹב לְצַדִּיקִים:
י"ב וְשִׁיבֵא מֶלֶךְ הַמְּשֻׁחַ: י"ג וְשֶׁהַמַּתִּים עֲתִידִים לְהַחְיוֹת: י"ד וְהִי רְצוֹן מִלִּפְנֵיךָ
ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּכַוֵּן אֶת יַצְרֵנוּ לְעִבּוּדְךָ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ תְּמִיד
אָמֵן בֶּן יְהִי רְצוֹן.

תפלה להתפלל בכל יום כזוה והיא כלולה מ' זכירות
לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו בשם כל ישראל הרי אני
מוכן ומוזמן לקיים מצות בוראי של עשר זכירות. ואלו הם. יציאת מצרים.
והשבת. והמן. ומעשה עמלק. ומעמד הר סיני. ומה שהקציפו אבותינו להקב"ה במדבר
ובפרט בעגל. ומה שיעצו בלק ובלעם לעשות לאבותינו למען דעת צדקות ה'. ומעשה
מרים

תפלת שחרית

מרים הנביאה. ומצות וזכרת את ה' אלהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל. וזכרת ירושלם תיב"ב :

ויש מי שאומר פסוקים אלו :

(ה) זכור את היום הזה אשר יצאתם מצרים מבית עבדים. למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך : (ג) זכור את יום השבת לקדשו. ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. ויום השביעי שבת לה' אלהיך לא תעשה כל מלאכה : (ג) וזכרת את כל הדרך אשר הוליכך ה' אלהיך זה ארבעים שנה במדבר למען ענותך לנסותך לרעת את אשר בלבבך התשמור מצותיו אם לא. ויענך וירעיבך ויאכילך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם : (ז) זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים. אשר קרך בדרך ויונב כך כל הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים. והיה בהניח ה' אלהיך לך מכל אויבך מסביב בארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את זמר עמלק מתחת השמים לא תשבח : (ס) רק השמר לך ושמור נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך : יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב באמור ה' אלי הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי אשר ילמדון ליראה אותי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ילמדון : (י) זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלהיך במדבר למן היום אשר יצאת מארץ מצרים עד בואכם עד המקום הזה ממרים הייתם עם ה'. ובחורב הקצפתם את ה' ויתאנה ה' בכם להשמיד אתכם : (י) עמי זכר נא מה יעץ בלך מלך מואב ומה ענה אותו בלעם בן בעור מן השמים עד הגלגל למען דעת צדקות ה' : (ח) זכור את אשר עשה ה' אלהיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים : (ט) וזכרת את ה' אלהיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבותיך כיום הזה : (י) אם אשכחך ירושלם תשכח ימיני : תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלם על ראש שמחתי : תשוב תרחם ציון ותבנה חומות ירושלם שיהיה במהרה בימינו אמן כן יהי רצון :

וילמוד אחר התפלה כפי יכולתו שגאמר לא ימוס ספר התורה הזה מפיך כי לו תלית את דרכיך ואלו תשכיל, וילך לעסקיו ויבטח בה'. וזכור כי הוא נותן כח לעשות חיל. ולא יסבור שהלחתו הוא מנה דעתו והרפוי. ואלו הקב"ה ברוך רחמינו יעורנו וילייחזו בעסקיו :

תפלת מנחה

יזחר בתפלת המנחה לאומרה בזמנה (וזמנה מתשעה שעות ומחצה בשעות זמניות עד שקיעת החמה) ובצבור. כמ"ש ר"ל לעולם יזחר אדם בתפלת המנחה שהרי אליהו ז"ל לא נענה אלא בתפלת המנחה ותפלה ראשונה שהיתה בעולם היא תפלת המנחה כמ"ש

תפלת מנחה

מח

כמ"ש האר"י ז"ל-כי כשנברא אדם הראשון ועמד על רגליו היה זמן מנחה והתפלל ובירר ותיקן כל העולמות כלם ע"י תפלתו ומעשיו. ויאמר :

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו ליהרא שם י"ה בוי"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל הנה אנחנו באים להתפלל תפלת מנחה שתקן יצחק אבינו עליו השלום עם כל המצות הכלולות בה לתקן את שורשה במקום עליון לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו :

יהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו :

למנצח על הגתית לבני קרה מזמור : מה ידידות משפנותיך יהיה צבאות : נכספה וגם כלתה נפשי לתצרות יהוה לבי ובשרי ירננו אל אל חי : גם צפור מצאה בית ודרור קן לה אשר שתה אפרחיה את מזבחותיך יהוה צבאות מלפי ואלהי : אשרי וישבי ביתך עוד יהללה סלה : אשרי אדם עז לו בך מסלות בלבבם : עברי בעמק הבקא מעין ישיתוהו גם ברכות יעמה מורה : ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון : יהוה אלהים צבאות שמעה תפילתי האזינה אלהי יעקב סלה : מגננו ראה אלהים והבט פני משיחה : כי טוב יום בהצריך מאלף בתרתי הסתופף בבית אלהי מדור באחלי רשע : כי שמש ומגן יהוה אלהים הן וכבוד יתן יהוה לא ימנע טוב להלכים בתמים : יהוה צבאות אשרי אדם בטה בך :

ואומרים פ' התמיד. פטוס הקטרת. אשרי. ושמחה עשרה. וידוי אשמנו. י"ג מדות וז"ל. קדיש תתקבל. ואח"כ למנחה בנגינות. (ובער"ש אומרים ה' מלך גלות לבש) יקדיש. עלינו לשבח ועל כן יקוה לך.

סדר ברכת המזון.

יעול מים אחרונים ויאמר למנחה בנגינות. ואח"כ יאמר אלו הפסוקים וכו'. אסתו"י. אברכה את יי בבל עת תמיד תהלתו בפי : סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור פי זה כל האדם : תהלת יי ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד : ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם תללויה :

ויברך אלהי זה השקחן אשר לפני יהוה :

ששה שאלנו כאחד חייבין לזמן ועל היין מנה מן המיבקר וידים הנוש מפניס וישטוף אותו

מבחוץ

מכחך. והגדול שבהם יקח הכוס בשתי ידיו ויתנו לימין ואומר :
(ברשות אבא מורי) (או מורי ורבותי) (או ברשות כהן)
נברך (בעשרה מוסף אלהינו) שאכלנו משלך :
ועוין המוסף ברוך (בעשרה מוסף אלהינו) שאכלנו משלך ובטובו הגדול חיינו וזמננו חיינו
בסעודה נשואין אומר המכרך
נברך אלהינו שהשמחה במעוננו שאכלנו משלך :
ועוין

ברוך אלהינו שהשמחה במעוננו שאכלנו משלך ובטובו הגדול חיינו וזמננו חיינו
כצית לכל אומר נברך מנחם אבלים שאכלנו משלך ועוין המוסף ברוך מנחם אבלים
שאכלנו משלך ובטובו הגדול חיינו והמכרך חוזרו :
כשהם עשרה אומרים ברוך הוא וברוך שמו וברוך זכרו לעולם ועד :
ככסה זו משה רבנו ע"ה תקנה כשירד המן לשראל :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
(הזגנו ולא ממעשינו המפרנסנו
ולא מצדקותינו המעדיף טובו
עלינו) הן אותנו ואת העולם כלו
בטובו בהן בחסד (ברוח)
וברחמים נותן להם לכל בשר
כי לעולם חסדו ובטובו הגדול
תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו
מוזן תמיד לעולם ועד : כי הוא
אין ומפרנס לכל ושלחנו ערוך
לכל והתקין מחיה ומזון לכל

בריותיו אשר ברא ברחמי
וברוב חסדיו כאמור. פותח את
ידך ומשביע לכל הי רצון :
ברוך אתה יי הן את הכל :

נודה לך יי אלהינו על שהנחלת לאבותינו
ארץ חמדה טובה ורחבה ברית ותורה
חיים ומזון. על שהוצאתנו מארץ מצרים ופדיתנו
מבית עבדים. ועל בריתך ושהתמת בבשרנו
ועל תורתך שלמדתנו. ועל חקי רצונך
שהודעתנו ועל חיים ומזון שאתה זן ומפרנס
אותנו :

במזכה ובפורים אומרו כלן ועל הנסים ואם שכת אזי כשיגיע אלל הרהמן יאמר הרהמן יעשה
לנו נסים כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה בימי וכו' :
על הנסים. ועל הפרקן. ועל הגבורות. ועל התשועות
ועל הנפלאות ועל הנחמות שעשית לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה :

לפורים	לחנוכה
בימי מרדכי ואסתר בשושן הבירה בשעמד עליהם הזמן הרשע בקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד בשלושה עשר לחדש	בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חשמונאי ובניו בשעמדה מלכות יון הרשעה על עמק ישראל לשכחם מתורתך ולהעבירם מחקי רצונך ואתה ברחמיה הרבים עמדת להם בעת צרתם רבת את ריבם דנית את דינם נקמת את נקמתם מסדת גבורים ביד הלשנים ורבים ביד מעטים ורשעים ביד צדיקים וממאים
שנים	ביד

בְּיַד מַחֲוֹרִים וְזָרִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ
וְלֵךְ עֲשִׂיתָ שִׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ
וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה
וּפְרָקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּךְ בָּאוּ בְנֵיךָ
לְדַבֵּר בֵּיתְךָ וּפָנּוּ אֶת הַיְכָלְךָ וּמָחֲרוּ אֶת
מִקְדָּשְׁךָ וְהִדְלִיקוּ גִירוֹת בַּחֲצוֹת קִדְשְׁךָ
וְהִבְעוּ שְׂמוֹנֵת יְמֵי הַנֶּפֶחַ אֵלָיו בְּהִלָּל
וּבְהוֹדָאָה. וְעֲשִׂיתָ עִמָּהֶם נְסִים וּנְפִלְאוֹת
וְגוֹדָה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל סֵלָה :

וְעַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ אָנּוּ מוֹדִים לְךָ וּמְבָרְכִים
אֶת שִׁמְךָ כְּאִמּוֹר וְאַכְלֵת וּשְׁבַעְתָּ וּבִרְכַת
אֶת יי אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לְךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה יי עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמְּזוּן:

רַחֵם יי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
עִירְךָ וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל הַיְכָלְךָ
וְעַל מַעוֹנְךָ וְעַל דְּבִירְךָ וְעַל הַבַּיִת הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
שֶׁנִּבְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אָבִינוּ רַעְנוּ זוֹנְנֵנו פְּרַנְסֵנו כְּלַפְלָנו
הַרְוִיחֵנו הַרוּחַ לָנו מִהַרְהָ מְכַל צְרוּתֵנו. וְאַל תַּצְרִיכֵנו
יי אֱלֹהֵינוּ לְיַדֵּי מַתְנוֹת בְּשָׂר וָדָם וְלֹא לְיַדֵּי הַלְוָאָתָם
אֲלֵא לְיַדְךָ הַמְלָאָה וְהַרְחֵבָה הַעֲשִׂירָה וְהַפְתּוּחָה שֶׁלֹּא
נִבּוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא נִפְלֵם לְעוֹלָם הַבָּא. וּמְלָכּוֹת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחְךָ תַּחְזִירֵנָה לְמְכוּמָהּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

רְצָה וְתַחֲלִיצֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּמַצּוֹתֶיךָ וּבְמַצּוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשְּׁבַת
הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה בִּי יוֹם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ
נִשְׁבּוֹת בּוֹ וְנִנְחַח בּוֹ בְּמַצּוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ וְאַל תִּהְיֶי צָרָה וְיִגוֹן בְּיוֹם
מְנוּחַתֵנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּנַחֲמַת צִיּוֹן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בִּי אַתָּה הוּא פֶּעַל

הַנַּחֲמוֹת וְאַף עַל פִּי שְׂאֵבְלָנוּ וְשִׁתֵּינוּ חֲרַפְנָה בֵּיתְךָ הַגְּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
לֹא שִׁכַּחְנוּ אֶל תְּשׁוּבָתְךָ לְנֹצֵחַ וְאַל תִּזְנַחְנוּ לְעַד. בִּי אֵל מֶלֶךְ
גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה וְתִבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ: ע"ג

בר"מ זכיום טוב - זכור"מ אומרים זה.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲרָה וְיִבֵּא וְיַנְיַע וְיִרְאֶה וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֵד וְיִזְכֵּר
וְיִזְכְּרֵנוּ וְיִזְכְּרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְיִזְכְּרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְיִזְכְּרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן
דָּוִד עַבְדְּךָ. וְיִזְכְּרוֹן כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לְפָלִיטָה לְטוֹבָה לְחַן וְחַסֵּד
וְלִרְחֻמִּים לְרַחֵם בְּיוֹם רֵאשִׁי תַחֲדֵשׁ הַזֶּה: לַסֵּפֶחַ בְּיוֹם מִנַּח הַמַּצּוֹת הַזֶּה: לַשְּׁבִיעֹת
בְּיוֹם מִנַּח הַשְּׁבִיעֹת הַזֶּה: לְמִסּוֹת בְּיוֹם מִנַּח הַסִּפּוֹת הַזֶּה: לְשִׁמְנוֹ עֲצַת בְּיוֹם שְׂמִינֵי
חַג עֲצַת הַזֶּה: בְּיוֹם (בַּחֹל הַמוֹעֵד אֵין אֹמְרִים טוֹב) מִקְרָא קָדוֹשׁ הַזֶּה. לְרַחֵם בּוֹ
עָלֵינוּ וְלְהוֹשִׁיעֵנוּ. וְזָכְרֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָה.
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חַיִּים וְחַנּוּן וְחַמּוּל וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בִּי אֱלֹהֶי עֵינֵינוּ. בִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחֵם אַתָּה:

בְּרוּךְ אַתָּה יי בִּנְה בְּרַחֲמֵי בְנֵי יְרוּשָׁלַיִם
(בלחש אמן):

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָבִינוּ מֶלְכֵנו
אֲדִירָנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹאֲלָנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קָדוֹשׁ
יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל
שֶׁבְכָל יוֹם וְיוֹם הוּא הַטִּיב לָנוּ. הוּא מְטִיב לָנוּ. הוּא יִיטִיב
לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ. הוּא יִגְמְלָנוּ לְעַד חַן וְחַסֵּד
וְרַחֲמִים וְרוּחַ וְהַצְלָה וְכָל טוֹב: הַרְחֵמֵנו הוּא יִשְׁתַּבַּח
עַל כְּפֹא כְבוֹדוֹ: הַרְחֵמֵנו הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
הַרְחֵמֵנו הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּנוֹ לְדוֹר דוֹרִים: הַרְחֵמֵנו הוּא
קָרֵן לְעַמּוּדֵי יִרֵם: הַרְחֵמֵנו הוּא יִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְנֹצֵחַ נְצִחִים:
הַרְחֵמֵנו הוּא יִפְרַנְסֵנוּ בְּכְבוֹד וְלֹא בְּבוּזִי בְּהִתַּר וְלֹא
בְּאִסּוּר. בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר: הַרְחֵמֵנו הוּא יִתֵּן שְׁלוֹם
בְּיָמֵינוּ: הַרְחֵמֵנו הוּא יִשְׁלַח בְּרַכָּה רְוַחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ: הַרְחֵמֵנו הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ:

הרחמן הוא ישבור עול גלות מהרה מעל צוארנו:
הרחמן הוא יוליכנו מהרה קוממיות לארצנו: הרחמן
הוא ירפאנו רפואה שלמה. רפואת הנפש ורפואת
הגוף: הרחמן הוא יפתח לנו את ידו הרחבה:
הרחמן הוא יברך כל אחד ואחד ממנו בשמו הגדול
כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל
מכל כל בן יברך אותנו יחד ברכה שלמה וכן יהי
רצון ונאמר אמן: הרחמן הוא יפרוש עלינו סבת
שלומנו:

לשבת הרחמן הוא ינחילנו עולם שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים:
לראש חודש הרחמן הוא יחדש עלינו את החדש הזה לשובה ולברכה:
לסוכות הרחמן הוא יזכנו לישב בסכה של לויתן: הרחמן הוא
ישפיע עלינו שפע קדושה וטהרה מיטבעה אושפיון עליון
זכותם תהא מגן וצנה עלינו:
בשלוש רגלים הרחמן הוא יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים
לקראתנו לשלום: ע"כ

הרחמן הוא יטע תורתו ואתבתו בלבנו ותהיה יראתו על פנינו
לבלתי נחטא: ויהיו כל מעשינו לשם שמים:

ברכת האורח הרחמן הוא יברך את השלחן הזה שאכלנו עליו ויסדר בו כל
מעדני עולם ויהיה בשלחנו של אברהם אבינו כל רעב ממנו יאכל וכל צמא
ממנו ישקה: ואל יחסר ממנו כל טוב לעד ולעולמי עולמים אמן: הרחמן
הוא יברך את בעל הבית הזה ובעל הסעודה הזאת אותו וזבניו ואשתו וכל
אשר לו בבנים שחיו ובנכסים שירבו. ברוך יי חילו ופועל ידיו תרצה ויהיו
נכסיו ונכסיו מוצלחים וקרובים לעיר. ואל ידבק לפניו ולא לפנינו שום
דבר חמא ורהור עון. שש ושמת כל הימים בעשר וכבוד מעתה ועד עולם.
לא יבוש בעולם הזה ולא יפלא לעולם הבא. אמן בן יהי רצון:

בסעודת המילה הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה אבי הבן וכו' אותו ואת אשתו
היוצאת וכו' ועד עולם: הרחמן הוא יברך את הניד הנולד וכשם שזכה
תקדוש ברוך הוא למילה בך וזכה לנגם לתורה לחפה למצות ולמעשים
טובים וכן יהי רצון ונאמר אמן. הרחמן הוא יברך את מעלת הסנדק והמזל

וישאר המשתדלים במצוה הם וכל אשר להם:

בסעודת החתן הרחמן הוא יברך את החתן והכלה בבנים זכרים לעבודתו
ותפורה ומנהגו להוסיף הרחמן הוא יברך את כל המסובין בשלחן הזה ויתן לנו
תקדוש ברוך הוא משאלות לבנו למובה:

הרחמן הוא יחנינו ויזכנו ויקרבנו לימות המשיח
ולבנין בית המקדש ולחיי העולם הבא:

מגדיל (בר"ח ובשבת ויום טוב אומרים מגדיל) ישועות מלכו ועשה
חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: בפירים רשו
ורעבו ודורשי יהוה לא יחסרו כל טוב: גער היתתי גם
זקנתי ולא ראיתי צדיק געזב וזרעו מבקש להם:
כל היום חונן ומלך וזרעו לברכה: מה שאכלנו יהיה
לשבעה ומה ששתינו יהיה לרפואה. ומה שהותרנו
יהיה לברכה ברכתיב ויתן לפניהם ויאכלו ויותירו
בדבר יהוה: ברוכים אתם ליהוה עשה שמים וארץ:
ברוך הגבר אשר יבטח ביי ויהיה יי מבטחו: יי עז
לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: עושה שלום
במרומו הוא ברחמי עושה שלום עלינו ועל כל
עמו ישראל ואמרו אמן:

כוס ישועות אשא ובשם יי אקרא. סברי מרנן.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

נוסח ברכה אחרונה מעין שלש

על חכיל של ה' מיני דגן ועל היין ועל פירות מו' המינים שהם גפן תאנה ורמון זית ותמרה
ואם אכל פירות מו' המינים ומיני מזונות ושתה יין וכלול הכל בברכה אחת ויאמר כך על המחיה
ועל הכלכלה ועל הנסן ועל פרי הנסן ועל העץ ועל פרי העץ ועל הנוכת הסדה ועל ארץ חמדה
כו' וחוסה וזדה לך על הארץ ועל המחיה ועל פרי הנסן ועל השרות כח"י על הארץ ועל המחיה
ועל פרי הנסן והפירות:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם על

על חמשת מיני דגן

המחיה ועל
הכלכלה

על פירות מז' מינים

העץ ועל פרי
העץ

על היין

הגפן ועל פרי
הגפן

ועל תנובת השדה ועל ארץ המדה
מוכה ורחבה שרצית והנהלת
לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע
מטובה רחם יי אלהינו עלינו ועל ישראל
עמך ועל ירושלים עירך ועל הר ציון
משכן כבודך ועל מזבחך ועל היבול
ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה
בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בבניה
ונברך עליה בקדשה ובטהרה :

בשבת ונחמנו ביום השבת הזה :

בר"מ ונברנו למזכה ביום ראש החדש הזה : ביום
ביום בפסח חג המצות הזה : בשבועות חג השבועות הזה :
בסוכות חג הסוכות הזה : בשמע"ל שמיני חג עצרת
הזה : ביום (בחול המועד אין אומרים טוב) מקרא קדש הזה :
כי אתה טוב ומטיב לכל ונודה לך

על הארץ

על חמשת מיני דגן

ועל המחיה :

ברוך אתה יהוה

על היין

ועל פרי הגפן :

ברוך אתה יהוה

על פירות מז' מינים

ועל הפרות :

ברוך אתה יהוה

על

על הארץ ועל | על הארץ ועל | על הארץ ועל
המחיה : | פרי הגפן : | הפרות :
(בא"י מחיתיה) | (בא"י פרי גפנה) | (בא"י פרותיה)

ברכה אחרונה על שאר אוכלין ומשקין :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא
נפשות רבות וחסרונן על כל מה
שבראת לחיות בהם נפש כל חי. ברוך
חי העולמים :

ברכות הנהנין.

תנו רבנן אסור לאדם ליהנות מן העולם הזה בלא ברכה והנהנה מן העולם הזה בלא ברכה מעל
ולפיכך תקנו ברכה על כל דבר ודבר :

האוכל פת מאחת מה' המינים שהיבבת בחלה ואלו הן חטה ושעורה וכוסמת ושבלת שועל וסיפון
מבדק חלה המוגזל ולכסוף. מברך בהמ"ז תמלא בך מ"ט :

האוכל פת הבאה בכיסיון, או תבשיל מאחת מה' המינים שהיבבת בחלה מברך :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מיני מזונות :
על היין ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

על הלחם ב"א יי אלהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ

האוכל פרי העץ יברך עליו בתחלה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי העץ :
האוכל דברים שאין גדוליהן מן הארץ כגון בשר בהמה חיה ועוף וצביה ודגים חלב חמאה ודבש

והשומה שזר מים ושאר משקין חוץ מן היין מברך תחלה
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שתכל נהיה ברכו :
האוכל מחמשת המינים בלא אפיה וכלא כושול ועל כל פרי הארץ מברך תחלה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי האדמה :
על ריח פירות כגון אתרוג ותפוח מברך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי האדמה :

על ריח עץ ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא עצי בשמים :

על ריח עשב ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא עשבי בשמים :

על המוסקין ועל האנכר וכל מיני כוסס מברך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מיני כוסס מברך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מיני כוסס מברך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מיני כוסס מברך

הרואה בימי נוסן אילנות כשמוציאין פרחים מברך :
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא חסר בעולמו פלום וברא
בו פריות טובות ואילנות טובות ונאות פרי ליהנות בהן בני אדם :

הרואה בתו כנסיות ביטובן מברך
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מציב גבול אלמנה :
ובחורבנן מברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם דין האמת :

הרואה מקום שנעשו בו נסים לאבותינו מברך
ברוך אתה יי אלהינו שעשה נסים לאבותינו במקום הזה :

כשרואין הקשת בענן
ברוך אתה יי אלהינו וזכר תפירת ונאמן בבריתו וקים במאמרו :
אם רואה פני מלך וחליו ברוך אתה יי אלהינו שנתן מנצחון לבשר ודם :
הרואה חכם בחכמת התורה ברוך אתה יי אלהינו שחלק מחכמתו ליראיו :
הרואה חכם בחכמת העולם ברוך אתה יי אלהינו שנתן מחכמתו לבשר ודם :
הרואה חברו החביב לו אחר ל' יום מברך "שהחיינו" ואחר י"ב חדשים מברך :
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מתייה המתים :

הרואה את חברו שנתרפא מחליו מברך :
ברוך ורחמנא דיהבך לן ולא יהבך לעפרא :

על הזיקים וזועות ורוחות וברקים מברך
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שפחזו וגבורתו מלא עולם :
הרואה ים הגדול אימר ברוך אתה יי אלהינו שעשה את הים הגדול :

הרואה הרים ונגעות הגדולים אומר
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עשה מעשה בראשית :
על שמועות רעות מברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם דין האמת :

על הגשמים ועל כשורות טובות
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הטוב והממייב :
הקובע מזוה מברך : ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו לקבוע מזוזה :

הלובש מרבוי חדש ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מלביש ערמים :
כשמובל כלים חדשים (חויז מכלי חרס) מברך :
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו
על טבילת פלי (וכשהם הרבה כלים) :

סדר המילה

והגויס לומר זה הסומון ככה"ל קודם המילה.

ברוכים אתם קהל אמוני. וברוך הבא בשם יהוה : ילד היוולד יהיה בסימן
טוב. יגדל ויהיה כמו גן רמזב. יעלה ויצליח ויצל מקמוב. אמן פן
יעשה יי : ברוכים הלק יתן לנו האל בנעימים. ובימיו נעלה לישלש רגלים. גדולים
וקטנים לבית יי. וברוך הבא בשם יי : ברוכים זכור רחמיך ודם תפירת. ופקוד
את צאנך צאן השארות. על יד משיחה משית בן דוד. ושלח את אליהו נביא
יי : ברוכים הילד הזה וכה לבריתו. אביו ואמו יראו תפירו. המלאך הגואל יברך
אותו. ויזכה לחזות בנועם יי : ברוכים

בעת בוא התינוק לכהנ"ל קורא השמש ברוכים היושבים והעומדים, וכל הקהל עונים :

ברוך הבא בשם יי :

קודם המילה ואמר אבי הבן.

אשרי תבחר ותקרב ישפן הצריך

והעומדים עם אומרים סוף פסוק

נשבעה בטוב ביתך קדש היכלך :

ואחר מוסיף אבי הבן ואומר

אם אשפחה ירושלם תשפח ימיני : תרפק לשוני לחפי אם לא
אזכרכי אם לא אעלה את ירושלם על ראש שמהתי :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד :

יהוה מלך יהוה מלך יהוה ימלך לעלם ועד : ב"פ

אנא יהוה הושיעה נא : ב"פ

אנא יהוה הצליחה נא : ב"פ

ומברך המוהל ברכה זו

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על המילה :

ואומר אבי הבן

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו להכניסו בבריתו של אברהם
אבינו :

ברוך אתה יי אלהינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה : ושניין
בשם שהכנסתו לברית בן מלכיהו לתורה ולמצות לחפה ולמעשים טובים

וכן יהי רצון ונאמר אמן :

ואומר יהי דם הנמול בקרב אמוני. כרית גיחה אשה לוי. ובירושלים כסא יי
נקריב זבחים עולות לוי. חתם בבשרנו לאות מופת ולעד. לנו ולבנינו לעולם
ועד. יכירו רואינו וידעו מוני. כי אנחנו זרע ברך יי. יהי דם הימול

ומוזון כוס של יין ומנך המהל

סברי מרנן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

ואחר כך לוקח הדם ומנך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא עצי בשמים :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדש ידיו

מבטן וחס בשארו שם וצאצאיו חתם באות

ברית קדש על לבן בשבר זו אל מי חלקנו צורנו

צוה להציל ידידות זרע קדש שארנו משחת למען

בריתו אשר שם בבשרנו : ברוך אתה יי בורת הברית :

אלהינו ואהי אבותינו קים את הילד (בני) הזה לאביו

(לי) ולאביו ויקרא שמו בישראל (פלוני) ישמח

האיש (וכסאב הוא מוהל במקום ישמח האיש יאמר יהי רצון שאשמח ביוצא

חלצי) ביוצא חלציו ותגל האשה בפרי בטנה : כאמור

ישמח אביך ואמך ותגל יולדתך : ונאמר ואעבר

עליך ואראך מתבוססת בדמך ואמר לך בדמך חיי

ואמר לך בדמך חיי : ונאמר זכר לעולם בריתו דבר

צוה לאלף דור : אשר ברת את אברהם ושבעתו

לישחק : ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם :

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו : (פלוני) הקמן אלהים

וגדלו בשם שנכנס לברית כד יכנס לתורה ומצות

לחפה ולמעשים טובים וכן יהי רצון ונאמר אמן :

ואומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה' וגו'. וקדיש יהא שלמא רבא.

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו

וצונו על פדיון הבן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו

לזמן הזה :

ומביא כסף או זהב שזה המש סלעים, והכהן שואל לאם הילד ואומר לה שמה הפלת בן
או ילדת בן אחר, אם אמרה לא, מניח לפניו אותם הסלעים ככלי והכהן אומר :

זה הבן בכור הוא והקדוש ברוך הוא צוה לפדותו

שנאמר ופדויו מבן חדש תפדה בערבך כסף חמשת

שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא : בשחית במעי

אמך היות ברשות אביך שבשמים וברשות אביך

ואמך עכשיו אתה ברשותי שאני כהן ואביך ואמך

מבקשים לפדותך שאתה בכור מקדש שבן כתוב

וידבר יהוה אל משה לאמר : קדש לי כל בכור פטר

כל רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא :

ויקבל הכהן המעות ואומר :

קבלתי ממך חמש סלעים אלו בפדיון בנה זה ותרי הוא פדוי

כהן ברת משה וישראל :

ואומר הכהן לאבי הבן :

יהי רצון מלפני אלהינו שבשמים כמו שזכירת לפדיון הבן כד

תזכה לקיים כל מצות שבתורה :

והדר מוני לכהנה כסא דהמרה ומייתי אסא ומנך כסא"ג, ועלי בשמים ואה"כ מנך :

ברוך אשר קדש עובר במעי אמו ולארבעים יום חלק איבריו מאתים וארבעים ושמונה

אברים שיש בו, ונפח בו נשמה כדכתיב ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם

לנפש חיה, עור ובשר הלבשו ועצמות וגידין סוככו כדכתיב עור ובשר תלבישו ועצמות

וגידים תסוככני, וצוה לו מאכל ומשתה, וזמן לו שני מלאכי השרת לשומרו במעי אמו

דכתיב חיים וחסד עשית עמדי ופקודתך שמרה רוחי, אביו אומר זה בני בכורי ואמי

אומרת זה בני בכורי שבו פתח הקדוש ב"ה דלתי במני, חמשה סלעים נתחייבנו לתת

לכהן בפדיונו כדכתיב ופדויו מבן חדש תפדה בערבך כסף חמשת שקלים בשקל

הקדש עשרים גרה הוא, וכתיב אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור בהמה
הטמאה תפדה, כשם שזכה בכור זה לפדיון כן יזכהו ה' לתורה ולחופה ולמעשים
טובים. ברוך מקדש בכורי ישראל לפדיונם.

ומנך הכהן את הבן ומחורו לאביו ולאמו :

ברכות נשואין

לוקה המצריך כוס של יין ומצריך :

סברי מרנן ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצננו
על העריות ואסר לנו את הארוסות. והתיר לנו את
הנשואות לנו על ידי הפה וקדושין : ברוך אתה יי מקדש עמו
ישראל על ידי הפה וקדושין :

ופותה המצריך והחתן והכלה וזו מקדש את האשה ואומר :

הרי את מקדשת לי במטענת זו בדת משה וישראל :

נהגו פעה"ק ירושלם לסבור כוס אחד בשעת הנשואין :

שבעה ברכות לנשואין.

יקח כוס אחד ואומר :

סברי מרנן : ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהכל ברא לכבודו :
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר האדם :
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בצלמו
בצלם דמות תבניתו והתקין לו ממנו בגין עדי עד :
ברוך אתה יי יוצר האדם :

שוש תשיש ותגל עקרה. בקבוץ בניה לתוכה במהרה בשמחה :
ברוך אתה יי משמח ציון בבניה :

שמח תשמח רעים אהובים בשמחה יצירך בגן עדן מקדם :
ברוך אתה יי משמח חתן וכלה :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר ברא ששון ושמחה.
חתן וכלה. גילה רנה. דיצה וחדונה. אהבה ואחנה. שלום

ורעות. מהרה יי אלהינו ישמע בערי יהודה ובהוצות ירושלים.
קול ששון וקול שמחה. קול חתן וקול כלה. קול מצהלות

חתנים מהחפתם. ונערים ממשותה נגינתם : ברוך אתה יי משמח
החתן עם הכלה :

ועומים הכוס ואחר כך אומר המצריך :

הורו

שבעה ברכות

נה

הורו ליהוה כי טוב פי לעולם חסדו : ירבו שמחות בישראל
וינוסו אנחות ויהיה בסימן טוב :

תפלת הדרך.

קודם טיול אדם מפתח ביתו יקרא שלשה אנשים מאחזיו ויאמר לפניהם.

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתוליכנו לשלום
ותצילנו מבף כל-אויב ואורב בדרך ומכל-מקרה ופגע רע
ותניענו למחוז חפצנו לשלום ותננו לחן ולחסד ולרחמים
בעיניך ובעיני כל-רואינו ברוך שומע תפלה :

שלשים פעמים יאמר האיש הנותן לדרך פעמיו פסוק זה :

לישועתך קויתי יהוה :

ששה פעמים יאמרו האנשים הנלוים אליו פסוקים אלו :

ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים : ויאמר יעקב כאשר ראו מחנה אלהים

זה ויקרא שם המקום שהוא מחנים :

עשרה פעמים יאמרו עוד כולם פסוקים אלו :

יברכך יהוה וישמרך : יאר יי פניו אליך ויחנך : ישא יי פניו אליך וישם לך שלום :

חמשה פעמים יאמרו עוד כולם פסוק זה :

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הבינתי :

שלשים פעמים, ששה פעמים, עשרה פעמים, חמשה פעמים, ראשי תיבות לוי"ה, וכן אלו ארכבה

פסוקים ראשי תיבות לוי"ה :

אל תאחרו אותי ויהוה הצליח דרכי.

תפלת הים.

יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתשמרני מהמוון גלים ומשאון משברי ים

מרוח סועה מסער ומצער ומבלבל עתים ומחלוף זמנים ומהבריות הרעות הגדלות

ביום, ומכל צער ומכל הפסד ואל יעבבנו לא משיביו ולא מבריה ולא משטין ולא מצער

לא מזיק ולא מבלבל ולא מפחיד ולא מחרים ולא מאים ותוציא רוח טוב מאוצרותיך

להנהיג הספינה וכל תופשי משוט ומנהיגיה ומלחיה וחובליה ואומניה שינהגו אותה

כראוי בלא עצלות ובלא חשול ובלא תשות כח והגיענו אל מחוז חפצנו בלי שום היזק

ובלי שום צער ובלי שום הפסד כמו שכתוב אתה מושל בגאות הים בשוא גליו אתה תשבחם :

יקם סערה לרממה ויחשו גליוהם : שמרה נפשי והצילני אל אבוש כי חסיתי בך :

ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם העליוה :

ערבית של חור

אומרים מזמור של יום, ובר"ה כרכי נפשי, ובתוכה מזמור סיר, תוכה. הבית, ובסה"מ מזמור

הסייד לאותו הרגל ואח"כ אומרים :

שיר המעלות הנה ברכו את יי כל עבדי יי העומדים בבית יי בליאות : שאו

ידכם קדש וברכו את יי : יברכך יי מציון עושה שמום וארץ : יי צבאות

עמנו

עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה : יי צבאות אשרי אדם פוטח בקד :
 יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו : בשלום יחדו אשכבה ואישן כי אתה יי
 לבדר לבטח תושיבני : תודיעני ארץ חיים שובע שמחות את פניך נעמות
 פימינה נצח : מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יי שבות עמו וגל יעקב ישמח
 ישראל : יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמו תפלה לאל חי : ותשועת
 צדיקים ממי מעוזם בעת צרה : ויעזרם יי ויפלטם ויפלטם מרשעים ויושיעם כי
 חסדו בו : חזקו ויאמץ לבבכם כל המיתלים ליי : ואומר החזן חצי קריש :
 והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו
 ולא יעיר כל חמתו : יי הושיעה המלך יעננו
 ביום קראנו :

ואמר החזן **ברכו את יי המברך :**

וענין הקהל ברוך יי המברך לעולם ועד : והחזן חוזר

**ברוך אתה יי אלהינו מלך
 העולם אשר בדרו מעריב
 ערבים בהבמה. פותח שערים
 בתבונה. משנה עתים. ומחליף
 את הזמנים ומסדר את הכוכבים
 במשמרותיהם ברקיע ברצונו.
 בורא יומם ולילה גולל אור מפני
 חשך וחשך מפני אור המעביריו
 ומביא לילה. ומבדיל בין יום ובין
 לילה. יי צבאות שמו. ברוך אתה**

יי המעריב ערבים :

אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת.
 תורה ומצות חקים ומשפטים אותנו
 למדת. על כן יי אלהינו בשכבנו ובקומנו
 נשוח בתקוה ונשמח ונעלוז בדברי תלמוד
 תורתך ובמצותיך וחקותיך לעולם ועד. כי הם
 חיינו וארך ימינו. ובהם נהנה יומם ולילה.
 ואהבתך לא תסור ממנו לעולמים : ברוך אתה
 יי אוהב את עמו ישראל :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד :

בלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

**ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל
 נפשך ובכל מאריך :** והיו הדברים
 האלה אשר אנכי מצוה היום עליך לבבך :
 ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך
 ובליכתך בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם
 לאות עלייך והיו לטטפת בין עיניך :
 וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך :

והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה
 אתכם היום לאהבה את יהוה אלהיכם ולעבדו
 בכל לבבכם ובכל נפשכם : ונתתי מטר ארצכם
 בעתו יורה ומקוש ואספת דגנה ותירשך ויצרתך :

ונתתי עשב בשדה דבהמתך ואבדת ושבעת : השמר
לכם פן יפתה לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים
והשתחיתם להם : וחרה אף יהוה בכם ועצר את
השמים ולא יהיה מטר והארמה לא תתן את יבוליה
ואבדתם מהרה מעל הארץ הפכה אשר יהוה נתן
לכם : ושמתם את דברי אלה על לבבכם ועל נפשכם
וקשרתם אתם לאות על ידכם והיו למוטפת בין
עיניכם : ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם בשבתך
בביתך ובדבתך בדרך ובשכבך ובמומך : וכתבתם
על מזוזות ביתך ובשעריך : למען ירבו ימיכם וימי
בניכם על הארמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת
להם כימי השמים על הארץ :

ויאמר יהוה אל משה לאמר : דבר אל בני ישראל
ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על פני
בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תבכת :
והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כדמצות
יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי
עיניכם אשר-אתם זנים אחריהם : למען תזכרו
ועשיתם את כדמצותי והייתם קדשים לאלהיכם :
אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים
להיות לכם לאלהים אני יהוה אלהיכם : אמת

וחזור השליח צבור יהוה אלהיכם

אמת ואמונה כל זאת וקום עלינו כי הוא יי
אלהינו ואין זולתו. ואנחנו ישראל עמו.

הפודנו מיר מלכים. הגואלנו מלכנו מכף כל
כל עריצים. האל הנפרע לנו מצרינו המשלם
גמול לכל אויבי נפשנו : השם נפשנו בחיים
ולא נתן למוט רגלנו. המדריכנו על כמות
אויבינו. ויירם קרננו על כל שנאינו. האל
העשה לנו נקמה בפרעה באותות ובמופתים
בארמת בני חם. המכה בעברתו כל בכורי
מצרים. ויוציא את עמו ישראל מהתוכם
לחרות עולם. המעביר בנו בין גזרי ים סוה.
ואת רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע.
ראו בנים את גבורתו שבתו והודו לשמו
ומלכותו ברצון קבלו עליהם. משה ובני ישראל
לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם :

מי כמכה באלים יי מי כמכה נאדר בקדש
נורא תהלת עשה פלא : מלכותך יי
אלהינו ראו בניך על הים יחד כלם הודו
והמליכו ואמרו יי ימלך לעולם ועד : ונאמר
כי פדה יי את יעקב ונאלו מיד חזק ממנו : ברוך
אתה יי גאל ישראל :

השכיבנו אבינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים טובים
ולשלום. ופרוש עלינו סבת שלומך. ותקננו
מלכנו בעצה טובה מלפניך. והושיענו מהרה למען
שמך. והגן בעדנו. והסר מעלינו מכת אויב. דבר. חרב

חזרי צרה רעה רעב ויגון ומשחית ומגפה שבור
והסר השטן מקפנינו ומאחרינו ובצל כנפיה תסתירנו
ושמור צאתנו ובואנו לחיים טובים ולשלום מעתה ועד
עולם כי אר שומרנו ומצילנו אתה מפר דבר רע ומפחד
דיקה: ברוך אתה יי שומר את עמו ישראל לעד אמן:

ואומר ה"ן חזי קדיש ומתפללין ו"ה. חסור להפסיק עד אחר העמידה.

יהי שם יי מבורך מעתה ועד עולם: ממזרח
שמש עד מבואו מהלל שם יי: יי אדנינו
מה אדיר שמך בכל הארץ:

ואומר החזן תתקבל ואומרים סיר למעלות וקדיש יהא שלמא וכרכו ועלינו תמלא לעיל.

סדר קריאת שמע על המטה

רבנו של עולם הריני מוחל וסולח לכל מי שהכעיס והקניט
אותי או שהטא פגנדי בין בגופי בין בממוני בין בכבודי בין בכל
אשר לי בין באונם בין ברצון בין בשוגג בין במזיד בין ברפור
בין במעשה בין בגלגול זה בין בגלגול אחר לכל בר ישראל
ולא יעגש שום אדם בסבתי יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי
אבותי שלא אחטא עוד ומה שחטאתי לפניך מחוק ברחמיה
חרבים אבל לא על ידי יסודין ותללים רעים: יהיו לרצון ואמרי פי
והגיזן לבי לפניך יהוה צורי וגואלי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
המפיל חבלי שנה על עיני ותנומה
על עפעפי ומאיר לאישון בת עין. יהי
רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי
שתשכיבני לשלום ותעמידני לחיים

טובים ולשלום ותן חלקי בתורתך
ותרגילני לדבר מצוה ואל תרגילני
לדבר עברה ואל תביאני לידי חטא
ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון וישלום
בי יצר הטוב ואל ישלום בי יצר הרע
ותצילני מיצר הרע ומחולאים רעים
ואל יבהילוני חלומות רעים והרהורים
רעים ותהא מטתי שלמה לפניך
והאר עיני פן אישן חמות. ברוך (אתה
יי) המאיר לעולם כלו בכבודו:

א"י מלך נאמן: שמע ישראל יהוה יהוה אחד:

בלחש ברוך שם כבוד מקבולו לעולם ועד:

ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל
מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה
היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך
בביתך ובדלתך בדרך ובשכבך ובקומה: וקשרתם
לאות עד ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על
מזוזות ביתך ובשעריך:

ואח"כ והיה אם שמוע וכו' תמלא לעיל:

יעלזו חסידים בכבוד ירננו על משכבותם:
רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות

בְּיָדָם : הִנֵּה מִטָּתוֹ יִשְׁלַחְמָה יְשׁוּשִׁים
גְּבִרִים סָבִיב לָהּ מִגְּבִרֵי יִשְׂרָאֵל : כָּלָם אֲחָיו
חָרַב מִלְמַדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חָרְבוּ עַל יָרְכוֹ
מִפְּתַח בְּלִילוֹת : יְבָרְכֶךָ יי וַיִּשְׁמְרֶךָ : יֵאָר יי
פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּחַנֶךָ : יֵשָׂא יי פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשָּׂם
לְךָ שְׁלוֹם :

יֵשֵׁב בְּסֶתֶר עֲלִיזוֹן בְּצֵל שְׂדֵי יִתְלוֹנָן : אָמֵר לִי מַחְסֵי וּמְצוּדָתֵי
אֵלֹהֵי אֲבֹתָהּ בּוֹ : כִּי הוּא יִצְיִלְךָ מִפֶּה יִקְוֶשׁ מִדְּבַר הַמוֹת :
בְּאֲבֵרְתוֹ יִסָּד לְךָ וְתַחַת כְּנָפָיו תִּחְסֶה צָנָה וְסִחְרָה אֲמִתּוֹ : לֹא
תִירָא מִפֶּחַד לִילָה מִחֵץ יַעֲוֶף יוֹמָם : מִדְּבַר בְּאִפְלֵ יִחַלְךָ מִקְּטָב
יִשׁוּד צִחְרִים : יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֵלֶיךָ וּרְבִבָה מִיִּמְיֶנְךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ רֶק
בְּעֵינֶיךָ תִּפְיֵשׁ וְשִׁלְמַת רְשָׁעִים תִּרְאָה : כִּי אֲתָה יי מַחְסֵי :

ויזכור העונות שעשה אותו יוס ויאמר וידוי על עונותיו ואחכ"ח חנא ככה כולו כלל לילה, ואחר
שגמר אותו יאמר ג"פ הסורה הראויה לאותו הלילה כמו שרשום לפניך :

ליל א' אגא בכח גדלת ימינך. תתיר צרורה :

ליל ב' קבל רנת. עמך שנכנו. מהרנו גורא :

ליל ג' גא גבור. דורשי יחודך. כבבת שמרם :

ליל ד' ברכם מהרם. רחמי צדקתך. תמיד גמלם :

ליל ה' חסין קדוש. ברוב טובך. נהל עדתך :

ליל ו' יחיד גאה. לעמך פנה. זוכרי קדושתך :

ליל שבת שועתנו קבל. ושמע צעקתנו. יודע תעלומות :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

אֲתָה תִקּוּם תִּרְחַם צִיּוֹן כִּי עַתָּה לְחַנְּנָה כִּי־בֹא מוֹעֵד :

בְּיָדְךָ אֲפָקִיד רוּחֵי פְדִיתָה אוֹתִי יִתְּוֶה אֵל אֲמֵת :

ואח"כ תיכף יושן :

ברכת הודאה על הגשמים מודים אנחנו לך יי אלהינו על כל־טפה וטפה שהורדת
לנו ואילו פינו מלא שירה בים וכו' (תמצא להלן בגשמת עד) הן הם יודי ויברכו את־
שמןך מלפנינו. (וזהו) ברוך אתה יי אל רוב ההודאות.

מזה לרחוק בערב שבת בהמין, ויזהר מאד לקבל השבת מבעוד יום, שלא יבא בספק, וילבש בגדים
נאים וטהורים ויעריך שלהנו וידליק הנרות לכבוד שבת :
קודם קבלת שבת נכון לומר שיר השירים כולו כי הוא קדש קדשים כידוע ולהעלות לראון ואמר
תפלה זו כבודה וברכותא דלכא :

תפלה לאומרה קודם שיר השירים.

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא
שלים בשם כ"י ישראל. הנה אנחנו באים לשורר בקול נעים שיר השירים קדש
קדשים. לעורר חבצלת השרון לשיר בקול נעים גילה ורגן כבוד הלבנון ולחבר אשת
נעורים עם דודה באהבה ואחות ורעותא וחדוותא דלבא ששון ושמחה ימצא בה תודה
וקול זמרה. ויעלה לפניך קריאת שיר השירים כאלו אמרו שלמה בעצמו וכאלו השגנו
כל הסודות החתומים בו. ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה
ידינו כוננהו : יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי :

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמָה: יִשְׁכְּנֵי מִנְשִׁימוֹת פִּיְהוּ כִּי־
טוֹבִים דְּדִידָה מִיּוֹן: לְרִיחַ שְׁמִנְיָה טוֹבִים שְׁכֵן תוֹרַם
שְׁמֶךָ עַל־כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבֹּד: מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נְרוֹצָה
הִבִּיאֵנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה לְךָ נִזְפִּירָה
דְּדִידָה מִיּוֹן מִיִּשְׂרָאֵל אֶהְבֹּד: שְׁחֹרְתָה אֲנִי וְנִאֲוָה כְּנֹת
יְרוּשָׁלַם כְּאֶהְרֵי קֶדֶר כִּירִיעוֹת יְשֻׁלְמָה: אֵל־תִּתְּרֵנִי
שְׂאֵנִי שְׁחַרְחַרְתָּ שִׁשׁוּפְתֵנִי הַשָּׁמַשׁ בְּנִי אֲמִי נְחָרְדִי
כִּי שְׁמִנֵי נִמְרָה אֶת־הַכְּרָמִים כְּרָמֵי יִשְׁרָאֵל לֹא נִמְרָתִי:
הַגִּידָה לִי שְׂאֵהָבָה נִפְשֵׁי אֵיכָה תִרְעָה אֵיכָה תִרְבִּיץ
בְּצִהְרִים שְׁלָמָה אֶהְיֶה כְּעֵמֻזָה עַל עֲדָרֵי חֲבָרִיךָ: אִם־
לֹא תִדְעֵי לְךָ הַיְּפָה בְּנָשִׁים צְאִי־לְךָ בְּעַקְבֵי הַצֹּאן
וְרַעֲי אֶת־גִּדְיֹתֶיךָ עַל מִשְׁכְּנֹת הָרָעִים: לְסִסְתֵי בְּרַכְבֵּי
פְרָעָה דְמִיתֶיךָ רַעֲיֹתִי: נֶאֱוֹן לְחִינֶיךָ בַּתוֹרִים צְנִיאֲךָ
בְּחֶרְוִיִם: תוֹרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה־לְךָ עִם נִקְדוֹת הַקְּסָפָה:
עַד־שֶׁהַמֶּלֶךְ בְּמִסְבּוֹ נִרְדֵי נִתַן רִיחוֹ: צְרוּר הַמֶּר אֲדוּדֵי
לִי בֵּין שְׂדֵי יִלְדָן: אֲשַׁבֵּל הַבֶּפֶר הוֹדֵי לִי בְּכַרְמֵי עֵינַן
נְרִי: הַגִּידָה יְפָה רַעֲיֹתִי הַגִּידָה יְפָה עֵינֶיךָ יוֹגִים: הַגִּידָה

יפה דודי אף נעים אפי-ערשנו רעננה : קרות פתינו
ארזים רהיטנו ברותים : אני חכצלת השרון שושנת
העמקים : כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות :
כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים בצלח חמדותי
וישבתו ופריו מתוק לחכי : הביאני אל-בית הנין
ודגלו עלי אהבה : סמכוני באשישות רפדוני
בתפוחים כיי-חולת אהבה אני : שמאלו תחת לראשי
וימינו תחבקני : השבעתי אתכם בנות ירושלים
בצבאות או באילות השדה אסתעירו ואסתעוררו
את-האהבה עד שתחפץ : קול דודי הנהיזה בא
מדלג על-ההרים מקפץ על-הגבעות : הומה דודי
לצבי או לעפר האילים הנהיזה עומד אחר בתלנו
משגיח מן-התלנות מצויץ מן-החרבים : ענה דודי ואמר
לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי-לך : כיהנה הסתיו
עבר הגשם חלף הלך לו : הנצנים נראו בארץ עת
הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו : התאנה
חנטה פניה והנפנים סמדר נתנו ריח קומי לך רעיתי
יפתי ולכי-לך : יונתי בחגני הסלע בסתר המדרנה
הראיני את-מראך השמיעני את-קולך כי-קולך ערב
ומראך נאה : אחזי-לנו שעלים שעלים קטנים
מחבלים כרמים וכרמינו סמדר : דודי לי ואני לו
הרעה בשושנים : עד שיפוח היום ונסו הצללים
סבדמה-לך דודי לצבי או לעפר האילים על-הרי בתר :
ג על-משכבי בלילות בפשתי את שאהבה נפשי
בקשתיו ולא מצאתיו : אקומה בא ואסובנה בעיר

בשוקים וברחבות אבקשה את שאהבה נפשי
בקשתיו ולא מצאתיו : מצאוני השמרים הסככים
בעיר את שאהבה נפשי ראיתם : כמעט שעברתי
מהם עד שמצאתי את שאהבה נפשי אחותיו ולא
ארפנו עד-שהביאתו אל-בית אמי ואל-חדר הורתי :
השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות
השדה אסתעירו ואסתעוררו את-האהבה עד
שתחפץ : מי זאת עלה מן-המדבר כתימרות עשן
מקטרת מר ולבונה מכל אבקת רוכל : הנה מפתו
של-שלמה ששים גברים סביב לה מגברי ישראל :
כלם אחי חרב מלמדי מלחמה איש חרב על-ירכו
מפחד בלילות : אפריון עשה לו המדק שלמה מעצי
הלבנון : עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרפבו
ארנמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים : צאינה
וראינה בנות ציון במדק שלמה בעטרה שעטרה-לו
אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו : הנה יפה רעיתי
הנה יפה עיניך יונים מבעד לצמתך שערך בעדר
העזים שגלשו מחר גלעד : שניך בעדר הקצובות
שערו מן-הרחצה שכלם מתאימות ושכלה אין בהם :
כחוט השני שפתותיך ומדברך נאה כפלה הרמון
רקתך מבעד לצמתך : כמגדל דויד צנאך בגוי
לתפיות אלף המנן תלוי עליו כל שדמי הנבורים :
שני שדך בשני עפרים תאומי צביה הרעים
בשושנים : עד שיפוח היום ונסו הצללים אלך לי
אל-הר המזר ואל-גבעת הלבונה : כלך יפה רעיתי

ומום אין בך : אתי מלכנון בלה אתי מלכנון תבואי
 תשורי ומראש אמנה מראש שניר וחרמון ממענות
 אריות מהררי נמרים : לבבתני אחתי בלה לבבתני
 באחת מעיניך באחד ענק מצורניך : מה יפיו דדיך
 אחתי בלה מה פכבו דדיך מיון וריח שמניך מכל
 בשמים : נפת הטפנה שפתותיך בלה דבש וחלב
 תחת לשונך וריח שלמתך פריח לבנון : גן אנעול
 אחתי בלה גן אנעול מען חתום : שלחך פרדם
 רמונים עם פרי מגדים פפרים עם נרדים : גרדו
 וכרסם קנה וקנמון עם פלעצי לבונה מר ואהלות
 עם פלראשי בשמים : מען גנים באר מים חיים
 ונזלים מן לבנון : עורי צפון ובואי תימן הפיחי גני
 יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו :
 ה באתי לגנו אחתי בלה אריתי מזרי עם בשמי אכלתי
 יערי עם דבשי שתיתי ייני עם חלבי אכלו העים
 שתו ושכרו דודים : אני ישנה ולבי ער קול הדודי דופק
 פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא
 מל קנצותי רסיסי לילה : פשטתי את בתנתי איכבה
 ארבשנה רחצתי את רגלי איכבה אמנפם : דודי
 שלח ידו מן החור ומעי המו עליו : קמתי אני לפתח
 לדודי וידי נטפוי מור ואצבעתי מור עבר על פות
 המנעול : פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר נפשי
 יצאה בדברו בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתי ולא
 ענני : מצאני השמרים הסבבים בעיר הכוני פצעוני
 נשאו את רדודי מעלי שמרי החמות : השבעתי

אתכם בנות ירושלים אסתמצאו את דודי מה
 תגידו לו שחולת אהבה אני : מה דודך מדוד היפה
 בנשים מה דודך מדוד שפכה השבעתנו : דודי צח
 ואדום דגול מרבבה : ראשו כתרם פז קנצותיו תלתלים
 שחרות בעורב : עיניו כיונים על אפיקי מים רחצות
 בחלב ישבות על מלאות : לחיו בערוגת הפשם
 מגדלות מרקחים שפתותיו שושנים נמפות מור עבר :
 ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש מעיו עשת שן
 מעלפת ספירים : שוקיו עמודי שש מוסדים על אדני
 פז מראהו בלבנון בחור בארזים : חפו ממתקים וכלו
 מחמדים זה דודי וזה רעי בנות ירושלים : ו אנה הלך
 דודך היפה בנשים אנה פנה דודך ונבקשנו עמך :
 דודי יחד לגנו לערגות הפשם לרעות בגנים וללקט
 שושנים : אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים : יפה
 את רעיתי בתרצה נאווה בירושלים אימה בנדגלות :
 הסבי עיניך מנגדי שהם הרחיבני שערך בעדר
 העזים שגלשו מן הגלעד : שנהך בעדר הרחלים
 שעלו מן הרחצה שבלם מתאימות ושכלה אין
 בהם : כפלה הרמון רמתך מבעד לצמתך : ששים
 המה מלכות ושמנים פילגשים ועלמות אין מספר :
 אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא
 ליודתה ראוה בנות ויאשרוה מלכות ופילגשים
 ויהללוה : מיוזאת הנשקפה כמור שחר יפה בלבנה
 ברה כחמה אימה בנדגלות : אלהנת אגוז ורדתי
 לראות באפי הנחל לראות הפרחה הנפן הנצו

הרמונים : לא ידעתי נפשי שמתני מרכבות עמי
נדוב : ו שובי שובי השולמית שובי שובי ונחזה בך
מה תחזו בשולמית במחלת המחנים : מה יפו פעמך
בנעלים בת נדוב חמוקי ירכיך כמו חלאים מעשה
ידי אמן : שררך אגן הסהר אל יחסר המזג בטגך
ערמת חפים סוגה בשושנים : שני שדיך כשני עפרים
תאמי צביה : צוארך במגדל השן עיניך ברכות בחשבון
על שער בת רבים אפה במגדל הלבנון צופה פני
דמשק : ראשך עלך בברמל ודלת ראשך בארגמן
מלך אסור ברהטים : מה יפית ומה ינעמת אהבה
בהענונים : זאת קומתך מתה לתמר ושדיך לאשבלות :
אמרתי אעלה בתמר אחזה בסנסנון ויהי נא שדיך
כאשבלות הגפן וריח אפה כתפוחים : וחכה כיון הטוב
הולך דודי דמישרים הובב שפתי ישנים : אני דודי
ועלי תשוקתו : לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים :
נשכימה לפרמים נראה אם פרחה הגפן פתח הסמדר
הנצו הרמונים שם אתן את דודי לך : הדודאים נתנו
ריח ועל פתחינו כל מגדים חדשים גם ישנים דודי
צפנתי לך : מי יהנה באח לי יונק שדי אמי אמצאך
בחויץ אשקה גם לא יבוז לי : אנהנה אביאך אל לבות
אמי תלמדני אשקה מינין הרקח מעסים רמני : שמואל
תחת ראשי וימינו תחבקני : השבעתי אתכם בגנות
ירושלם מה תעירו ומה תעירו אתי האהבה עד
שתחפץ : מי זאת עלה מן המדבר מתרפקת על
דודה תחת התפוח עוררתך שמה חבלתך אמה

שמה

שמה חבלתך ילדתך : שימני בחותם על לבך כחותם
על זרועך כי עזה כמות אהבה קשה בשאול קנאה
רשפיה רשפי אש שלהבתיה : מים רבים לא
יובלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה
אם יתן איש את כל חן ביתו באהבה בוז יבוז לו :
אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה תעשה לאחותנו
ביום שידבר בה : אם חומה היא נבנה עליה טירת
כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז : אני חומה
ושדי במגדלות אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום : פרם
היה לשלמה בבער המזן נתן את הפרם לנמרים איש
יביא בפריו אלף כסף : פרמי שלי לפני האלף לך
שלמה ומאתים לנמרים את פריו : היו שבת בגנים
חברים מקשיבים לקולך השמיעני : ברת דודי ודמה
לך לצבי או לעפר האילים על הרי בשמים :

רבון כל העולמים יהי רצון מלפניך יי אלמי ואלהי אבותי שבזכות שיר
השירים אשר קרית וקמדתו שהוא קדש קדשים בזכות פסוקיו ובזכות
תבותיו ובזכות אורחיו ובזכות נקדוהו ובזכות מעשיו ובזכות שמותיו
וצרופיו ורמזיו וסודותיו הקדושים ותמורהו הנוראים מוצאים ממנו שבת
שעה זו שעת רחמים שעת חסד שעת האונה ונקראך ותעננו בעתך לך
והעתר לנו שיהיה עולתך לפניך קריאת ולמוד שיר השירים כאלו השגנו כל
הסודות הנפלאות והנוראות אשר הם חסומים בו בכל הנאוו ונזפת למקום
שהרוחות והנשמות נחצבות משם וכאלו עשינו כל מה שמוטל עלינו לתשיב
בין בגלגול זה בין בגלגול אחר ולהיות מן העולים ותזכרים לעולם תבא עם
שאר צדיקים ותסידים ומלא כל משאלות לבנו למנוחה ותתנה עם לבנו
ואמרי פינו בעת מחשבותינו ועם ידנו בעת מעבדינו ותשלח ברכה ותצלחה
והרחח בכל מעשה ידנו ומעפר ענינו תמימנו ומאשפות בלונתנו תרוממנו
ותשיב שכינתך לעיר קדשך במהרה בימינו אמן :

מי נחנס ולא קרא שיר השירים ואמר פסוקים אלו ר"ת הוי"ה אל"י
ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש מעויו עשת שן מעלפת ספורים : דהנך יפה דודי אף
נעים בזו (גם י')

נעים אף ערשנו רעננה: והכך כיון הטוב הולך לדודי למישרים דובב שפתי ישנים:
הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה: אחת היא יונתי תמותי אחת היא לאמה ברה
היא ליולדתה ראוה בנות ויאשרוה מלכות ופילגשים ויהללוה: דודי לי ואני לו הרועה
בשושנים: נפת תמופנה שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך זרחה שלמותיך כריח
לבנון: יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי
קולך ערב ומראך נאוה:

ערב שבת מתפללים מנחה כמו כהול ואין נופלים על פניהם ואחר מנחה הזרזים שבישראל חסידים
ואנשי מעשה נוהגים ללבוש בגדים נאים כל אחד כפי יכולתו והולכים לקראת שבת בשמחה ובטוב
לכבד יש מהם שהולכים לבתי כנסיות ויש מהם שהולכים מהוך לעיר כל אחד כפי הנהגת מקומו
כאנשים ההולכים לקראת כלה מלכתא.

מתחילין אלו ששה מזמורים וכל מזמור ומזמור כנגד יום א' מימי החול ויכוין כי בכל מזמור דבר
יום כיומו הוא כורת ומסלק הקליפות ששלטו וגברו באותו היום כסדר שיה שפתותינו כאמור, ואלו הם:

לכו נרננה ליי נריעה לצור
ישענו: נקדמה פניו בתורה
בזמרות נריע לו: כי אל גדול יי
ומלך גדול על כל אלהים: אשר
בידו מחקרי ארץ ותועפות הרים
לו: אשר לו הים והוא עשהו
ויבשת ידיו יצרו: באו נשתחוה
ונברעה נברכה לפני יי עשנו: כי
הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו
וצאן ידו היום אם בקלו תשמעו:
אל תקשו לבבכם כמריבה כיום

מסה במדבר: אשר נסוני
אבותיכם בחנוני גם ראו פעלי:
ארבעים שנה אקוט בדור ואמר
עם תעי לבב הם והם לא ידעו
דרכי: אשר נשבעתתי באפי אם
יבאון אל מנוחתי:

שירו ליי שיר חדש שירו ליי כל הארץ: שירו
ליי ברכו שמו בשירו מיום ליום ישועתו:
ספרו בגוים כבודו בכל העמים נפלאותיו:
כי גדול יי ומהלל מאד נורא הוא על כל
אלהים: כי כל אלהי העמים אלילים וויי שמים
עשה: הוד והדר לפניו עז ותפארת במקדשו:
הבו ליי משפחות עמים הבו ליי כבוד ועז:
הבו ליי כבוד שמו שאו מנחה ובאו לחצרותיו:
השתחו ליי בהדרת קדש חילו מפניו כל
הארץ: אמרו בגוים יי מלך אף תכון תבל כל
תמוט ידיו עמים במישרים: ישמחו השמים
ותגל הארץ ירעם הים ומלאו: יעלו שדי וכל
אשר בו אז ירננו כל עצי יער: לפני יי כי בא
כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק
ועמים באמונתו:

יי מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים : ענין וערפר
 סביביו צדק ומשפט מכון כסאו : אש לפניו תלך
 ותלהט סביב צדיו : האירו ברקיו תכל האתה ותהל
 הארץ : הרים כהונג נמסו מלפני יי מלפני ארון כל
 הארץ : הגירו השמים צדקו וראו כל העמים כבודו :
 יבשו כל עובדי פסל המתהללים באלילים השתחוו
 לו כל אלהים : שמעה ותשמח ציון ותגלנה בנות יהודה
 למען משפט יי : כי אתה יי עריון על כר הארץ
 מאד נעלית על כל אלהים : אהבי יי שנאו רע שמר
 נפשות חסדיו מיר רשעים יצידם : אור זרע לצדיק
 ולישרי לב שמחה : שמחו צדיקים בני יהודה לזכר מדשו :
מזמור שירו ליי ושיר חדש כי נפלאות עשה
הושיעה לוימינו וזרע קדשו : הודיע
 יי ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו : זכר חסדו
 ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את
 ישועת אלהינו : הריעו ליי כל הארץ פצחו ורננו
 וזמרו : זמרו ליי בכבוד בכבוד וקול זמרה :
 בחצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יי :
 ירעם הים ומלאו תכל וישבי בה : נהרות ימחאו
 כף יחד הרים ורננו : לפני יי כי בא לשפט הארץ
 ישפט תכל בצדק ועמים במישרים :

יי מלך ירננו עמים ישב כרובים תנוט הארץ : יי בציון
 גדול ורם הוא על כל העמים : יודו שמך גדול ונורא

קדוש הוא : ועו מלך משפט אהב אתה בוננת
 מישרים משפט וצדקה ביעקב אתה עשית : רוממו
 יי אלהינו והשתחוו לתדום רגליו קדוש הוא : משה
 ואהרן בכחניו ושמואל בקוראי שמו קראים אל יי
 והוא יענם : בעמוד ענין ידבר אליהם שמרו עדתיו
 וחה נתן למו : יי אלהינו אתה עניתם אל נשא היית
 להם ונקם על עלייתם : רוממו יי אלהינו והשתחוו
 להר קדשו כי קדוש יי אלהינו :

מזמור לתודה הריעו ליהוה כל הארץ : עבדו את
יהוה בשמחה באו לפניו ברננה : רעו כי יהוה
הוא אלהים הוא עשנו ורו אנתנו עמו וצאן מרעיתו :
באו שערי בתודה חצרתיו בתהלה הודו לו ברכו
שמו : כי טוב יהוה לעולם חסדו ועד דר ודר אמונתו :

ואח"כ יתחיל זה המזמור שיש בו שבעה קולות שאמר דוד המלך ע"ה כנגד שבעת ימי בראשית :

מזמור לדוד הבו ליי בני אלים הבו
ליי כבוד ועז : הבו ליי כבוד
שמו השתחוו ליי בהדרת קדש : קול
יי על המים אל הכבוד הרעים יי על
מים רבים : קול יי בכח קול יי בהדר :
קול יי שבר ארזים וישבר יי את ארזי
הלבנון : וירמידם כמו עגל לבנון ושריון
כמו בן ראמים : קול יי חצב להבות

אש: קול יי יחיל מדבר יחיל יי מדבר
מרש: קול יי יחולל אילות ויחשף יערות
ובהיכלו כלו אמר כבוד: יי למבור
ישב וישב יי מלך לעולם: יי עז לעמו
יתו יי יברך את עמו בשלום:

אנא בכח גדלת ימינך תתיר צרורה: אב"ג ית"ן
קבל רנת עמך שגבנו שחרנו נורא: קר"ע שט"ן
נא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם: נג"ד יכ"ש
ברכס טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם: בט"ר צת"ג
חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך: חק"ב טני"ע
יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדושתך: יג"ל פז"ק
שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע העלומות: שק"ו צי"ת
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.

במה מדליקין ובמה אין מדליקין. אין מדליקין לא בלכש ולא
בחוסן ולא בכקף. ולא בפתילת האידן. ולא בפתילת
המדבר. ולא בירוקה שעל פני המים. לא בזפת. ולא בשענה.
ולא בשמן קיק. ולא בשמן שרפה. ולא באליה. ולא בחלב. נהום
המדי אומר מדליקין בחלב מבשל. וחכמים אומרים אחר מבשל
ואחד שאינו מבשל אין מדליקין בו: אין מדליקין בשמן שרפה
ביום טוב. רבי ישמעאל אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד
השבת. וחכמים מתירין בכל השמנים בשמן שמן שמין בשמן
אגוזים בשמן צנונות בשמן דגים בשמן פקועות בעטרן ובגפטי
רבי מרפון אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד: כל היוצא
מן העץ אין מדליקין בו אלא פשתן וכל היוצא מן העץ אינו
מטמא טומאת אהללים אלא פשתן: פתילת הבגד שקפלה ולא
הבהבה. רבי אלעזר אומר טמאה היא ואין מדליקין בה. רבי

עקיבא אומר מהורה היא ומדליקין בה: לא יקוב אדם שפופרת
של ביצה וימלאנה שמן ויתננה על פי הנר. בשביל שתהא
מנמקת. ואפילו היא של חרס. ורבי יהודה מתיר. אבל אם הברה
היוצר מתחלה מתר מפני שהוא כלי אחר: לא ימלא אדם קערה
שמן ויתננה בצד הנר ויתן ראש הפתילה בתוכה בשביל שתהא
שואבת. ורבי יהודה מתיר: המכבה את הנר מפני שהוא מתירא
מפני עובדי כוכבים מפני לסמים מפני רוח רעה מפני החולה
שיישן פטור. בהם על הנר בהם על השמן בהם על הפתילה
חייב. ורבי יוסי פוטר בכקף וחזין מן הפתילה מפני שהוא עשה
בהם: ער שרש עבירות ונשים מתות בשעת לדתן. על שאינן
זהירות בנדה. ובחפה. ובחלקת הנר: שלשה דברים צריך
אדם לאמר בתוך ביתו ערב שבת עם השבת. עשרתן. ערבתן.
הדליקו את הנר. ספק השבת ספק אינה השבת. אין מעשרין
את הנדאי. ואין מטבילין את הכלים. ואין מדליקין את הנרות.
אבל מעשרין את הדמאי ומערבין. ומזמנין את החמין:

אמר רבי אלעזר. אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים מרבנים שלום בעולם. שנאמר
וכל בניך למודי יי ורב שלום בניך. אל תקרי בניך אלא בוניך. יהי שלום
בחילך שלוח בארמנותיך. למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך. למען בית יי אהינו
אבקשה טוב לך. וראה בניס לבניך שלום על ישראל. שלום רב לאהבי תורתך ואין
למו מכשול. יי עז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום: ואומר קדים דרבנן:

פיוט נאה למוה"ר שלמה הלוי אלקבץ ז"ל, וסמו חתום בראשו:

לכה דודי לקראת כלה. פני
שבת נקבלה:
שמור וזכור בדבור אחד. השמיענו
אל המיחד. יי אחד ושמו אחד.
לשם ולתפארת ולתהלה:

ל קראת שבת לכוונלכה כיהיאממור
הברכה. מראש מקדם נסוכה. סוף
מעשה במחשבה תחלה: לכה

מקדש מדך עיר מלויכה. קומי צאי
מתוך התפכה. רב לך שבת בעמק
הכבא. והוא יחמול עליך תחמלה: לכה

התנערי מעפר קומי. לבשי בגדי
תפארתך עמי. על יד בן ישי בית
הלחמי. קרבה אל נפשי נאלה: לכה

התעוררי התעוררי. כי בא ארך קומי
אורי. עורי עורי שיר דברי. כבוד
עליך נגלה: לכה

ראתבשי ולא תכלמי. מה תשתוחחי
ומה תהמי. בך יחסו עניי עמי. ונגנתה
עיר על תלה: לכה

והיו למשסה שאמיה. ורחקו כל
מבל עיה. ישיש עליך אלהיה.
כמשוש חתן על כלה: לכה

י מין ושמאל תפרצי. ואת יי תעריצי.

על יד איש בן פרצי. ונשמחה
ונגילה: לכה

בואי בשלום עמרת בעלה. גם
בשמחה ברנה ובצהלה. תוך אמוני
עם סגלה: (בקול) בואי כלה כלה:
תוך אמוני עם סגלה: בלחש באי כלה.
שבת מלכתא:

אמרת מזמור שיר ליום השבת הוא עיקר קבלת שבת. ולכן ראוי לאומרו מעומד
בנגינה ושמחה רבה:

מזמור שיר ליום השבת: טוב להודות ליתוה ולזמור לשמך
עליון: להגיד בפקר חסדך ואמונתך בלילות: עלי עשור
ועלי נבל עלי הגיון בכנור: פי שמוחתי יהוה בפעלך במעשי
ידיך ארגן: מה גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבתיה: איש
בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת: בפרח רשעים כמו עשב
ויצאו כל פעלי און להשמדם ערי עד: ואתה מרום לעלם יהוה:
כי הנה איביך יהוה כי הנה איביך יאבדו יתפרדו כל פעלי און:
ותרם בראים קרני בלתי בשמן רענן: ותפט עיני בשורי בקמים
עלי מרעים תשמענה אזני: צדיק פתמר ופרח פארז בלבנון
ישנה: שתולים בבית יהוה בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון
בשיבה דשנים ורעננים יהיו: להגיד כי ישר יהוה צורי ולא
עולתה בו:

יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עו התאור אף תפון תכל כל
תמוט: נכון פסאך מאז מעולם אתה: נשאו נהרות יהוה
נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים: מקלות מים רבים אדירים
משפרי ים אדיר בפרום יהוה: עדתיה נאמנו מאד לביתך נאנה
קדש יהוה לארך ימים:

אומר הש"ץ חצי קדיש

ואומר החזן **בָּרְכוּ אֶת יְהוָה הַמְּבָרָךְ:**

ועונין הקהל בְּרוּךְ יְהוָה הַמְּבָרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד: והחזן חוזר

**בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּדָד בְּרוּ מַעֲרִיב
עַרְבִים בְּחִכְמָה. פֹּתַח שְׁעָרִים
בַּתְּבוּנָה. מְשַׁנֶּה עֵתִים. וּמַחְלִיף
אֶת הַזְּמַנִּים וּמַסְדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים.
בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בְּרַקִּיעַ בְּרַצוֹנוֹ.
בוֹרֵא יוֹם וְלַיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי
חֹשֶׁךְ. וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר. הַמַּעֲבִיר
יוֹם וּמַבִּיא לַיְלָה. וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם
וּבֵין לַיְלָה. יְיָ צַבָּאוֹת שְׁמוֹ: בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה הַמַּעֲרִיב עַרְבִים:**

**אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֶהְבֵּת.
תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ
לְמִדָּת. עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשִׂכְבְּנוּ וּבְקוּמָנוּ
נְשִׁיחַ בְּחֻקְךָ וְנִשְׂמַח וְנַעֲלוּז בְּדַבְּרֵי תִלְמוּד**

תּוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ וּחְקוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי
הֵם חַיֵּינוּ וְאָרְךְ יַמֵּינוּ. וּבָהֶם נִהְיֶה יוֹמָם וְלַיְלָה.
וְאַהֲבַתְךָ לֹא תִסּוּר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים: בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אוֹהֵב אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

בלחש בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לֵבְךָ וּבְכָל-

נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים

הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל לֵבְבְךָ:

וּשְׁנַנְתָּם לְבִנְיָךְ וּדְבַרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ

וּבְלַכְתְּךָ בְּדַרְךְךָ וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וּקְשַׁרְתָּם

לְאוֹת עַל יָדְךָ וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ:

וּכְתַבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעֲרֶיךָ:

וְהָיוּ אִם שָׁמַע תִּשְׁמָעוּ אֵל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה

אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ

בְּכָל לֵבְבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטַּר אֲרָצְכֶם

בְּעֵת יוֹרֵה וּמִדְּקוֹשׁ וְאַסְפֵּת דְגָנְךָ וְתִירֹשֶׁךָ וַיִּצְהַרְךָ:

וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשַׂדְּךָ לְבְהִמְתֶּךָ וְאַבְרָת וּשְׂבַעֵת: הַשְּׁמֹרוּ

לְכֶם כֵּן יִפְתַּח לְבַבְכֶם וּסְרִתֶם וְעַבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים

וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְהוָה בְּכֶם וְעִצַּר אֶת

הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטַּר וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּדָהּ

וְאַבְרָתֶם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַפְּזֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן

לְכֶם: וְשָׂמַתֶם אֶת דְּבָרֵי אֵלֶּה עַל לֵבְבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם

וְקִשְׁרָתֶם אֹתָם לְאוֹת עַל יְדֵכֶם וְהָיוּ לְמוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם : וְלִמְדַתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְקִבְּתְךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשַׂכְּבְךָ וּבְכוּמְךָ : וְכִתְבֹתֶם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ : לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיבָרִים קָתֵת לָהֶם בְּיָמֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ קָהָם צִיצִית עַל־כַּנְּפֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וּנְתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכַּנָּף פֶּתִיל תְּכֵלֶת : וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כְּרִמְצוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרַי כִּבְכֹכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֹתָם זָנִים אַחֲרֵיהֶם : לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כְּרִמְצוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :

וחזור השליח צבור יהוה אלהיכם :

אֵמֶת וְאַמוּנָה כָּל זֹאת וְכֵיּם עָלֵינוּ. כִּי הוּא יי אֱלֹהֵינוּ וְאִין זִילְתוֹ. וְאַנְחֵנוּ יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ. הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מַלְכִּים. הַנּוֹאֲלֵנוּ מִלְּכָנוּ מִכַּף כָּל עָרִיצִים. הַיֵּה הַנִּפְרַעֲלָנוּ מִצָּרֵינוּ. הַמְּשַׁלֵּם גְּמוּלָ לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשָׁנוּ : הַשֵּׁם נַפְשָׁנוּ בַחַיִּים וְלֹא נָתַן לְמוֹט הַגְּלָנוּ. הַמְּדַרְיֵכָנוּ עַל בְּמוֹת אוֹיְבֵינוּ. וַיִּרַם קַרְנָנוּ עַל כָּל שְׂנְאֵינוּ. הַיֵּה הַעֲשֵׂה־לָנוּ נִקְמָה בַּפְּרַעַה בְּאַתּוֹת וּבְמוֹפְתִים

בְּאֶרְמַת בְּנֵי חָם. הַמִּכָּה בַּעֲבָרְתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם. וַיּוֹצִיא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחָרוֹת עוֹלָם. הַמַּעֲבִיר בְּנָיו בֵּין גְּזָרֵי יַם סוּף וְאֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בְּתַהוֹמוֹת טַבַּע. רָאוּ בְנִים אֶת גְּבוּרָתוֹ שֶׁכָּחוּ וְהוֹדוּ לְשִׁמּוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם. מִנְּשֵׂה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כָלָם :

מִי כִמְכָה בְּאֵלִים יי מִי כִמְכָה גֹאֲדָר בְּקִדְשׁ נוֹרָא תַהֲלִית עֲשֵׂה פִלְאָ : מַלְכוּתְךָ יי אֱלֹהֵינוּ רָאוּ בְנֵיךָ עַל הַיָּם יַחַד כָּלָם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יי וַיִּמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד : וַנֵּאמֶר כִּי פָדָה יי אֶת יַעֲקֹב וַנֵּאֲלֹ מִיַּד חֹזֵק מִמֶּנּוּ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גְּאֹל יִשְׂרָאֵל :

הַשְּׂכִיבֵנוּ אֲבִינוּ יְשׁוּעָה וְהַעֲמִידֵנוּ מִלְּכָנוּ רַחֲמִים מוֹכִים וְלִשְׁלוֹם וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמְךָ וְתַקְנֵנוּ מִלְּכָנוּ בַעֲצָה מוֹכֵה מִלְּפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִתַּהֲרָה לְמַעַן שְׂמֶךָ וְהַגֵּן בַּעֲדֵנוּ. וּפְרוּשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹם. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַפּוֹרֵשׁ סִבַּת שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַד כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלַם אָמֵן :

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית עולם. בני ובין בני ישראל אות הוא לעולם כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל עליון גומל חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה :

(בשבת אומרים זכרנו לתיים מלך חפץ בתיים פתחנו בספר תימ למענה אלהים תימ) מלך עוזר ומושיע ומגן. ברוך אתה יהוה מגן אברהם : אתה גבור לעולם אדני. מחיה מתים. אתה רב להושיע.

(בזמן מוריד המל) : (ובחורף משיב הרוח ומוריד הגשם) :

מבולבל תימ בחסד. מחיה מתים ברחמים רבים. סומך נופלים ויוצא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישגי עפר. מי כמותך בעל גבורות ומי דומה לך. מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה :

(בשבת תשובה אומרים מי כמותך אב רחמן וזכר יצוריו ברחמים לתימ) :

ונאמן אתה לתחיות מתים. ברוך אתה יהוה מחיה המתים : אתה קדוש ושמך קדוש. וקדושים בכל יום יתללוך סלה. (פי יא מלך גדול וקדוש אתה) : ברוך אתה יהוה האל הקדוש :

(בשבת תשובה אומרים המלך הקדוש) :

אתה קדשת את יום השביעי לשמך. תכלית מעשה שמים וארץ. וברכתו מכל הימים. וקדשתו מכל הזמנים וכן כתוב בתורתך :

ויבראו השמים והארץ וכל צבאם :

ויבר אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג. עם מקדשי שביעי. כלם ישבעו ויתענגו מטובך. והשביעי רצות בו וקדשתו. חמדת ימים אותו קראת וזכר למעשה בראשית :

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו. מדשנו במצותך שים חלקנו בתורתך שבענו מטובך. שמח נפשנו בישועתך. ומהר לבנו לעבדך באמת. ותנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת מדשך. ויגותו בו כל ישראל מקדשי שמך : ברוך אתה יהוה מקדש השבת :

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך :

בראש חודש ובחול המועד אומרים יעלה ויבא תמצא לעיל דף ס' ע"ב ואם לא אמרו מחזירין אותו חוץ מערבית של ראש חודש :

ואתה ברחמך הרבים. תחפוץ בנו ותרצנו ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים. ברוך אתה יהוה המחזיר שכינתו לציון :

מוזדים אנהנו לך שאמה הוא יהיה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צורנו צור חיינו ומגן ישענו אתה הוא. דוד נדר גורח לך וגם פאר תהלתך. על חיינו המסורים בידך ועל גשמותינו הפקודות לך ועל גסקך שבכל יום עמנו ועל גפלאתיך ומזכותך שבכל עת. ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא כלו רחמיך המרחם כי לא תמו חסדיך. כי מעולם קיינו לך:

בחנוכה ובפורים אומרים כאן על הנסים תמצא לעיר דף ל"א ע"ב ואם לא אמרו אין מחזירין אותו.

ועל פקם יתברך ויתרום ויתנשא תמיד שמך מלפני לעולם ועד. וכל החיים יודוך סלה:

(בשבת תשובה אומרים וכתוב לחיים טובים בלפני בריהך) ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם פי טוב. האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב. ברוך אתה יהוה הטוב שמך ולך נאה להודות:

שים שלום טובה וברכה. חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. וברכנו אבינו בקנו באחד באור פניך פי באור פניך: נתת לנו יהוה אלהינו תורה וחיים. אהבה וחסד. צדקה ורחמים. ברכה ושלום. וטוב בעיניך: לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברב עז ושלום:

(בשבת תשובה אומרים ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונתחיה ונזרות טובות. נזכר ונכתב לפניך אנהנו וכל עמך ישראל לחיים טובים ולשלום) ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן:

יהיו לרצון אמרי פי וחגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: אלהי נצור לשוני מרע. ושפתותי מדבר מרמה. ולמקללי גפשי תדום. ונפשי בעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך. ואחרי מצותיך תרדוף גפשי. וכל תקמים עלי לרעה. מהרה הפך עצתם ומקלל מחשבותם. עשה למען שמך. עשה למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך. למען יהלצון ידיך:

חושיעה ימינך וענגי: יהיו לרצון אמרי פי וחגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי:

עשה שלום (בשבת תשובה השלום) במרומו הוא ועשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

ואומר השלים לזכור עם הקהל בקול רם:

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי וימדה אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות:

חן ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון מונה ברחמי שמים וארץ:

מגן אבות בדרבו מתיה בתיים במאמרו האל (בש"ת המלך) הקדוש שאין פמיהו המניח לעמו ביום שבת קדשו. פי בם רצה להניח להם. לפניו נעבוד ביראה ופחד ונודה לשמו בכל יום תמיד מעין הברכות ורוב ההודאות לאדון השלום מקדש השבת ומברך השביעי ומניח בקדשה לעם מדישני ענג וקר למעשה בראשות:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו. קדשנו במצותך שים חלקנו בתורתך. שבענו מטובך. שמחה נפשנו בישועתך. ומהר לבנו לעבדך באמת. ותחילנו יהוה אלהינו

בְּאַתְנַחְתָּהּ וּבְרִצוֹן שַׁבַּת קִדְשָׁהּ וַיְנַחֲחוּ בָּהּ כָּל יִשְׂרָאֵל מִקִּדְשֵׁי שָׁמַר. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת: וְאוֹמֵר הַש"ץ קִדִּישׁ תַּתְקַבֵּל

תהלים כג
מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֵעִי לֹא אֶחָסֵר: בְּנִאוֹת דָּשָׂא יִרְבִּיצֵנִי עַל-מֵי מְנוּחֹת וַיְנַחֲנֵנִי: נַפְשִׁי יִשׁוּבֵב וַיְנַחֲנֵנִי בְּמַעְגַל־אֲדָמָה לְמַעַן שָׁמוּ: גַּם כִּי-אֵלֶּךָ בְּגִיּוֹת צִלְמוֹת לֹא-אֵירָא רֵעַ כִּי-אַתָּה עִמָּדִי שְׂבָטֶךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הַמָּוֶה וַיְנַחֲנֵנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנָי וְשִׁלְחֹן נֶגְדַי צִרְרֵי דַשְׁנֶת בְּשִׁמְךָ רֵאשִׁי כּוֹסֵי רִנָּה: אֲךָ וְטוֹב וְחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל-יְמֵי חַיִּי וְשִׁבְתִּי בְּבֵית-יְהוָה לְאָרְךָ יָמִים:

וְאוֹמֵר הַש"ץ קִדִּישׁ יְהֵא שְׁלֵמָא רַבָּא:

וְאוֹמֵר הַחֲזָן בְּרַכּוּ אֶת יי הַמְּבָרֵךְ:

וְעוֹנֵן הַקָּהֵל בְּרוּךְ יי הַמְּבָרֵךְ לְעוֹלָם וְעַד: וְהַחֲזָן הַזֶּה:

וְאוֹמְרִים עֲלֵינוּ לְשַׁבַּח וַיֵּשׁ נוֹהֲגִין לומר שִׁמּוֹן אֲדוֹן עוֹלָם וַיְגַדֵּל:

אח"כ תלך לביתך ובכניסתך לבית תאמר בקו"ר וכשמחה יתירה שבת שלום. ואח"כ תעמוד מעומד בשלחן המסודר לפניך ותאמר כפיך דא היא סעודתא דחקל תפוסין קדישין. ויש נוהגין לומר זה:

שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם מְלֹאכֵי הַשָּׂרֵת
מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מְלֹאכֵי
הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: ג"פ
בּוֹאֲכֶם לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי הַשָּׁלוֹם
מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מְלֹאכֵי
הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: ג"פ
בְּרַבּוֹנֵי לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי הַשָּׁלוֹם
מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מְלֹאכֵי
הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: ג"פ
בְּשַׁבְּתְכֶם לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי

הַשָּׁלוֹם מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מְלֹאכֵי
הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: ג"פ
בְּצֵאתְכֶם לְשִׁלּוֹם מְלֹאכֵי
הַשָּׁלוֹם מְלֹאכֵי עֲלִיּוֹן מִמְּלֶךְ מְלֹאכֵי
הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: ג"פ

כִּי מְלֹאכֵינוּ יֵצֵאוּ לָךְ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל דְּרָבְרָךְ:

יְהוָה יִשְׁמַר צְאֹתְךָ וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אִשֶּׁת חֵיל מִי יִמְצָא וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מְכַרָּה: בְּמַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ
וְשִׁרְרָא לֹא יִחָסֵר: גְּמַלְתָּהּ טוֹב וְלֹא רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דְּרִשָּׁה
צָמֵר וּפְשִׁתִּים וְתַעֲשׂ בַּחֲפִץ בְּפִיָּה: תִּיְתֶה בְּאֵינוֹת סוֹחֵר מִמְּרָחֵק
תָּבִיא לְחֵמָה: וְתִקֵּם בְּעוֹד לַיְלָה וְתִתֵּן מֶרֶץ לְבֵיתָהּ וְחֵק לְנַעֲרֹתֶיהָ:
וְזָמְמָה שָׂדֶה וְתִקְחֶהּ מִפְּרֵי כַפֵּית נִמְעָה כָּרִים: חֲגִרָה בְּעוֹז מִתְּנִיָּה
וְתִאֲמֵץ זְרוּעֹתֶיהָ: מַעֲמָה כִּי טוֹב סַחֲרָה לֹא יִכְבֶּה בְּלִילָה גְּרָה:
יִדְּיָה שְׂלֵחָה בְּפִישׁוֹר וּכְפִיָּה תִמְכּוּ כֶּלֶךְ: כַּפָּה פִּרְשָׁה לְעֵנֵי וַיִּדְּיָה
שְׂלֵחָה לְאֲבִיוֹן: לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג כִּי כָּל בֵּיתָהּ לְבִישׁ
שָׁנִים: מְרַבְּדִים עֲשִׂתָה לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁה: נוֹדַע בְּשַׁעֲרֵים
בַּעֲלָהּ בְּשַׁבְּתוֹ עִם זְקֵנֵי אֶרֶץ: סְדִין עֲשִׂתָה וְתִמְכֹּר וְחִגּוֹר נִתְּנָה
לְכַנְעֵנִי: עוֹ וְהָרָר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיָּה פְתַחְתָּה
בְּחֻכְמָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה: צוּפִיָּה הִלִּיכוֹת בֵּיתָהּ וְלָחֵם
עֲצָלוֹת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ בְּנֵיהּ וַיֵּאשְׁרוּהָ בַּעֲלָהּ וַיִּתְלַלָּה: רַבּוֹת
בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאַתָּה עֲלִית עַל בְּלָגָה: שִׁקֵּר חַחֵן וְהִבֵּל חִפְּי אִשָּׁה
יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְחַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יִדְּיָה וַיִּתְלַלָּה בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשִׂיָּה:

פומון נאה מארך וסרחל סמסדריס בכל ערב סבת כסדר קבלת סבת על קברו של רשב"י ז"ל :

בר יוחאי נמשחת קדש. שמן ששון מחבריה :

בר יוחאי שמן משחת קדש. נמשחת ממדת הקדש. נשאת ציץ נזר הקדש. חבוש על ראשך פארך :

בר יוחאי מושב טוב ישבת. יום נסת יום אשר פרתת. במערת צורים שעמדת. שם קנית הודך והדרך :

בר יוחאי עצי שמים עומדים. למדי יהוה הם לומדים. אור מפלא אור מיקוד הם יוקדים. הלא המה ירוך מורך :

בר יוחאי ולשדה תפוחים. עזית לקוט בו מרקחים. סוד תורה פציצים ופרחים. נעשה אדם נאמר פעבורך :

בר יוחאי נאזרת בגבורה. ובגלחת אשת השערה. וחרב הוצאת מתערה. שלפת נגד צורכה :

בר יוחאי למקום אבני שיש. הנעת לפני אריה ליש. גם גלת פותרת ער עיש. תשור ומו ישורך :

בר יוחאי בקדש הקדשים. קו ירוק מחדש חדשים. שבע שבתות סור חמשים. קשרת קשרי שין קשריה :

בר יוחאי יוד חכמה קדמה. השקפת לכבודו פנימה. שרשים ושתים נתיבות האשית תרומה. את פרוב ממשח זו אורך :

בר יוחאי אור מופלא רום מעלה. יראת מלהביט כי רב לה. תעלומה ואין קורא לה. נמת עין לא תשורך :

בר יוחאי אשרי יולדתה. אשרי העם הם לומדיה. ואשרי העומדים על סורך. קבושי חשן תפוך ואורך :

יש נוהגים לומר זור"ק פ' יתרו ד' פ"ה ע"ה

זכור את יום השבת לקדשו. רבי יצחק אמר כתיב ויברך אלהים את יום השביעי וכתוב במן ששת תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו. כיון דלא משתכח ביה מונוי מה ברכתא אשתכח ביה אלא הכי תאנא כל כרכאן דלעילא ותתא כיומא שביעאה תלין. ותאנא אמאי לא אשתכח מנא כיומא שביעאה משום דהווא יומא מתברכאן מניה כל שיתא יומין עלאין וכל חד וחד יהיב מונויה לתתא. כל חד כיומוי מהווא ברכה דמתברכאן כיומא שביעאה. ובג"כ מאן דאיהו בדרנא דמהימנותא בעי לסדרא פתוריה ולאתקנא סעודתא בליליא דשבתא בגין דיתברך פתוריה כל אינון שיתא יומין דהא בהווא זמנא אודמן ברכה לאתברכא כל שיתא יומין דשבתא וברכתא לא אשתכח בפתורא רקנייא וע"כ בעי לסדרא פתוריה בלילי דשבתא בנהמא ובמווני. רבי יצחק אמר אפילו כיומא דשבתא נמי. רבי יהודה אומר בעי לאתענגא בהאי יומא ולמיכל תלת סעודתי בשבתא בגין דישתכח שבעא וענוגא בהאי יומא בעלמא. ר' אבא אמר לאודמנא ברכתא באינון יומין דלעילא דמתברכאן מהאי יומא והאי יומא מלייא רישיה דו"א מטלא דנחית מעתיקא קדישא סתימא דכלא ואטייל לחקלא דתפוחין קדישין תלת זמני מכד עייל שבתא בגין דיתברכין בלחו כחדא. ועל דא בעי בר נש לאתענגא

לאתענגא תלת זמנין אלין דהא בהא תלייא מהימנותא דלעילא בעתיקא קדישא ובז"א ובחקלא דתפוחין. ובעי בר נש לאתענגא בהו ולמחדי בהו. ומאן דגרע חד סעודתא מנייהו אחוי פגימותא לעילא ועונשיה דהווא בר נש סגי בניני כך בעי לסדרא פתוריה תלת זמני מכד עייל שבתא ולא ישתכח פתוריה ריקנא ותשרי ברכתא עליה כל שאר יומי דשבתא ובהאי מלה אחוי ותלי מהימנותא לעילא. ר' שמעון אמר האי מאן דאשלים תלת סעודתי בשבתא קלא נפיק ומכרוי עליה או תתענג על ה' דא סעודתא חדא לקבל עתיקא קדישא דכל קדישין. והרכבתך על במתי ארץ דא סעודתא תניינא לקבל חקלא דתפוחין קדישין. והאכלתך נחלת יעקב אביך דא הוא שלימו דאשתלים בזעיר אנפין ולקבליהו בעי לאשלמא סעודתיה ובעי לאתענגא בכלהו סעודתיה ולמחדי בכל חד וחד מנייהו משום דאיהו מהימנותא שלימא ובג"כ שבתא אתיקר מכל שאר זמנין והגין משום דכלא ביה אשתכח ולא אשתכח הכי בכלהו זמני וחנו. אמר רבי חייא בגין כך משום דאשתכח כלא ביה ארכר תלת זמנין דכתיב ויכל אלהים ביום השביעי. וישבות ביום השביעי. ויברך אלהים את יום השביעי. ר' אבא (נ"א רב המנונא סבא) כד הוה יתיב בסעודתא דשבתא הוה חדי בכל חד וחד והוה אמר דא היא סעודתא קדישא דעתיקא קדישא סתימא דכלא. בסעודתא אחרא הוה אמר דא היא סעודתא דקב"ה וכן בכלהו סעודתי והוה חדי בכל חד וחד. כד הוה אשלים סעודתי אמר אשלימו סעודתי דמהימנותא. ר' שמעון כד הוה אתי לסעודתא הוה אמר הכי אתקינן סעודתא דמהימנותא עילאה אתקינן סעודתא דמלכא והוה יתיב וחדו כד אשלים סעודתא תליתאה הוה מכרוי עליה או תתענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ והאכלתך נחלת יעקב אביך. אמר ר' אלעזר לאבוי אלין סעודתי הך מתתקנן אמר ליליא דשבתא כתיב והרכבתך על במתי ארץ ביה בליליא מתברכא מטרוניתא וכלהו חקל תפוחין ומתברכא פתוריה דב"נ ונשמתא אתוספת ביה והווא ליליא חדוה דמטרוניתא הוי. ובעי בר נש למחדי בחדוותא ולמיכל סעודתא דמטרוניתא. בלא"ו :

ויסורר פנימות קול זה הסיר ושמו של רבי יצחק לוריא ז"ל בקרבו :

אתקינן סעודתא דמהימנותא שלימתא הודתא דמלכא קדישא. אתקינן סעודתא דמלכא. דא היא סעודתא דחקל תפוחין קדישין וזעיר אנפין ועתיקא קדישא אתיין לסעודא בקריה :

אהללה שם אלהים בשור ואגדלנו בתודה : יהוה עזי ומנני בו בטח לבי ונעזרתי ויעלז לבי ומשירי אהודנו :

אומר בשבתין. למיעל נז פתחין. דבתקל תפוחין. דאינון קדישין :
זמנין דה השתא. בפתורא חדתא. ובמנרתא סבתא. דנהרא על הישין :
מינא ושמאלא. וביניהו בלח. בקשומין אזלא. ומאנין ולבושין :
חכך לה בעלה. וכיסודא דילה. דעביר נחא לה. יהא פתיש פתישין :
צוחין אף עקתיין. בטלין ושביתין. גרם אנפין חדתין. ורוחין עם נפשין :
חדו סגי ייתי. ועל תדא תרתי. נהורא לה ימטי. וברכאן דנפישין :
קריבו שושבנין. עבדו תקינין. לאפשא וינין. ונגינ עם רחשין :

תקוני שבת

קמעבר גשמתיו. ורוחין חרותיו. פתרתיו ובתלתיו. ובתלתא שבשין:
ועטורין שבשין ליה. ומלכא דלעלא. דתתעטר בלילה. בקדיש קדישין:
רשימין וסתמין. בגו פד עלמין. ברם עתיק יומין. הלא בפיש בפישין:
יהא רעוא קמיה. דתשרי על עמיה. דיתענג לשמיה. במתקין ודובשין:
אסדר לדורמא. מנרתא דסתומא. ושלחן עם נהמא. ובצפונא ארשין:
בחקרא גו כפא. ומדאני אפא. לארוס וארוסה. לדתקפא תלשין:
נעבר להון פתרון. במילין וקירין. בשבשין עטורין. דעל גבי חמשין:
שבנתא תתעטר. בשית נהמי לסטר. בגוין תתקטר. וזיגין דגנישין:
שביתין ושבקין. מסאבין דרתקין. חכירין דמעיקין. וכל זיגין חרשין:

ויהי רעוא מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין טמורא דכל טמורין
סתומא דכלא. דיתמשך מלא עילאה מניה למליא רישיה דועיר אנפין
ולחמיל לחקל תפוחין קדישין בנהירו דאנפין ברעוא ובחדותא דכלא.
ויתמשך מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין טמורא דכל טמורין סתומא
דכלא. רעותא ורחמי חנא וחסדא בנהירו עילאה ברעותא וחדותא עלי ועל
כל בני ביתי ועל כל הנלוים אלי ועל כל בני ישראל עמיה. ויפרקין מכל
עקתין בישין דיותון לעלמא וזמין ויתיהיב לנא מזונא ופרנסתא מטתא בלי
צרה ועקתא ממולא דכל מזוני ביה תליא וישזבינא מעינא בישא ומחרבא
דמלאך המות ומדינה של גהינם. וייתי לנא ולכל נפשתנא חנא וחסדא
וחיי אריכי ומזוני רווחי ורחמי מן קדמיה. אמן בן יהי רצון אמן ואמן:

יקח הכוס ביד שמאל ויתן אותו ביד ימין ויפן אל הגרות ויתן בכוס עיניו
ואומר בשמחה ורנה וקודם הכרכה לריך ליתן מים לנוג היין והוא נכון:

יום הששי. ויכלו השמים והארץ וכל צבאם:
ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר
עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו
אשר עשה: ויברך אלהים את יום השביעי
ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר
ברא אלהים לעשות:

סברי מרנן ברוד אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן
ברוד אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו ורצה בנו וישבת קדשו באהבה וברצון

קידוש של שבת

עג

הנחילנו וברון למעשה בראשית. תחלה
למקראי קדש. ובר ליציאת מצרים וישבת קדש
באהבה וברצון הנחילתנו: ברוד אתה יהוה מקדש
השבת:

ברוך ה' אשר נתן מנוחה לעמו ישראל ביום שבת קדש:

ואח"כ נוטל ידיו ומכרך על נטילת ידיו ולא קודם הקדוש והוי הפסק אע"פ דהקדוש הוא מלכדי
הסעודה אפילו הכי הפסק כמבואר בפוסקים אבל בני ביתו יעלו ידיהם קודם הקדוש דאלל בני ביתו
לא חשוב קדוש הפסק וקודם שיצטע יאמר מזמור לדוד ה' רועי ואולי הסרוזות המדברים בכבוד
המוציא ומה טוב ומה נעים שיהיה אומרם על להם משנה שיקח בידו ויאמר:

למבצע על רפתא. כזיתא וכביעתא. תרין יודין נקטא סתמין ופרישין:
משח זיתא דכיא. דמתנן ריחיא. ונגרין גחליא. בגוה בלחשין:
הלא נימא רזין. ומילין דגניזין. דליתרון מתחזין. טמורין וכבישין: אעמר
ית כלה. ברזין דלעלא. בגו האי הלולא. דעירין קדישין:
ויצטע על שתי ככרות, ויכרך קודם שיצטע:

ברוד אתה יהוה אלהינו מלך העולם המוציא להם מן הארץ:
קודם שיתחיל לאכול יאמר תפלה זו:

ליחרא שמייה דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחרא שם י"ה ב"ה ביחודא שלים
בשם כל ישראל חנה אנכי בא לקיים מצות סעודה ראשונה של שבת לתקן
את שרשה במקום עליון והיא כנגד יצחק אבא קדישא ובזכותו ננצל מחבלו של משיח
ויקויים בנו מקרא שכתוב והרכבתך על במתי ארץ ויהי נועם ה' אלהינו עלינו
ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו. יהו רצון אמרו פי וגו':

יש נוהגים לומר פזמון זה אחר האכילה:

יה רבון עלים ועלמיה. אנת הוא מלכא מלך מלכיא. עובר
גבורתך ותמתיה. שפר קדמך לתחניא:
שבחין אסדר צפרא ורמשא לך. אלהא קדישא די ברא כל
נפשא. עירין קדישין ובני אנשא. חיות ברא ועופי
שמיה:

רבובין עובדך ותקפין. מביד רמיה וקוף כפיפין. לוי יחי גבר
שנין ארפין. לא יעול גבורתך בחושבנא:
אלהא די ליה יקר ורבותא. פרוק ית ענדך מפום אריותא. ואפיק
ית עמדך מגו גלותא. עמא די בחרת מכל עממיה:
למקדשך טוב ולקדש קדישין. אתר די ביה יחדון רוחין

וּנְפִשֵׁינוּ. וַיִּזְמְרוּן לְךָ שִׁירֵינוּ וְרַחֲשֵׁינוּ. בִּירוּשָׁלַם קְרָתָא
דְּשׁוּפְרָיָא :

אחר סעודת הלילה ואחר סעודת שחרית נוהגין לומר זה בנינו

צֹר מִשְׁלֹ אֶבְלָנוּ. בָּרְכוּ אֱמוּנֵינוּ. שְׁבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ.
בְּדַבַּר יְהוָה :

הֲזֵן אֶת עוֹלָמוֹ. רוּעְנוּ אֶבְיָנוּ. אֶבְלָנוּ אֶת רַחֲמוֹ. וַיִּינוּ
שְׁתֵּינוּ. עַל כֵּן נִוְדָה לְשִׁמּוֹ. וְנִהְלָלוּ בְּפִינוּ. אֶמְרָנוּ
וְעִנְיָנוּ. אֵין קְדוּשׁ בִּיהוָה :

ליר משלו
בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה. נְבַרְךָ לְאֵלֵינוּ. עַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה
טוֹבָה שֶׁהִנְחִיל לְאֲבוֹתֵינוּ. מְזוֹן וְצִידָה הַשְּׁבִיעַ
לְנַפְשֵׁנוּ. חֲסִדוֹ גִבֹר עָלֵינוּ. וְאַמַּת יְהוָה : ליר משלו

רַחֵם בְּחֶסֶדְךָ. עַל עַמֶּךָ צוּרְנוּ. עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ.
זְבוֹל בֵּית הַתְּפִאֲרוֹתֵינוּ. וְכֵן דָּוִד עֲבָדְךָ. יְבֹא וַיִּגְאֹלְנוּ.
רוּחַ אֶפְיָנוּ. מְשִׁיחַ יְהוָה :

ליר משלו
וּבְנֵה הַמִּקְדָּשׁ. וְעִיר צִיּוֹן הַמְלֵא. וְשֵׁם נְשִׁיר שִׁיר חֲדָשׁ.
בְּרַנְנָה שֵׁם נַעֲלָה. הִרְחֵמֵן הַנְּמַדָּשׁ. יִתְבָּרַךְ
וַיִּתְעַלָּה. עַל כּוֹס יַיִן מְלֵא. בְּבִרְכַת יְהוָה : ליר משלו

קודם ברכת המזון של סעודה ועל ידיו למים אחרונים ויאמר נוסח זה :

יְדֵי אֶסְחִי אֲנִי. לְגַבֵּי חַד מְנָא. לְסַטְרָא חוֹרֵינָא. דְּלִית
בָּהּ מִמְּשָׂא :

אֲזַמֵּן בְּתַלְתָּא. בְּכַסָּא דְּבִרְכָתָא. לְעַלְת עֲלָתָא.
עֲתִיקָא קַדִּישָׂא :

קודם ברכת המזון ילמוד על שולחנו תנ"ך ומשנה וגמרא ופסקא מהוהר הקדוש דבר יום ביומו,
ואח"כ אומרים מזמור שיר ליום השבת וכו' וה' מלך וכו' ולמנצח בניגונים וכו' ואח"כ מברכין
ברכת המזון תמלא לעיל :

אומרים הזמירות כמו בחול עד תהלל יה הללויה ואח"כ אומרים אלו המזמורים :

לְמַנְצָה מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשְּׁמַיִם
מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
מִגִּיד הַרְקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יִבְיַע אֱמֶר
וְלִילָה לְלִילָה יִחַוֶּה דַעַת: אֵין אֱמֶר
וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם:
בְּכָל הָאָרֶץ יֵצֵא קוֹם וּבְקִצְהָתְבֵר
מְלִיָּהֶם לְשִׁמְשׁ שֵׁם אֱהֵל בְּהֵם:
וְהוּא כִּחְתָּן יֵצֵא מִחֻפְתּוֹ יִשִּׁישׁ
כְּגִבּוֹר לְרוּיֵן אֲרַח: מִקְצֵה הַשְּׁמַיִם
מוֹצֵא אוֹת קוֹפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם וְאֵין
נִסְתָּר מִחֻמְתּוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה
מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ עֲדוֹת יְיָ נְאֻמָּה
מִחֻכִּימַת פִּתֵי: פְּקוּדֵי יְיָ יִשְׂרָאֵל
מִשְׁמַחֵי לֵב מִצּוֹת יְיָ בְּרַחֲמֵי אֵינִירַת
עֵינָיִם: יִרְאֵת יְיָ מִהוֹרָה עוֹמְדַת
לְעַד מִשְׁפָּטֵי יְיָ אֱמַת צְדָקוֹ

יחדו: הנחמדים מזהב ומפז רב
 ומתוקים מדבש ונפת צופים: גם
 עבדך נוהר בהם בשמרם עקב
 רב: שגיאות מי יבין מנסתרות
 נקני: גם מזדים חשך עבדך אל
 ומשלו בי אזאיתם ונקותי מפשע
 רב: יהיו לרצון אמרי פי והגיון
 לבי לפניך יי צורי וגואלי:

רננו צדיקים ביהוה לישרים נאווה תהלה: הודו ליהוה
 בכבוד בגבול עשור זמרו לו: שירו לו שיר חדש
 היטיבו נגן בתרועה: כי ישר דבר יהוה וכל מעשהו
 באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ:
 בדבר יהוה שמים נעשו וכרוח פיו כל צבאם: פגם
 פגד מי הים נתן באוצרות תהומות: יראו מיהוה כל
 הארץ מפניו יגורו כל יושבי תבל: כי הוא אמר ויהי
 הוא צוה ויעמד: יהוה הפיר עצת גוים הניא מחשבות
 עמום: עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר
 ודר: אשרי הגוי אשר יהוה אלהיו העם בחר לנחלה
 לו: משמים הביט יהוה ראה את כל בני האדם: ממכון
 שבתו השגיח אל כל ישבי הארץ: היצר יחד לבם
 המבין אל כל מעשיהם: אין המלך נושע ברב חיל

גבור לא ינצל ברב כח: שקר הסוס לתשועה וברב
 חילו לא ימלט: הנה עין יהוה אל יראיו למיחלים
 לחסדו: להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב: נפשנו
 חקתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא: כי בו ישמח לבנו כי
 בשם קדשו במחננו: יהי חסדך יהוה עלינו באשר
 יחלנו לך:

לרוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך:
 אברכה את יהוה בכל עת תמיד תהלתי בפני:
 ביהוה תתהלל נפשי ישמעו עניים וישמחו: גדלו ליהוה
 אתי וגרוממה שמו יחדו: דרשתי את יהוה וענני ומכל
 מגורותי הצילני: הביטו אליו ונהרו ופניהם אל יחפרו:
 זה עני קרא ויהוה שמע ומכל צרותיו הושיעו: חנה
 מלאה יהוה סביב ליראיו ויחלצם: טעמו וראו כי טוב
 יהוה אשרי הגבר יחסה בו: יראו את יהוה קדשו כי
 אין מחסור ליראיו: כפירים רשו ורעבו ודרשי יהוה
 לא יחסרו כל טוב: לכו בנים שמעו לי וראת יהוה
 אלמדכם: מי האיש החפץ חיים אהב ימים לראות
 טוב: נצר לשונך מרע וישפתיך מדבר מרמה: סור מרע
 ועשה טוב בקש שלום ורדפהו: עיני יהוה אל צדיקים
 ואזניו אל שועתם: פני יהוה בעשו רע להכרית מארץ
 זכרם: צעקו ויהוה שמע ומכל צרותם הצילם: קרוב
 יהוה לנשפרי לב ואת דבאי רוח ושיע: רבות רעות
 צדיק ומכלם יצילנו יהוה: שמר כל עצמותיו אחת
 מהנה לא נשברה: תמותת רשע רעה ושאני צדיק

יִאֲשְׁמוּ: פֹדֶה יְהוָה נַפְשׁ עַבְדֵי וְלֹא יִאֲשְׁמוּ כָּל
הַחֹסִים בּוֹ:

תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מֵעוֹן אֶתָּה הָיִיתָ לָּנוּ
בְּדֹר וָדֹר: בְּטָרַם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלוּל אֶרֶץ וְתִבְלַע
וּמַעוֹלָם עַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל: תִּשָּׁב אֲנֹשׁ עַד דְּבַא וְתֵאמַר
שׁוּבוּ בְנֵי אָדָם: כִּי אֵלֶּה שְׁנַיִם בְּעֵינֶיךָ פִּיּוֹם אֲתִמּוֹל כִּי
יַעֲבֹר וְאֲשַׁמּוּרָה בְּלִילָה: זָרַמְתָּם שְׁנֵה יִהְיוּ בְּבִמְרַ כַּחֲצִיר
יַחֲלֶף: בְּבִקֵּר יִצְיִן וְחֲלֶף לְעֶרֶב יִמּוֹלֵל וְיִבֵּשׁ: כִּי כִלְיָנוּ
בְּאֶפֶד וּבַחֲמַתְךָ נִבְהַלְנוּ: שִׁתָּה עֲוֹנוֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עַל־מְנוּ
לְמֵאוֹר פְּנֶיךָ: כִּי כָל יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ כִּלְיָנוּ שְׁנֵינּוּ
כְמוֹ הַנֶּה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבַעִים שְׁנֵה וְאִם בְּגִבּוֹרֶת
שְׁמוֹנִים שְׁנֵה וְרַחֲבָם עִמּוֹל וְאִן כִּי גִזְחִישׁ וְנִעְפָּה: מִי יִדַּע
עַז אֶפֶד וּכְיֹרֶאתְךָ עִבְרַתְךָ: לְמִנּוֹת יְמֵינוּ בֶן הַיּוֹדֵעַ וְנִבֵּא
לְכַב חֲכָמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד מָתַי וְהִנָּחֵם עַל עַבְדֶּיךָ:
שִׁבְעֵנוּ בְּבִקֵּר חֲסֵדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל יְמֵינוּ: שְׁמַחְנוּ
כִּימֹת עֲנִיתָנוּ שְׁנוֹת רֵאִינוּ רָעָה: יִרְאֵה אֵל עַבְדֶּיךָ
פְּעֻלֶךָ וְהַדְרֶךָ עַל בְּנֵיהֶם: וְיִהִי נֶעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

יֵשֵׁב בְּסֵתֶר עֲלֵיּוֹן בְּצֵל שַׁדֵי יִתְלַוְנֵן:
אָמַר לִיהוָה מַחְסֵי וּמַצִּוֶּדֶתִי אֱהִי
אֲבַטַח בּוֹ: כִּי הוּא יִצִּילֶךָ מִפַּח יִקּוּשׁ
מִדְּבַר הַזּוֹת: בְּאֲבָרְתוֹ יִסָּךְ לֶךָ וְתַחַת
כְּנָפָיו תִּחְסֶה צְנָה וְסַחֲרָה אֲמַתּוֹ: לֹא
תִירָא מִפָּחַד לִילָה מֵחֵץ יַעֲוֹף יוֹמָם:

מִדְּבַר בְּאֶפֶל יִהְלֶךְ מִקְטָב יִשׁוּד
צַהֲרִים: יִפֹּל מִצִּדְךָ אֶל־הַיַּרְבֵּב מִימִינֶךָ
אֶלֶיךָ לֹא יִגַּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תִּבְיֵט
וְשַׁלַּמְתָּ רַשְׁעִים תִּרְאֵה: כִּי אֶתָּה יְהוָה
מַחְסֵי עֲלֵיּוֹן שְׁמַת מְעוֹנֶךָ: לֹא תֵאָנֶה
אֶלֶיךָ רָעָה וְנִגְעָה לֹא יִקְרַב בְּאֶחָדֶךָ: כִּי
מִלְּאֲכִיו יִצְוֶה לֶךָ לְשִׁמְרֶךָ כְּכֹל דְרָכֶיךָ:
עַל כַּפִּים יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן תִּגּוֹף בְּאֲבָרְיֶךָ:
עַל שַׁחַל וּפְתָן תִּדְרֹךְ תִּרְמַם כְּפִיר
וְתַנִּין: כִּי בִי חֲשָׁק וְאֶפְלָטָהוּ אֲשַׁגְבְּהוּ
כִּי יִדַּע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ אֲנִכִי
בְּצַרָה אֲחַלְצֶהוּ וְאֲכַבְּדֶהוּ: אֶרְךָ יָמִים
אֲשַׁבֵּיעָהוּ וְאִרְאֵהוּ בִישׁוּעָתִי:

ביום טוב מוספין כאן מזמור השייך לאותו הסגל

מִזְמוֹר שִׁירוֹ לִיהוָה שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עֲשֵׂה
הוֹשִׁיעָה לֹא יְמִינוּ וְזָרוּעַ קִדְשׁוֹ: הוֹדִיעַ יְהוָה
יִשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צַדִּיקְתּוֹ: זָכַר חֲסֵדוֹ וְאֲמוּנָתוֹ
לְבֵית יִשְׂרָאֵל רְאוּ כָּל אֲפָסֵי אֶרֶץ אֵת יִשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ:
הִרְיעוּ לִיהוָה כָּל הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזָמְרוּ לִיהוָה
בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זְמֶרָה: בְּחַצְצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הִרְיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוָה: יִרְעַם תֵּיָם וּמִלְּאוּ תִבְלַע וְיִשְׁבִי בָהּ:

נהרות ומחאו בך יחד הרים ורגנו: לפני יהוה כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים במישורים:

שיר המעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבוא עזרי: עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ: אל יתן למזם רגלך אל יגום שמך: הנה לא יגום ולא יישן שומר ישראל: יהוה שמך יהוה צדק על יד ימינה: יומם השמש לא יפכה וירח בלילה: יהוה ישמך מכל רע ישמר את נפשך: יהוה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים כי בית יהוה נלך: עמדות היו רגלנו בשעריך ירושלים: ירושלים הפנויה כעיר שהפרה לה יהוה: ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם יהוה: כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דוד: שאלו שלום ירושלים ישליו אתהבך: יהו שלום בחילך שלוח בארמנותיך למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יהוה אלהינו אבקשה טוב לך:

שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים: הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה פן עינינו אל יהוה אלהינו עד שיהנונו: חנונו יהוה חנונו כי רב שבענו ביו: רפת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים הפזו לגאי יונים: שיר המעלות לדוד לולי יהוה שהיה לנו יאמר נא ישראל: לולי יהוה שהיה לנו בקום עלינו אדם: אזי חיים בלענו בחרות אפם בנו: אזי המים שטפנו נחלה עבר על נפשנו: אזי עבר על נפשנו המים הזרונים: ברוך יהוה שלא נתנו טרף לשניהם: נפשנו בצפור נמלטה מפח יוקשים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו: עזרנו בשם יהוה עשה שמים וארץ:

הללויה | הללו את שם יהוה הללו עבדי יהוה: שעמדים בבית יהוה בחצרות בית אלהינו: הללויה כי טוב יהוה זמרו לשמו כי נעים: כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגלתו: כי אני ידעתי כי גדול יהוה

וארנינו מכל אלהים: כל אשר חפץ יהוה עשה בשמים ובארץ בימים וכל תהמת: מעלה נשאים מקצה הארץ ברכום למטר עשה מוצא רוח מאוצרותיו: שהכה בכורי מצרים מאדם עד בהמה: שלח אותת ומפתים בתוככי מצרים בפרעה ובכל עבדיו: שהכה גוים רבים והרג מלכים עצומים: לסיחון מלך האמרי ולעוג מלך הבשן ולכל ממלכות כנען: ונתן ארצם נחלה נחלה לישראל עמו: יהוה שמך לעולם יהוה זכרך לדר ודר: כי ידן יהוה עמו ועל עבדיו ותנחם: עצבי הגוים כסף וזהב מעשה ידי אדם: פה להם ולא ידברו עינים להם ולא יראו: אונים להם ולא יאזינו אף אין יש רוח בפיהם: כמוהם יהיו עשיהם כל אשר במח בהם: בית ישראל ברכו את יהוה בית אהרן ברכו את יהוה: בית הלוי ברכו את יהוה יראי יהוה ברכו את יהוה: ברוך יהוה מציון שוכן ירושלים הללויה:

הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: הודו לאלהי האלהים כי לעולם חסדו: הודו לאדני האדנים כי לעולם חסדו: לעשה נפלאות גדלות לבדו כי לעולם חסדו: לעשה השמים בתבונה כי לעולם חסדו: לרוקע הארץ על המים כי לעולם חסדו: לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו: את השמש לממשלת ביום כי לעולם חסדו: את הירח וכוכבים לממשלות בלילה כי ל"ח:

למכה מצרים בכוריהם
 ויוצא ישראל מתוכם
 ביד חזקה ובזרוע נטויה
 לגזר ים סוף לגזרים
 והעביר ישראל בתוכו
 ונער פרעה וחילו ביום סוף
 למוליך עמו במדבר
 למכה מלכים גדלים
 ויהרג מלכים אדירים
 לסיון מלך האמרי
 ולעוג מלך הבשן
 ונתן ארצם לנחלה
 נחלה לישראל עבדו
 שבשפלתו זכר לנו
 ויפרקנו מצרינו
 נתן לחם לכל בשר
 הודו לאל השמים

כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:
 כי לעולם חסדו:

ואומר ברוך שאמר עד סוף השירה ואחכ"א

נשמת כל חי תברך את שמך
 יהוה אלהינו ורח כל בשר תפאר
 ותרומם וברך מלכנו תמיד. מן

העולם ועד העולם אתה אל:
 ומבלעדך אין לנו מלך גואל
 ומושיע. פודה ומציל ועונה
 ומרהם בכל עת צרה וצוקה.
 אין לנו מלך עוזר וסומך
 אלא אתה: אלהי הראשונים
 והאחרונים אלוה כל בריות.
 ארון כל תולדות. המהלל בכל
 התשבחות. המנהיג עולמו
 בהסוד ובריוותיו ברחמים. ויהוה
 ער לא ינום ולא יישן. המעורר
 ישנים. והמקיץ נרדמים. מחיה
 מתים ורופא חולים. פוקח עורים
 וזוקף כפופים. המשיח אלמים.
 והמפענה נעלמים. ולך לבדך
 אנחנו מודים: ואלו פינו מלא

שירה כים. ולשוננו רנה כהמון
גליו. ושפתותינו שבה כמרחה
רקיע. ועינינו מאירות כשמש
וכירח. וידינו פרושות כנשרי
שמים. ורגלינו קלות כאילות.
אין אנו מספיקין להודות לך יי
אלהינו. ולברך את שמך מלכנו
על אחת מאלף אלפי אלפים
ורוב רבי רבבות פעמים
המזבחות נסים ונפלאות. שעשית
עמנו ועם אבותינו: מלפנים
ממצרים גאלתנו יי אלהינו.
מבית עבדים פדיתנו. ברעב
זנתנו. ובשבע כלכלתנו. מחרב
הצלתנו. מדבר מלטתנו.
ומחלים רעים ורבים דליתנו:

עד הנה עזרנו רחמיה ולא
עזבונו חסדיה. על כן אברים
שפלגת בנו. ורוחונשמה שנפחת
באפינו. ולשון אשר שמת בפינו.
הזהם יודו ויברכו וישבחו ויפארו
וישוררו את שמך מלכנו תמיד.
כי כל פה לך יודה. וכל לשון לך
תשבח. וכל עין לך תצפה. וכל
ברך לך תכרע. וכל קומה לפניך
תשתחוה. והלבבות ייראוך. וכל
קרוב וכליזות יזמרו לשמך. בדבר
שנאמר כל עצמותי תאמרנה
יי מי כמותך. מציל עני מחזק ממנו

בשבת קידס פורים וזהנים לומר כאן מי כמוך

ועני ואביון מגוזלו. שועת עניים אתה תשמע. צעקת הדל
תקשיב ותושיע. וכתוב רננו צדיקים ביי
לישרים נאזה תהלה:

בפי ישרים תתרום :
ובשפתי צדיקים תתברך :
ובלשון חסידים תתקדש :
ובקרב קדושים תתהלל :

במקהלות רבבות עמך בית ישראל. שכן חובת כל
היצורים. לפניה יי אלהינו ואהי אבותינו
להודות. להלל. לשבח. לפאר. לרום. להדר. ולנצח.
על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך
משיתך : ובכן

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך
הגדול והקדוש בשמים ובארץ כי
לך נאה יי אלהינו ואהי אבותינו לעולם ועד. שיר
ושבחה. הלל. וזמרה. עז. וממשלה. נצח.
גדולה. גבורה. תהלה. ותפארת. קדשה
ומלכות. ברכות והודאות לשמך הגדול
והקדוש ומעולם ועד עולם אתה יי : ברוך
אתה יהוה מלך גדול ומהלל בתשבחות. אל
ההודאות. אדון הנפלאות. בורא כל הנשמות.
רבון כל המעשים. הבוחר בשירי זמרה מלך
אל חי העולמים אמן : ח"ק

כשבת תשובה יאמר קודם ח"ק שיר המעלות מנעמקים וכו' תחלה לעיל בדף כ"ב ע"ב :

חזן ברכו את יהוה המברך :

ואומרים בלחם ישתבח ויתפאר וכו' :

וענין הקהל ברוך יהוה המברך לעולם ועד : והחזן חזר
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
יוצר אור ובורא השש עשה שלום
וברא את הכל :

הכל יודוך והכל ישבחוך. והכל יאמרו אין
קדוש כפי : הכל ירוממוך סלה יוצר
הכל. האל הפותח בכל יום דלתות שערי
מזרח. ובוקע חלוני רקיע. מוציא חמה
ממקומה ולבנה ממכון שבתה. ומאיר לעולם
כלו וליושביו שפרא במדת הרחמים. המאיר
לארץ ולדירים עליה ברחמים. ובטובו מחדש
בכל יום תמיד מעשה בראשית : מה רבו
מעשיך יי בלם בחכמה עשית בלאה הארץ
קנייך : המלך המרום לבדו מאז. המשבח
והמפאר והמתנשא מימות עולם : אלהי
עולם ברחמך הרבים רחם עלינו. אדון עזנו.
צור משגבנו. מגן ישענו. משגב בעדנו : אין
ערוך לך ואין זולתך. אפס בלתיך ומי דומה לך.
אין ערוך לך יי אלהינו בעולם הזה. ואין זולתך
מלכנו לחיי העולם הבא : אפס בלתיך גואלנו
לימות המשיח. ומי דומה לך מושיענו לתחיית
המתים :

אל ארון על כל המעשים. ברוך
 ומברך בפי כל הנשמה. גדלו וטובו
 מלא עולם. דעת ותבונה סובבים
 הודו: המתנאה על חיות הקדש.
 ונהדר בכבוד על המרכבה. זכות
 ומישור לפני כסאו. חסד ורחמים
 מלא כבודו: טובים מאורות שבראם
 אלהינו. יצרים בדת בנינה ובהשכל.
 כח וגבורה נתן בהם. לחיות מושלים
 בקרב תבל: מלאים זיו ומפיקים
 נוגה. נאה זיום בכל העולם. שמחים
 בצאתם ששים בבואם. עשים באימה
 רצון קונתם: פאר וכבוד נותנים
 לשמו. צהלה ורנה לזכר מלכותו.
 מרא לשמש ויזרח אור. ראה והתקין
 צורת הלבנה: שבת נותנים לו כל
 צבא מרום. תפארת וגדלה שרפים
 וחיות ואופני הקדש:

ביום טוב כשהל כחול חין חומרים זה אלא מתחילים שמך:

לאר אשר שבת מכל המעשים. וביום
 השביעי נתעלה וישב על כסא כבודו.
 תפארת עטה ליום המנוחה. ענג קרא ליום
 השבת. זה שיר שבת של יום השביעי שבו
 שבת אל מכל מלאכתו. ויום השביעי משבת
 ואומר מזמור שיר ליום השבת. לפיכך יפארו
 לאר כל יצוריו. שבת ויקר וגדלה וכבוד יהנו
 למלך יוצר כל. המנחיל מנוחה לעמו ישראל
 ביום שבת קדש:

שמך יי אלהינו יתקדש. וזכרך יתפאר מלכנו
 בשמים ממעל ועל הארץ מתחת. על כל
 שבת מעשה ידיך ועל מאורי אור שיצרת המה
 יפארוך פלה:

התברך לנצח צורנו מלכנו וגאלנו בורא קדושים
 ישתבח שמך לעד מלכנו. יוצר משרתים
 ואשר משרתיו כלם עומדים ברום עולם ומשמיעים
 ביראה יחד בקול. דברי אלהים חיים ומלך עולם: כלם
 אהובים. כלם ברורים. כלם גבורים. כלם קדושים.
 כלם עשים באימה וביראה רצון מונתם: וכלם
 פותחים את פיהם בקדשה ובטהרה בשירה ובזמרה
 מברכין. משבחין. מפאין. ומקדישין. ומעריצין.
 וממליכין:

את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא:

וְכַלֵּם מִמְבָּרִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה.
וְנוֹתְנִים רְשׁוֹת זֶה לָזֶה לְהַמְדִישׁ לְיוֹצְרָם בְּנִחַת רוּחַ
בְּשִׁפְהַ בְּרוּרָה וּבְנִעֻמָּה. קְדָשָׁה כָּלָם כְּאַחַד עוֹגִים
בְּאִימָה. וְאוֹמְרִים בְּרָאָה:

**קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא
כֹּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:**

וְהָאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גְּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים
לְעַמַּת הַשָּׁרָפִים לְעַמַּתֶּם מִשְׁבָּחִים וְאוֹמְרִים:
בְּרוּךְ כְּבוֹד יְהוָה מִמְּמוֹמוֹ:

לְאֵל בְּרוּךְ נְעִימוֹת יִתְּנוּ. לְמַלְךְ אֵל חַי וְקַיִם זְמִירוֹת
יֹאמְרוּ וְתִשְׁבַּחֹת יִשְׁמְעוּ. כִּי הוּא לְבָדוּ. מְרוֹם
וְקְדוֹשׁ. פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת. עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת. בְּעַל מַלְחָמוֹת.
זוֹרֵעַ צְדָקוֹת. מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת. בּוֹרֵא רְפוּאוֹת. נוֹרֵא
תְּהִלּוֹת. אֲדוֹן הַנְּפִלְאוֹת. הַמְּחַדֵּשׁ בְּמַוְבּוֹ בְּכָל יוֹם תְּמִיד
מַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית: כְּאִמּוֹר לְעִשָׂה אֲזָרִים גְּדֹלִים כִּי
לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אֲהַבֵּת עוֹלָם אֲהַבְתֵּנוּ יי אֱהִינּוּ חֲמִלָה גְּדוֹלָה וַיִּתְּרָה
חֲמִלָתָ עָלֵינוּ: אֲבִינּוּ מוֹלְכֵנוּ בְּעַבּוֹר שְׁמֵךְ
הַגְּדוֹל וּבְעַבּוֹר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבְּטַחוֹ כֶּךָ וְתִלְמִדְמוֹ תִּתֵּן
חַיִּים לְעִשׂוֹת רְצוֹנָךְ בְּלִבְבֵנוּ שְׁלָם כִּן תִּחַנְּנוּ אֲבִינּוּ אֵב
הַרְחֲמֵנוּ. הַמְּרַחֵם רַחֲמֵינָא עָלֵינוּ וְתֵן בְּלַפְּנוּ בִּינָה לְהַבִּין
לְהַשְׁכִּיל לְשִׁמוּעַ לְלַמּוֹד וּלְלַמֵּד לְשִׁמוֹר וּלְעִשׂוֹת וּלְחַיִּים
אֵת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ
בְּתוֹרָתְךָ וְדַבֵּק לַפְּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וַיַּחַד לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה

וליראה

וְלִירְאָה אֵת שְׁמֵךְ לֹא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִכְלָם וְלֹא נִכְשַׁל לְעוֹלָם
וְעַד. כִּי בְשֵׁם קְדָשְׁךָ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא בְּטַחְנוּ. נְגִילָה
וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתְךָ: וְרַחֲמֵיךָ יי אֱהִינּוּ וְחַסְדֶיךָ תִּרְבִּים.
אֵל יַעֲזֹבֵנוּ נִצַּח סִלְחָוְעַד. * מֵחֵר וְהֵבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה
וְשְׁלֹם מִתְּהֵרָה מֵאַרְבַּע כְּנִפּוֹת כָּל הָאָרֶץ וּשְׁבוּר עוֹל
הַגּוֹיִם מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ וְהוֹלִיכֵנוּ מִתְּהֵרָה מִוּמְמוֹת לְאַרְצֵנוּ:
כִּי יֵא פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אֲתָה וּבְנוּ בַחֲרַת מִכָּל עַם וְלִשׁוֹן.
וּמִרְבָּתְנוּ מוֹלְכֵנוּ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל בְּאַהֲבָה לְחַדוֹת לָךְ
וְלִיחַדָּךְ לִירְאָה וְלְאַהֲבָה אֵת שְׁמֵךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

ויכין לקיים מצוות עשה של קריאת שמע. ויקרא בכונה. וידקדק בלוחותיה. וישמע לאזניו מה שמוליא בשפתיו ויכוין לבטא האותיות היטב. ויתן רווח בין שתי אותיות הדפקים ויאריך בלשון שיעור שיכוין שהקב"ה יחיד ומוזהר ומוסר בשמים ובארץ ובארבע רוחות העולם:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

בלחש ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:
וְאַהֲבַת אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לֵבְבְךָ וּבְכָל
נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עָלֶיךָ לְבַבְךָ:
וּשְׁנַנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדַבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
וּבְלִכְתְּךָ בְּדַרְךָ וּבְשִׁבְבְךָ וּבְקוּמְךָ: וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת עַל יָדֶיךָ וְהָיוּ לְטִטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ:
וְכַתַּבְתָּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמָעוּ אֵל מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעֲבֹדוֹ

* יקבץ הד' צלילות בידו הסמאלית וישמם כנגד לבו.

כא [נס"י]

בכל

בְּכֹל לִבְבְּכֶם וּבְכֹל נַפְשְׁכֶם : וְנָתַתִּי מִטֶּר אֶרְצְכֶם
 בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִקָּוֶשׁ וְאֶסְפֶּתֶּה דִגְנֶךָ וְתִירִישְׁךָ וַיִּצְהַרְךָ :
 וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדֶךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאֶכְלֶתֶה וְשָׂבַעְתָּ : הַשְּׁמֵרוּ
 לָכֶם פֶּן יִפְתָּה לִבְבְּכֶם וְסִרְתֶּם וְעִבְדֶתֶם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
 וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : וְחָרָה אַף יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת
 הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ
 וְאֶבְדֶתֶם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן
 לָכֶם : וְשָׁמַתֶּם אֶת דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל לִבְבְּכֶם וְעַד נַפְשְׁכֶם
 וּקְשַׁרְתֶּם אֶתֶם לְאוֹת עַל יַדְכֶם וְהָיוּ לְמוֹטְפֹת בֵּין
 עֵינֵיכֶם : וְלִמְדֶתֶם אֶתֶם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשַׁבְתְּךָ
 בְּבֵיתְךָ וּבְדַבְרֹתֶיךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְנֶיךָ וּבְמוֹקְדֶיךָ : וּכְתַבְתֶּם
 עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ : לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וַיְמִי
 בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיכֶם דָּתַת
 לָהֶם בְּיַמֵּי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ :

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מִנְשָׁה לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲדֹהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי
 בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתַנּוּ עַל־צִיצִית הַכַּנָּף פֶּתִיל תְּכֵלֶת :
 וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית זִכָּרֹת וְזִכְרֹתֶם אֶת־כְּרִמְצוֹת
 יְהוָה וְעָשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי
 עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אֹתָם זָנִים אַחֲרֵיהֶם : לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
 וְעָשִׂיתֶם אֶת־כְּרִמְצוֹתַי וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם :
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
 לְהִיּוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : אָמֵן
 וחזור השליח צבור יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

אָמֵת וַיִּצִיב וַנְכוּן וַקִּים וַיִּשֶׁר וַנְאָמֵן וְאֶהוּב וְחָבִיב
 וַנְחַמֵּד וְנַעֲמִים וְנִזְרָא וְאֶדִיר וּמִתְקַן וּמִקְבֵּל וְטוֹב
 וַיִּפֶּה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : אָמֵת אֱלֹהֵי עוֹלָם
 מִלְכֵנוּ צוּר יַעֲקֹב מִגֵּן יִשְׁעֵנוּ לְדָר וְדָר הוּא מִים וְשָׁמוּ
 מִים וְכֶסֶף וְנָכוּן וּמִלְכוּתוֹ וְאִמּוּנָתוֹ לְעַד מֵימֵת :
 וְדַבְּרֵי חַיִּים וּמִיָּמִים וְנִאֲמָנִים וְנִחְמָדִים לְעַד * וְלְעוֹלָמֵי
 עוֹלָמִים : עַל אֲבוֹתֵינוּ עָרֵינוּ וְעַל בְּנֵינוּ וְעַל
 דוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל דוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶיךָ :
 עַל הָרֵאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים דְּבַר טוֹב וּמִים בְּאָמֵת
 וּבְאִמּוּנָה חוֹם וְלֹא יַעֲבֹר : אָמֵת שְׁאֵתָה הוּא יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מִלְכֵנוּ מִלְכֵנוּ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאֲלֵנוּ
 גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ יוֹצֵרֵנוּ צוּר יִשׁוּעֵתֵנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ
 מֵעוֹדֵם הוּא שְׂמֵךְ וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים וּלְתֶךָ סֵלָה :

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אֶתָּה הוּא מֵעוֹלָם מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבְנֵיהֶם
 אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר : כְּרוּם עוֹלָם מוֹשִׁבֶךָ וּמְשַׁפְּטֶיךָ
 וְצַדִּיקְתֶּךָ עַד אֶפְסוֹ אֶרֶץ : אָמֵת אֲשֶׁרֵי אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ
 וְתוֹרֹתֶיךָ וְדַבְּרֶיךָ יִשִּׁים עַל לִבּוֹ : אָמֵת שְׁאֵתָה הוּא אֲדוֹן לְעַמֶּךָ
 וּמִלְכֶךָ גִּבּוֹר לְרִיב רִיבֶם לְאֲבוֹת וּבְנִים : אָמֵת אֶתָּה הוּא רֵאשׁוֹן
 וְאֶתָּה הוּא אַחֲרוֹן וְאַבְלֵעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מִלְכֶךָ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ : אָמֵת
 מִמַּצְרַיִם גְּאֻלְתֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית עַבְדִים פְּדִיתֵנוּ כָּל
 בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגַת וּבְכוֹרֶיךָ יִשְׂרָאֵל גְּאֻלְתָּ וַיִּם סוּף לָהֶם בְּקַעַת וּדְרִים
 טַבְעֶת וַיִּדְרִים עֲבָרֵי יָם וַיִּכְסּוּ מִים צִרְיָהֶם אֶחָד מֵהֶם
 לֹא נֹתַר : עַל זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים וְרוֹמְמוֹ רֵאֵל וְנָתַנּוּ יְדִידִים
 וּמִירוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמִלְכֶךָ אֵל חַי וְקַיִם
 רֵם וְנִשְׂא גְדוֹל וְנִזְרָא מְשַׁפֵּיל גְּאִים עַדִי אֶרֶץ מִגְּבֵי שְׁפָלִים
 עַד מְרוֹם מוֹצִיא אֲסִירִים פּוֹדֵה עַנּוּיִם עוֹזֵר דְלִים הַעוֹנֵה
 לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעַת שׁוֹעֵם אֱלֹהֵי תַחֲלוֹת לֹא עֲלִיוֹן גְּאֻלָּם כְּרוּךְ הוּא

(*) ינסק הלויות ויניחם מידו.

ומברך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו
כלם :

מזמרה באלים יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת
עשה פלא :

שירה חדשה שבתו גאולים לשמך הגדול על שפת תים יחד
כלם חודו ותמליכו ואמרו : יהוה | ומלך לעלם ועד :
ונאמר גאלנו יהוה צבאות שמו קדוש ישראל : ברוך אתה
יהוה גאל ישראל :

ועמוד ומטה סתי רגליו כחפת ואומר בלי הספק ויהיה זכור לסמוך גזולה לחפלה וכרע ככרוך
ויוקף במלת ה' :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי
יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל עזיז גומל חסדים טובים
קונה חבל וזכור חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה :
(בש"ח ובהגו חסידים מלך חפץ בסנים בתבני בספר חיים למענה אלהים חיים) :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :
אתה גבור לעולם אדני. מתנה מתים. אתה רב להושיע. (במז מוריד המטר) :

(ואם אמר משיב הרוח מהזריח אותו)

(ובחורף משיב הרוח ומוריד הגשם) (ואם אמר מוריד הטל אין מהזריח אותו)

מברכך חיים בחסד. מתנה מתים ברחמים רבים. סומך נופלים ורופא
חולים ומתיר אסורים ומקום אמונתו לישגי עפר. מי כמוד בעל
גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומתיה ומצמיח ישועה :

(בש"ח מי כמוד אב תרמין זכר יצוריו ברחמים לחיים) :

ונאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מתנה המתים :

בחזרת העמידה הסליח לצור אומר :

נקדישך ונעריצך. פנעם שית סוד שרפי קדש
המשלשים לך קדשה. וכן כתוב על יד
נביאך וקרא זה אל זה ואמר. קדוש קדוש קדוש
יהוה צבאות מלא כל הארץ כבודו : לעמתם משבחים
ואומרים : ברוך כבוד יהוה ממקומו : ובדברי קדשך
כתוב לאמר. ומלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר
ודר הללויה :

אתה קדוש ושמך קדוש. וקדושים בכל יום ותללוך סלה. (כי אל מלך
גדול וקדוש אתה) : ברוך אתה יהוה האל הקדוש :
(בש"ח אומרים המלך הקדוש) : ואם לא אמרו חוזר לאלה

ישמח משה במתנת חלקו. כי
עבד נאמן קראת לו. כליל
תפארת בראשו נתת. בעמדו
לפניך על הר סיני. שני לוחות
אבנים הוריד בידו וכתוב בהם
שמירת שבת וכן כתוב
בתורתך :

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את
השבת לדורתם ברית עולם : ביני ובין
בני ישראל אות היא לעולם כי ששת ימים
עשה יהוה את השמים ואת הארץ וביום
השביעי שבת וינפש : ולא נתתו יהוה אלהינו
לגויי הארצות. ולא הנחלתו מלכנו לעובדי
אלילים. גם במנוחתו לא ישכנו ערלים. כי
לעמך ישראל נתתו באהבה לזרע יעקב אשר
בם בחרת :

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עגנו.
עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו

מטובך והשביעי רצית בו וקדשתו. המדת ימים אותו קראת: (זכר למעשה בראשית): אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו. מדשנו במצותיך שים חלקנו בתורתך שבענו מטובך. שמח נפשנו בישועתך. ומהר לבנו לעבודך באמת. והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת מדשך וינחונו בו כל ישראל מהדשי שמך: ברוך אתה יהוה מחדש השבת:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה והשב העבודה לדבור ביתך ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תמבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

בראש חודש ובחול המועד אומרים יעלה ויבא תמונה לעיל בדף ל' ע"ב:

ואתה ברחמיך רבים. תחפוץ בנו ותרצנו ותחזינה עינינו פשוך לציון ברחמים. ברוך אתה יהוה המחזיר שבינתו לציון: מודים אנחנו לך שאפתה היא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד. צרכנו צור חיינו ומנו ישענו אתה הוא. לדר נדר נודה לך וגנספר תהלתך. על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך. ועל נפישך שפכר יום עמנו ועל נפלאותיך ומצותיך שפכר את. ערב ובקר וצהרים. המוב כי לא כלו ברחמיך המרחם כי לא תמו חסדיך. כי מעולם קיינו לך:

בתיבה ובסורים אומרים כאן על הסוס תמצא לעיל דף ל"א ע"ב.

ועל כלם יתפרך ויתרום ויתעשרא תמיד שמך מלפנינו לעולם ועד. וכל חיים יודוך סלה:

(בשנת תשנ"ה אומרים ובתוב לחיים טובים כל בני ברייתך):

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב. האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל המוב. ברוך אתה יהוה המוב שמך ולך נאה להודות:

בחזרת הש"ן אומרים הכהנים ברכת כהנים ואחר כל פסוק יענו הקהל אמן ואם לא יש כהנים ותחיל הש"ן או"א ואחר כל פסוק יענו הקהל כן יהי רצון:

אלהינו ואלהי אבותינו ברבנו בברכה המושגשת בתורה התקובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך באומר: ברכה יהוה וישמרה:

יאר יהוה פניו אליך ויחנה: ישא יהוה פניו אליך וישם לה שלום: וישמו את שמך על בני ישראל ואני אברכם:

שים שלום טובה וברכה. חיים חן וחסד (צדקה) ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך. וברכנו אבינו בלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו תורה וחיים. אהבה וחסד. צדקה ורחמים. ברכה ושלום. וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברוב עו ושלום: כשנת תשנ"ה אומרים ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונחמה ונרות טובות. נגבר ונפתח לפניך אנחנו וכל עמך ישראל לחיים טובים ולשלום:

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן:

יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי:

אלהי נצור לשוני מרע. ושפתותי מדבר מרמה. ולמקלתי נפשי תדום. ונפשי בעפר לבלי תהיה. פתח לבי בתורתך. ואחרי מצותיך תרדף נפשי. וכל הקמים עמי לרעה. מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבותם. עשה למען שמך. עשה למען ימינה. עשה למען תורתך. עשה למען קדשתך. למען יהלצון ידיך הושיעה ימינה ונענני: יהי רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי:

כורע ופוסע ב' פסיעות לאחריו בפסיעה אחת וקודם שיקוף כשואמר עושה שלום במרומוי הוסף פניו לשמאלו הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ליימינו. ועל כל עמו ישראל אמן לפניו. כשפוסע עוקר רגל שמאל תחלה: ואם יש אחר ו מי שלא גמר תפלתו ימתין לפחות עד שסיים לפסוע:

עשה שלום (בשנת תשנ"ה) במרומוי הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתבנה בית המקדש במהרה ביימינו ותן חלקנו בתוכך:

במקום שכלו הג' פסיעות יעמוד ולא יחזור למקומו לפחות עד שיגיע ש"ן לקדושה ובחזרת ש"ן כל העם חייבים לעמוד ולכוין לכל הכרכות ולענות אמן שאם לא כן יהיו ברכותיו לבטלה: ואח"כ אומר הש"ן קדיש התקבל:

קודם שיוליאו ספר תורה יאמר

אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו: אין כמות באלהים אדני ואין כמעשיה: יהי יהוה אלהינו עמנו באשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל ימשנו: הושיעה את עמך וברך את גחלתך ורעים ונשאם עד העולם: ויהי בנסע הארץ ויאמר משה קומה יהוה ויפצו איביך ויגסו משנאיך מפניך: קומה יהוה למנוחתך אתה נארון ענה: כהניך ילכשו צדק וחסדיך ירננו: בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך:

ופותחין הסוכל ואומרים.

ברוך שמה דמארי עלמא בריך בתוך ואתך. יהי רעונך עם
עמך ישראל לעלם ופורמן ימינך אחוה לעמך בבית
מקדשך. לאמטווי לגא מטוב גהורך. ולקבל צלותנא ברחמין.
יהא רעוא קדמך דתוריד לן תיין בטיבו. ולחוי אנא עבדך
פקידא בגו צדיקנא למרחם עלי ולמנטר יתי נית כל די לי ודי
לעמך ישראל. אנת הוא זן לכפא. ומפרנס לכפא. אנת הוא
שפיש על כפא אנת הוא דשפיש על מלכיא. ומלכותא דירך
היא. אנא עבדך דקודשא בריך הוא דסגידנא קמה מן קמה
דיקר אורייתא בכל עדן ועדן. לא על אנש רחיצנא ולא על
בר אלהין סמיכנא אלא באלהא דשמיא דהוא אלהא קשום
ואורייתא קשום ונביאותי קשום ומסגני למעבד טבון וקשום. גה
אנא רחיץ ולשמה יקרא קדישא. אנא אמר תשבחן. יהא רעוא
קדמך דתפתח לבי באורייתך. ותשלים משאלין דלכאי ולכא
דכל עמך ישראל לטב ולחיי ולשלם אמן :

ויזיל ספר תורה ואומר ברוך המקום וכו'. וכשמוליאוס ספר תורה אומר החון עם הקהל גדלו וכו' ומגביה ספר תורה ומראה הכתב לעם ואומרים וזאת התורה וכו' תמלא לעיל דף מ' וקורין בסדר היום טבעה גברי. ואחר קריאת המסויס אומר הני קדיש. קודם חזרת ספר תורה למקומו אומר השליח לבור

הנותן תשועה למלכים וממשלה לנסיכים. ומלכותו
מלכות כל עולמים. הפועה את דור עבדו
מחרב רעה. הנותן בים דרך ובמים עזים נתיבה.
הוא יברך וישמר. וינצור. ויעזור. וירומם. ויגדל.
וינשא. למעלה לארוננו המלך גאוי שלטן
עבד אל חמיד כאן יר"ה. מלך מלכי המלכים
ברחמיו ישמרהו ויחיהו ומכל צרה ונגזק יצילהו. מלך
מלכי המלכים ברחמיו ירום ויגביה פוכב מערכתו.
ויאריך ימים על ממלכתו. מלך מלכי המלכים
ברחמיו יתן בלבבו ובלב כל יועציו ושריו רחמנות

לעשות טובה עמנו ועם כל ישראל אחינו בימיו
ובימינו תנשע יהודה. וישראל ישכון רבטח. ובא
לציון גואר וכן יהי רצון ונאמר אמן :
מו שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב ומושה
ואהרן ודוד ושלמה. וכל הקהלות הקדושות
והטהורות. הוא יברך את כל תפלה קדוש הנה.
גדולים ומטנים. הם ובניהם. ונשיהם. ותלמידיהם.
וכל אשר להם. מלכא דעלמא הוא יברך יתכון.
ויזכה יתכון. וישמע במל צלותכון. תתפרקון
ותשתובון מכל צרה ועמתא. ויהי ממרא דיהוה
בסעדכם ויגן בעדכם. ויפרוש סבת שלומי עליכם.
ויטע ביניכם אהבה ואחווה. שלום וריעות. ויסלם
שנאת חנם מביניכם. וישבור עול הגוים מעל
צואריכם. וימיים בכם ממרא שפתוב. יהוה אלהי
אבותיכם יוסף עליכם בכם אלה פעמים ויברך אתכם
כאשר דבר לכם. (בשבת תשובה אומרים ויכתבכם האל בספר
חיים טובים) וכן יהי רצון ונאמר אמן :

בשבת שלפני ראש חדש אומרים :

יהי רצון מלפני אלהי השמים לכונן את בית חיינו ולהשיב
שכינתו לתוכו במהרה בימינו ואמרו אמן :
יהי רצון מלפני אלהי השמים לרחם על פליטתנו. ולעצור
המגפה. והמשחית. והחרב. והרעב. והשכי. והפזת. מעלינו
ומעל עמו ישראל ואמרו אמן :
יהי רצון מלפני אלהי השמים לקיים לנו את כל חכמי ישראל
הם ונשיהם ובניהם ותלמידיהם בכל מקומות מושבותיהם
ואמרו אמן :

יהי רצון מלפני אלהי השמים שנשמע ונתבשר בשורות טובות בשורות ישועות ונחמות מארבע כנפות הארץ ואמרו אמן :

בסבת שלפני ראש חדש אב במקום ימי רצון הס"ף אומר :

מחדש חדשים יקבץ נפוצים אנשים ונשים לעיר הבנויה : וזה החדש למזבח יחדש ורצון יצו אל רב העלייה :

מי שעשה נסים לאבותינו ומצרים גאלם . הוא יגאל אותנו וישיב בנים לגבולם . בסימן טוב יהא לנו ראש חדש פלוני ביום פלוני ופלוני יחדשהו הקדוש ברוך הוא עלינו ועל עמו ישראל בכל מקום שהם . למזבח ולברכה . לששון ולשמחה לישועה ולנחמה . לפרנסה ולכלכלה טובה . לשמועות טובות ולבשורות טובות . ולגשמים בעתם . ולרפואה שלמה ולגאולה

קרובה . ואמרו אמן :

בסבת קודם הלום מכריז יום התענית חזן מתעסה בלח ולום כסור ופורס וסימניך אל"ף עליו פיהו ואומר :

אחינו בית ישראל שמעו צום

ל"ז בתמוז הרביעי ^{ל"ז} בטבת העשירי

יהיה יום פלוני יהפוך אותו הקדוש ברוך הוא לששון ולשמחה ברכתיב פה אומר יהיה צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשגורם אהבו :

ואומרים אברי ואה"כ אומרים :

ברוך יהיה אשר נתן מנוחה לעמו ישראל ככל אשר דבר לא נפל דבר אחד מכל דברו הטוב אשר דבר ביד משה עבדו :

ביום טוב אם הל כחול יש מתחילין מלאן :

יהי יהיה אלהינו עמנו כאשר היה עם אבותינו אל ועובדנו ואל יטושנו : לחטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו ולשמור מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את אבותינו : ויהיו דברי אלה אשר התחננתני לפני יהיה קרבים אל יהיה אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר יום ביומו : למען דעת כל עמי הארץ כי יהיה הוא האלהים אין עוד : לא ימוש ספר התורה הזה מפיה ונהגית בו יומם ולילה למען תשמר לעשות בכל הפתוב בו כי או תצליח את דרכך ואז תשכיל : הלא צויתך חוק ואמין אל תערין ואל תחת כי עמך יהיה אלהיך בכל אשר תלך :

ואחר כך אומרים שני פעמים

ימלך יהיה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה :

בשבת אומר

בשבת ורצה אומר

אבותינו שתעלנו בשמחה לארצנו ותטענו בגבולנו ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין בהלכתן את מוסף יום השבת הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך באמור: **עבדך באמור:**

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתעלנו בשמחה לארצנו ותטענו בגבולנו ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידין כסדרן ומוספין בהלכתן את מוספי יום השבת ויום ראש חודש נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך באמור:

וביום השבת ושני כבשים בני שנה תמימים ושני עשרונים סלת מנחה בלילה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה:

ובראשי חדשיכם תקריבו עליה דיי פרים בני בקר שנים ואיל אחד

בשבת ורצה אומר

בשבת אומר

ישמחו במלכותך כבשים בני שנה שבעה תמימים:

שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובך והשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותה קראת: זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו קדשנו במצותיך שים חלקנו בתורתך שבענו מטובך שמח נפשנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יהוה אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינוחו בו כל ישראל מקדשי שמך: ברוך אתה

ישמחו במלכותך שמרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובך והשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותה קראת: זכר למעשה בראשית:

אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו קדשנו במצותיך שים חלקנו בתורתך שבענו מטובך שמח נפשנו

^{בשבת ור"ח אומר} בשבת אומר

אתה יהוה מקדש בישועתך ומחר לבנו לעבדך
השבת: באמת והנחילנו יהוה אלהינו

באהבה וברצון שבת קדשה
וינחנו בו כל ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יהוה מקדש
השבת וישראל וראשי חדשים:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה
והשב העבודה לדביר ביתך ואשי
ישראל ותפלתם מהרה באהבה תמבל ברצון ותהי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

ואתה ברחמיך הרבים תתפוז בננו ותרצנו ותחנינה עינינו בשוכך לציון
ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר שכונתו לציון: מודים דרבנן תמלא לעיל
מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד.
צורנו צור חינו ומגן ישענו אתה הוא לדר ודר נודה לך וגמפר
תהלתך על חינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נפשו
שכבד יום עמנו ועל נפלאותך ומובותך ששכב עת. ערב ובקר וצהריים.
הטוב כי לא כלו בתמיך המרחם כי לא תמו חסדך. כי מעולם קנינו לך:

כחטוב ובפועל אומרים כאן על הכסוי תמלא לעיל דף ל"א ע"כ. ואם לא אמרו אין מחזירין אותו
ועל כלם יתברך ויתרומם ויתנשא תמיד שמך מלפנינו לעולם ועד.
וכל-חמייס וידוך סלה:

בשבת תשובה אומרים ובתוב לחיים טובים כל בני ברייתך:

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב האל ישועתנו
ושורתנו סלה האל הטוב: ברוך אתה יהוה הטוב שמך ולך נאה להודות:

בזכות ה"ן אומרים הכהנים ברכת כהנים ואחר כל פסוק ועו הקהל אמן ואם לא יש כהנים יתחיל ה"ן או"א
ואחר כל פסוק ועו הקהל כן יהי לנו.

אלהינו ואלהי אבותינו בברכה בברכה המושלשת בתורה הפתובה על גדי משה עבדך
האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושה באמור: בברכה יהנה וישמרה: א"ו
יאר יהוה פניו אליך ויחנה: א"ו ישא יהוה פניו אליך וגשם לך שלום: א"ו ושמו את שמי
על בני ישראל ואני אברכם:

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל
ישראל עמך. וברכנו אבינו בךנו באחד באור פניך כי באור פניך
נתת לנו יהוה אלהינו תורה וחיים אהבה וחסד צדקה ורחמים ברכה
ושלום. וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברוב עו ושלום:

בשבת תשובה אומרים ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונחמה וגזרות טובות
גבור ונפתח לפניה אנחנו וכל עמך ישראל לחיים טובים ולשלום:
ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן:

יהיו לרצון אמרי פי והגיון רבי לפניך יי צורי וגואלי:
אלהי נצור לשוני מרע. ושפתותי מדבר מרמה. ולמקלתי נפשי תדום. ונפשי
כעפר לכל תהיה. פתח לפי בתורתך. ואחרי מצותך תרדף נפשי.
וכל הקמים עלי לרעה מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבותם: עשה למען
שמך. עשה למען ימינה. עשה למען תורתך. עשה למען קדושתך: למען
יתלצון ידידיך הושיעה ימינה וענני: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לפי לפניך
יהוה צורי וגואלי: עושה שלום (בש"ת השלום) במקומיו הוא ברחמיו ועשה
שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן:

ואח"כ אומר ה"ן קדיש התקבל:
ואח"כ אומרים

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר
ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצור
מפעי מעשה ידי להתפאר: אמר רבי יהודה אשרי
מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו גדל בשם
טוב ונפטר בשם טוב מן העולם ועליו אמר שלמה
בחכמתו טוב שם מושמן טוב ויום המות מיום הנולדו.
?מזד תורה הרבה ויתנו לך שכר הרבה ודע שמתן
שכרן של צדיקים לעתיד לבא: רבי חנניא בן
עמישאי אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את
ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות. שנאמר
יהוה חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

אין באלהינו. אין באדונינו.
אין במלכנו. אין כמושיענו: מי
באלינו. מי באדונינו. מי במלכנו

מי כמושיענו : נודה לאלהינו.
 נודה לאדונינו. נודה למלכנו.
 נודה למושיענו : ברוך אלהינו.
 ברוך אדונינו. ברוך מלכנו. ברוך
 מושיענו : אתה הוא אלהינו. אתה
 הוא אדונינו. אתה הוא מלכנו.
 אתה הוא מושיענו. אתה
 תושיענו : אתה תקום תרחם
 ציון כי יעת לחנה כי בא מועד :

עוב לומר פטוס הקטרת והיא לעיל

תנא רבי אליהו. כל השונה הלכות בכל יום מוכתה לו שהוא בן העולם
 הבא. שנאמר הלכות עולם לו. אל תקרי הלכות אלא הלכות.
 אמר רבי אלעזר. אמר רבי חנינא. תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם
 שנאמר. וכל בנות למודי יהודה רב שלום בנות. אל תקרי בנות אלא בנות.
 ודי שלום בחינה שונה בארמנותה : למען אחי ורעי אדברה נא שלום
 קד : למען בית יהודה יארחנו אבקשה טוב לך : וראה בנים לבנות שלום
 על ישראל : שלום רב לאחבי תורתך ואין כמו מבשול : יהודה עו לעמו ותן
 יהודה וברך את עמו בשלום :

ואומר קדיש דרבנן :

ואומר החון ברכו את יהודה המבורך :

ועונו הקהל ברוך יהודה המבורך לעולם ועד והחון חוזר
 ואומרים עלינו לשבח וחדון עולם שהוא בראש הספר. וכשיואלים מבית הכנסת אומרים ה' נתני וכו'
 והולכים לבתייהם לשלום :

קודם סעודה שניה יאמר זה המאמר מהזכר המדבר מוכבוד הסעודה :

ביומא דשבתא בסעודתא תנינא כתיב או תתענג על ה'. על ה' ודאי דהיא שעתא
 אתגלייא עתיקא קדישא וכלהו עלמין בהדוותא ושלימו וחדוותא דעתיקא
 עבדין וסעודתא דיליה היא ודאי. בסעודתא תליתאה דשבתא כתיב והאכלתיך נחלת
 יעקב אביך דא היא סעודתא דועיר אנפין דהוי בשלימותא וכלהו שיתא יומין מההוא
 שלימו מתברכאן ובעי בר נש למחדי בסעודתיה ולאשלמא אלין סעודתי דאינון סעודתי
 דמהימנותא שלימתא דורעא קדישא דישאל די מהימנותא עלאה דא דילהין היא ולא
 דעמין עובדי ע"ז ובג"כ אמר בני ובין בני ישראל. ת"ח בסעודתי אלין אשתמודעאן
 ישראל דאינון בני מלכא דאינון מהיכלא דמלכא דאינון בני מהימנותא. ומאן דפגים
 חד סעודתא מנייהו אחוי פנימותא לעילא ואחוי גרמיה דלאו מבני מלכא עלאה הוא
 דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו מורעא קדישא דישאל הוא ויהבין עליה חומרא
 דתלת מילין דינא דגיהנם וכו' ותא חוי בכלהו שאר זמנין וחנין בעי בר נש לחדי
 ולמחדי למסכני. ואי הוא חדי בלחודוי ולא יהיב למסכני עונשית סגי דהא בלחודוי
 חדי ולא יהיב חרו לאחרא עליה כתיב וזריתי פרש על פניכם פרש חניכם ואי איהו
 בשבתא חדי אף על גב דלא יהיב לאחרא לא יהיבין עליה עונשא כשאר זמנין וחנין.
 דכתיב פרש חניכם. פרש חניכם קאמר ולא פרש שבתכם. וכתיב חדשיכם ומועדיכם
 שנאה נפשי. ואלו שבת לא קאמר ובנין כך כתיב בני ובין בני ישראל. ומשום דכף
 מהימנותא אשתכח בשבתא יהבין ליה לבר נש נשמתא אחרא נשמתא עלאה נשמתא
 דכל שלימו בה כדוגמא דעלמא דאתי ובנין כך אקרי שבת מהו שבת שמא דקב"ח
 שמא דאיהו שלים מכל סטרוי. אמר ר' יוסי ודאי כך הוא. ווי ליה לבר נש דלא אשלים
 חדותא דמלכא קדישא ומאן חדותא דיליה אלין תלת סעודתי מהימנותא סעודתי
 דאברהם יצחק ויעקב כלילין בהו. וכלהו חרו על חרו מהימנותא שלימתא מכל סטרוי.
 האנא בהדין יומא מתערין אבהן וכל בנין ינקין מה דלאו הכי בכל שאר חנין וזמנין.
 בהדין יומא חייביא דגיהנם נייחין. בהדין יומא כל דינין אתכפיין ולא מתערין בעלמא
 בהדין יומא אורייתא מתעמרא בעטרין שלימין. בהדין יומא חדותא ותפוקא אשתמע
 במאתן וחמשין עלמין. בילא' :

ואח"כ יאמר זה :

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא חדותא
 דמלכא מדישא. אתקינו סעודתא דמלכא.
 דא היא סעודתא דעתיקא מדישא וחמל תפוחין
 מדישין וועיר אנפין אתיין לסעודא בהדיה :

א סדר לסעודתא. בצפרא די שבתא. ואזמין בה השתא. עתיקא קדישא :
 ד הוריה ישרי בה. בקדושה רבא. ובחמרא טבא. דביה תתדי נפשא :
 י שדר לן שופריה. ונחוי בקריה. ונחוי לן סתריה. דאתאמר בלחישא :
 י גלה לן מעמי. דבתריסר גרמי. דאינון את בשמיה. בפילא וקדישא :
 צ הורא דלעלא. דביה חיי כלא. ונתבני חילא. ותיסק עד רישא :
 ח די חצדי תקלא. ברבור וקבלא. ומיליו מלה. מתיקא כדובשא :

תקוני שבת

קדם רבון עלמין במלון סתימין. תגלון פתגמין. ותימרין חדושא :
ל עמר פתורא. ברזא יקירא. עמקא ומירא. ולאו מילתא אשא :
ו אלון מליא. יהון ברמיעא. ותמן מאן שקיא. תקא יהוא שמשא :
ל בו יתיר יסגי לעלא מן דרגיה. ויסב בת זוגיה. דהות פרישא :
חי יהוה וברוך צורי. ביהוה תתהלל נפשי. כי יהוה יאיר גרי.
בהלו גרו עלי ראשי. יהוה רועי לא אחר. על מי מנוחות ינהלני.
נותן לחם לכל בשור. לחם חקי המריפני. יהי רצון מלפניך. אתה
אלהי קדושי. תערוך לפני שליחך. תדשן בשמן ראשי. מי יתן
מנוחתי. לפני ארון השלום. והיתה שלמה מטתי. החיים והשלום :
ישלח מלאכו לפני. ללוותי לוייה. בכום ישועות אשא פני. מנת
כוכי רנייה. צמאה נפשי אל יהוה. ימלא שבע אסמי. אל ההרים
אשא עיני. בהלל וכשמאי. חרות ימים ושנות עולמים. עורה
כבודי עורה. ועל ראשי יהיו תמים. גר מצות ואור תורה. קומה
יהוה? מנוחתי אתה וארון עוה. קח נא את בריתי והתוק מגן חוזה :
מזמור לדוד יהוה רעי לא אחר. בגאות דשא ירביצני על מי מנוחות
ינהלני. נפשי ישוב יגחני במעגלי צדק למען שמו : גם כי-
אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי-אתה עמדי שבטך ומשענתך המה
יגחני. תערוך לפני שליחך נגד צררי דשנות בשמן ראשי כוכי רנייה :
אך טוב וחסד ירדפני פלימי חיי ושבתני בבית יהוה לארץ ימים :

מרוש ליום השבת

קודם שיאחו הכוס בשתי ידיו ואמר :
אל נערין בסוד קדושים רבה ונורא על כל סביביו : עני וזמרת יה ויהי לי לישועה :
כל הנשמה תהלל יה הללויה :

אם תשיב משבת רגלך עשות הפצה ביום קדשי וקראת לשבת
ענג לקדוש יי מכבד וכבודתו מעשות דרכך ממצוא הפצה
ודבר דבר : אז תתענג על יי ותרכבתך על במתי ארץ והאכלתך
נחלת יעקב אביך כי פי יי דבר :

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורתם
ברית עולם : בני ובין בני ישראל הוא לעולם כי

ששה

תקוני שבת

צב

ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ וביום השביעי
שבת וינפש :

זכור את יום השבת לקדשו : ששת ימים תעבד ועשית כל
מלאכתך : ויום השביעי שבת ליי אלהיך לא תעשה כל
מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך ואמתך ובחמתך וגרך אשר
בשעריך : כי ששת ימים עשה יי את השמים ואת הארץ את
הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי :

על כן ברח יהוה את יום השבת וימדהו :

סברי מרגן

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

וישחה מן הכוס של קידוש מיושב. ואח"כ יטול ידיו ויברך על נטילת ידים. ויבצע על שתי ככרות
כזית ויתן לכל המסובים ויברך המוליא.

אחר האכילה נוהגין לומר צור משלך בנגון. תמצא לעיל בדף ע"ג ע"ב. ואחר נמר הסעודה יטול
ידיו למים אחרונים ויאמר ידי אסחי אנא וכו' תמצא לעיל. ואח"כ יברך ברכה המזון :

מנחה של שבת

מתחיל ש"ן המנצח כמו במנחה של חול עד הללויה. ואח"כ אומרי ובא רציון תמצא לעיל בתפלת חול
ואח"כ אומר חצי קריש וקודם הולאת ספר תורה אומר :

ואני תפילתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדך
ענני באמת ישעך :

מוזיאין ס"ת ואומר החון ברוך המקיס וגדלו כמו שכתוב בשחרית. וקורא בו כהן לוי וא'
מישראל כפ' השבוע הכאה י' פסוקים ולא יאמר קדים וגוללן ס"ת ואומרים מזמור סיר ליום
השבת תמצא לעיל ומתורין ס"ת למקומו ואומרים יהללו ואחר שמכניס ס"ת להיכל אומר החון :

כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו :

ואומר החון הלי קדיש.

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי
יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל עליון. גומל חסדים טובים קונה
הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה :
(ש"ס) וקרנו לחיים מלך חפץ בחיים פתחנו בספר חיים למענה אלהים חיים :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע :

בקיז מוריד הטל : ובחורף משיב קרוח ומוריד הגשם :

מכלכל

מכלכל חיים בקסד. מחיה מתים ברחמים רבים. סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקום אמונתו לישני עפר. מי כמזה בעל גבורות ומי דומה לך. מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה: (כ"ט"ה מי כמוך אב הרחמן וזכר יצוריו ברחמים לחיים): ונאמן אתה לרחימות מתים: ברוך אתה יהוה מחיה המתים: כחזרת העמידה הסליח לזכר אומר נקדישך תמלא לעיל

אתה קדוש ושמה קדוש וקדושים בכל יום והללוך סלה (פי אר מלך גדול וקדוש אתה): וברוך אתה יהוה האל הקדוש (כ"ט"ה) המלך הקדוש:

אתה אחר ושמה אחר ומי בעמך
בישראל גוי אחר בארץ תפארת
גדלה ועמרת ישועה יום מנוחה
וקדשה לעמך נתת אברתם יגל
יצחק ירנן יעקב ובניו ינוחו בו מנוחה
אהבה ונדבה מנוחת אמת ואמונה.
מנוחת שלום השקט ובטח. מנוחה
שלמה שאתה הוא רוצה בה. יבירו
בניך וידעו כי מאתך היא מנוחתם
ועל מנוחתם יקדישו את שמך:

אלהינו ואהי אבותינו רצה נא במנוחתנו.
קדישנו במצותיך שים חלקנו בתורתך.
שבענו מטובך. שמח נפשנו בישועתך. וטהר
לבנו לעבדך באמת. והנחילנו יהוה

אלהינו באהבה וברצון שבת קדישך. וינוחו
בם כל ישראל מקדישי שמך: ברוך אתה
יהוה מקדיש השבת:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה
והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל.
ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון
תמיד עבודת ישראל עמך:

כ"ה וכוה"מ אומרים כאן יערה ויבוא תמלא לעיל ואם לא אמרו מחזירין אותו חוץ מערבית
של ראש חודש

ואתה ברחמיך הרבים. תחפוץ בנו ותרחמינו ותחזינה עינינו בשוכך לציון
ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר שכנינו לציון: סודים רבנו תמלא לעיל
מודים אנתנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו ואליה אבותינו לעולם ועד.
צורנו צור חיינו ומנו ישענו אתה הוא לדר ודר נודה לך ונספר
תהלתך. על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נפשו
שפכר יום עמנו ועל נפלאותיך ומיבותיך שפכר עת. ערב וקדר וצהרים.
הטוב פי לא כלו ברחמיך המרחם פי לא תמו חסדיך. פי מעולם קיינו לך:
כתובים וכוה"מ אומרים כאן על הסוס תמלא לעיל דף ל"א. ואם לא אמרו חוץ מחזירין אותו
ועל פלם ותברך ותרוםם ויתנשא תמיד שמך בלפנינו לעולם ועד.
וכל החיים יודוך סלה:

(כ"ט"ה אומרים וכתוב לחיים טובים כל בני ברייתך):

ויחללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם פי טוב. האל ישועתנו
ועזרתנו סלה האל הטוב. ברוך אתה יהוה הטוב שמך ולך
נאה להודות:

שים שלום טובה וברכה. חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך. וברכנו אבינו ברכנו באחד באור פניך פי באור פניך נתת לנו
יהוה אלהינו תורה וחיים. אהבה וחסד. צדקה ורחמים. ברכה
ושלום. טוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברוב עז ושלום:
כ"ט"ה ובספר ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן:

יהיו לרצון אמרי פי וחגיגון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

ארחי נצור וכו' תמלא לעיל

שבת שחל ביום שאלו היה חול לא היו אומרים בו במנחה נפילת חסיד, חוץ אומרים לדקתך,
חוץ משבת שחל בו ר"ה ויה"כ שאומרים אותו:

צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה
אדם ובהמה תושיעי: וצדקתך
אלהים עד מרום אשר עשית גדלות אלהים
מי כמוך: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת:

ואומר קדיש תתקבל תמלא לעיל. ואומרים הללויה אודה ה' ואומר ה"ק קדיש יהא שלמה רבא ועליו לשבח וכו'.

תקוני שבת לסעודה שלישית

ואומרים זה המאמר מהזוהר המסובל לגמיה המדבר מנכוד סעודה זו

תא חזי בכל שיתא יומי דשבתא כד מטא שעתא דצלותא דמנחה דינא תקיפא שלמא וכל דינין מתערין אבל ביומא דשבתא כד מטא עידן דצלותא דמנחה רעווא דרעוון אשתכח ועתיקא קדישא גלי רצון די ליה וכל דינין די ליה מתכפין ואשתכח רעווא וחדו בכלא ובהאי רצון אסתלק משה נביאה מהימנא קדישא מעלמא בגין למנדע דלא בדינא אסתלק. והאי שעתא ברצון דעתיקא קדישא נפק נשמתיה ואתמר ביה בגין כן ולא ידע איש את קבורתו כתיב. מה עתיקא קדישא טמירא מכל טמירין ולא ידעין עילאין ותתאין אוף הכא האי נשמתא דאממר בהאי רצון דאהגליא בשעתא דצלותא דמנחה בשבתא. כתיב ולא ידעו ויהו טמיר מכל טמירין דעלמא ודינא לא שלמא ביה זכאה חולקיה דמשה. תאנא בהאי יומא דאורייתא מתעטרא ביה מתעטרא בכלהו בכל אינון פקודין בכל אינון גזרין ועונשין כשבועין אנפין דנהורא דנהרין מכל סיטרא וסיטרא מאן חמי ענפין דנפקין מכל ענפא וענפא חמשה קיימין כגו אינא כולהו ענפין בהו אחידן מאן חמי אינון תרעין דמתפתחין בכל סטר וסטר כולהו מודהרין ונהרין בהאי נהורא דנפיק ולא פסיק קל כרווא נפיק אתערין קדישי עליונין אתערין עמא קדישא דאתבחר לעילא ותתא אתערין חרווא לקדמות מאריכון אתערין בחרותא שלימתא אודמנו בתלת חרוון בתלת אבתן אודמנו לקדמות מהימנותא חרווא דכל חרווא זכאה חולקיון ישראל קדישין בעלמא דין ובעלמא דאתי דא היא ירותא לכון מכל עמין ע"ג ועל דא כתיב בינו ובין בני ישראל. אמר רבי יהודא ודאי כתיב זכור את יום השבת לקדשו. וכתיב קדושים תהיו כי קדוש אני יי. וכתיב וקראת לשבת ענג לקדוש יי מכבד. תאנא בהאי יומא כל נשמתיהון דצדיקיא מתעדני בתפנוקי עתיקא קדישא סתימא דכל סתימין ורוחא חדא דא מענוגא דההוא עתיקא מתפשטא בכלהו עלמין וסלקא ונחתא ומתפשטא בכלהו בני קדישין בכלהו נטורי אורייתא וניחין בניחא שלים ומתנשי מכולהו כל רוגוון כל דינין וכל פולחנין קשין ה"ד ביום הניח יי לך מעצבך ומרגוך ומן העבודה קשה. ובגין כן שקולה שבתא לקבל אורייתא וכל דנטיר שבתא כאלו נטיר אורייתא כולא. וכתיב אשרי אנוש יעשה זאת וגו'. אשתמע דמאן דנטיר שבתא כמאן דנטיר אורייתא כולא. ברוך יי לעולם אמן ואמן:

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלמתא חרווא דמלפא קדישא אתקינו סעודתא דמלפא דא היא סעודתא דזעיר אנפין ועתיקא קדישא ויקבל פפוחין קדישין אתי לקדשא בהדיה:

בני הובקא דכסיפין. למתונו זיו זעיר אנפין: יהון הקא. בקהאי תכא. דבניה מלפא בגלופין: צכו לחדא. בקהאי ועדא. בגו עירין. וכל דגדפין. חדו השתא. בקהאי שעתא. דבניה בענא. ולית זעפין: קריבו ליי. חזו חילי. דלית דינין. דתקופין: לבר גמלין. וקא עאלין. חגי בקדפין. דחציפין: וקא אזמין. עתיק יומין. במצחיה עדי. יהון חלפין: רעו דיציה. דגלי ליה. קבטלא. קבלין: ישי לון. בגוקביהון. ויטמרון בגו כפין: ארי השתא במנחתא. בחדותא דזעיר אנפין:

אין לריך לקדש בסעודה ג' (ש"ע). ובחמלע הסעודה ישנה כוס אחד של יין ויאמר קודם מזמור לדוד ה' רועי וכו':

סברי מרנן ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ויברך ברכת המזון ואחר הסעודה יאמר

אשקינו סעודתא דא דמהימנותא שלמתא דזרעא מדישא דישראל:

וסמוך לקיעת הקמה יומר כל אחד ללכת לבית הכנסת לומר תמנוא אפי

לכונן נרננה ליי נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתורה בזמירות נריע לו: כי אל גדול יי ומלך גדול על כל אלהים: אשר בידו מחקרי ארץ ותעופות הרים לו: אשר לו הים והוא עשהו ויבשת ידיו יצרו: באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יי עשנו: כי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו היום אם בקולו תשמעו: אל תקשו לבבכם כמריבה כיום מסה במדבר: אשר נסוני אבותיכם בחנוני גם ראו פעלי: ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תעי לבב הם והם לא ידעו דרכי: אשר נשבעתי באפי אם יבאון אל מנוחתי:

אנא יי הושיעה נא: אנא יי הצליחה נא: ברוך הבא בשם יי ברכנוכם מכת יי: אל יי ויאר לנו אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח: אלי אתה ואורך אלהי ארוממך: הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו:

אשרי תמימי דרך ההלכים בתורת ה': אשרי נצרי עדתו בכל לב ידרשוהו: אף לא פעלו עולה בדרכיו הלכו: אתה צויתת פקדיך לשמר מאד: אחלי יכנו דרכי לשמור חקך: אז לא אכוש בהכימי אל כל מצותיך: אודך בישר לבב בלמדי משפטי צדקך: את חקך אשמר אל תעזבני עד מאד:

במה יזכה נער את ארחו לשמר כדבריך: בכל לבי דרשתיך אל תשגני ממצותיך: בלבי צפנתי אמרתך למען לא אחטא לך: ברוך אתה יי למדני חקך: בשפתי ספרתי כל משפטי פיך: בדרך עדותיך ששתי כעל כל חון: בפמודיך אישחה ואביטה ארחתיך: בחקתיך אשתעשע לא

אשכח דברך: כד [גס"ו]

גמל על עבדך אחיה ואשמרה דברך : גל עיני ואכימה נפלאות מתורתך :
גל אנכי בארץ אל תסתר ממני מצותיך : גרסה נפשי לתאבה אל
משפטך בכל עת : גערת זדים ארורים השנים ממצותיך : גל מעלי חרפה
ובזו כי עדתיך נצרתני : גם ישבו שרים בי נדברו עבדך ישיח בחקך : גם
עדתיך שעשעי אנשי עצתי :

דבקה לעפר נפשי חוני כדברך : דרכי ספרתי ותענני למדני חקך :
דרך פקודיך הבינני ואשיחה בנפלאותיך : דלפה נפשי מתונה
קימני כדברך : דרך שקר חסר ממני ותורתך חנני : דרך אמונה בחרתי
משפטך שויתי : דבקתי בעדותיך יי אל תבישני : דרך מצותיך ארוץ כי
תרחיב לבי :

הורני יי דרך חקך ואצרנה עקב : הבינני ואצרה תורתך ואשמרנה בכל
לב : הדריכני בנתיב מצותיך כי בו חפצתי : הט לבי אל עדותיך
ואל אל בצע : העבר עיני מראות שוא בדרכך חוני : הקם לעבדך אמרתך
אשר ליראתך : העבר חרפתי אשר יגרתי כי משפטך טובים : הגה תאבתי
לפקודיך בצדקתך חוני :

ויבאני חסדך יי תשועתך כאמרתך : ואענה חרפי דבר כי במחתי
כדברך : ואל תצל מפי דבר אמת עד מאד כי למשפטך יחלתי :
ואשמרה תורתך תמיד לעולם ועד : ואתהלכה ברחבה כי פקודיך דרשתי :
ואדברה בעדותיך נגד מלכים ולא אבוש : ואשתעשע במצותיך אשר
אהבתי : ואשא כפי אל מצותיך אשר אהבתי ואשיחה בחקך :

זכר דבר לעבדך על אשר יחלתי : זאת נחמתי בעניי כי אמרתך חיתני :
זדים הליצני עד מאד מתורתך לא נמיתי : זכרתי משפטך מעולם
יי ואתנחם : זלעפה אהזתני מרשעים עזבי תורתך : זמרות היו לי חקך
בבית מגורי : זכרתי בלילה שמך יי ואשמרה תורתך : זאת היתה לי כי
פקודיך נצרתני :

חלקי יי אמרתי לשמר דברך : חליתי פניך בכל לב חנני כאמרתך :
חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך : חשתי ולא התמהמהתי
לשמר מצותיך : חבלי רשעים עודני תורתך לא שכחתי : חצות לילה אקום
להודות לך על משפטי צדקך : חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך :
חסדך יי מלאה הארץ חקך למדני :

טוב עשית עם עבדך יי כדברך : טוב מעם ודעת למדני כי במצותיך
האמנתי : טרם אענה אני שגג ועתה אמרתך שמרתי : טוב אתה
ומטיב למדני חקך : טפלו עלי שקר זדים אני בכל לב אצר פקודיך :
טפש כחלב לבם אני תורתך שעשעתי : טוב לי כי עניתני למען אלמד
חקך : טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף :

ידיך עשוני ויכוננני הבינני ואלמדה מצותיך : יראיך יראוני וישמחו
כי לדברך יחלתי : ידעתי יי כי צדק משפטך ואמונה עניתני :
יהי נא חסדך לנחמני כאמרתך לעבדך : יבאוני רחמך ואחיה כי תורתך
שעשעי : יבשו זדים כי שקר עותוני אני אשיח בפקודיך : ישובו לי יראיך
וידעי עדתיך : יהי לבי תמים בחקך למען לא אבוש :

כלתה לתשועתך נפשי לדברך יחלתי : כלו עיני לאמרתך לאמר מתי
תנחמני : כי הייתי כנאר בקיטור חקך לא שכחתי : כמה ימי
עבדך מתי תעשה ברדפי משפט : כרו לי זדים שיחות אשר לא כתורתך :
כל מצותיך אמונה שקר רדפוני עזרני : כמעט כלוני בארץ ואני לא
עזבתי פקודיך : כחסדך חוני ואשמרה עדות פיך :

לעולם יי דברך נצב בשמים : לדר ודר אמונתך כוננת ארץ ותעמד :
למשפטך עמדו היום כי הכל עבדך : לולי תירתך שעשעי אז
אבדתי בעניי : לעולם לא אשבח פקודיך כי בס חיותני : לך אני הושיעני
כי פקודיך דרשתי : לי קוו רשעים לאבדני עדתיך אתכונן : לכל תבלה
ראיתי קין רחבה מצותך מאד :

מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי : מאיבי תחבמני מצותיך כי
לעולם היא לי : מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי : מזקנים
אתכונן כי פקודיך נצרתני : מכל ארץ רע כלאתי רגלי למען אשמר דברך :
ממשפטך לא סרתי כי אתה הורתני : מה נמלצו לחכי אמרתך מדבש
לפי : מפקודיך אתכונן על כן שנאתי כל ארץ שקר :

נר לרגלי דברך ואור לנתיבותי : נשבעתי ואקימה לשמר משפטי צדקך :
נעניתי עד מאד יי חוני כדברך : נדבות פי רצה נא יי ומשפטך
למדני : נפשי בכפי תמיד ותורתך לא שכחתי : נתנו רשעים פח לי
ומפקודיך לא תעיתי : נחלתי עדותיך לעולם כי ששון לבי המה : נמיתי
לבי לעשות חקך לעולם עקב :

סעפים שנאתי ותורתך אהבתי : סתרי ומנני אתה לדברך יחלתי : סורו
ממני מרעים ואצרה מצות אהי : סמכני כאמרתך ואחיה ואל
תבישני משברי : סעדני ואושעה ואשעה בחקך תמיד : סלית כל שונים
מחקך כי שקר תרמיתם : סיגים השבת כל רשעי ארץ לכן אהבתי עדתיך :
סמר מפחדך בשרי וממשפטך יראתי :

עשיתי משפט וצדק כל תניחתי לעשקי : ערב עבדך לטוב אל יעשקני
זדים : עיני כלו לישועתך ולאמרת צדקך : עשה עם עבדך
כחסדך וחקך למדני : עבדך אני הבינני ואדעה עדתיך : עת לעשות ליי
הפרו תורתך : על כן אהבתי מצותיך מזהב ומפז : על כן כל פקודי כל
ישרתי כל ארץ שקר שנאתי :

פלאות עדותיך על כן נצרתם נפשי : פתח דבריך יאיר מבין פתיים : פי פערתי ואשאפה כי למצותיך יאבתי : פנה אלי וחנני כמשפט לאהבי שמך : פעמי הכן באמרתך ואל תשלט בי כל און : פדני מעשק אדם ואשמרה פקודיך : פניך האר בעבדך ולמדני את חקיך : פלגי מים ירדו עיני על לא שמרו תורתך :

צדיק אתה יי וישר משפטיך : צוית צדק עדתיך ואמונה מאד : צמתתני קנאתי כי שכחו דבריך צרי : צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה : צעיר אנכי ונבזה פקדיך לא שכחתי : צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת : צר ומצוק מצאוני מצותיך שעשעו : צדק עדותיך לעולם הבינני ואחיה : **כראתי** בכל לב ענני יי חקיך אצרה : קראתיך הושיעני ואשמרה עדתיך : קדמתי בנשף ואשועה לדברך יחלתי : קדמו עיני אשמרות לשיח באמרתך : קולי שמעה כחסדך יי כמשפטך חיני : קרבו רדפי זמה מתורתך רחקו : קרוב אתה יי וכל מצותיך אמת : קדם ידעתי מעדתיך כי לעולם יסדתם :

ראה עניי וחלצני כי תורתך לא שכחתי : ריבה ריבי וגאלני לאמרתך חיני : רחוק מרשעים ישועה כי חקיך לא דרשו : רחמיך רבים יי כמשפטך חיני : רבים רדפי וצרי מעדותיך לא נמיתי : ראיתי בנדים ואתקוממה אשר אמרתך לא שמרו : ראה כי פקודיך אהבתי יי כחסדך חיני : ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך :

שרים רדפוני חנם ומדברך פחד לבי : שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב : שקר שנאתי ואתעבה תורתך אהבתי : שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך : שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מבשול : שברתי לישועתך יי ומצותיך עשיתי : שמרה נפשי עדתיך ואהבם מאד : שמרתי פקודיך ועדתיך כי כל דרכי נגדך :

תקרב רגתי לפניך יי כדברך הבינני : תבא תחנתי לפניך כאמרתך הצילני : תבענה שפתי תהלה כי תלמדני חקיך : תען לשוני אמרתך כי כל מצותיך צדק : תחי ירך לעזרני כי פקודיך בחרתי : תאבתי לישועתך יי ותורתך שעשעו : תחי נפשי ותהללך ומשפטך יעזרני : תעיתי כשה אבד בקש עבדך כי מצותיך לא שכחתי :

שיר המעלות אל יהוה בצרתה לי קראתי ויענני : יי הצילה נפשי משפת שקר **מלשון רמיה** : מה יתן לך ומה יסיף לך **לשון רמיה** : חצי גבור שנונים עם גחלי רתמים :

איה לי כי גרתי משך שכנתי עם אהלי קדר : **רבת שכנה לה נפשי עם שונא שלום** : **אני שלום וכי אדבר המה למלחמה** :

שיר המעלות אשר עיני אל ההרים מאן יבא עזרי : **עזרי מעם יי עשה שמים וארץ** : **אל יתן למוט רגלי אל ינום שמר** : **הנה לא ינום ולא יישן שמר ישראל** : יי שמר יי צדק על יד ימינה : **יומם השמש לא יפכה וירח בליילה** : יי ישמר מכל רע ישמר את נפשי : יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם :

שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית יי גלגל : **עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלים** : **ירושלם הבנויה כעיר שחברה לה יתרו** : **ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל להודות לשם יי** : **כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דוד** : **שאלו שלום ירושלם ישליו אהביך** : **יהי שלום בתיך שלוח בארמנותיך** : **למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך** : **למען בית יי אלהינו אבקשה טוב לך** :

שיר המעלות אליך נשאתי את עיני הישבי בשמים : **הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיהננו** : **חננו יי חננו כי רב שבענו בוז** : **רבת שבעה לה נפשנו הלעג השאננים הבוז לגאי יונים** :

שיר המעלות לדוד לולי יי שיהיה לנו ואמר נא ישראל :
לולי יי שיהיה לנו ביום עלינו אדם : אזי חיים
בלעוננו בחרות אפם בנו : אזי המים שטפנו נחלה עבר
על נפשנו : אזי עבר על נפשנו המים הזדונים : ברוך
יי שלא נתנו טרף לשניהם : נפשנו כצפור נמלטה
מפח יושבים הפח נשבר ונחננו נמלטנו : עזרנו בשם
יי עשה שמים וארץ :

שיר המעלות הבטחים ביי כהר ציון לא ימוט
לעולם יושב : ירושלים הרים סביב לה ויי
סביב לעמו מעתה ועד עולם : כי לא ינוח שבט
הרשע על גורל הצדיקים למען לא ישלחו
הצדיקים בעולתה יריהם : הטיבה יי לטובים
ולישרים בלבותם : והמטים עקלקלותם יוליכם
יי את פועלי האון שלום על ישראל :

שיר המעלות בשוב יי את שיבת ציון היינו
כחלמים : אז ימלא שחוק פינו ולשוננו
רנה אז יאמרו בגוים הגדיל יי לעשות עם אלה:
הגדיל יי לעשות עמנו היינו שמחים : שובה יי
את שבתנו באפיקים בנגב : הזרעים בדמעה
ברנה יקצרו : הלוד ילך ובכה נשא משך הזרע
בא יבא ברנה נשא אלמתיו :

שיר המעלות לשלמה אם יי לא יבנה בית
שוא עמלו בוניו בו אם יי לא ישמר עיר

שוא שקד שומר : שוא לכם משקימי קום
מאחרי שבת אכלי לחם העצבים כן יתן לידידו
שנא : הנה נחלת יי בנים שָׁכַר פְּרִי הַבְּטֵן :
כחצים ביד גבור כן בני הנעורים : אשרי הגבר
אשר מלא את אשפתו מהם לא יבשו כי
ידברו את אויבים בשער :

שיר המעלות אשרי כל ירא יי ההלך בדרךיו:
יגיע כפיה כי תאכל אשריה וטוב לך :
אשתך כגפן פריה בירכתי ביתך בנדה כשתלי
זיתים סביב לשלחנה : הנה כי כן יברך גבר
ירא יי : יברכה יי מציון וראה בטוב ירושלים
כל ימי חייה : וראה בנים לבנה שלום על ישראל :
שיר המעלות רבת צרהוני מנעורי יאמר נא
ישראל : רבת צרהוני מנעורי גם לא יכלו

לי : על גבי הרשו חרשים האריכו למעניתם :
יי צדיק הציץ עבות רשעים : יבשו ויפגו אחור
כל שנאי ציון : יהיו כחציר נגות שקדמת שלף
יבשו : שלא מלא כפו קוצר וחצנו מעמר : ולא
אמרו העברים ברכת יי אליכם ברכנו אתכם
בשם יי :

שיר המעלות ממעמקים מראתיה יי : אדני שמעה
במולי תהינה אזניה בשבות למול תחנוני : אם
עונות תשמר וה אדני מי יעמד : כי עמך הסליחה

למען תגורא: מויתי יי מויתה נפשי ולדברו הוהלתי: נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל יי בי עם יי החסד והרבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

שיר המעלות לדוד יי לא נבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ובגפלאות ממיני: אם לא שונתי ודוממתי נפשי בגמל עלי אמו בגמל עלי נפשי: יחל ישראל אל יי מעתה ועד עולם:

שיר המעלות זכור יי לדוד את כל ענותו: אשר נשבע ליי נדר לאביר יעקב: אם אבא באהל ביתי אם אעלה על ערש יצועי: אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה: עד אמצא מקום ליי משכנות לאביר יעקב:

הנה שמענוה באפרתה מצאנוה בשדי יער: נבואה למשכנותיו נשתחווה להם רגליו: מוטה יי למנוחתה אתה וארון עזך: בהנה ילכשו צדק וחסידה ירגנו: בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך: נשבע יי

לדוד אמת לא ישוב ממנה מפרי בטנה אשית לכסא לך: אם ישמרו בנהך בריתי ועדתי זו אלמדם גם בניהם עדי עד ישבו לכסא לך: כי בחר יי בציון אוה למושב לו: זאת מנוחתי עדי עד פה אשב כי אויתיה: צידה

ברך אברה אבינוה אשביע לחם: ובהנה אלביש ישע וחסידה רגן ירגנו: שם אצמיח קרן לדוד ערבותי נר למשיחי: אויביו אלביש בשת ועליו יציץ גורו:

שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד: כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן

זמן אהרן שירד על פי מדותיו: כמל חרמון שירד על הררי ציון כי שם צנה יי את הברכה חיים עד העולם: שיר המעלות הנה ברכו את יי כל עבדי יי העמדים בבית יי בלילות: שאו ידכם מן שוכרכו את יי: יברכה יי מציון עשה שמים וארץ:

לדוד ברוך יי צורי המלמד ידי לקרב אצבעותי למלחמה: חסדי ומצודתי משגבי ומפלטי לי מגני וכו חסתי הרדד עמי תחתי: יי מה אדם ותדעהו בן אנוש ותחשבתו: אדם להבל דמה ימיו כצל עובר: יי הט שמך ותרד גע בהרים ויעשנו: ברוך ברק ותפוצם שלח חציך ותהמם: שלח ידך ממרום פצני והצילני ממים רבים מיד בני נכר: יא אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר: אלהים שיר חדש אשירה לך בנבל עשור אומרה לך:

הנותן תשועה למלכים הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה: פצני והצילני מיד בני נכר אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר: אשר בנינו כנטעים מגדלים בנעוריהם בנותינו בזויות מחטבות תכנית היכל: מזוינו מלאים מפיקים מון און צאננו מאלופות מרבבות בחוצותינו: אלופינו מסבלים אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחבתנו: אשרי העם שככה לו אשרי העם שיי אלהיו:

למנצח בגינות מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ישמחו וירגנו ראמים כי תשפט עמים מישר ולאמים

בארץ תנחם סלה: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה יבולה וברכנו אלהים אלהינו: וברכנו אלהים וייראו אותנו כל אפסי ארץ:

ומתפללין ערבית ואחר העמידה אומר קדיש לעילא ואחכ"א טובה וכו' יושב בסתר וכו' ואתה קדיש וכו' ואומר הסון קדיש תתקבל תמלא לעילא בערבית של חול ברכת הלבנה נוהגים בכל גלילות ישראל לברך על הירח כלול מ"ס כשהוא מבושם ובגדיו נאים ותולה עיניו ומיושר רגליו ומברך ואין מברכין עליה עד שיעברו ז' ימים עליה עד ס"ו יום מיום המולד. ולא יהיו בכלל דהיינו עד עובר הזי כ"ט י"ב תשנ"ג מיום המולד. ומר"ה אב עד מולאי ס"ב ומר"ה תשרי עד מולאי יו"כ אין מקדשין הלבנה שאין מקבלין פני סכינה אלא מתוך שמחה:

הללויה הללו את יי מן השמים הללוהו במרומים: הללוהו

כל מלאכיו הללוהו כל צבאו : הללוהו שמש וירח
הללוהו כל בוכבי אור : הללוהו שמי השמים והמים אשר מעל
השמים : יהללו את שם יי כי הוא צוה ונבראו : ויעמידם לעד
לעולם חק נתן ולא יעבור :

כי אראה שמוך מעשה אנבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננתה :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם
אשר במאמרו ברא שחקים.
וברוח פיו כל צבאם. חק וזמן נתן
להם שלא ישנו את תפקידם.
ששים ושמחים לעשות רצון
קוניהם. פועל אמת שפעלתו
אמת. וללבנה אמר שתתחדש
עטרת תפארת לעמוסי במן.
שגם הם עתידים להתחדש
במותה. ולפאר ליוצרים על שם
כבוד מלכותו : ברוך אתה יי
מחדש חדשים :

סימן טוב תהא לנו ולכל ישראל : ברוך
יוצריה. ברוך עושיה. ברוך קונייה. ברוך

בראך. ומרקדים כנגד הלבנה ואומרים כשם שאנו
מרקדים בנגדיה. ואין אנו יכולין לנע ביה.
כדי אם ירקדו אחרים בנגדנו להזיקנו. לא
יוכלו לנע בנו. ולא ישלמו בנו לעד. תפל
עליהם אימתה ופחד בגדל זרועה ידמו
כאבו : כאכן ידמו זרועה בגדל ופחד אימתה
עליהם תפל : ג

דוד מלך ישראל חי וקים : ג

אמן אמן אמן : סלה סלה סלה : לב טהור
ברא לי אלהים ורוח נכוז חדש בקרבי : ג

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי :
עזרי מעם יי עשה שמים וארץ : אל ותן למזמ
רגלה אל ינום שמרה : הנה לא ינום ולא ישן שמר
ישראל : יי שמרה יי צלה על יד ימינה : יומם השמש
לא יכבה וירח בלילה : יי שמרה מכל רע ישמר את
נפשה : יי ישמר צאתה ובואה מעתה ועד עולם :

הללויה הללו אל במקדשו הללוהו ברקיע עזו :
הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו : הללוהו
בתמיע שופר הללוהו בגבל וכנור : הללוהו בתוף ומחול
הללוהו במנים וענב : הללוהו בצלצלי שמע הללוהו
בצלצלי תרועה : כל הנשמה תהלל יה הללויה :

תנא רבי רבי ישמעאל. אלמלי

לא זכו בני ישראל אלא להקביר
פני אביהם שבשמים פעם אחת
בחדש דים. אמר אבי הדבד
נימרינהו מעומד:

ואומר קדים דרבנן ואומרים זה לזה שלום עליכם שלום שלום ג"ס:

למוצאי שבת

אלהיו הנביא. אלהיו הנביא. אלהיו הנביא: במהרה יבא
אלינו עם משיח בן דוד: איש אשר קנא לשם האל. איש
בשר שלום על יד יקותיאל. איש גש ויכפר על בני ישראל: אלהיו
איש דורות שנים עשר ראו עיניו. איש הנקרא בעל שער
בסימניו. איש ואזור עור אזור במתניו: אלהיו איש זעף על
עובדי המנים. איש חש ונשבע מהיות גשמי מעונים. איש מל
ומטר עצר שרש שנים: אלהיו איש יצא למצוא לנפש נחת.
איש בלבלוהו העורבים ולא מת לשחת. איש למענו נתברכו
כד וצפתת: אלהיו איש מוסריו הקשיבו כמהים. איש נענה באש
משמי גבוהים. איש שחו אחריו יי הוא האלהים: אלהיו איש
עתיד להשתתח משמי ערבות. איש פקיד על כל בשורות
טובות. איש ציר נאמן להשיב לב בנים על אבות. אלהיו איש
קרא קנא קנאתי ליי בתפארה. איש רכב על סוסי אש ועלה
בסערה. איש שלא טעם טעם מיתה וקבורה: אלהיו תשפי
תצילנו מפי אריות. תבשרנו בשורות טובות במוצאי שבתות.
תשמחנו בנים על אבות: אלהיו איש תשפי על שמו נקרא.
תצליחנו על ידו בתורה. תשמיענו מפיו בשורה טובה במהרה.
תוציאנו מאפלה לאורה: אלהיו אשרי מי שראה פניו בחלום.
אשרי מי שנתן לו שלום. ותחזיר לו שלום. יי יברך את עמו

למוצאי שבת

בשמים: אלהיו בכתוב הנה אנכי שלח לכם את אלהי הנביא
לפני בוא יום יי הגדול והנורא: והשיב לב אבות על בנים
ולב בנים על אבותם:

אלהינו ואלהי אבותינו. במימן טוב ובמזל טוב חתך עלינו את (ששת) ימי
המעשה הפאים לקראתנו לשלום חשוכים מפל הטא ופשע.
ומנוקים מפל עון ואשמה ורשע. ומדפקים בתלמוד תורה ומעשים טובים
וחנונים דעה ובינה והשכל מאתך ותשמיעני בהם ששון ושמחה. ולא
תעלה קנאתנו על לב אדם ולא קנאת אדם תעלה על לבנו. מלכנו ואלהינו
שם ברכה רוחה והצלחה בכל מעשה ידנו. וכל חיועין עלינו ועל עמך
ישראל עצה טובה ומחשבה טובה אמצו ברכו גדלו קימו קים עצתו בדבר
שנאמר וכן לך בלבבך וכל עצתך ימלא: ונאמר ותגור אמר ויקם לך ועל
דרכיך ננה אור: וכל חיועין עלינו ועל עמך ישראל עצה שאינה טובה.
ומחשבה שאינה טובה הפך עצתו בדבר שנאמר יהוה הפיר עצת גוים
הניא מחשבות עמים: ונאמר עצו עצה ותיפך דברו דבר לא יקום פי
עמנו אל: ופתח לנו יהוה אלהינו פיה השביע ובכל שביע ושביע. שערי
אורה. שערי ברכה. שערי גילה. שערי דיצה. שערי הוד. שערי ועד טוב.
שערי זמרה. שערי חדרה. שערי הים טובים שערי טובה. שערי ישועה.
שערי בפרה. שערי בלבלה. שערי למוד. שערי מזון. שערי מחילה. שערי
נתמה. שערי סליחה. שערי עזרה. שערי פדות. שערי פרנסה. שערי
צדקה. שערי צהלה. שערי קוממיות. שערי רפואה שלמה. שערי שלום.
שערי שלחה. שערי תורה. שערי תפלה. שערי תשובה. שערי תשובה.
בכתוב ותשועת צדיקים מיהוה מעולם בעת צרה: ונעורם יהוה ונפלטם
נפלטם מרשעים וישועם פי חסו בו: ונאמר תשף יהוה את זרוע קדשו
לעיני כל הגוים וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו: ונאמר קול
צופיה נשאו קול יחדו ורגנו כי עין בעין וראו בשוב יהוה ציון: וקום רגנו
יהוה אלהינו מקרא שכתוב מה נאוו על הדרים בגלי מבשר משמיע שלום
מבשר טוב משמיע ישועה אמר לציון מלך יצחק:

ראשון לציון הנה הנם ולירושלם מבשר אמן:

ויקח את סכום צילו ויאמר

כום ישועות אלא ובשם יהוה אקרא: אנא
יהוה הושיעה נא אנא יהוה הצליחה
נא: הצליחנו הצליח דרכינו הצליח למורתנו

וּשְׁלַח בְּרָכָה רְחוּמָה וְהַצְלַחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ כְּדַבְּתִיב יִשָּׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְהוָה וְצַדִּיקָה
מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: לַיהוּדִים הֵיטָה אֹרֶה וְשִׁמְחָה
וְשִׁשׁוֹן וְיִקָּר: וְכַתִּיב וַיְהִי הַיּוֹד לְכֹל דְּרָכָיו
מִשְׁכִּיל וַיְהוֶה עִמּוֹ בֵּן יְהוָה עִמָּנוּ:

סברי מרין פרוך אמה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:
פרוך אמה יהוה אלהינו מלך העולם בורא עצי (עשבי) (מיני)
בשמים:

פרוך אמה יהוה אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:
פרוך אמה יהוה אלהינו מלך העולם המבדיל בין
קדש לחול ובין אור לחשך ובין ישראל לעמים
ובין יום השביעי לששת ימי המעשה. פרוך אמה יהוה
המבדיל בין קדש לחול:

וישתה הכוס כולו או רובו ויברך ברכה אחרונה תנולא לעיל:

וַיְהִי לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם
וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֵב דָּגַן וְתִירֹשׁ:
יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים וַיִּשְׁתַּחֲוֶיךָ לְאֲמִים
הוּהוּ גִבּוֹר לְאֲחִיךָ וַיִּשְׁתַּחֲוֶיךָ לְךָ בְּנֵי
אֲמֶךָ אֶרְרִיךָ אֶרְוֹר וּמִבְּרַכִּיךָ
בְּרוּךְ: וְאַל שָׂדֵי יִבְרַךְ אֶתְךָ וַיִּפְרֹךְ
וַיִּרְבֶּךָ וַיְחַיֶּיךָ לְקַהֲלֵ עַמִּים: וַיְהִי לְךָ

אֵת בְּרַכְתָּ אֲבִרְהֵם לְךָ וְלִזְרַעֲךָ
אֶתְךָ לְרִשְׁתֶּךָ אֵת אֶרֶץ מִגְרִידֶךָ
אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאֲבִרְהֵם: מֵאֵל
אֲבִיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְאֵת שָׂדֵי וַיִּבְרַכְךָ
בְּרַכְתָּ שָׁמַיִם מֵעַל בְּרַכְתָּ תְּחוֹם
רִבְעַת תַּחַת בְּרַכְתָּ שָׂדֵים וְרַחֲם:
בְּרַכְתָּ אֲבִיךָ גִּבּוֹר עַל בְּרַכְתָּ הַזּוֹרֵי
עַד תֵּאוֹת גִּבְעַת עוֹלָם תִּהְיֶיךָ
לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְדָּקָד נְזִיר אֲחִיו:
וְאֶהְבֶּךָ וּבִרְכֶּךָ וְהִרְבֶּךָ וּבִרְךָ
פְּרִי בִטְנֶךָ וּפְרִי אֲדָמְתֶךָ וְהַגְּדֶךָ
וְתִירֹשֶׁךָ וַיַּצְחֲרֶךָ שָׁנָר אֶלְפִידֶךָ
וַעֲשֵׂתֶרֶת צִאֲנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְתַת לְךָ: בְּרוּךְ
תִּהְיֶה מְכַל הָעַמִּים לֹא יִהְיֶה בְּךָ
עֶקֶר וְעֶקֶר הוּבַב הַמֶּתֶךָ: וְהַסִּיר יִי

ממך כל חלי וכל מדוי מצרים
הרעים אשר ידעת לא ישימם
בך ונתנם בכל שנאיך:

ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה: ברוך פרי
בטנה ופרי אדמתה ופרי בהמתה שגור אלפיך
ועשתרות צאנך: ברוך טנאך ומשארתך: ברוך אתה
בבאך וברוך אתה בצאתך: יצו יי אתה את הברכה
באסמך ובכל משלח ידך וברכה בארץ אשר יי
אלהיך נתן לך: ופתח יי לך את אוצרו הטוב את
השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה
ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה: אשריך
ישראל מי כמוך עם נושע ביי מגן עזרך ואשר חרב
גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על במותימו תדרך:
ישראל נושע ביי תשועת עולמים לא תבשו ולא
תבלמו עד עולמי עד: ואבלתם אכול ושבווע
והללתם את שם יי אלהיכם אשר עשה עמכם
להפליא ולא יבשו עמי לעולם: וידעתם כי בקרב
ישראל אני ואני יי אלהיכם ואין עוד ולא יבשו עמי
לעולם: ופרווי יהוה ישכון ובאו ציון ברנה ושמחת
עולם על ראשם ששון ושמחה ושינו וגסו וגון
ואנחה: כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון ההרים
והגבעות ופצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה ימחאו
כף: הנה אל ישועתי אבטח ולא אפתח כי עזי וזמרת

יה יי ויהי לי לישועה: ושאבתם מים בששון ממעיני
הישועה: ואמרתם ביום ההוא הודו ליי קראו בשמו
הודיעו בעמים עלילתי הזכירו כי נשגב שמו: זמרו
יי כי נאות עשה מודעת זאת בכל הארץ: צהלי ורני
ישבת ציון כי גדול בקרבך קדוש ישראל: ואמר
ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו זה יי
קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו:

בורא ניב שפתים שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר
יי ורפאתיו: ורוח לבשה את עמשי ראש
השלישים לך דוד ועמך בן ישי שלום | שלום לך
ושלום לעוזרך כי עזרך אלהיך וימבלם דוידוי תנם
בראשי הגדוד: ואמרתם כה לתי ואתה שלום ובידתך
שלום וכל אשר לך שלום: ברוך הגבר אשר יבטח
ביי והיה יי מבטחו: יי עז לעמו יתן יי יברך
את עמו בשלום:

המבדיל בין קדוש לחול. חטאתינו הוא ימחול. זרענו
ובספנו ירבה בחול. ובכוכבים בליילה: המבדיל
יום פנה בצל תומר. אמרא לאל עלי גומר. יום אשר
אמר שומר. אתא בקר וגם לילה: המבדיל צדקתך
בחר תבור. עלי פשעי עבור תעבור. ביום אתמול
כי יעבור. ואשמורה בליילה: המבדיל חלפה עונת
בנחתני. מי יתן מנוחתני. יגעתי באנחתני. אשחה בכל
ליילה: המבדיל מולי שמעה כל ינמל. פתח לי
שער המנוח. ישראל נמלא מל. קוצותי רסיסי

לַיְלָה : המבדיל הַעֲתֵר נֹרָא וְאִיּוֹם. אֲשׁוּעַ תְּנֶה פְּדִיּוֹם
 בְּנִשְׁתֵּה בְּעֶרְבַּ יוֹם. בְּאִישׁוֹן לַיְלָה : המבדיל קְרָאתִיךָ יְהוָה
 הוֹשִׁיעֵנִי. אֲרַח חַיִּים תוֹדִיעֵנִי. מִדְּלָה תִּבְצָעֵנִי. מִיּוֹם
 וְעַד לַיְלָה : המבדיל טַהַר טַנּוּף מַעֲשֵׂי. פֶּן יֵאמְרוּ מִכְּעִיסִי.
 אֵיךָ אֱלֹהֵי עֲשֵׂי. נוֹתֵן זְמֵרוֹת בְּלַיְלָה : המבדיל נֶחְנוּ
 בְּיָדְךָ בְּחֹמֶר. סִלַּח נָא עַל מַלְ וְחֹמֶר. יוֹם קִיּוֹם יִבְיַע
 אָמֹר. וְלַיְלָה לַלַּיְלָה : המבדיל אֵל פּוֹדֶה מִכָּל צָר. קְרָאנוּךָ
 מִזֶּה הַמְצָר. יָדְךָ לֹא תִקְצָר. לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה : המבדיל
 מִיִּבְיַע שֶׁר יִשְׂרָאֵל. אֱלֹהֵינוּ וְגִבּוֹרֵינוּ. בָּאוּ נָא עִם הַגּוֹאֲלֵנוּ
 הַיּוֹמֵנוּ בְּחֲצֵי הַלַּיְלָה : המבדיל מִיִּבְיַענוּ מִיִּבְיַענוּ וּמִשְׂמֵנוּ
 גִּבּוֹרֵינוּ. וְעַל רֵאשֵׁינוּ שְׂכִינַת אֵל. בְּכָל יוֹם וּבְכָל
 לַיְלָה : המבדיל יִתֵּן לָנוּ שָׁבוּעַ טוֹב. רַעְיוֹן בְּגֵן רְטוֹב.
 וּמִי יָבֵא הַטּוֹב. כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה : המבדיל יְבוֹרֶךְ
 הַבַּיִת הַזֶּה. מִפִּי גִבּוֹרֵינוּ וְגַם הַזֶּה. כִּי בֵּן יִצְחָק אֱלֹהֵינוּ
 זֶה. לְשׁוֹמְרוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה : המבדיל הַמְבַדֵּל בֵּין מַיִם
 לְמַיִם. יִתְיַנְנוּ מִיּוֹמָם. לְשִׁנָּה תִּבְאֶה בִּירוּשָׁלַם. וְלְמִשׁוֹר
 בַּיּוֹם וּבְלַיְלָה : המבדיל

תקון ראש חדש

כליל ראש חדש מתחילין ערבית בזה המזמור

בְּרַבִּי נִפְשֵׁי אֵת יי יי אֱלֹהֵי גְדֻלַּת מַאֲד הוֹד וְהַדָּר לְבִשְׁת : עֲמַה אֹר
 כְּשִׁלְמָה נוֹטָה שָׁמַיִם כִּירִיעָה : הַמְקַרְה בַּמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשֵּׁם עֲבִים
 רְבוּבוּ הַמְהַלֵּךְ עַל כִּנְפֵי רוּח : עֲשֵׂה מִלֵּאכִיו רוּחוֹת מִשְׁרָתוֹ אִשׁ לְהַמ :
 יִסַּד אֶרֶץ עַל מְבוֹנֵיה בַּל תִּמוֹט עוֹלָם וְעַד : תְּהוֹם כְּלָבוּשׁ כְּסִיתוֹ עַל הַרִים
 יַעֲמִדוּ מַיִם : מִן גַּעֲרַתְךָ יִגּוֹסוּן מִן קוֹל רַעֲמֶךָ יִחַפְּזוּן : יַעֲלוּ הַרִים יִרְדּוּ
 בַּקְּעוֹת אֵל מִקּוֹם זֶה יִסְדַּת לָהֶם : גְּבוּל שְׁמַת בַּל יַעֲבְרוּן בַּל יִשְׁבוּן לִכְסוֹת
 הָאָרֶץ : הַמְשַׁלַּח מַעֲיָנִים בְּנַחֲלִים בֵּין הַרִים יִהְלֹכוּן : יִשְׁקוּ כָּל חֵיתוֹ שְׂדֵי
 יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צִמָּאִם : עֲלִיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם יִשְׁכוּן מִכֵּין עֲפָאִים יִתְנוּ קוֹל :
 מִשְׁקָה

תיקון ראש חודש

קג

מִשְׁקָה הַרִים מַעֲלִיּוֹתָיו טַפְרֵי מַעֲשִׂיךָ תִּשְׁבַּע הָאָרֶץ : מִצְמִיחַ חֲצִיר לְבַהֲמָה
 וְעֵשֶׂב לְעִבְדַּת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ : וַיִּין יִשְׁמַח לִכְב אֲנוֹשׁ
 לְהַצְהִיל פְּנִים מִשְׁמֵן וּלְחֵם לִכְב אֲנוֹשׁ יִסְעַד : יִשְׁבַּעוּ עֲצֵי יי אֶרְצוֹ לִבְנוֹן
 אֲשֶׁר נִמְטַע : אֲשֶׁר שֵׁם צִפְרִים יִקְנְנוּ חֲסִידָה בְרוּשִׁים בֵּיתָה : הַרִים הַנִּבְכָּהִים
 לִיעֲלִים סִלְעִים מַחֲסֵה לְשִׁפְנִים : עֲשֵׂה יִרַח לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יִרַע מִבּוֹאוֹ : תִּשְׁתַּ
 חֶשֶׁךְ וַיְהִי לַיְלָה בּוֹ תִרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יַעַר : הַכְּפִירִים שְׂאֲנִים לְמַרְףּ וּלְבִקְשׁוֹ
 מֵאֵל אַכְלָם : תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יִאֲסֹפוֹן וְאֵל מַעֲוֹנָתָם יִרְבְּצוּן : יֵצֵא אָדָם לְפַעֲלוֹ
 וּלְעִבְדָתוֹ עַדֵי עֶרֶב : מַה רַבּוּ מַעֲשִׂיךָ יי כֹּלָם בְּחִכְמָה עֲשִׂית מִלֵּאָה הָאָרֶץ
 קִנְיָנְךָ : זֶה הַיּוֹם גְּדוֹל וְרַחֵב יָדַיִם שֶׁם רִמַּשׁ וְאִין מִסְפַּר חַיּוֹת קִמְנוֹת עִם
 גְּדֻלוֹת : שֵׁם אֲנִיּוֹת יִהְלֹכוּן לוֹיָתָן זֶה יִצְרַת לְשַׁחַק בּוֹ : כֹּלָם אֵלֶיךָ יִשְׁבְּרוּ
 לַתֵּת אַכְלָם בַּעֲתוֹ : תִּתֵּן לָהֶם יִלְקַטוּן תַּפְתַּח יִדְךָ יִשְׁבַּעוּן טוֹב : תִּסְתַּדֵּר
 פְּנִיךָ יִבְהַלּוּן תִּסַּף רוּחַם יִגּוֹעוּן וְאֵל עֲפָרָם יִשׁוּבוּן : תִּשְׁלַח רוּחְךָ יִבְרָאוּן
 וְתַחֲדַשׁ פְּנֵי אֲדָמָה : יְהִי כְבוֹד יי לְעוֹלָם יִשְׁמַח יי בְּמַעֲשָׂיו : הַמְבַדֵּל לְאָרֶץ
 וְתִרְעַד יִגַּע בַּהַרִים וַיַּעֲשֵׂנוּ : אֲשִׁירָה לִי בַחֲיוֹ אֲזַמְרָה לְאַלְהֵי בַעֲדוּדֵי :
 יַעֲרֵב עֲלוּי שִׁיחֵי אֲנָכִי אֲשִׁמַּח בִּי : יִתְמוּ חֲמָאִים מִן הָאָרֶץ וְרִשְׁעִים עוֹד
 אִינָם בְּרַבִּי נִשְׂשֵׁי אֵת יי הַלְלוּיָהּ :
 וְאֹמֵר עֲרַבִּית כְּשֶׁאֵר יִמִּים וּמוֹכִירִין יַעֲלֶה וַיֵּצֵא בַּעֲבֹדָה.

סדר נטילת לולב

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר מְדַשְּׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוְּנוּ עַל נְטִילַת לֹלֶב :

בפעם הראשון שמברך על הלולב מברך גם שהחיינו :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחַיִּינוּ וְחַיִּינוּ
 וְהַחַיֵּנוּ לְזִמְן הַזֶּה :

סדר הלל

בַּיּוֹם רִאשׁ הַדּוֹשׁ מִתְפַּלְלִים כְּשֶׁאֵר הַיּוֹמִים וּמוֹכִירִין יַעֲלֶה וַיֵּצֵא בַּעֲבֹדָה. וְאֵחָ"כ אֲזַמְרִים הַהֵלֵל כְּדִילִיג
 וְהַשֵּׁךְ מִבְּרַךְ לְקַרוֹא. וְהַיּוֹמִים אֵינּוּ מִבְּרַךְ לֹא תִחַסְלוּה וְלֹא בִסּוּף (וּבַיּוֹמִים שְׁנוּמְרִים הַהֵלֵל סִימָן כְּבַע"ה.
 כ' יוֹמִים רִאשׁוֹנִים שֶׁל פֶּסַח. ב' שֶׁל שְׁבוּעוֹת. ט' שֶׁל סוּכוֹת. ח' שֶׁל הַטּוֹבָה. כ"א יוֹם. סִימָן אָךְ
 לְדִיקָס וַיְדוּ לְשִׁמְךָ) הַשֵּׁךְ מִבְּרַךְ לְגַמּוֹר וְגַם הַיּוֹמִים יִכּוֹל לְבָרֵךְ בְּתַפְלָה וּבִסּוּף :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר מְדַשְּׁנוּ
 בְּמִצְוֹתָיו וְצִוְּנוּ לְמָרוֹא בַּיּוֹמִים שְׁנוּמְרִים אֲזַמְרִים לְגַמּוֹר
 אֵת הַהֵלֵל :

הִלְלוּ יְיָ הֵלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הֵלְלוּ אֶת
שֵׁם יְיָ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבָרַךְ מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם: מִמְּזֶרֶח שֶׁמֶשׁ עַד
מִבּוֹאֵי מַחְלָל שֵׁם יְיָ: רַם עַל כָּל
גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי
כִּי אֱלֹהֵינוּ הַמִּגְבִּיהוּ לְשֶׁבֶת:
הַמְשַׁפִּיר לִרְאֵת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
מִקִּוּמֵי מַעַפְרֵי דָל מֵאֲשַׁפְּת יָרִים
אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עִם גְּדִיבִים עִם
גְּדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת
אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הִלְלוּ יְיָ:

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בַּיּוֹם
לְעֵז: הִוְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל
מִמְשָׁלוֹתָיו: הַיּוֹם רָאָה וַיִּגַּם הַיְרֵדָן יִסֹּב לְאַחֹר:
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מֶה
לָךְ הַיּוֹם כִּי תִגַּם הַיְרֵדָן תִּסֹּב לְאַחֹר: הַהָרִים
תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן: מִלְּפָנֵי אֲדוֹן
חֵילֵי אֶרֶץ מִלְּפָנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהִפְכֵי הַצּוּר

אִנּוּ מֵיָמַי חֲלָמִישׁ לְמַעַיְנֵי מַיִם:

בַּיּוֹם שֶׁאֵין גּוֹמְרִין הַלֵּל מְדַלְּגִין זֶה:

לֹא קָנִי יְיָ לֹא קָנִי כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד עַל חֲסִדְךָ עַד
אֲמַתְךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵימָה נָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵינוּ
בַּשָּׁמַיִם כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְהַב
מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה דָהֵם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינֵיהֶם דָּהֵם
וְלֹא יִרְאוּ: אֲזִנֵּיהֶם דָּהֵם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶף דָּהֵם וְלֹא יִרְיִחוּן:
יְדֵיהֶם וְלֹא יַמְיִשּׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִחַלְּבוּ לֹא יִהְיוּ בְּגִרְוֹנָם:
כְּמוֹתֵם הָיוּ עֲשִׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בְּמַח בָּהֶם: וְיִשְׂרָאֵל בְּמַח
בְּנֵי עֶזְרָם וּמְגִנָּם הוּא: בַּיּוֹם אֲתֵחֵן בְּמַחֹ בְּנֵי עֶזְרָם
וּמְגִנָּם הוּא: יִרְאֵי יְיָ בְּמַחֹ בְּנֵי עֶזְרָם וּמְגִנָּם הוּא: ע"כ
יְיָ זְכַרְנוּ יְבָרַךְ יְבָרַךְ אֶת בַּיִת יִשְׂרָאֵל יְבָרַךְ
אֶת בַּיִת אֲתֵחֵן: יְבָרַךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטָנִים עִם
הַגְּדֹלִים: יִסַּף יְיָ עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם:
בְּרוּכִים אַתֶּם לְיְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לְיְיָ וְהָאָרֶץ נָתַן לְבְנֵי אָדָם: לֹא הַמְתִּיתִם
יְהִלְלוּ יְיָ וְלֹא כָּל יוֹרְדֵי דוּמָה: וְאֲנַחְנוּ נְבָרַךְ
יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הִלְלוּ יְיָ:

בַּיּוֹם שֶׁאֵין גּוֹמְרִין הַלֵּל מְדַלְּגִין זֶה:

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יְיָ אֶת מוֹלֵי תַחֲנוּנָי: כִּי הִטָּה אֲזִנוֹ לִי
וּבְנִי אֶמְרָא: אֶפְסֵנִי חֲבָלֵי מוֹת וּמְצָרֵי שְׂאוּל
מִצְּאֵנִי עֲרַה נִיגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם יְיָ אֶמְרָא אֱלֹהֵי מַלְטָה
נַפְשִׁי: חֲנוּן יְיָ וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מִרְחָם: שִׁמְרֵ פִתְאִים יְיָ
דַלּוֹתֵי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבֵי נַפְשִׁי לְמִנְחֵיכִי כִּי יְיָ גָמַר

עליכי: כי חלצת נפשי ממות את עיני מן המערה את
רגלי מדחי: את הלך לפניי בארצות חתים: האמנתי
כי אדבר אני עניתי מאד: אני אמרתי בחפזי כל
האדם כזב: ע"כ

מה אשוב ליי כל תגמוליהו עלי: כום ישועות
אשא ובשם יי אקרא: נדרי ליי אשלם
נגדה נא לכל עמו: יקר בעיני יי המותה
לחסידיו: אנה יי כי אני עבדך אני עבדך בן
אמתך פתחת למוסרי: לך אובח זבח תודה
ובשם יי אקרא: נדרי ליי אשלם נגדה נא לכל
עמו: בחצרות בית יי בתוככי ירושלים הללויה:
הללו את יי כל גוים שבחיהו כל האמים: כי גבר
עקיני חסדו ואמת יי לעולם הללויה:

הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו:
יאמר נא ישראל
כל"ח:
יאמרו נא בית אהרן
כל"ח:
יאמרו נא יראי יי
כל"ח:

מן המצר קראתי יה ענני במרחב יה: יי לי
לא אירא מה יעשה לי אדם: יי לי בעוזרי
ואני אראה בשנאי: טוב לחסות ביי מבטוח
באדם: טוב לחסות ביי מבטוח בנדיבים: כל

לרעת הריוח מלת בפרטתיה מלת חרא והח' רפה

גוים סבבוני בשם יי כי אמילם: סבבוני גם סבבוני
בשם יי כי אמילם: סבבוני כדבורים דוועכו כאיש
קוצים בשם יי כי אמילם: דחה דחיתני לנפל
ויי עזרני: עזי וזמרת יה ויהי לי לישועה: קול
רנה וישועה באהלי צדיקים ימין יי עשה חיל:
ימין יי רוממה ימין יי עשה חיל: לא אמות כי
אחיה ואספר מעשי יה: יסור יסרני יה ולמות
לא נתנני: פתחו לי שערי צדק אבא בם אודה
יה: זה השער ליי צדיקים יבאו בו: אודה כי
עניתני ותהי לי לישועה: אוד אכן מאסו הבונים
היתה לראש פנה: אבו מאת יי היתה זאת היום
נפלאת בעינינו: מאת זה היום עשה יי נגילה
ונשמחה בו: יה

אנא יי הושיעה נא: אנא
אנא יי הצליחה נא: אנא

ברוך הבא בשם יי ברכנוכם מבית יי: ברוך אל יי
ויאר לנו אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח:
אלי אפתה ואודה אלהי ארוממך: אלי הודו ליי כי טוב
כי לעולם חסדו: הודו

יהללוך יי אלהינו כל מעשיך וחסידך וצדיקים
עושי רצונך ועמך בית ישראל כלם ברנה יודו
ויברכו וישבחו ויפארו את שם כבודך כי לך טוב

להודות ולשמוך נעים לומר ומעולם ועד עולם אתה יי

היחיד אינו אומר הכרסה בימי הדילוג אלא ישמע משי ה"ק ועונה אמן
ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבחות אמן :

ועוד לומר פסוק זה אחר ההלל ג"פ

ואברהם זמן בא בימים ויהיה בך את אברהם בכל :

יזוין (ובדיה) ישמרני ויחיני. כן יהי רצון מלפניך אלהים חיים ומלך עולם אשר בידו נפש
כל חי אמן כן יהי רצון :

אומר ה"ק קדים תתקבל וקודם שיוצאו ס"ת אומר יהי ה' אלהינו וכו' הכל כמו שהוא בשחרית
של הול. וכעת הולאת ס"ת אומרים זה :

יהי רצון מלפניך ה' אלהי אברהם ופחד יצחק אביר יעקב אלהי השמים ואלהי

הארץ שתהא שעה זו שעת רחמים לקבל תפלותינו לפניך ברצון לחיות מיין

נוקבין לעורך אהבת הודים למעלה. איש יחד פני רעהו ויתרבה השפע בכל העולמות

בכה סגולת תפלתנו האירה פניך במשפט האורים והיו למאורות על כסא דוד ועל

ממלכתו להכין אותה ולסעדה במשפט וצדקה ששון ושמחה ימצא בה עד יצא כנגה

צדקה בארץ ותוציא צמחה וכנגה זרועיה תצמיח: ותרום ותנשא עד היות לזית חן

לראש שני מלאכים בכתר אחד ומזוי השפע ההוא יושפע עלינו לנו בני מלכים בני

רחל אמנו שפע ישועה ורחמים על גר"ן לבונן את לבבנו לאהבה וליראה את שמך

יראת הרוממות ולעבדך באמת אנחנו חרענו ורע זרענו. והיה נא לצור מעונו לשני

מלאכים הקדושים שרי החסד והגבורה מליצי יושר על עם בחורך כהיום הזה לעמוד

נגד ס"מ הרשע המושטין עלינו וצמא למים גנובים ולדם נקיים וברב גאונך תהרום

קמך. תזרם ורוח תשאם. וירצה נא לפניך שיש שפתותינו בתפלתנו היום דוגמת קרבן

השעיר להפיץ עוון המקטרג מעלינו. ויהא החדש הזה סוף וקץ לכל צרותינו תחלה

וראש לפדיון נפשנו. אהבת עולם הביא לעמך עדת סגולתך וברית אבות לבנים תזכר

והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחות מול הדרת כבודך

בירושלם ואת צמח דוד עבדך מדרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך יראו עינינו ויגל

כבודנו ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשן והיתה לה' המלוכה והיה ה'
למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד : עשה למען שמך. עשה

למען ימינך. עשה למען תורתך. עשה למען קדושתך. ולמען קדושת י"ב צרופי שמות

הוי"ה. וי"ב צרופי שמות אהיה המאורים בי"ב ראשי הדינים. יהיו לרצון אמרי פי
והגיון לבי לפניך ה' צורי וגאלי. ויהי נעם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה
עלינו ומעשה ידינו כוננהו. ואני תפילתי לך ה' עת רצון אלהים ברכ חסדך ענני
באמת ישעך : (ג' פעמים)

ואומי ההון כרוך המקום וקרוין ד' גברי כפ' פינחס. כהן עד תמיד. לוי הוור פ' ואמרת עד
ההין. שלמי עד ונסכה. רביעי גומר הקריאה. ואומר ההון קדים לשלל ואשרי וכל לזיון ויהללו
ומחזירין ס"ת למקומו ואומר הני קדים והולגין התפילין ואומרים מוסף :

מוסף לראש חודש

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי

יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עזיזן גומל חסדים טובים קונה

הכל

הכל וזכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מתיה מתים אתה רב להושיע :

בקיו מוריד המלל : ובחורף משיב הרוח ומוריד הגשם :

מכלכל חיים בחסד מתיה מתים ברחמים רבים. סומך גופלים ורופא

חולים ומתיר אסורים ומקום אמונתו לישיני עפר : מי כמותך בעל

גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומתיה ומצמיח ישועה :

ונאמן אתה לתחיות מתים : ברוך אתה יהוה מתיה המתים :

בחזרת העמידה השליח לצור אומר בתר יתנו וכו'

אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום והללוך סלה : (פיא מלך

גדול וקדוש אתה) : ברוך אתה יהוה האל הקדוש :

ראשי חדשים לעמך נתת. זמן

כפרה לכל תולדותם. בהיותם

מקריבים לפניך ובהי רצון

שעירי חטאת לכפר בעדם וברוך

לכלם יהיה. תשועת נפשם מיד

שונא. מזבח חדש בציון תבין.

ועולת ראש חדש נעלה עליו

ושעיר עזים נעשה ברצון

ובעבודת בית המקדש נשמה

כלנו. ושירי דוד עבדך

נשמע בעירך האמורים לפני

מזבחך אהבת עולמך תביאלהם.
וברית אבות לבנים תזכור :
יהירצון מפניך ייאלהינו ואלהי
אבותינו שתעלנו בשמחה
לארצנו ותטענו בגבולנו.
ושם נעשה לפניך את
קרבות חובותינו. תמידין
בסדרן ומוספין בהלכתן. את
מוסף יום ראש חודש הזה נעשה
ונקריב לפניך באהבה במצות
רצונך כמו שכתבת עלינו
בתורתך על ידי משה עבדך

מפי בבודך באמור :

ובראשי חדשיכם תקריבו עליה ליי פרים
בני בקר שנים ואיל אחד כבשים
בני שנה שבעה תמימים :
ומנחתם ונסכיהם במדבר שלשה עשרנים דפר ושני
עשרנים לאיל ועשרון לכבש ויין בנסכו

ושעיר לכפר ושני תמידים בהלכתם :

אלהינו ואלהי אבותינו חדש עלינו את החדש הזה
למזבה ולברכה. לששון ולשמחה. לישועה
ולנחמה. לפרנסה ולכלכלה. לחיים טובים ולשלום.
למחילת חטא ולסליחת עון. (בשנה מעוברת יאמר ולכפרת
פשע). ויהי ראש חודש הזה סוף גמין וכל צרותינו
תחלה וראש קפדיון נפשנו. כי בעמך ישראל מכל
האמות בחרת וחקי ראשי חדשים להם קבעת :
ברוך אתה יהוה מקדש ישראל וראשי חדשים :
רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ודתפלתם שעה
והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל
ותפלתם מהרה באהבה תמכל ברצון ותהי לרצון
תמיד עבודת ישראל עמך :

ואתה ברכתך חכמים. תחפזין בנו ותרצנו ותחוננו עלינו בשוכך לציון
ברחמים : ברוך אתה יהוה המחור שכיתו לציון : מודים דרבנן תמלא לעיל
מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד.
צורנו צור. חיינו ומנו ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר
תהלתך. על חיינו תמסורים בידך ועל נשמותינו תפקודות לך ועל נפשו
שפכד יום עמנו ועל נפלאותיך ומובותיך שפכד עת. ערב ובקר וצהריים.
הטוב כי לא כדו בחמך המרתם כי לא תמו חסדיך. כי מעולם קנינו לך :

בתוספת אומרים כאן על הנסוח תמלא לעיל

ועל כלם יתברך ויתרוטם ויתנשא תמיד שמך מלפנו לעולם ועד. וכל
דתיים יודוך סלה :

ויתללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב. האל ישועתנו ועזרתנו
סלה האל הטוב : ברוך אתה יהוה הטוב שמך ולך נאה להודות :

ל"ז ברכת כהנים

שים שלום טובה וברכה. חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך. וברכנו אבינו כענו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו
יהוה אלהינו תורה וחיים אהבה וחסד. צדקה ורחמים. ברכה ושלום.
וטוב בשניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברב עו ושלום :

סדר עירובין

ברוך אתה יהוה הברוך את עמו ישראל בשלום:
אלהי נצור וכו' תמלא לעיל

סדר עירובי תבשילין

כשהל יו"ט בע"ש עוסקין בעיו"ט עירוב תבשילין ואומרים זה:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על מצות ערוב:

ברוך יהא שרא לנא לאפניי ולבשוליי ולאממיני ולתקניי ולאדלוקיי שרא
ולאמעבד כל צרכנא מיום טוב לשבת (לנא ולכל בני ישראל
שבשעיר הזאת):

סדר עירובי חצרות

יקח המוכה את הערוב בידו ויניכיה מן הקרקע טפה ויאמר להזכיה
זכה בערוב זה לאחינו בני ישראל הדרים פה עמנו. ושיבאו לדור בעיר
הזאת (בחצר הזאת במבוי זה) שישמכו עליו למלמל על ידו מרשות
לרשות בשבת ויום טוב הפאים:

וחזור הזוכה ונטלו מיד המוכה ומברך

בהדין ערובא יהא שרא לנא. לאפוקי ולעיולי ולמלמולי מבית לבית ומבית
לחצר. ומחצר לבית ומבית לבור ומבור לבית ומנג לנג. ומעליה לתחתית
ומתחתית לעליה ומזוית לזוית ומרשות לרשות כל מאי דצריך לן. בכל
שבתות השנה. וימים טובים. לנו ולכל המסתופפים מפאן ולהבא מפסח זה
עד פסח של שנה הבאה שיבאו עלינו לשלום בעזרת האל ותברך שמו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות ערוב:

דיני עירובי תחומין

אסור לילך בשבת מהוך לעיר אלא אלפים חמה ומי שרוצה לילך בשבת או ביו"ט יותר מאלפים
חמה יערכ מערב שבת או מעיו"ט ערובי תחומין. וכילד הוא עושה מניח מוזן שתי סעודות או
לפתן כדי לאכול בו שתי סעודות ולריך להניח בתוך האלפים חמה ויקבע שם שכינתו ואע"פ שהזר
לעיר נחשב כאילו שבת שם במקום העירוב ויש לו אלפים חמה לילך משם לכל רוח שירצה ומברך:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר קדשנו במצותיו. וצונו על מצות
ערוב: ואומר בזה הערוב יהא מותר לוי (או לפ' ופ' ולבני מקום פ') לילך
ממקום זה אלפים חמה לכל רוח בשבת זה. (או) ביו"ט (או) ביו"ב זה:

קידוש לשלש רגלים

כשהל יו"ט בשבת מתחילין יום הששי עד ברא אהים לעשות ואח"כ אומרים זה. וכחל מתחילין כאן:
על היו סברי מרגו ורפגו ורבתי:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך

קידוש לשלש רגלים

קה

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל
עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו ותתנו
לנו יי אלהינו באהבה (לשבת שבתות למנוחה ו) מועדים
לשמחה חגים וזמנים לששון את יום (לשבת השבת תודה ואת יום)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמ"ע ולש"ת
הזה.	הזה.	הזה.	עצרת הזה.

ואת יום טוב מקרא קדש הזה

זמן חרותנו | זמן מפתן תורתנו | זמן שמחתנו | זמן שמחתנו
באהבה מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. כי בנו
בחרת ואותנו בקדשת מכל העמים. (שבתות ו) מועדי
קדשך (לשבת באהבה ובכבוד) בשמחה ובששון הנחלתנו:
ברוך אתה יהוה מחדש (לשבת השבת ו) ישראל והזמנים:

ואם הל יום טוב כמזמלי שבת אומרים:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש
לחול ובין אור לחשך ובין ישראל לעמים ובין יום
השבועי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת
לקדשת יום טוב הבדלת ואת יום השביעי מששת ימי
המעשה הקדשת והבדלת והקדשת את עמך ישראל
בקדשתך: ברוך אתה יהוה המבדיל בין קדש לקדש:

ע"כ כמזמלי שבת

(כליל שני של סבות חומר ברחוק שהחיינו ואחר כך לישב בסבה)

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו לישב בסבה:

ברוך

כח (נס"י)

בימים אחרונים של פסח אין אומרים זה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחיינו ומימנו
והגיענו לזמן הזה :

לשלש רגלים

בערבית מתחילין מזמור של אותו רגל. וזה"כ מתפללין ערבית עד ירושלים אמן. וזה"כ אומרים זה :
אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר תקראו אותם
במועדם :

הפלת שמונה עשרה לערבית ושחרית ומוסף ומנחה :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו. אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב. האל הגדול הגבור והנורא. אל עליון
גומר חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל
לבני בנייהם למען שמו באהבה :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב לחשיע :

בקוץ מזריר הפל : בחורף משיב הרוח ומזריר הגשם :

מכלכל חיים בתוספת מחיה מתים ברחמים רבים סומך גופלים
ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישיני עפר.
מי כמוה בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח
ישועה :

וגאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מחיה המתים :

בחזרת ה"ך אומרים קדושה תמלא לעול בתפלת שבת

אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך פלה : פי
א מלך גדול וקדוש אתה : ברוך אתה יהוה האל הקדוש :
אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו
ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות

וקדשתנו במצותך. וקרבתנו מלכנו
לעבודתך. ושמוך הגדול והקדוש עלינו קראת :

בשחר וי"ט במוצאי שבת אומרים זה :

ותודיענו משפטי צדקך
ותלמדנו לעשות בהם חמי רצונך
ותתן לנו יי אלהינו באהבה
משפטים ישרים ותורות אמת
חקים ומצות טובים ותנחילנו
זמני ששון ומועדי קדש וחגי
נדבה ותורישנו קדשת שבת
וכבוד מועד וחגיגת הרגל
בין קדשת שבת לקדשת
יום טוב הבדלת. ואת
יום השביעי מששת ימי המעשה
הקדשת והבדלת. והקדשת את
עמך ישראל בקדשתך :

ותתן לנו יי אלהינו באהבה (לשבת שפיתות למנוחה ו) מועדים

לשמחה חגים וזמנים לששון את יום (לשבת השבת הזה ואת יום)

לפסח	לשבועות	לסוכות	לשמ"ע ולש"ת
חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמ"ע ולש"ת
הזה	הזה	הזה	עצרת הזה

ואת יום טוב מקרא קדש הזה זמן

חרותנו מתן תורתנו שמחתנו שמחתנו (לשבת פאהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

למוסף לזמרים כלן אלהינו ואלהי אבותינו מפני המאינו

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו וזכרון

אבותינו

אלהינו ואלהי אבותינו
 מפני המאינו גלינו מארצנו
 ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין
 אנו יכולין לעלות ולראות
 ולהשתחות לפניך בבית
 בחירתך בנה הדרך בבית
 הגדול והקדוש שנקרא שמך
 עליי מפני היר שנשתלחה
 במקדשך: יהי רצון מלפניך יי

אלהינו

אבותינו זכרון ירושלים עירך וזכרון משיח בן דוד
 עבדך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה

למוכה

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן
 שתשוב ותרם עלינו ועל
 מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו
 מהרה ותגדל כבודו: אבינו
 מלכנו אלהינו גלה כבוד מלכותך
 עלינו מהרה והופע והנשא עלינו
 לעיני כל חי וקרב פוורינו מבין
 הגוים ונפוצותינו בנים מירכתי
 ארץ והביאנו יי אלהינו לציון
 עירך ברנה ולירושלים עיר
 מקדשך בשמחת עולם.
 אנא אלהינו ושם נעשה לפניך
 את קרבנות חובותינו תמידין
 כסדרן ומוספין כהלכתן את

מוסף

לְטוֹבָה לְחַן לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּיוֹם (בשבת השבת הזה וביום)

בפסח	בשבועות	בסוכות	בשמ"ע
חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני חג
הזה	הזה	הזה	עצרת הזה

ביום טוב מקרא קדש הזה. לרחם בו עלינו ולהושיענו. זכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה. והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים. חום

וחנו

מוסף לשלוש רגלים

מוסף (לשבת מוספי יום השבת הזה ואת) יום

בפסח	בשבועות	בסוכות	בשמע"צ
חג המצות	חג השבועות	חג הסוכות	שמיני חג
הזה	הזה	הזה	העצרת הזה

את יום טוב מקרא קדש הזה.

נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך. כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך:

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הקדוש לנו שובה עלינו בהמון רחמיו בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך ככתחלה. כונן בית מקדשך על מכונו. הראנו בבנינו. ושמחנו בתקונו.

והשב

וְחַנּוּנוּ וְחַמּוּל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֱלֹהֵינוּ

מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וְהוֹשִׁיאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ אֶת בְּרַפְת מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים בְּשִׂמְחָה וּבְשָׁלוֹם. כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ.

בֶּן הַתְּבָרָכָנוּ סֵלָה. מִדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. שִׁים חֶלְמָנוּ בְּתוֹרָתְךָ שֶׁבַעֲנוּ מִפְּנֵיךָ שֶׁמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ וְמַהֲרָ לְבַנּוּ לְעִבְדֶּךָ בְּאֵמֶת. וְהִנְחִילֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ

(בשבת באהבה ובחן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׂוֹן (בשבת שבתות ו) מוֹעֲדֵי

מִדְּשֶׁךָ וַיִּשְׁמְחוּ בְךָ כָּל יִשְׂרָאֵל מִמִּדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִמִּדְּשֵׁי (בשבת ו) יִשְׂרָאֵל וְהַזְמִנִּים:

רָצָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלֹתֶם יָשָׁעָה. וְהָשִׁב הָעֲבוּדָה לְדַבִּיר בֵּיתְךָ וְאֲשֵׁי

יִשְׂרָאֵל וּתְפַלְתֶּם מִתְּרָה בְּאַהֲבָה תִּמְבָּל בְּרָצוֹן וְתִהְיֶה לְרָצוֹן תְּמִיד עֲבוּדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ:

ואתה

מוסף לשלוש רגלים

וְהָשִׁב שְׂכִינְתְּךָ לְתוֹכּוֹ. וְהָשִׁב כְּהַנִּים לְעֲבוּדָתֶם וְלַיּוֹם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם. וְהָשִׁב יִשְׂרָאֵל לְנוֹיָהֶם וְשֵׁם גַּעֲלָה וְנִרְאָה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלוֹם פְּעָמֵי רַגְלֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וּשְׁנָה. כְּכַתוּב בְּתוֹרָה שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאָה כָּל זְכוּרְךָ אֶת פָּנָי יי אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר. בְּחַג הַמִּצּוֹת. וּבְחַג הַשְּׁבֻעוֹת. וּבְחַג הַסּוּכוֹת. וְלֹא יִרְאָה אֶת פָּנָי יי רִיקָם: אִישׁ כְּמַתְנֵת יָדוֹ כְּבִרְפַת יי אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ:

והשיאנו וכו'

תפלת שלש רגלים

ואתה ברכתנו הרבים. תחפז בני ותרצנו ותחוננו עינינו בשוכה לציון
ברחמים: ברוך אתה יהוה המחזיר שבינתו לציון: מננים ורבנן תמלא לעיל
מודים אנחנו לך שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד.
צורנו צור חיינו ומנו ישענו אתה הוא. לדור ודור נודה לך ונספר
תהלתך. על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נפיק
שככל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך ששכל עת. ערב ובקר וצהרים.
הטוב כי לא כלו רחמיך המכתם כי לא תמו חסדיך. כי מעולם קנינו לך:
ועל פלם ותפכה ותרומם ותנשוא תמיד שמך מלפנינו לעולם ועד. וכל החיים
יודוך סלה:

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב. האל ישועתנו
ועזרתנו סלה האל הטוב: ברוך אתה יהוה הטוב שמך ילך נאה להודות:

ברכת כהנים תמלא לעיל

שנים שלום טובה וברכה. מים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך. וברכנו אבינו ברכנו באחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו
יהוה אלהינו תורה וחסד. אהבה וחסד. צדקה ורחמים. ברכה ושלום.
וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברוב עז ושלום:

ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן:
יהוה לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:
אלהי נצור וכו'.

ברכות הפטורה

קודם קריאת הפטורה יברך:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר
בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים
באמת: ברוך אתה יהוה הבוחר בתורה ובמישה עבדו
ובישראל עמו ובנביאי האמת וצדק:

ואחר הקריאה אומר המשפיר:

גואלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור בלתי העולמים צדיק
בכל ההודות האל הנאמן האומר ועושה. מדבר ומקים:
פי כל דבריו אמת וצדק: נאמן אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים
דברך ודבר אחד מדברך אחר לא ישוב היקם כי אל מלך
נאמן

ברכת הפטורה

קוב

נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו:
רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלובת נפש תושיע
במהרה בימינו. ברוך אתה יהוה משמח ציון בבניה:
שמחנו יי אלהינו באליהו הנביא עבדך ובכלכות בית דוד
משיחך במהרה יבא ויגל לפנינו על פכאז לא ישוב זר
ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו. כי בשם קדשך נשבעת לו
שלא יכבה גרו לעולם ועד. ברוך אתה יהוה מנו דוד:

כת"ס ז' וכו' כ למנחה מסוימין כאן:

בכל שבתות השנה נס בשבת חול המועד פסח אומר:

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה
שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לכבוד ולתפארת:
על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך ותפריך
שמך בפני כל יחי תמיד לעולם ועד. ברוך אתה יהוה ממדיש
השבת:

בשלש רגלים אומרים זה:

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום (השבת הזה ועל יום)

לסוכות	לפסח	לשבועות
רשמ"ע ולש"ת	לפסח	לשבועות
שמנו חג עצרת	חג המצות	חג השבועות

הזה ועל יום טוב מקרא קדש הזה:

שנתת לנו יי אלהינו לקדשה ולמנוחה לכבוד ולתפארת:
על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך ותפריך
שמך בפני כל יחי תמיד לעולם ועד. ברוך אתה יהוה מקדש (השבת ו) ישראל ורוממים:

בראש השנה אומרים זה:

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים (לשבת ועל יום השבת הזה) ועל יום הנפרון
הזה ועל יום טוב מקרא קדש הזה. שנתת לנו יי אלהינו (לקדשה ולמנוחה)
לכבוד ולתפארת. על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך
ותפריך שמך בפני כל יחי תמיד לעולם ועד ודברך מלפנינו אמת וקום לעד:
ברוך אתה יהוה מלך על כל הארץ מקדש (השבת ו) ישראל ויום הנפרון:

ביום כפור בשהות אומרים זה:

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים (לשבת ועל יום השבת הזה) ועל יום הכפרים
הזה ועל יום סליחת העון הזה ועל יום מקרא קדש הזה
שנתת לנו יי אלהינו (לקדשה ולמנוחה) למחילה ולסליחה ורכיחה ולמחול בו את
כל עונותינו: על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך ותפריך

שמך

כט [נסיון]

שִׁבְעָה בָּפִי קְרִיבֵי תְּמִיד לְעוֹקֵם וְעַד וּדְבָרָךְ מִלְּפָנֶיךָ אֲמַת וְקִיָּם לְעַד :
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹדָה מִלֶּךְ וְסוֹלַח לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל .
וּמַעֲבִיר אֲשֵׁמוֹתֵינוּ בְּכַל־שָׁנָה וְשָׁנָה מִלֶּךְ עַל כְּלֵי־הָאָרֶץ מִקִּדְשׁ הַשָּׁבֹת
(ו) יִשְׂרָאֵל יוֹם הַכַּפָּרִים :

סדר התרת נדרים

כונהנים לעשות כערב ראש הכנה לו כערב כפור אחר סליחות ויעמוד לפני שלשה שנים כית דין
ויאמר כזה הלשון :

שִׁמְעוּ (נא רבותי) לשון רבים לומר ודנקמה רבותינג כל נדר או שבועה או אסור
או קונם או חרם (שנדרתי או נשבעתי) שנדרנו או נשבענו בקהין
או בחלום או (נשבעתי) נשבענו בשמות הקדשים שאינם נמתקים וכשם
הויה ב"ה וכל מיני נזירות (שקבלתי עלי) שקבלנו עלינו ואפילו נזירות
שמשון וכף שום אסור ואפילו אסור הנאה (שאסרתי עלי) שאסרנו עלינו
או על אחרים בכל לשון של אסור בין בלשון אסור או חרם או קונם וכף
שום קבלה אפילו של מצוה (שקבלתי עלי) שקבלנו עלינו בין בלשון נדר
בין בלשון נדבה בין בלשון שבועה בין בלשון נזירות בין בכל לשון וגם
הנעשה בתקיעת כף בין כל נדר ובין כל נדבה ובין שום מנהג של מצוה
(שהנהיית את עצמי) שהנהיית את עצמנו כל מוציא (שפת) שפתנו שיצא
(מפי) מפני או (שנדרתי ונכרתתי בלבי) נדרנו ונכרתנו בלבנו לעשות שום
מצוה מהמצוות או איזה הנהגה טובה או איזה דבר (שנהיית) שנהייתו שלשה
פעמים ולא (התנית) התניתו שיהא בלי נדר. הן דבר (שעשית) שעשיתו
הן על (עצמי) עצמנו הן על אחרים הן אותם הירועים (ע) לנו הן אותם
שקבר נשבתו (ממני) ממנו בכלהון (אתחרטנא) אני מתחרטים בהון מעקרא
(וישראל ומבקש אני) ושואלים ומבקשים אני מפעלתכם התרה עליהם (כי
ידאתי פן אבשל ונלפתתי) כי יראנו פן נפשל ונלכד חס ושלים בעון נדרים
ושבועות ונזירות וחרמות ואסורין וקונמות והסכמות ואין (אני הוהא) אני
היהם חס ושלוה על קיום המעשים טובים ההם (שעשית) שעשיתו הם
(אני מתחרט) אני מתחרטים על קבלת הענינים בלשון נדר או שבועה או
נזירות כרב (מתחרט אני) ומתחרטים אני על זה שלא אמרתי (הנני עושה)
אני עושים דבר זה בלי נדר ושבועה ונזירות וחרם ואסור וקונם וקבלה
בלב וכן (אני שואל) אני שואלים התרה בכלהון (ואני מתחרט) אני
מתחרטים על כל הנזכר בין אם היו המעשים מדברים הנוגעים במקומו בין
מדברים הנוגעים בגוף בין מהדברים הנוגעים אי הנשמה בכלהון (אני
מתחרט) אני מתחרטים על לשון נדר ושבועה ונזירות ואסור וחרם וקונם
וקבלה בלב. ונהג מצד הדין המתחרט ומבקש התרה צריך לפרוט הנדר

אך דעו נא רבותי רבותינו כי אי אפשר (לי) לנו לפרטם כי רבים הם
(אני מבקש) אני מבקשים התרה על אתן הנדרים שאין לתתיר אתם
ע. פן יהיו נא בעיניכם פאלו (הייתי) היינו פורטם :

והמחירין משיבין לו שלשה פעמים בלשון הזה :

מִתְרִים לָכֶם (לשון יחיד לך) : מִתְרִים לָכֶם : מִתְרִים לָכֶם : מִחֻלִּים
לָכֶם : מִחֻלִּים לָכֶם : מִחֻלִּים לָכֶם : שְׂרוּיִים לָכֶם :
שְׂרוּיִים לָכֶם : שְׂרוּיִים לָכֶם : אֵין פֶּאן לֹא נִדְרִים וְלֹא שְׁבוּעוֹת
וְלֹא קְבֻלוֹת וְלֹא חֲסָמוֹת וְלֹא הִנְהַגוֹת וְלֹא נִזְרוֹת וְלֹא חֲרָמִים
וְלֹא אֲסוּרִים וְלֹא קוֹנְמוֹת אֲבֵל יֵשׁ פֶּאן מִחִידָה וְסִלִּיחָה וְכִפְרָה
הִתְרוּ מֵעִיקָרָן בְּשֵׁם שְׁהִתֵּר לָכֶם מִפִּי בֵּית דִּין שֶׁל מִשְׁחָ כֶּף
יְהִיו מִתְרִים לָכֶם מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה וְסֵר עֲוֹנָה
וְחַטָּאתָה תִּכְפֹּר :

ואחר כך יבא מוסר מודעה בפניהם ויאמר בלשון הזה :

(אני מוסר) אני מוסרים מודעה לפניכם (ואני מבטל) ואני
מבטלים מפאן ולהבא מה (שאקבל עלי) שנקבל עלינו
כל הנדרים וכל שבועות ונזירות ואסורין וקונמות וחרמות
והסכמות וקבלה בלב הן בקהין הן בחלום הוין מנדרתי תענית
בשעת מנחה. ובאם (שאשבח) שנשכח לתנאי כודעה הזאת
(ואדור) ונדור מהיום עוד. מעתה (אני מתחרט) אני מתחרטים
עליהם. (ומתנה) ומתנים עליהם שיהיו כלן בטלין ומבטלין לא
שרירין ולא קמיין ולא יהיו חלין כלל וכלל בכלן אתחרטנא
מעתה ועד עולם :

מיוש לראש השנה

כסחל ר"ה כסכת מתחילין יום השישי עד ברא אהים לעשות ואח"כ אומרים זה. וכחול מתחילין כאן :
על הוין סברי כרנון :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹדָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פִּירֵי הַגֶּפֶן :
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הוֹדָה אֱלֹהֵינוּ מִלֶּךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר
בָּנוּ מִכָּל עַם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו. וְתַתֵּן לָנוּ יְיָ הוֹדָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם

קידוש ליל ראש השנה

החשבת הזה. ואת יום הזכרון הזה את יום טוב מקרא קדש
הזה יום זכרון תרועה באהבה מקרא קדש זכר
לציאת מצרים. ודברך מזכנו אמת ומים לעד:
ברוך אתה יהוה מלך על כל הארץ מקדש (החשבת
ו) ישראל ויום הזכרון:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחנינו ומימנו
והניענו לזמן הזה:

נס כליל שני אומרים שהחנינו ויום נהגים לוקח אוזה פרו חדש על הנלקח ואם הל בנוולוי שבת
אומר קודם שהחנינו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם המבדיל בין
קדש לחול ובין אור לחשך ובין ישראל
לעמים ובין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין
קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת ואת יום
השביעי מששת ימי המעשה הקדשת והבדלת.
והקדשת את עמך ישראל בקדשתך. ברוך אתה
יהוה המבדיל בין קדש לקדש:

ומזכרים שהחנינו

תחילת סעודתו יעשה דברים שיעלו לזכרון טוב לפני ה' כמזכר. כספר מניח מזכרים למחר'
קדשו ו"ל ויאהו לדיק דרכו אשר הכניס הנדר סוגנה מילתא הו' : כסאכל תפוחים כדכס
כסין שהתפוח רומז לשכונם סקראת חל תפוחין ועשה הוא כסוד דינא קסוד וזכיל אוזה כדכס
כדי להנתיקת מדינא קסוד לדינא קסוד. ובה יכין כסחומר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
שתתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה (כי היא הנקראת
שנה טובה) מראשית השנה ועד אחרית השנה:

ברתי שד"ה כל"ו יאמר :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיפירתו

איביך

קידוש ליל ראש השנה

איביך ושונאיך וכל מבקשי רעתנו: (ואחר כך יאמר)
תרום ידך על צריך וכל איביך ופירתו:

סקרא שד"ה כל"ו יאמר :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיסתלקו
איביך ושונאיך וכל מבקשי רעתנו: (ואחר כך יאמר)
סורו ממני כל פעלי און כי שמע יהוה מול בכיי: סורו
סורו צאו משם טמא אל תגעו צאו מתוכה הברו
נשאי כלי יהוה:

תמרו דאטינו"ס כל"ו יאמר :

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שייתמו
איביך ושונאיך וכל מבקשי רעתנו: (ואחר כך יאמר)
יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי
את יהוה: ובחסדך תצמית אויבי והאבדת כל צוררי
נפשי כי אני עבדך:

קרא קאלאבאס"ס כל"ו יאמר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתקרע
רוע גזר דיננו ויקראו לפניך זכיותינו:

דגים יאמר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שירבו
זכיותינו:

ראש בבש יאמר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שנהיה
לראש ולא לזנב:

(וזכר לחילו של יצחק ומטעמה קרא ראש דג או עוף שני) :

ארני

ל [נס"ו]

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון נומל חסדים טובים קונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה :

זכרנו לחיים. (אל) מלך חפץ בחיים. כתבנו בספר חיים למענך אלהים חיים. (אל חי).

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם : אתה גבור לעולם אדני. מחיה מתים אתה. רב להושיע. ומזירי הפל.

מכלכל חיים בהסדר. מחיה מתים ברחמים רבים. סומך נופלים. ורופא חולים ומתיר אסורים. ומקים אמונתו לישני עפר. מי כמוד בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה :

מי כמוד (אב) הרחמן זוכר יצוריו ברחמים לחיים : ונאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מחיה המתים :

כחות העוידה הס"ד לומר נקדישך :

אתה קדוש ושמוך קדוש וקדושים בכל יום ותללך סלה. לדור ודור תמליכו לאל כי הוא לבדו מרום וקדוש :

ובכן יתקדש שמוך יי אלהינו על ישראל עמך :

ובכו תן פחדך יי אלהינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת ויראוך כל המעשים. וישתחוו לפניך כל הברואים

ויעשו כלם אנדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם. שידענו יי אלהינו שהשלטון (ו) שהשלטון לפניך עו בידך וגבורה בימיך ושמוך נורא על כל מה שבראת :

ובכן תן כבוד לעמך תהלה ליראוך ותקנה טובה לדורשך ופתחון פה למיחלים לך. שמחה לארצך. ששון לעירך וצמיחת קרן לדוד עבדך. ועריכת נר לבן ישי משיחך במהרה בימינו :

ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוו. ותסידים ברנה יגילו. ועולתה תקפוץ פיה ותרשעה בלה * בעשן תכלה. כיתעביר ממשלת ודון מן הארץ : ותמלוך אתה הוא יי אלהינו מהרה על כל מעשיך בהר ציון משכן כבודך. ובירושלים עיר מקדשך. בכתוב בדברי קדשך. ומלך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

קדוש אתה ונורא שמוך ואין אלוה מבלי עריך בכתוב ויגבה יי צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה : ברוך אתה יהוה המלך הקדוש :

אתה בחרתנו מכל העמים. אהבת אותנו
ורצית בנו. ורוממתנו מכל הלשונות
וקדשתנו במצותיך. וקרבתנו מלכנו
לעבודתך. ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת:

כשהל ליל ב' במוצאי שבת אומרים באן ותודיענו :

ותודיענו משפטי צדקך ותלמדנו
לעשות בהם חמי רצונך ותתן
לנו יי אלהינו באהבה משפטים
ישרים ותורת אמת חקים ומצוות
טובים ותנחילנו זמני ששון
וזמנדי קדש וחגיגה ותורישנו
קדשת שבת וכבוד מועד וחגיגת
הרגל בין קדשת שבת
לקדשת יום טוב הבדלת. ואת
יום השביעי מששת ימי המעשה
הקדשת והבדלת והקדשת את
עמך ישראל בקדשתך: ע"כ

ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (לשבת) שבת הזה ואת יום

הזכרון הזה. את יום טוב מקרא קדש הזה. יום
(זכרון) תרועה (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו ועלה ויבא יגיע וראה וירצה
וישמע ויפקד. ויזכר זכרוננו וזכרון

אבותינו וזכרון ירושלים עירך וזכרון משיח בן דוד
עבדך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה
למוכה לחן ולחסד ולרחמים ביום (השבת הזה וכיום) הזכרון
הזה. וביום טוב מקרא קדש הזה. לרחם בו עלינו
ולחושיענו וזכרנו יי אלהינו בו לטובה. ופקדנו בו לברכה.
והושיענו בו לחיים טובים. בדבר ישועה ורחמים חום
וחננו וחמול ורחם עלינו והושיענו כי אלקי עינינו כי א
מלך חנון ורחום אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו. מלך
על כל העולם כולו בכבודך
והנשא על כל הארץ ביקרך.
והזופע בהדר גאון עזך על כל
יושביתבל ארצך. וידע כל פעול
כי אתה פעלתו. ויביז כל יצור כי
אתה יצרתו. ויאמר כל אשר
נשמה באפו יי אלהי ישראל מלך

ומלכותו בכל משלה:

קדשנו במצותיך תן חלקנו
בתורתך. שב ענו משובך. שמח
נפשנו בישועתך. וטהר לבנו
לעבודך באמת כי אתה יי אלהים
אמת ודברך מלכנו אמת וקיים
לעד: ברוך אתה יהוה מלך
עד כל הארץ מקדש (השבת) ישראל
ויום הזכרון:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל ולתפלתם שעה.
והשב העבודה לדביר ביתך. ואשי
ישראל ותפלתם מהרה באהבה תמכל ברצון ותחי
לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

ואתה ברחמיך הרבים תחפזין בנו ותרצנו. ותחוננה ענינו בשוכך לציון
ברחמים: ברוך אתה יהוה המחנך שכונתי לציון: מרים רבנן תנא על
מודים אנתנו לך. שאתה הוא יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד.
צורנו צור חינו וננו ישענו אתה הוא קדור נדור. נודה לך ונספר
תהלתך. על חינו המסורים בידך. ועל נשמותינו הפקודות לך. ועל נפך
שפך יום עמנו. ועל נפלאותיך וטובותיך. שפכ עת ערב ובקר וצהריב.
השוב כי לא כלו רחמיך. המרחם כי לא תמו חסדיך כי מעולם קיינו לך:
ועל כלם ותברך ותרוםם ותנשא תמיד שמך מלכנו לעולם ועד. וכל החיים
יודוך פלה.

וכתוב

וכתוב לחיים טובים כל פני בריתך:

ויחללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב.
האל ישועתנו ועזרתנו סלה האל הטוב: ברוך אתה יהוה הטוב שמך
ולך נאה להודות:
ל"ג ברכת כהנים

שים שלום טובה וברכה. חיים חן וחסד צדקה ורחמים עלינו ועל כל ישראל
עמך. וברכנו אבינו ברכנו באחד באור פניך. כי באור פניך נתת
לנו יהוה אלהינו תורה וחיים. אהבה וחסד צדקה ורחמים ברכה וששום.
וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל ברוך עו ושלום:

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה
ונחמה ונזרות טובות נזכר ונפתח לפניך
אנחנו וכל עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום:
ברוך אתה יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמן:
יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

אלהי נצור וכו' תמצא לעיל.

חומרים אבינו מלכנו תמלא אהר תפלת שמונה עשרה של הול. חבל חן לומר בר"ס א"מ
שים כי הזכרת הטע או עון כגון א"מ תמאנו או סלח ומחול וכו' וכיוצא בזה:

מוסף לראש השנה

מתחילין ארני שפתי עד לציאות מצרים תמלא לעיל תפלת ר"ס ואח"כ מתחילין בלן.

אלהינו ואלהי אבותינו מפני
חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו
מעל ארמתנו ואין אנו יכולין
לעשות קרבנות חובותינו לפניך.
יהי רצון מלפניך יי אלהינו
ואלהי אבותינו מלך רחמן

שתשוב

שֶׁתֵּשׁוּב וְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מְקַדְשְׁךָ
 בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים. וְתִבְנֶהוּ
 מִהֲרָה. וְתַגְדֵּל כְּבוֹדוֹ. אֲבִינוּ
 מִלְּכֵנוּ אֱלֹהֵינוּ גִּלְיָה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
 עָלֵינוּ מִהֲרָה. וְהוֹפֵעַ וְהַנְּשֵׂא עָלֵינוּ
 לְעֵינֵי כָל חַי. וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין
 הַגּוֹיִם. וְנַפְּוֹצוֹתֵינוּ כִּנְסֵם מִיְרַכְתֵּי
 אֲרָץ. וְהַבִּיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן
 עִירְךָ בְּרָנָה. וְלִירוּשָׁלַיִם עִיר
 מְקַדְשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. אָנָּה
 אֱלֹהֵינוּ. וְשֵׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ
 אֶת קַרְבָּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִין
 כְּסֻדְרָן וּמוֹסָפִין כְּהִלְכָתָן: אֶת
 מוֹסָפֵי ^(ויבין לכולל גם מוסף של ר"ה) הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם
 הַזְּכוּר הַזֶּה אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא
 קֹדֶשׁ הַזֶּה. נַעֲשֶׂה וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ

בְּאַהֲבָה כְּמִצּוֹת רְצוֹנְךָ. כְּמוֹ
 שְׂכַתְּבָת עָלֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל יְדֵי
 מִשְׁהַעֲבָדְךָ:

עָלֵינוּ לְשִׁבְחָ לְאֶדוֹן הַכֹּל לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
 שְׁלֹא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת
 הָאֲדָמָה. שְׁלֹא שָׁם חִלְּקֵנוּ כָּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכֹל הַמוֹנֵם:
 וְאִנְחָנוּ (בְּזָרְעִים ו) מִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֶיךָ מִלְּכֵי
 הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד
 אֲרָץ וּמוֹשֵׁב יָמָרוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְשֹׁכֵנֵת עִזּוֹ בְּגִבְהֵי
 מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאֵין עוֹד אַחֵר. אֲמַת מִלְּכֵנוּ וְאִפְסֵם
 זוֹלָתוֹ. כְּכַתוּב בְּתוֹרָה. וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל
 לְבַבְךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאֲרָץ
 מִתַּחַת אֵין עוֹד:

עַל בֵּן נִקְוָה לָּךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְרֵאוֹת מִהֲרָה בְּתַפְאֲרַת
 עֲזֻרָה. לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהַאֲלִילִים כְּרוֹת
 יִכְרַתוּן. לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמִלְכוּת שְׁדֵי. וְכָל בְּנֵי בֶשֶׁר יִקְרְאוּ
 בְּשִׂמְחָה. לְהַפְּנוֹת אֱלֹהֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אֲרָץ. וְיִרְעוּ וַיִּדְעוּ
 כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לָּךְ תִּכְרַע כָּל בָּרֶךְ הַשָּׁבַע כָּל
 לְשׁוֹן. לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְּלוּ. וְלִכְבוֹד שְׂמֵךְ
 יָמָר וַיִּתְנוּ. וַיִּמְבְּלוּ כָלֵם אֶת עוֹל מַלְכוּתְךָ. וְתִמְלֹךְ
 עֲלֵיהֶם מִהֲרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמְּלָכוֹת שְׁלֹךְ הוּא
 וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכְבוֹד. כְּכַתוּב בְּתוֹרַתְךָ יְיָ יִמְלֹךְ
 לְעוֹלָם וָעֶד:

וְנֹאמַר לֹא הָבִיט אֵינֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא רָאָה עֲמֹל בְּיִשְׂרָאֵל.
יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמּוֹ וְתַרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ : וְנֹאמַר וַיְהִי בְיִשְׂרָאֵן
מֶלֶךְ בְּהַתְאַסֵּף רְאִשֵׁי עָם. יַחַד שְׁבִיטֵי יִשְׂרָאֵל :

וּבְדַבְרֵי קְדֹשֶׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר. כִּי
לֵי הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם : וְנֹאמַר
יְיָ מֶלֶךְ גִּבּוֹר לְבַשׁ לְבַשׁ יְיָ עֵז הַתְּאוֹר
אִף תִּכּוֹן תִּבְלַח בְּלֹ תִמּוֹט : וְנֹאמַר
שְׂאוֹ שְׁעָרִים רְאִשִׁיכֶם וְהַנְּשֹׂאוֹ פִתְחֵי
עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד : מִי זֶה מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד יְיָ עֲזוֹז וְגִבּוֹר יְיָ גִבּוֹר מִלְּחָמָה :
שְׂאוֹ שְׁעָרִים רְאִשִׁיכֶם וּשְׂאוֹ פִתְחֵי
עוֹלָם וַיָּבֹא מֶלֶךְ הַכְּבוֹד : מִי הוּא זֶה
מֶלֶךְ הַכְּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד סֵלָה :

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר. כֹּה
אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֵאֲלוֹ יְיָ צְבָאוֹת
אֲנִי רֹאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים :
וְנֹאמַר וְעַל מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לְשֹׁפֵט אֶת
הָרָע עֲשׂוֹ וְהִיָּתָה לֵי הַמְּלוּכָה : וְנֹאמַר וְהָיָה
יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְיָ

אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד : וּבְתוֹרַתְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ כְּתוּב
לֵאמֹר שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כָּלֹ
בְּכַבּוֹדְךָ. וְהַנְּשֹׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיַמְךָ. וְהוֹפֵעַ
בְּהַר גֵּאוֹן עֲדָךְ. עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֶל אֶרֶץְךָ. וַיִּדַע כָּל
פְּעוּלֵי כִי אַתָּה פְּעַלְתָּנוּ. וַיִּכִּין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יִצַרְתָּנוּ.
וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָח בְּאִפּוֹ. יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ
וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל מִשְׁלָלָה :

מִדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. הֵן חִלַּקְנוּ בְּתוֹרַתְךָ. שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבְךָ.
שִׂמְחָה נִפְשָׁנוּ בִישׁוּעַתְךָ. וְטַהַר לִבְנוֹ לְעַבְדְּךָ
בְּאֵמֶת כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהִים אֵמֶת וּדְבָרְךָ מִלְּכָנוּ אֵמֶת
וּמִיָּס לְעַד : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
מְמַדְּשׁ (הַשְּׁבֵת ו) יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזִּכְרוֹן :

ויתקע סו' תשר"ת ג' פעמים. ויש נוהגים לחקוע תשר"ת תש"ת תר"ת פעם א' בכל זרקה
וכן עיקר. ולומרים אה"כ לחן סופע כל הארץ :

הַיּוֹם הַרְתָּ עוֹלָם. הַיּוֹם יַעֲמִיד בְּמִשְׁפָּט. כָּל יְצוּרֵי
עוֹלָם. אִם כְּבָנִים אִם כְּעַבְדִּים. אִם כְּבָנִים רַחֲמָנוּ
כְּרַחֵם אָב עַל בָּנָיו. אִם כְּעַבְדִּים עֵינֵינוּ לָךְ תִּלְוִיָּת.
עַד שֶׁתִּחַנְּנוּ וְתוֹצִיא לָאוֹר מִשְׁפָּטָנוּ. מְדוּשׁ :

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם. וּפּוֹקֵד
כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם. לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל
תַּעֲלוּמוֹת וְהַמּוֹן נִסְתָּרוֹת
שִׁמְבְּרֵי אִשִּׁית כִּי אֵין שִׁכְחָה לְפָנֶי

כסא כבודך. ואין נסתר מנגד
 עיניך. אתה זוכר את כל המפעל
 וגם כל היצור לא נכחד ממך:
 הכל גדוי וצפוי לפניך יי אלהינו
 צופה ומביט עד סוף כל הדורות
 כי תביא חק וזכרון להפקד כל
 רוח ונפש. להזכר מעשים רבים
 והמוזן נסתרות לאין תכלית.
 מראשית כזאת הודעת ומלפנים
 אותה גלית. זה היום תחלת
 מעשיך וזרון ליום ראשון כי חק
 לישראל הוא משפט לאהי יעקב:
 ועל המדינות בו יאמר. אי זו
 לחרב. אי זו לשלום. אי זו לרעב.
 אי זו לשובע. ובריות בו יפקדו.
 להזכירם לחיים ולמות. מי לא

נפקד כהיום הזה. כי זכר כל
 המעשים לפניך בא. מעשה איש
 ופקדתו ועלילות מצעדי גבר.
 מחשבות אדם ותחבולותיו.
 ויצרי מעללי איש. אשרי איש
 שלא ישכחך ובו אדם יתאמץ
 בך כי דורשיך לעולם לא יבשרו
 ולא תכלים לנצח כל החוסים
 בך. כי זכר כל היצור לפניך בא.
 ואתה דורש מעשה כלם. וגם את
 נח באהבה זכרת. ותפקדהו
 בדבר ישועה ורחמים. בהביאך
 את מי המבול. לשחת כל בשר
 מפני רוע מעלליהם. (על כן)
 זכרוננו בא לפניך יי אלהינו
 להרבות זרעו כעפרות תבל

וּצְאֵאֵיִו כְּחַל הַיָּם. כְּכַתּוּב
בְּתוֹרַתְךָ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח.
וְאֶת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבֵה. וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים
רוּחַ עַל הָאָרֶץ וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם:
וַנֹּאמֶר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם.
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ. אֶת
אֲבֹרָהֶם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב:
וַנֹּאמֶר וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרִים מֵעַבְדֵי
אֲתָם וַאֲזַכֵּר אֶת בְּרִיתִי:

וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר
זָכֹר עֲשֵׂה לְנַפְלְאֹתַיִו חֲנוּן וְרַחוּם
יְיָ: וַנֹּאמֶר טָרַף נִתַּן לִירֵאָיו יִזְכֹּר
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: וַנֹּאמֶר וַיִּזְכֹּר לָהֶם
בְּרִיתוֹ וַיִּנַּחֵם כְּרַב חֲסָדָיו:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב
לֵאמֹר. הֲלֹךְ וּקְרֵאתָ בְּאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם
לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְיָ זְכַרְתִּי לְךָ חֶסֶד
נְעוּרֶיךָ אֲהַבֵּת כָּל יְלֻדוֹתֶיךָ לְכַתֵּךְ אַחֲרַי
בְּמִדְבַר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה. וַנֹּאמֶר
וַזְכַּרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ בְּיָמַי
נְעוּרֶיךָ וְהִמְיָמוֹתַי לְךָ בְּרִית עוֹלָם:
וַנֹּאמֶר הֲבֵן יָקִיר לִי אֲפָרִים אִם יֶלֶד
שֶׁעָשׂוּעִים כִּי מִדֵּי דַבְרֵי בּוֹ זָכֹר
אֲזַכְּרֶנּוּ עוֹד עַל כֵּן הָמוּ מֵעַי לֹא רַחֵם
אֲרַחֲמֶנּוּ נָא יְיָ:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיְבֵא יָגִיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה
יִשְׁמַע וַיִּפְמַד. וַיִּזְכֹּר וַיִּזְכְּרֵנוּ וַיִּזְכְּרוּן
אֲבוֹתֵינוּ וַיִּזְכְּרוּן יְרוּשָׁלַם עִירְךָ וַיִּזְכְּרוּן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
עֲבָדֶיךָ וַיִּזְכְּרוּן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לְפָלִיטָה
לְמִטְבֵּה לְחַן וְלֶחֶסֶד וְלִרְחֻמִּים בְּיוֹם (הַשְּׁבֵת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַזְּכָרוֹן
הַזֶּה. וּבְיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ
וְלִהְיוֹשִׁיעֵנוּ. וְזַכְּרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְמִטְבֵּה. וּפְמַדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה.
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבְרֵי יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חֹסֵם
וְחֲנֻנּוֹ וְחִמּוּל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֲלֶיךָ עֲנִינּוּ כִּי אֵל
מֶלֶךְ חֲנוּן וְרַחוּם אַתָּה:

אלהינו ואלהי אבותינו. וזכרנו בזכרון טוב
מלפניך ופקדנו בפקדת ישועה
ורחמים משמי שמי קדם. וזכור לנו יי אלהינו
את הברית ואת החסד ואת השבועה
שנשבעת לאברהם אבינו בחר המריה ואת
העקדה שעמד את יצחק בנו על גבי המזבח
וכבש רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם. בן
יכבשו רחמיה את כעסך ויגלו רחמיה על
מדותיה. ובטובך הגדול ישוב חרון אפך.
מעמך ומעירך ומארצך. ומנחלתה. וקים לנו
יי אלהינו את הדבר שהבטחתנו בתורתך
על ידי משה עבדך באמור וזכרתי להם ברית
ראשנים אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים
לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יי.
כי זכר כל הנשכחות אתה. ואין שכחה
לפני כסא כבודך. ועקדת יצחק היום
לזרעו תזכור: ברוך אתה יהוה זוכר הברית:

תוקע סומן תש"ת שלשה פעמים ליום נוהגים לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת ואומר חזר כן
לכן ה' בקול שופר:
ואומרים היום הדרת עולם תמלא לעול.

אתה נגלית בענן כבודך. על עם
קדשך לדבר עמם. מן השמים
השמעתם קולך. ונגלית עליהם

בערפלי

בערפלי מזהר. וגם כל העולם כלו
חל מלפניך. ובריות בראשית חרדו
ממך. בהגלותך מלכנו על הר סיני
ללמד לעמך תורה ומצות ותשמיעם
את חזר קולך ודברות קדשך
מלהבות אש. בהוללות וברקים עליהם
נגלית ובקול שופר עליהם הופעת.
ככתוב בתורתך ויהי ביום השלישי
בהית הבקר ויהי קולת וברקים וענן
כבוד על החר וקל שפר חזק מאד
ויחרד כל העם אשר במחנה: ונאמר
ויהי קול השפר הולך וחזק מאד
משה ידבר והאלהים יעננו בקול:
ונאמר וכל העם ראים את הקולת
ואת הלפידם ואת קול השפר ואת
החר עשו וירא העם וינעו ויעמדו
מרחק:

ובדברי קדשך כתוב לאמר
עלה אלהים בתרועה יי בקול שופר:

לב (נס"י)

ונאמר

וּנְאָמַר בְּחֲצֵרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יי : וּנְאָמַר תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לַיּוֹם חֲגֵנוּ :

הִלְלוּהָ הִלְלוּ אֵל בְּקִדְשׁוֹ הִלְלוּהוּ בְרִקְיָע
עִזּוֹ : הִלְלוּהוּ בְגִבּוֹרֹתָיו הִלְלוּהוּ כְרֹב גְּדָלוֹ :
הִלְלוּהוּ בְתִקְעַ שׁוֹפָר הִלְלוּהוּ בְגִבְלוֹ וְכִנּוֹר : הִלְלוּהוּ
בְתֵף וּמְחוֹל הִלְלוּהוּ בְמִנִּים וְעִנָּב : הִלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי
שְׁמַע הִלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי תְרוּעָה : כֹּל הַנְּשַׁמָּה תִתְהַלֵּל
יְהִי הִלְלוּהָ :

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כְּתוּב לֵאמֹר וְהָיָה
בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָרִים
בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר וְהַנְּדָחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיְי בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בְּיְרוּשָׁלַיִם : וּנְאָמַר
כֹּל יִשְׁבֵי תִבְלֹ וְיִשְׁכְּנֵי אֶרֶץ בְּנִשְׂא נִסְ הָרִים
הִרְאוּ וְכִתְקַע שׁוֹפָר הַיִּשְׁמָעוּ : וּנְאָמַר
וַיִּי עֲלֵיהֶם יִרְאָה וַיֵּצֵא כְבָרְק חֲצוֹ וְאֲדָנִי יְהוָה
בְּשׁוֹפָר יִתְקַע וְהִלְךְ בְּסַעֲרוֹת תִּימָן : יי צְבָאוֹת
יְגַן עֲלֵיהֶם. יי צְבָאוֹת יְגַן עֲלֵיכֶם. יי צְבָאוֹת
יְגַן עֲלֵינוּ :

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תִקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחַרוֹתֵנוּ
וְשֵׂא נִסְ לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ. וְקִים לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
אֶת הַדְּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרַתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ מִפִּי

כְּבוֹדְךָ כְּאָמֹר : וּבִיּוֹם שְׂמֵחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי
חֲדָשֵׁיכֶם. וְתִמְעַתֶּם בְּחֲצֵצְרַת עַל עֲלֵתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי
שְׁלָמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אָנִי יי
אֱלֹהֵיכֶם :

כִּי שׁוֹמֵעַ מוֹל שׁוֹפָר אַתָּה וּמְאֻזֵּן תְּרוּעָה וְאֵין הַזְמָה
לָךְ : בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ מוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
(בשבת אינו אומר היום) הַיּוֹם בְּרַחֲמִים :

ויתקע סימן תר"ת ג' פעמים. ויש נוהגים לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת ויכוין כר"ע ערומוטי
שכל קולות שכלש לבטל יזה"ר של גילוי ערוות. וכל קולות של ההורה לבטל יזה"ר הרע של שפיכות דמים
ואומר לחן שחר להודות :
היום הרת עולם ממנא לעיל
רצה ומודים וכו' ממנא לעיל. קדיש שלם ותקעין תשר"ת תש"ת תר"ת א"כ. עלינו

סדר תשליך של ראש השנה

אחר תפלת מנחה ביום ראשון של ראש השנה קודם שקיעת החמה יש ללכת אל הים אל צד צפון
או מעיין אשר מחוק לעיר לומר הי"ג מדות עליונות של מי אל כמון והטעם נודע לזכאים בסוד ה' כי
יום ראשון הוא סוד דינא קשיא לריבין אנו להמתיק חש"ך ופ"ר דינין דדינא קשיא ולכך הולכים
אל הים המוריס אל המסדים וגם במקום שיש בו דגים שרומזים על עינא פקיהא להמתיק הדין
הקשה לדיו הרפה. ולריך לומר סס פסוקים מי אל כמון עד ימי קדם שלשה פעמים. ואין לריך
לומר רק פסוקים מי אל כמון אבל כמונה בלבד אל רחום וחנון. ויגביה שני לדי הנלימה
מחנה. וכשיגיע לותשליך וכו' אז ישלל וינערם וכן יעשה שלשה פעמים. והוא סדר הפסוקים הנזכרים :

מִי־אֵל כְּמוֹךָ נִשְׂא עֹן וְעִבֵר עַל־פִּשְׁעֵי לְשֹׁאֲרֵי
נְחַלְתּוֹ לְאֵה־חַזִּיז לְעַד אִפּוּ כִי־חִפֵּן חֶסֶד הוּא :
יָשׁוּב יִרְחַמְנוּ וּכְבוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצּוֹלוֹתֵינוּ
כְּדִחַטָּאתָם : תִּתֵּן אֲמֶת לַיַּעֲקֹב חֶסֶד לְאֲבֹרָהֶם אֲשֶׁר־
נִשְׁבַּעְתָּ לְאֲבֹתֵינוּ מִיְמֵי קֶדֶם :

מִזֶּה־מִּצַּר מִרְאֵתִי יְהִי עֲנָנִי בְּמַרְחֲבֶיהָ : יי לֵי לֹא אִירָא
מִה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם : יי לֵי בְעֲזָרִי וְאֲנִי אִרְאָה
בְּשִׁנְאֵי : מִזֶּבֶל לְחִסּוֹת בְּיִי מִבְּטַח בְּאָדָם : מִזֶּבֶל לְחִסּוֹת
בְּיִי מִבְּטַח בְּגִדְרֵיבִים :

ואח"כ יאמר זה ככונה וכו' גדול להספות ולסתום כל המקטרגים :

**לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכַל־הַר קִדְשִׁי. כִּי מַלְאָה הָאָרֶץ
דַּעַה אֶת־יְיָ בַמַּיִם לַיּוֹם מַכְסִּים :**

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי אל עליון מוכתר בי"ג מדות מכילין דרחמי שתהא שעה זו עת רצון לפניך ויהא עולה לפניך קריאת נ"ג מכילין דרחמי שבפסוקי מי אל כמוך המכוונים אל יי"ג מדות אל רחום וחנון אשר קראנו לפניך כאלו השגנו כל הפירות וצירופי שמות הקדושים היוצאים מהם וזווגי מדותיהן אשר אחת באחת יגשו להמתיק את הדינין הקיפין. ובכן תשליך במצולות ים כל חטאתינו ותשפיע עלינו שפע ישועה ורחמים מהן. וברנו לחיים מלך חפין בחיים כתבנו בספר חיים למענד אלהים חיים ונוכה לתשובה עילאה כי ימינך פשוטה לקבל שבים וקרע רוע גור דיננו ויקראו לפניך זכיותינו ותאריך אפך עלינו לטובה אמן : יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי :

סדר ערב יום הכפורים

יום הקדוש והנורא היום הזה ערב יום הכפור נכון למועדי דגל לשמונה בו ששון ושמחה של מצוה והיה משנה על אשר יתקדשו יום יום מעשרת הימים ומו התשובה בצום ועינוי. אך זה היום עשה ה' והעדיף טובו בהערפה שלא על ידי הדחק כי אם לאכול ולשתות ולשמוח בו כבחגים ובמועדים וליסר הבית במצע ושלחן מלא ברבת ה' וצדקה תהיה לנו והלא זה בצום ובחרהו ה' כי כן יסר המלך ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש וכו' :

ואנשי חיל יראי אלהים יש להם לנדוג מנהג ותיקן לשחוט כפרות בעד נפשו ובעד נפשות אנשי ביתו. וזכר לזכר. ונקבה לנקבה. באשמורת ערב יוח"כ אחר הסליחות. ואין למנוע מנהג זה :

באשמורת הבקר כי או חוט של חסד גובר בעולם והמה ממותקים. יאמר נוסח תפלה זו קודם הכפרה זו היא נוסחתה :

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ורחימו ורחימו ודחילו
ליחודא שם יי"ה ביהודא שלים בשם כל ישראל הנה אנכי בא לעשות כפרה זו לתקן את שורשה במקום עליון. ויהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא שעה זו אשר חוט חסדך גובר בעולם עת רצון ורחמים ובכח סגולת שחיטת גבר זה וימתקו חמשה גבורות יסוד גבר בעלמא נוקבא קדישא דועיר אנפין בחינתנו אשר בו דרך מעבר נשמתנו ואתה תקים תרחם ציון כי עת לחננה כי בא מועד : ותכנה בית המקדש במהרה בימינו ושם נעשה לפניך משפט שעיר המשתלח להמתיק תוקפה וגבורתה של המלכה וראו עינינו וישמח לבנו. יהיו לרצון אמרי פינו והגיון לבנו לפניך יי צורנו וגואלנו :

סדר כפרות

לעולם וסבב בתחילה לעזמו קודם שסבב לבני ביתו כדי שיכא זכאי ויכפר על החייב ולא החייב על

על החייב וכן הוא אומר ככ"ג וכפר בעדו ואח"כ בעד ביתו :

מי שמסבב לעזמו יאמר בלשון הזה ג"פ :

**זה חליפתני. זה תמונתני. זה כפרתי. זה תתנגנול ילך למיתה. ואני אפגם
ואלך לחיים טובים ארוכים ולשלום :**

ותכף אחר הסיבוב יניח ידו עליו וישחוט מיד. (ומי שמסבב לעזמו ולאחר עמו יאמר בלשון הזה ג"פ) :
**זה חליפתני. זה תמונתני. זה כפרתי. זה תתנגנול ילך למיתה. ואנחנו
נפגם ונלך לחיים טובים ארוכים ולשלום :**

מי שמסבב לזכר אחד יאמר בזה הלשון ג"פ :

**זה חליפתני. זה תמונתני. זה כפרתי. זה תתנגנול ילך למיתה. ואתה
תפגם ותלך לחיים טובים ארוכים ולשלום :**

מי שמסבב לב' או ג' זכרים יאמר בזה הלשון ג"פ :

**זה חליפתכם. זה תמונתכם. זה כפרתכם. זה תתנגנול ילך למיתה ואתם
תפגמו ותלכו לחיים טובים ארוכים ולשלום :**

מי שמסבב לנקבה אחת יאמר בלשון הזה ג"פ :

**זאת חליפתך. זאת תמונתך. זאת כפרתך. זאת תתנגנולית תלך למיתה.
ואת תפגמי ותלכי לחיים טובים ארוכים ולשלום :**

מי שמסבב לב' נקבות או יותר יאמר בזה הלשון ג"פ :

**זאת חליפתכן. זאת תמונתכן. זאת כפרתכן. זאת תתנגנולית תלך למיתה
ואתן תפגמנה ותלכנה לחיים טובים ארוכים ולשלום :**

(אם עושה לכלם כאחד יאמר נוסח זה בלשון רבים.)

**אלו חליפתכם. אלו תמונתכם. אלו כפרתכם. אלו תתנגנולים ילכו למיתה.
ואתם תפגמו ותלכו לחיים טובים ארוכים ולשלום :**

תפלת יום כפור

לערבית לשחרית למוסף ולמנחה מתחילים אדני שפתי ונותפללים עד עלינו קראת תמנח לעיל בתפלת שחרית של ראש השנה :

ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (לשבת השבת

הזה ואת יום) הכפרים הזה את יום סליחת

העון הזה. את יום מקרא קדש הזה.

למחילה ולסליחה ולכפרה. ולמחול בו את

כל עונותינו באהבה מקרא קדש וזכר ליציאת

מצרים :

למוסף מתחילין כאן אלהינו ואהי אבותינו מפני

אלהינו ואלהי אבותינו מחול
לעונותינו ביום (לשבת השבת הזה וכיום)
הכפורים הזה. ביום סליחת
העוון הזה ביום מקרא
קדש הזה מחה והעבר
פשעינו מנגד עיניך כאמור
אנכי אנכי הוא מוחה
פשעיך למעני וחטאתיך לא
אזכר: ונאמר מחית יכעב פשעיך

וכענן

מוסף ליום כפור

אלהינו ואלהי אבותינו מפני
חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו
מעל אדמתנו ואין אנו יכולין
להקריב לפניך קרבן. ולא כהו
גדול שיכפר בעדנו. יהי
רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי

אבותינו

וכענן חטאתיך שובה אלי כי
גאלתיך: ונאמר כי ביום הזה
יכפר עליכם לטהר אתכם מכל
חטאתיכם לפני יי תטהרו:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה
וישמע ויפקד. ויזכר וזכרוננו וזכרון אבותינו
וזכרון ירושלים עירך וזכרון משיח בן דוד עבדך
וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה

למוכה

מוסף ליום כפור

אבותינו מלך רחמן שתשוב
ותרחם עלינו ועל מקדשך
ברחמך הרבים ותבנהו
מהרה ותגדל כבודו: אבינו
מלכנו אלהינו גלה כבוד מלכותך
עלינו מהרה והופע והנשא עלינו
לעיני כל חי. וקרב פזורינו מבין
הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי

אמן

לְמוֹכָה לְחַן לְחַסֵּד וּלְרַחֲמִים בְּיוֹם (שבת היתה הזה וביום)
הַכְּפָרִים הַזֶּה. בְּיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן הַזֶּה. בְּיוֹם מִקְרָא
קָדֹשׁ הַזֶּה לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. וְכַרְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
בּוֹ לְמוֹכָה. וּפְמָרְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים
טוֹבִים. בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים חוּם וְחֲנּוּן וְחַמּוּד וּרְחֵם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֱלֹהֵי עֵינֵינוּ כִּי אֵל מִלֶּךְ חַנוּן
וּרְחוּם אַתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם
כָּלֹּ בְּכַבוֹדְךָ. וְהַנְּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ
בִּיקְרָךְ. וְהוֹפֵעַ בְּהַדָּר גָּאוֹן עֲזָךְ. עַל כָּל יוֹשְׁבֵי

תבל

אֶרֶץ. וְהַבִּיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ
בְּרָנָה. וּלְיִירוּשָׁלַיִם עִיר מִקְדָּשְׁךָ
בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. אֲנֵנּוּ אֱלֹהֵינוּ וְשֵׁם
נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קְהֻלַּת
חֹבֹתֵינוּ. תְּמִידִיז כְּסִדְרוֹ.
וּמוֹסְפִיז כְּהַלְבָּתוֹ: אֶת
מוֹסֵף (לשבת) וְאֶת מוֹסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם
הַכְּפָרִים הַזֶּה. וְיוֹם סְלִיחַת הָעוֹן

הזה

תַּבֵּל אֶרֶץ. וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתָּנוּ.
וַיִּבִין כָּל יִצְוֹר כִּי אַתָּה יִצְרָתָנוּ. וַיֹּאמֶר כָּל אִשׁוּר
נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ. יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִלֶּךְ וּמַלְכוּתוֹ
בְּכָל מִשְׁלָה:

קִדְשָׁנוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ. תֵּן חֶלְקֵנוּ

בתורתך

הַזֶּה. וְיוֹם מִקְרָא קָדֹשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה
וְנִקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצּוֹת
רְצוֹנְךָ. כְּמוֹ שְׂכַתְבַּת עָלֵינוּ
בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדְּךָ:

עָלֵינוּ לְשִׁבְחַת לְאֲדוֹן הַכֹּל. לְתַת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר כְּרֵאשִׁית
שְׁמַיָּא עֲשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאָרְצוֹת וְלֹא שָׁמְנוּ כְּמִשְׁפָּחוֹת
הָאֲדָמָה שְׁלֵא שָׁם חֶלְקֵנוּ בְּהֵם וְגוֹרְלָנוּ כְּכָל הַמּוֹנֵם.
וְאִנְחָנוּ (פּוֹרְעִים) מִשְׁתַּחֲוִים לְפָנֶיךָ מִלְכֵי הַמְּדָבִים
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא נוֹטֵה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אֶרֶץ.
וּמוֹשֵׁב יָמָר בְּשָׁמַיִם מְפַעֵל. וְשׂוֹכֵנֵת עֵינֵינוּ בְּגִבְהוֹת
מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ וְאִין עוֹד אַחַר. אֲמַת מִלְכֵנוּ
וְאִפְסָ זוֹלָתָנוּ. כְּכַתוּב בְּתוֹרָה נִידַעְתָּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֵל
לְבָבְךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בְּשָׁמַיִם מְפַעֵל וְעַל
הָאָרֶץ מִתַּחַת אִין עוֹד:

או"א מחוץ. יעלה ויבא. מלך. קדשנו רצה ומורים וכו' תחלה לעיל.
לג (גמ')

בתורתך. שבענו משובך. שמח
 נפשנו בישועתך. וטהר
 לבנו לעבדך באמת. כי
 אתה יי אלהים | אמת
 ודברך מלכנו אמת וקים לעד :
 ברוך אתה יהוה מלך מוחל
 וסולח לעונותינו ולעונות עמו
 ישראל ומעביר אשמותינו
 בכל שנה ושנה. מלך על כל
 הארץ מקדש ^(לשבת השבת ו) ישראל
 ויום הכפורים :

רצה ומודים וכו' עד בשלום תנחל לעיל ואח"כ אומרים זה :

יהוה רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי :

אנא יי אלהינו ואלהי אבותינו. תבא לפניך
 תפלתנו. ואל תתעלם מהתחנתנו
 שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך יי
 אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא
 חטאנו אבל חטאנו עוינו פשענו אנחנו ואבותינו.
 אשכנו. בגרנו. גזלנו. דברנו דופי. ולשון הרע.

העונו

העוינו. והרשענו. וזדנו. חמסנו. טפלונו שקר
 ומרמה. יעצנו עצות רעות. כזבנו. לצנו. מרדנו.
 נאצנו. נאפנו. נשבענו לשוא ולשקר. סררנו.
 עוינו. פשענו. צררנו. קשינו ערף. רשענו.
 שחתנו. תעבנו. תעינו ותעתענו. וסרנו ממצותיך
 וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו : ואתה
 צדיק על כל הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו
 הרשענו :

מה נאמר לפניך יושב מרום. ומה נספר
 לפניך שוכן שחקים הלא הנסתרות
 והנגלות אתה יודע : ^{ללעילה מתחילין כאן מה אנו וכו'}

אתה יודע רזי עולם. ותעלומות סתרי כל חי : אתה
 חופש כל חדרי בטן רואה פליות ולב. אין כל דבר
 נעלם ממך. ואין נסתר מנגד עיניך : יהי רצון
 מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו. שתרחם עלינו
 ותמחול לנו את כל חטאתינו ותכפר לנו את כל
 עונותינו ותמחול ותסלח לכל פשעינו :

על חטא שחטאנו לפניך באונם :

על חטא שחטאנו לפניך בבלי דעת :

על חטא שחטאנו לפניך בגלוי :

על חטא שחטאנו לפניך בדעת ובמרמה :

על חטא שחטאנו לפניך בהרחור הלב :

על חטא שחטאנו לפניך בודוי פה :

על חטא שחטאנו לפניך בזהונו :
 על חטא שחטאנו לפניך בחזוק יד :
 על חטא שחטאנו לפניך בטמאת שפתים :
 על חטא שחטאנו לפניך ביצר הרע :
 על חטא שחטאנו לפניך ביודעים ובלא יודעים :
 על חטא שחטאנו לפניך בכחש ובכזב :
 על חטא שחטאנו לפניך בלשון הרע :
 על חטא שחטאנו לפניך במראית העין :
 על חטא שחטאנו לפניך במזיד :
 על חטא שחטאנו לפניך בגנשך ובמרבית :
 על חטא שחטאנו לפניך בסתר :
 על חטא שחטאנו לפניך בעינים רמות :
 על חטא שחטאנו לפניך בפתחון פה :
 על חטא שחטאנו לפניך בצעדי רגלים :
 על חטא שחטאנו לפניך במשיות ערף :
 על חטא שחטאנו לפניך ברכילות :
 (על חטא שחטאנו לפניך ^{ברמ"ח} אברינו ונשמתנו) :
 שבנופנו וכן בנפשנו ורוחנו ונשמתנו :
 על חטא שחטאנו לפניך בשגגה :
 על חטא שחטאנו לפניך בתמהון לבב :
 על חטאים שאנו חיבים עליהם אשם ^(ודאי ואשם תלויו) :
 על חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד :
 (על חטאים שאנו חיבים עליהם עולה) :
 על חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת קבועה :
 על חטאים שאנו חיבים עליהם מיתה בידי שמים :

על חטאים שאנו חיבים עליהם כרת :
 על חטאים שאנו חיבים עליהם מלקות ארבעים :
 (על חטאים שאנו חיבים עליהם מכת מרדות) :
 (על חטאים שאנו חיבים עליהם גדו) :
 על חטאים שאנו חיבים עליהם ארבע מיתות בית דין :
 סמילה שרפה הרג והגב על מצות עשה ועל
 מצות לא תעשה בין שיש בם קום עשה
 ובין שאין בם קום עשה בין שגלוים לנו ובין שאינו
 גלוים לנו את שגלוים לנו כבר אמרנו לפניך יי אלהינו
 ואלהי אבותינו ואת שאינו גלוים לנו הכל גלוי וצפוי
 לפניך יי אלהינו כמו שנאמר הנסתרות ליי אלהינו
 והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה
 הזאת כי אתה סולחן לישראל ומוחלן לשבטי ישראל
 ומבל עדיך אין לנו מלך מוחל וסולחן :

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי ועכשו
שנוצרתי כאלו לא נוצרתי. עפר אני
בחיי כל וחמר במיתתי. הרי אני לפניך יי
אלהי ואלהי אבותי ככלי מלא בושה וכלימה.
וצריה היותי לומר שוב לא אעשה לולא כי
יגורתי מהיצר הרע כי הוא מאש ואני בשר
ודם ולא אוכל לו ואז אהיה מוסר על חטאתי
פשע. אבל יהי רצון מלפניך יי אלהי
ואלהי אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי
לפניך מחוק ברחמיך הרבים. אבל לא על ידי

יסוריך וחולאים רעים : יהיו לרצון אמרי פי
והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי : יש מוסגים לומר להי נלוד
עושה השלום במרומויו. הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמין :

נעילה של יום כפור

אומרים אשרי. חצי קריש. וזה"כ מתפללין שמונה עשרה ארני שפתי עד באהבה ת"ל

זכרנו לחיים. (א) מלך חפץ בחיים. חתמנו בספר חיים
למענך אלהים חיים :

מלך עוזר וכו' עד קראת תמלא לעיל בתפלת ר"ה. וזה"כ אוערים ותתן לנו עד רצה תמלא
לעיל בתפלת יו"כ רצה ומודים ועל כלם עד יודוך סלה תמלא לעיל בתפלת ר"ה. וזה"כ אומרים זה :

וחתום לחיים טובים כל בני בריהך :

וזה"כ אומרים ויהללו. שים שלום. עד ברוב עז ושלום. וזה"כ אומרים זה :

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה וישועה ונחמה
וגזרות טובות גזכר ונחתם לפניך אנחנו וכל
עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום : ברוך אתה
יהוה המברך את עמו ישראל בשלום אמין :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי :

וזה"כ אומרים אלהינו ואחי אבותינו תבא על והנגלות אתה יודע. וזה"כ אומרים זה :

מה אנו מה חיינו מה חסדנו מה ברחמנו מה גבורתנו.
מה נאמר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הלא
הגבורים כאין לפניך ואנשי השם בלא היו וחכמים
בבלי מדע ונבונים בבלי השכל. כי רוב מעשינו
תהו וימי חיינו הכל לפניך ומותר האדם מן הבהמה
אין כי הכל הכל :

אתה הבדלת אנוש מראש.
ותבירחו לעמוד לפניך. כי מי

יאמר לך מה תפעל ואם יצדק
מה יתן לך : ותתן לנו יי אלהינו
באהבה (אין לסזכיר של שנת חס חל בשנת) את יום
הכפרים הזה. את יום סליחת
העוון הזה. את יום מקרא קדש
הזה. למחילה ולסליחה ולכפרה.
ולמחול בו את כל עונותינו
למען נחדל מעשק ידינו. ונשוב
לעשות חקי רצונך בלבב
שלם ואתה ברחמיך הרבים
עלינו כי לא תחפוץ בהשחתת
עולם שנאמר דרשו יי בהמצאו
קראתו בהיותו קרוב : ונאמר
יעזוב רשע דרכו ואיש און
מחשבותיו וישב אל יי וירחמהו
ואל אלהינו כי ירבה לסלות :

ואתה אלה סליחות חנוז ורחום
ארך אפים ורב חסד ומרבה
להיטיב. ורוצה אתה בתשובתן
של רשעים ואיו אתה חפץ
במיתתו: שנאמר אמר אליהם
חיאני נאם אדני יהוה אם אחפץ
במות הרשע כי אם בשוב רשע
מדרכו ותייה שובו שובו
מדרכיכם הרעים ולמה תמותו
בית ישראל: ונאמר החפץ אחפץ
מות רשע נאם אדני יהוה הלוא
בשובו מדרכיו ותייה: ונאמר כי
לא אחפץ במות המת נאם אדני
יהוה והשיבו וחיו: כי אתה סולח
לישראל ומוחלו לשבטי ישראל
ומבלעדיך איז לנו מקד מוחל
וסולח:

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדאי. ועכשו שנוצרתי
כאלו לא נוצרתי. עפר אני בתי מל וחומר
במיתתי. הרי אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי ככלי
מלא בושה וכלמה. וצריך היותי לומר שוב לא
אעשה לולא פי וגורתי מהיצר הרע פי הוא מאש
ואני בשר ודם ולא אוכל לו ואז אהיה מוסף על
הטאתי פשע. אבל יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי
אבותי שלא אחטא עוד. ומה שחטאתי לפניך מחוב
ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורין וחולאים רעים:
יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגאלתי:

יש נוהגים לומר חלסי נור:

עושה השלום במרומויו. הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

סדר ספירת העומר

ברוך אתה יהוה אלהינו מקד העולם אשר קדשנו
במצותיו וצונו על ספירת העומר:
היום יום אחד לעומר: כ"ז ניסן

היום שני ימים לעומר: י"ז ניסן	היום תשעה ימים לעומר שהם שבוע אחד ושני ימים:
היום שלשה ימים לעומר: י"ח ניסן	היום עשרה ימים לעומר שהם שבוע אחד ושלשה ימים:
היום ארבעה ימים לעומר: י"ט ניסן	היום אחד עשר יום לעומר שהם שבוע אחד וארבעה ימים:
היום חמשה ימים לעומר: כ' ניסן	היום שנים עשר יום לעומר שהם שבוע אחד וחמשה ימים:
היום ששה ימים לעומר: כ"א ניסן	היום שלשה עשר יום לעומר שהם שבוע אחד וששה ימים:
היום שבעה ימים לעומר שהם שבוע אחד:	היום ארבעה ימים לעומר שהם שבוע אחד ויום אחד:
כ"ב ניסן	כ"ג ניסן
כ"ד ניסן	כ"ה ניסן
כ"ז ניסן	כ"ח ניסן

סדר ספירת העומר

היום ארבעה עשר יום לעומר שהם שני שבועות ויום אחד :	היום תשעה ועשרים יום לעומר שהם ארבעה שבועות ויום אחד :
כ"ט ניסן	י"ד אייר
היום חמשה עשר יום לעומר שהם שני שבועות ויום אחד :	היום שלשים יום לעומר שהם ארבעה שבועות ושני ימים :
אדר"ה אייר	ט"ז אייר
היום שישה עשר יום לעומר שהם שני שבועות ושני ימים :	היום אחד ושלשים יום לעומר שהם ארבעה שבועות ושלשה ימים :
כדר"ה אייר	ט"ז אייר
היום שבעה עשר יום לעומר שהם שני שבועות ושלשה ימים :	היום שנים ושלשים יום לעומר שהם ארבעה שבועות וארבעה ימים :
ב' אייר	י"ז אייר
היום שמונה עשר יום לעומר שהם שני שבועות וארבעה ימים :	היום שלשה ושלשים יום לעומר שהם ארבעה שבועות וי"ח אייר
ג' אייר	י"ח אייר
היום תשעה עשר יום לעומר שהם שני שבועות וחמשה ימים :	היום ארבעה ושלשים יום לעומר שהם ארבעה שבועות ושלשה ימים :
ד' אייר	י"ט אייר
היום עשרים יום לעומר שהם שני שבועות ושלשה ימים :	היום חמשה ושלשים יום לעומר שהם חמשה שבועות :
ה' אייר	כ' אייר
היום אחד ועשרים יום לעומר שהם שלשה שבועות :	היום ששה ושלשים יום לעומר שהם חמשה שבועות ויום אחד :
ו' אייר	כ"א אייר
היום שנים ועשרים יום לעומר שהם שלשה שבועות ויום אחד :	היום שבעה ושלשים יום לעומר שהם חמשה שבועות ושני ימים :
ז' אייר	כ"ב אייר
היום שלשה ועשרים יום לעומר שהם שלשה שבועות ושני ימים :	היום שמונה ושלשים יום לעומר שהם חמשה שבועות ושלשה ימים :
ח' אייר	כ"ג אייר
היום ארבעה ועשרים יום לעומר שהם שלשה שבועות ושלשה ימים :	היום תשעה ושלשים יום לעומר שהם חמשה שבועות וארבעה ימים :
ט' אייר	כ"ד אייר
היום חמשה ועשרים יום לעומר שהם שלשה שבועות וארבעה ימים :	היום ארבעים יום לעומר שהם חמשה שבועות וחמשה ימים :
י' אייר	כ"ה אייר
היום ששה ועשרים יום לעומר שהם שלשה שבועות וחמשה ימים :	היום אחד וארבעים יום לעומר שהם חמשה שבועות ושלשה ימים :
י"א אייר	כ"ז אייר
היום שבעה ועשרים יום לעומר שהם שלשה שבועות ושלשה ימים :	היום שנים וארבעים יום לעומר שהם חמשה שבועות וששה ימים :
י"ב אייר	כ"ז אייר
היום שמונה ועשרים יום לעומר שהם ארבעה שבועות :	היום שלשה וארבעים יום לעומר שהם חמשה שבועות ויום אחד :
י"ג אייר	כ"ח אייר

סדר ספירת העומר

קרא

היום ארבעה וארבעים יום לעומר שהם שישה שבועות ושני ימים :	היום תשעה וארבעים יום לעומר שהם שישה שבועות וחמשה ימים :
כ"ט אייר	ג' סיון
היום חמשה וארבעים יום לעומר שהם שישה שבועות ושלשה ימים :	היום שמונה וארבעים יום לעומר שהם שישה שבועות ושלשה ימים :
א' סיון	ד' סיון
היום שישה וארבעים יום לעומר שהם שישה שבועות וארבעה ימים :	היום תשעה וארבעים יום לעומר שהם שישה שבועות :
ב' סיון	ה' סיון

הרחמן הוא יחזיר לנו עבודת בית המקדש למקומה במהרה בימינו אמן סלה :

לְמוֹנְצָה בְּנִינֵנוֹת מְזוֹר שִׁיר : אֱלֹהִים יִחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יָאֵר פְּנֵינוּ אֶתְנוּ סִלָּה :
 לְדַעַת בְּאֶרֶץ דְּרָבָךְ בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁעֶתְךָ : יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ
 עַמִּים כָּלֵם : יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֵמִים כִּי תִשְׁפּוּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל וְלְאֵמִים בְּאֶרֶץ
 תִּנְחֵם סִלָּה : יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלֵם : אֶרֶץ נִתְּנָה בְּיָדְךָ
 וַיְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ : וַיְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וַיִּירָא אוֹתוֹ כֹּל אֲפָסֵי אֶרֶץ :

אנא בכח גדלת וימנך תתיר צרורה :

מכל רנת עמך שנכנו טהרנו נורא :

גא גבור דורשי יחודך כבבת שמרם :

ברכס טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם :

חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך :

יחיד גאה לעמך פנתה זוכרי קדשתך :

שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות :

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

תקון חנוכה

ליל כ"ה בכסלו נכנסים לבית הכנסת ואומרים מזמור סיר חנוכה הבית ומתפללים תפלת ערבית כמו בחול ואומרים על הנסים ואחר העמידה אומר החזן קדים תזקבל ומדליקין נר חנוכה ככה"ל כדי לפרסם הנס, וכערב שבת מדליקין אותה קודם שבת, וכמוצאי שבת מדליקין אותה אחר הכדלה (יום נהגים להדליק אותה קודם הכדלה) :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר מִדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר (שֶׁר) חֲנֻכָּה :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נְסִים לְאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה :

בליל ראשון אומר גם ברכה זו :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲזִינוּ וְקִיַּמְנוּ

וקימונו והגיענו לזמן הזה :

הנרות הללו אנו מדליקין על הנסים ועל בפרקן ועל הנזכרות ועל
התשועות ועל הנפלאות ועל הנחמות שעשית לאבותינו בימים
ההם בזמן הזה על ידי בתינו הקדושים וכל שמונת ימי חנכה הנרות הללו
קדש הם ואין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד כדי להודות
לשםך על נסיה ועל ישועותיה ועל נפלאותיה :

ואומר מוזמר סיר הנזכה וכו' וסיר למעלות וקדים יהא שלמא וברכו ועלינו לשבח כשהרית מתפללים
כשאר הימים רק שבשמחה אומרים על הנסים ונזכרים הללו ואומר קדים לעילא ואומר ה"ן יהי
ה' אלינו עמנו וכו' ומזליחין ס"ת ואומר ברוך המקום גדלו עד את עמו בשלום וקורין ג' גברי כפ' כסא :

תקון פורים

מתפללין ערבית כשאר הימים ומזכירין בעמידה כברכת רזה על הנסים ואומר קדים לעילא
וקורין המגילה עם כרכותיה ואם הל פורים במוצאי שבת אומרים הכלה קודם קריאת המגילה :
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו
וצונו על מקרא מגילה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שעשה נסים לאבותינו
בימים ההם בזמן הזה :

יכין כברכת שהיונו זו לפעור העודת פורים ומשלוח מנות ביום חן אומרים שהיונו ופושטת
כאגרת וקוראה :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהחיינו וקימונו והגיענו
לזמן הזה :

ואחר קריאתה אומר :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הרב את ריבנו וחתן את דיגנו והנזקם
את נקמתנו והמשלים גבול רכב אויבי נפשנו והנפרע לנו מצרינו :
ברוך אתה יהוה הנפרע לעמו ישראל מפל צריהם האל המושיע : אח"כ יאמר
ג"כ ארוך תקון ברוך מרדכי ארוכה זרש ברוכה אסתר ארורים הרשעים
ברוכים כל ישראל וגם תרבוניה וכו' קטוב :

אם הל פורים בנימי השבוע אומר ואתה קדוש ואם הל במוצאי שבת אומרים יושב כסתר ואתה
קדוש וקדים תתקבל ואתה כך אומרים סיר המעלות לדוד וכו' ואומר קדים יהא שלמא וברכו
ועלינו לשבח :

כשהרית מסדרין התפלה כשאר הימים ואומרים על הנסים כהודעה ואומר קדים לעילא ומזליחין
ס"ת וקורין ג' גברי כפ' כסא ואומר החזן קדים לעילא ואח"כ אומרים אשרי וקורין המגילה
ומברך לפניו בלי שהיונו ואחר המגילה אומרים הרב את ריבנו כמו בערבית ואומרים ובא לזיון
זהחזן אומר קדים תתקבל ואומרים הללו והזרין ס"ת למקומו ואומרים בית יעקב וכו' ואומרים
למנחה על אילת השחר תהלים כ"ב וסיר של יום וקדים יהא שלמא וקוה ונתן דבי אליהו
וקדים דרכנו וברכו ועלינו לשבח :

כשכתב של אחר פסח מתחילין לומר פרקי אבות עד ראש השנה.

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר ועמד בקדם צדיקים
לעולם יירשו ארץ נצור (א) מפעיל (ב) מעשה ידי להתפאר :

א משה בבר תורה מפיני ומסרה ליהושע ויהושע
לזמנים וזמנים לנביאים ונביאים מסרוה

לאנשי כנסת (ג) הגדולה הם אמרו שלשה דברים הו
מתונים (ד) בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סוג (ה)

לתורה : ב שמעון הצדיק היה משירי (ו) כנסת הגדולה
הוא היה אומר על שלשה דברים העולם עומד על

התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים : ג אנשינו
איש סוכו (ז) מכל משמעון הצדיים הוא היה אומר אל

תהיו בעבדים המשמשין (ח) את הרב על מנת (ט) להביל
פרס (י) אלא הו בעבדים המשמשין את הרב שלא

על מנת לקבל פרס והי מורא שמים עליכם : ד יוסי
בן יועזר איש צרדה ויוסי בן יוחנן איש ירושלים בברו

מהם יוסי בן יועזר איש צרדה אומר יהי ביתך בית
ועד (יא) לחכמים והיו מתאבדי (יב) בעפר רגליהם והיו

שותה בצמא את דברייהם : ה יוסי בן יוחנן איש
ירושלים אומר יהי ביתך פתוח לרוחה (יג) ויהיו עניים

בני ביתך ואל תרבה שיחה (יד) עם האשה באשתו
אמרו הל וחמר באשת חברו מבאן אמרו חכמים

כל המרבה שיחה עם האשה גורם (טו) רעה לעצמו
ובוטל מדברי תורה וסופו יורש גיהנם : ו יהושע בן

נחמן נשע (טז) להנסיס הגולה של קים וקיס וסס סיו צווי גואוס האתרויס (יז) לי המתנה
והמסכה ס' מתחילין קודם שחפסו דרין (יח) גדר שלא יבוא לנגע בליסור תורה (יט) משפירית (כ) מתקום הנקח
סוכו (כא) המשרתים (כב) על תנאי (כג) לקבל שכר ומתה (כד) בית קפון לחכמים (כה) לי אבק פוי שחך אחריהם
(כז) לעניים ולאחרים כתיבו של אלע"ה (כח) ואל תרבה לדבר (כט) מסכב רעה לעמו

פְּרִתְיָה וְנִתְאֵי הָאֲרֵבְלֵי הַבָּלֹו מֵהֶם יְהוֹשֵׁעַ בֶּן פְּרִתְיָה
אוֹמֵר עֲשֵׂה לְךָ רַב וְקִנְיָה לְךָ חֵבֵר וְהָיוּ דָן אֶת כָּל הָאָדָם
דְּכַף ^(ז) זְכוּת ^(ז) : ז נתאי הארבלוי אומר הרחמ משכנרט
ואל תתחבר ^(ז) לרשע ואל תתיאש ^(ז) מן הפורענות :
יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח הבלו מהם יהודה
בן טבאי אומר אל תעש עצמה בעורכי ^(ז) הדנין
וכשיהיו בעלי הדין עומדים לפניך יהיו בעיניך
כרשעים וכשנפטרים ^(ז) מלפניך יהיו בעיניך כזכאין
כשקבלו עליהם את הדין : ט שמעון בן שטח אומר
הוי מרבה לחמור את העדים והוי זהיר בדברך שמה
מתוכם ילמדו לשקר ^(ז) : י שמעיה ואבטליון הבלו
מהם שמעיה אומר אהב את המלאכה ושנא את
הרבנות ^(ז) ואל תתודע לרשות : יא אבטליון אומר
חכמים הזהרו בדבריכם שמה תחובו חובת גדולת
ותגלו למחום מום הרעים וישתנו התלמידים הבאים
אחריכם וימותו ונמצא שם שמים מתחילל : יב הלל
ושמאי הבלו מהם הלל אומר הוי מתלמידיו של
אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות
ומקרבן לתורה : יג הוא היה אומר נגיד ^(ז) שמה ^(ז) אבד
שמה ודלא מוסיף ^(ז) יסף ^(ז) ודלא יליף ^(ז) המלא ^(ז) חיב
ודאשתמש בתנא ^(ז) חלף ^(ז) : יד הוא היה אומר אם אין אני
לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עבשו ^(ז)

(א) לקח מלטים של זכות (ב) פי' הכריעו לו זכות (ג) ענין רעות וחבור (ד) ענינו טיט הכעת פי' דע שכתב
על סרבע פורענות (ה) כמלטים שמסדרים עניות כל בע"ד לפי הדינים (ו) וכיוצאין מלפניו (ז) לומר שקר
(ח) לנסוג בסירה (ט) לבין משיכה (י) כפי פי' מי שמתוך שמו מרחוק מתוך סכרה ונכנות מוכרז ואבד שמו
סכרנות מקבצת בעליה (כ) ומי שאינו מוסף על למודו (ל) יסוף מפיו מה שכבר למד וישבת תלמודו (מ) ומי
שאינו לומד כלל וס' קבץ מלגל מוסף (נ) לבין הרינה פי' ראו' הוא סייגוהו כפי' (ס) פסחים (ע) ל' כתר
פי' השתמש בפי' בשוה הלכות כתרם של תורה (ע) חלף ועבר מן העולם שאסור לאדם להשתמש בתלמידים שאינם
תלמידיו (פ) עתה כעו"ק פי' אחר בימי הסכרות.

אימתי ^(ז) : טו שמאי אומר עשה תורתך קבע ^(ז) אמור
מעט ועשה הרבה והוי מקבל את כל האדם בסבר
פנים יפות ^(ז) : טז רבן גמליאל היה אומר עשה לך רב
והסתלק מן הספק ואל תרבה לעשר אמדות : יז שמעון
בנו אומר כל ימי גידולתי בין החכמים ולא מצאתי לגוף
טוב מןשתיקה. ולא המדרש עקר אלא המעשה. וכל
המרבה דברים מביא חטא : יח רבן שמעון בן גמליאל
אומר על שלשה דברים העולם היום על האמת ועל
הדין ועל השלום שנאמר אמת ומשפט שלום
שפטו בשעריכם :

רבי הנניא בן עקשיא אומר רצה תקדוש ברוך הוא לזפות את ישראל
לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר יי חפץ למען צדקו וגדיל
תורה ויאריר : עלינו קדוש יתום

פרק שני

כל ישראל וכו'

א רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור ^(ז) לו האדם כל שתיא
תפארת לעשה ותפארת לו מן האדם. והוי זהיר במצוה
קלה כבבמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות. והוי
מחשב הפסד ^(ז) מצוה פנגד שכרה ושכר עברה פנגד הפסדה.
דסתכל ^(ז) בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה. דע מה
למעלה ממך עין רואה ואין שומעת וכל מעשיך בפסד נכתבים :
ב רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר יפה תלמוד
תורה עם דרך ארץ שיגיעת ^(ז) שניהם משפחת ^(ז) עון. וכל תורה
שאין עמה מלאכה סופה במלה וגזירת ^(ז) עון. וכל העוסקים
עם הצבור יהיו עוסקים עמהם לשם שמים ^(ז) שזכות אבותם
מסייעתם ^(ז) וצדקתם עומדת לעד ^(ז) ואתם מעלה אני עליכם שכר

(א) מתן כי אחר המות ח"א לזכות וגם במא בימי חוקים לא יעלה בידו (ב) עיקר עסקך (ג) כעין יפה כפי' (ד)
(ה) כפי' כפי' טוב עין הוא יבורך (הגד"א) (ד) שיכור (ה) מוקי מה שאתה מפסיד ממנו מפי עסק המנוס (ו) לבין
עון והתנועת (ז) שהתורה מושבת כתר והמלאכה משכרת הניף ומתוך כך ילפי' בעל מעט (ח) לבין משיכה
(י) ולא להסתלק (כ) לבין טור (ל) חף מתעטעין מתורה

הרבה באלו עשיותם: הווי זהירין ברשות שאין מקרבין לו
לאדם אלא לצורך עצמן. נראין באזהרין בשעת הנאתן ואין
עומדין לו לאדם בשעת דחקו: ה הוא היה אומר עשה רצונו
ברצונה כדי שיעשה רצונה ברצונו. במל רצונה מפני רצונו כדי
שיבמל רצון אחרים מפני רצונה: ה הלל אומר אל תפרוש מן
הצבור ואל תאמין בעצמך עד יום מותך ואל תדין את חברך
עד שתגיע למקומו ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו
להשמע ואל תאמר לכהשאתנה אשנה ד שמה א לא תפנה ו:
ו הוא היה אומר אין בור ו ירא המא ולא עם הארץ חסיד ולא
חבישן ח למד ולא הקפדן ט מלמד ולא כל המרבה בסחורה
מחכים ו ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש: ו אף
הוא ראה גלגלת ל אחת שצפה על פני המים אמר לה על
דאמפת אטפוף ו וסוף מטיףך ט יטפוף ח הוא היה
אומר מרבה בשר מרבה רמה. מרבה נכסים מרבה האנה.
מרבה נשים מרבה בשפים. מרבה שפחות מרבה זמה. מרבה
עבדים מרבה גזל. מרבה תורה מרבה חיים. מרבה ישיבה
מרבה חכמה. מרבה עצה מרבה תבונה. מרבה צדקה מרבה
שלום. קנה שם טוב קנה לעצמו. קנה לו דברי תורה קנה לו
חיי העולם הבא: ט רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי
הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך
כי לבך נוצרת: י המשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי
ואלו הן רבי אליעזר בן הורקנוס רבי יהושע בן הנניא רבי
יוסי הבתן רבי שמעון בן נתנאל ורבי אליעזר בן ערך: יא הוא
היה מונה שבחם רבי אליעזר בן הורקנוס בור סוד: שאינו

אף שלפעמים נתעבדו מלשיני טובת הבור. ב אם ראות חנך ככל לידו נסיון ונכסל. אל תדינו לחוכם עד שתגיע
לידי נסיון כמותו ותגלל. ג ד כשיהיה לי זמן ריק מעסקי או אלמוד. ה אולי לא יהיה לך זמן. ו תלך לאיש ריק
מכל דבר ואפילו כתיב משא ומתן אינו יודע. וסוף גרוע מעט הארץ. ח מי שנתחייב לשלול ט רגון ומסור לבעוס.
י כמיש דברים ל ו לא מעבר ל סוף. לא תמלא לא כהרעים וכו'. כ סתעסק וסתחמן. ל רחב. מ ענינו הליכה
על המים. כמו וילך הכרול מ"ב ו. נ ס עס כולם ענינם ל ענינם וקיעה כמים. פ באותה מדה שחדדת להם
מדד הקב"ה לך. ז בור מסוד לפני גת היין.

מאבד מפה רבי יהושע בן הנניא אשרי יולדתו רבי יוסי
הבתן חסיד רבי שמעון בן נתנאל ירא המא רבי אלעזר בן
ערך כמעטן המתגבר: י הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי
ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את
כלם: אבא שאול אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף
מאזנים ואליעזר בן הורקנוס אף טמהם ואליעזר בן ערך בכף
שניה מכריע את כלם: יא אמר להם צאו וראו איזו היא הדרך
טובה שידבק בה האדם. רבי אליעזר אומר עין טובה רבי
יהושע אומר חבר טוב רבי יוסי אומר שכן טוב רבי שמעון
אומר הרואה ב את הנולד ט רבי אלעזר אומר לב טוב. אמר
להם רואה א אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל
דבריו דבריכם: יב אמר להם צאו וראו איזו היא הדרך רעה
שיתרחק ממנה האדם. רבי אליעזר אומר עין רעה רבי יהושע
אומר חבר רע רבי יוסי אומר שכן רע רבי שמעון אומר הלוח
ואינו משלם אחד הלוח מן האדם בלוח מן המקום שנאמר לוח
רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן. רבי אלעזר אומר לב רע.
אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל
דבריו דבריכם: יג הם אמרו שלשה דברים רבי אליעזר אומר
יהי כבוד חברך חביב עליך כששך ואל תהי נוח ט לבעוס
ושוב יום אחד לפני מיתתך והוי מתחמם ט כנגד אוהן ו של
חכמים והוי זהיר בגחלתן ו שלא תפוח ט שנשיכתן ט נשיכת
שועל ו ועקיצתן ט עקיצת עקרב ו להישתן ט לחישת שרף
וכל דבריהם כגחלי אש: יד רבי יהושע אומר עין הרע ויצר
הרע ושנאת הבריות מוציאין את האדם מן העולם: יו רבי יוסי
אומר יהי ממון חברך חביב עליך כששך ט. ותתקן עצמך ללמוד

א ב ה טפוס ומכיל כמה שעתיד להיות ומתוך כך נמלא מחסב הפסד מזה כנגד סכנה. וטכר עטרה כנגד הפסדה.
ג פ' הולך וכו'. ד אל תאבה לבעוס. ה ו פ' התקרב לתכוס. ו טעם הנהג כהן קלות ראש ולא תולול
כבודו. ח לטון שרפה של תענע על ידן. ט א של חכמים הוא כשיכת בעל שרפוחו קשה. כ בליא וייער שטף.
ל סוף מין נחש ארסי. מ דובוק. נ הוא נחש ארסי. ס להרמותו ולסילו מסיין.

תורה שאינה ירשה לך וכל מעשיך יהיו לשם שמים: יח רבי שמעון אומר הוי זהיר בקריאת שמע ובתפלה ובשאתה מתפלל אל תעש תפלתך קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום שנאמר כי תנון ורחום הוא ארך אפים נרב חסד ונתם (6) על הרעה ואל תהי רשע בפני עצמך: יט רבי אלעזר אומר הוי שקוד (7) ללמוד תורה ודע מה שתשיב (8) לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך: כ רבי מרשון אומר היום קצרו והמלאכה מרבה והפועלים (9) עצלים (10) והשכר הרבה ובעל הבית דוחק: כא הוא היה אומר לא עליך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין להבטל ממנה אם למדת תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך ודע שמתן שכרן שר צדיקים לעתיד לבא: רבי חנניא וכו'

פרק שלישי

כל ישראל וכו'

אעקביא בן מהדקאל אומר הסתכלי בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עברה. דע מאין (1) באת ולאן (2) אתה הולך ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון. מאין באת מטפה סרוחה ולאן אתה הולך לממזם עפר רמה ותולעה (3) ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון לפני מלכי המלכים הקדושים ברוך הוא: ב רבי חנניא סגן (4) הבהנים אומר הוי מתפלל בשלומה (5) של מלכות שאלמלא (6) מוראה (7) איש את רעהו חיים בלעו (8): ג רבי חנניא בן תרדיון אומר שנים שיושבין ואין ביניהם דברי תורה (9) הרי זה

(א) ל' תעט וכו' מחכס. (ב) ענין מכות ודעות (ג) ל' תשובה וענין. (ד) חיי הטהורם הם הקלים. (ה) וטעמו מלאכה. (ו) נפיש. (ז) בתכונן. (ח) מלכות מקום. (ט) נאווים מקום. (י) ג' ל' כמס כמו תופת. (יא) סגן הוא שני לכהן. (יב) כגלום התקן עם שריו ועליו סמס'גים מלכותו ועושים מפעל בלתי. (יג) בלעו לא. (יד) מורא של מלכות (ט) ל' כגון פלועה. (טז) ענין מעסק החורס.

מושב לצים (1) שנאמר ובמושב לצים לא ישב אבל שנים שיושבין ויש ביניהם דברי תורה שכינה שרויה ביניהם שנאמר או נדברו יראי יי איש אל רעהו ויחשב יי וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי יי ולחושבי שמו. אין רי אלא שנים מגין (2) אפילו אחד שיושב ועוסק בתורה שהקדוש ברוך הוא מובע (3) לו שכר שנאמר ישב בדרך (4) ויהום (5) כי נמל עליו: ד רבי שמעון אומר לרשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו מזבחי מתים שנאמר כי כל שלחנות מלאו היא (6) צואה בדי ממום. אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו משלחנו של ממום (7). שנאמר וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי: ה רבי חנניא בן חכניאי אומר הנעור (8) בלילה והמתלה בדרך יחידי ומפנה (9) לבו לבטלה הרי זה מתחייב בגפשו: ו רבי נחוניא בן הקנה אומר כל הממבד עליו על תורה מעבירין (10) ממנו על מלכות ועל דרך ארץ וכל הפורם (11) ממנו על תורה נותנין עליו על מלכות ועל דרך ארץ: ז רבי חלפתא בן הוסא איש כפר (12) חנניא אומר עשרה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם שנאמר אלהים נצב בעדת (13) אל. ומגין אפילו חמשה שנאמר ואנדתו (14) על ארץ יסדה. ומגין אפילו שלשה שנאמר בקרב אלהים (15) ישפט. ומגין אפילו שנים שנאמר או נדברו יראי יי

(א) דעיו בלון ללנות. (ב) מן און אנו ידעם באפילו וכו'. (ג) לבן זמון ויעוד. (ד) ביחודות. (ה) ל' קול דמס דקף כדרך שבונה יחיד שהוא שוגה בלש. (ו) לבן ולא תקול (ויקרא כ). (ז) של סקכ'ס שהוא מקומו של שום. (ח) ל' התעוררות מבינה. (ט) מעט חל לבו לחשוב דברים בעלמ. (י) מסירין ממנו. (יא) ל' הכרה כמו ופרקת ענו (בראשית יז). (יב) מכפר הנקלה חניטא כמו נליגה בכפרים (ש"ס ז). וסוף מושב בני ההללים בלון תומס מסכיה. (יג) ולון עדה פחותה מעברה. (יד) לבן קבל וחמכה נקלה אגודס. (טו) דיינים וטופעין וסס שלום.

איש אל רעהו ויקשב יי וישמע. ומנין אפילו אחד
שנאמר בכל המום אשר אזכיר (ה) את שמי אבא
אליה וברכתיה: ח רבי אלעזר איש ברתותא אומר
תן לו משלו שאתה ושלך שלו וכן בדוד הוא אומר
כי ממה הכל ומידה נתנו לך: ט רבי יעקב אומר
המהלך בקרה ושונה (ו) ומפסיד ממשנתו (ז) ואומר
מה נאה (ח) אילן זה מה נאה נור (ט) זה מעלה עריו
הכתוב כאלו מתחייב בנפשו: י רבי דוסתאי בר ינאי
משום רבי מאיר אומר כל השוכח דבר אחד ממשנתו
מעלה עריו הכתוב כאלו מתחייב בנפשו שנאמר רק
השומר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים
אשר ראו עיניך. יכול אפילו תקפה (י) עליו משנתו
תלמוד לומר ופן יסורו מלבבך כל ימי חייך הא אינו
מתחייב בנפשו עד שישב ויסורם מלבו: יא רבי חנינא בן
דוסא אומר כל שיראת חטאו מודמות לחכמתו חכמתו
מתקומת. וכל שחכמתו מודמת ליראת חטאו אין
חכמתו מתקומת: יב הוא היה אומר כל שמעשיו מרבין
מחכמתו חכמתו מתקומת. וכל שחכמתו מרבה
ממעשיו אין חכמתו מתקומת: יג הוא היה אומר כל
שרוח (יד) הבריות נוחה (טו) הימנו רוח המום נוחה הימנו
וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המום
נוחה הימנו: יד רבי דוסא בן הרפינס אומר שנה (טז)
של שחרית ויין של צהרים ושיתת (יז) הילדים ושיבת
בתי כנסיות של עמי הארץ מוציאין את האדם מן

(א) פי' שחן דעת כלכך לאזכור את שמי אבא בם אליך. דסינו יחיד. (ב) וגומה. (ג) מלמודו. (ד) יפה. (ה) חס
המחויבה. (ו) היתה קשה עליו ומתוך הקושי שבה. (ז) פי' כל מי שסוף חסכו למעט בידו שסוף חסכו למעלה.
(ח) סימן עד שטנת ק"ם שבתת. (י) לשון דבור ולחוק.

העולם: טו רבי אלעזר המודעי אומר המחלל את
הקדשים והמכזה את המועדות והמלבין (טז) פני חברו
ברבים והמפר בריתו של אברהם אבינו והמגלה פנים (טז)
בתורה שלא כהלכה אף על פי שיש בידו תורה
ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא: טז רבי
ישמעאל אומר הוי מל (יז) לראש (יח) וגוח (יט) לתשחורת (כ)
והוי ממבל את כל האדם בשמחה: יז רבי עקיבא אומר
שחוק ומלות ראש מרגילין את האדם לערוה. מסורת
סיג לתורה. מעשרות סיג לעשר. נדרים סיג לפרישות.
סיג לחכמה שתיקה: יח הוא היה אומר חביב אדם
שנברא בצלם. חבה יתרה נודעת לו שנברא בצלם
שנאמר כי בצלם אלהים עשה את האדם: חביבין
ישראל שנבראו בנים למום. חבה יתרה נודעת להם
שנבראו בנים למום שנאמר בנים אתם ליי אלהיכם:
חביבין ישראל שנתן להם כלי חמדה חבה יתרה נודעת
להם שנתן להם כלי חמדה שנאמר כי למח (כ) טוב
נתתי לכם תורתי אל תעזובו: יט הכל צפוי (כ) והרשות
נתונה וכטוב העולם גדון (כ) והכל קפי רוב המעשה:
כ הוא היה אומר הכל נתון בערבון (כ) ומצודה (כ) פרוסה
על כל החיים התנות פתוחה והתנוני (כ) מפיך (כ) והפנקם (כ)
פתוח והיד פותבת וכל הרוצה ללוות יבא וילוה
והנבאים מתזרין תדיר (כ) בכל יום ונפרעין (כ) מן האדם

(א) מביים. (ב) שמחה פירושם כחוסה בלא כחוסה. ג (ד) לפני אדם גדול וכן ויושב בראש ישיבה היו קל למעט.
ה (ו) ואם הוא קטן מותר בשנים עכ"ז תהיה נוחה לו. תשחורת מל' העלות והסחחות (קצת יא). ז (ח) למוד טוב.
ח כל מה שאלם עינם כחמדי חמדי גנוי לפניו. ט (י) כחוסה"ח העולם גדון. י (יא) סכסל ערכים זה (יב). יג (יד) רשם.
ט"י יסורין ומיתה. ל (טו) וסכסל הוסיב עם סכסלתו לחנות. טז (יז) מוכר כסופה וממתין. יח (יט) וסכסל פחות לכתוב טו
הספקות כדי שלא ישחה. כ (כ) חמיר. כ (כ) לשון חלומין.

מדעתו וישראל מדעתו ויש להם על מה שישמחו ויהיו
דין אמת והכל מתקן^א לסעודה: כא רבי אלעזר בן
עזריה אומר אם אין תורה אין הרף ארץ אם אין הרף
ארץ אין תורה אם אין חכמה אין יראה אם אין יראה
אין חכמה אם אין דעת אין בינה אם אין בינה אין
דעת אם אין קמח אין תורה אם אין תורה אין קמח:
כב הוא היה אומר כל שחכמתו מרבה מופעשיו למה
הוא דומה לאילן שענפיו מרבין ושרשיו מועטין והרוח
באה ועומרתו^ב והופכתו על פניו שנאמר והיה
בערער^ג בערבה^ד ולא יראה כי יבא טוב ושכן
חררים^ה במדבר ארץ מלחה ולא תשב אבל כל
שמעשיו מרבין מחכמתו למה הוא דומה לאילן
שענפיו מועטין ושרשיו מרבין שאפילו כל הרוחות
שבעולם באות ונושבות^ו בו אין מזיוין^ז אותו ממחמומו
שנאמר והיה בעץ שתול^ח על מים ועל יבול^ט ישלח
שרשיו ולא יראה כי יבא חם והיה עלהו^י רענן^{יא} ובשנת
בצרת^{יב} לא ידאג ולא ימיש מעשות^{יג} פרי: כג רבי אלעזר
בן חסמא אומר בנין^{יד} ופתחי נדה הן הן גופי הלכות.
תבופות^{יט} וגמטריאות^כ פרפראות^{כא} להכמה: רבי חנניא רבי

פרק רביעי

כל ישראל רבי
אבן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל
מלמדיו השכלתי^א כי עדותיה שיוחה^ב: איזהו גבור
הכובש^ג את יצרו שנאמר טוב ארץ אפים מגבור ומושל

א) מוכר ומוכי. ב) עוקרת אותו. ג) כעץ כודד. ד) במקום חרב ושמון. ה) מקום יובש ומשקופי כחוס. ו) לשון
נפוח. ז) עניני תנועה והסתקף. ח) נעוץ. ט) פלג. י) יתפס כגידול ונתיחה. כ) עלה שול. ל) לח ורעוב. מ) כשנת
יוקר ורעב. נ) ל' גידול. ס) קרבות העיף קריון קנין. ז' קן לשון יוב ככן הלכות תמורות. ח) ענין מהלך סמולות.
ט) חכיון סולותיות. י) כמו שספרותאות חינו נאכל רק אחד הסעודים לקיחה ושקד כפת והתכשל נאכלין קודם. כ) כן
אלו הסמכות ימנדם רק אחר סבל. ק) לשון דמיקס.

ברוחו^א מלכר עיר: איזהו עשיר השמח בחלקו שנאמר יגיע
כפיה כי תאכל אשריה ומזב לך אשריה בעולם הזה ומזב לך
לעולם הבא: איזהו מכבד המכבד את הבריות שנאמר כי
מכבדי אכבד וכיו יקלו: כ בן עזאי אומר הני רין למצוה קלה
ובורה מן העברה שמצוה גוררת מצוה ועברה גוררת עברה
ששכר מצוה מצוה ושכר עברה עברה: ג הוא היה אומר אל
תהי בו לכל אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך אדם
שאינו לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום: ד רבי לויטס איש
יבנה אומר מאד מאד הוי שפל רוח שתקנת אנוש רמה: ה רבי
יוחנן בן ברוקא אומר כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין
ממנו בגלוי אחד שוגג ואחד מזיד בהחלול השם: ו רבי ישמעאל
בר רבי יוסי אומר הלומד על מנת ללמד^א מספיקין^ב בידו
ללמוד וללמד והלומד על מנת לעשות מספיקין בידו ללמוד
וללמד לשמור ולעשות: ז רבי צדוק אומר אל תפרוש מן
הצבור ואל תעש עצמה בעורכי הדינין ואל תעשה עמרה
להתגדל בה ולא קרדום^ח להפר^ט בה וכך היה הלל אומר
ודאשתמש בתגא חקף הא למדת כל הנהנה מדברי תורה נוטל
חייו מן העולם: ח רבי יוסי אומר כל המכבד את התורה גופו
מכבד על הבריות וכל המחלל את התורה גופו מחלל על
הבריות: ט רבי ישמעאל בנו אומר החשד^י עצמו מן הדין
פורק ממנו איבה^{יא} וגזל ושבועת שוא והגם^{יב} לבו בהוראה^{יג}
שומה רשע וגם^{יד} רוח: י הוא היה אומר אל תהי דן יחידי
שאינו דן יחידי אלא אחד ואל תאמר קבלו רעתי שהן רשאים
ולא אתה: יא רבי יונתן אומר כל המקום את התורה מעני
סופו לקימה מעשר וכל המבטל את התורה מעשר סופו לבטלה
מעני: יב רבי מאיר אומר הוי ממועט בעסק ועסוק בתורה והוי
שפל רוח בפני כל אדם ואם בטלת מן התורה יש לך בטלים
הרבה פגגה ואם עמדת בתורה יש לו שכר הרבה לתן לך:
יג רבי אליעזר בן יעקב אומר העושה מצוה אחת קונה לו

א) ר"ל כמות תורתו וכוונתו וכוונתו די לרבו וכסופו סיוול ללמוד וכו'. ב) גבון.
ג) ע"י לפנות ממנו מלאכה להתפרנס בה. ד) המנוע. ה) כפיה. ו) ל' גאווה. ז) פירוש מי שפוסק דין כלא עיין
וקלא המתנה מתחת הגליון ככו. ח) ובעל גאווה. ט) לשון יבול ורבות, ל) ל"ס יש רבות לפסוק.

פרקליט (א) אחד והעובר עברה אחת קונה לו קטגור (ב) אחד
 תשובה ומעשים טובים כתרים (ג) בפני הפורענות: יד רבי יוחנן
 הסגדלר אומר כל פגסיה (ד) שהיא לשם שמים סופה להתקיים
 ושאניה לשם שמים אין סופה להתקיים. טו רבי אלעזר בן
 שמוע אומר יהי כבוד תלמידך חביב (ו) עליך בשלף וכבוד
 חברך כמורא רבך ומורא רבך כמורא שמים: טז רבי יהודה
 אומר הוי זהיר בתלמוד ששגגת תלמוד עולה זדון: יז רבי
 שמעון אומר שלשה כתרים הן כתרי תורה וכתרי פהנה וכתרי
 מלכות וכתרי שם טוב עולה על גביהן: יח רבי נהוראי אומר
 הוי גולה למקום תורה ואל תאמר שהיא תבוא אחריה שחבריה
 יקיימוה בידך ואל פינתך אל תשען (י) : יט רבי ינאי אומר אין
 בדינו לא משלות הרשעים ואף לא מיסורי הצדיקים: כ רבי
 מתאי בן הרש אומר הוי מקדים בשלום כל אדם והוי זנב
 לאריות ואל תהי ראש לשעלים: כא רבי יעקב אומר העולם
 הזה דומה לפרוזדור (כ) בפני העולם הבא התקן (כ) עצמך
 בפרוזדור כדי שתפנס לטרקלין (כ) : כב הוא היה אומר יפה שעה
 אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם
 הבא ויפה שעה אחת של קורת (כ) רוח בעולם הבא מכל חיי
 העולם הזה: כג רבי שמעון בן אלעזר אומר אל תרצה (כ) את
 חברך בשעת כעסו ואל תנחמהו בשעה שמתו ממל לפניו ואל
 תשאל לו בשעת נדרו ואל תשתדל (כ) לו אותו בשעת קלקלתו: כד
 שמואל הקטן אומר בגבל אויבך אל תשמה ובבשלו (כ) אל
 יגל לבך פן יראה יי ורע בעיניו והשיב מעליו אפו: כה אלישע
 בן אבויה אומר הלומד ילד למת הוא דומה לדיו (כ) כתובה על
 גיר (כ) חדש והלומד זקן למת הוא דומה לדיו כתובה על גיר
 מחוק (כ) : כו רבי יוסי בר יהודה איש בפר הבבלי אומר הלומד
 מן הקמנים למת הוא דומה לאוכל ענבים קהות (כ) ושותה יין
 מגתו (כ) והלומד מן הזקנים למת הוא דומה לאוכל ענבים
 בשולות (כ) ושותה יין ישן: כז רבי מאיר אומר אל תסתכל (כ)

(א) מלך מלך טוב. (ב) מלך רע המלך טוב ומרשע. (ג) מנו לבן עליו מפורענות. (ד) קנן ואסיפת אנשים.
 (ה) אכזב. (ו) אל תסתוך, כי לא תתקיים בתורה כך אלף ע"י תכריך בשאל ותתן עמסה. (ז) בית שער, תרגום אולם
 פירודוהו. (ח) סקן. (ט) מקום מושב המלך. (י) מלשון וקרקע דשחו (ספסדי קת). (כ) אל תפיים, (ל) תחלוק.
 (מ) כנתקלקל בחטא, כלו מתכיים מעני אדם. (נ) כמו ובסכלו, (ס) כן גרסת בילדות אינס משתכחת.
 (ע) יין ומעושה. (פ) שלא תבטלו כל דקנו ומקוה את השמים. (ק) שמריו מטרקים בתוכו. (ר) מבוטלת (ס) ענינו רחם ושון.

במקנן (א) אלא במה שיש בו יש מקנן חדש מרא ישן וישן
 שאפילו חדש אין בו: כח רבי אלעזר הקפר אומר הקנאה והתאנה
 והכבוד מוציאין את האדם מן העולם: כט הוא היה אומר
 הילודים (ג) למות והמתים לחיות והחיים לדון לידע ולהודיע
 ולהודיע שהוא אל הוא היוצר הוא הפורא הוא המבין הוא הדין
 הוא העד הוא בעל דין הוא עתיד לדון (ד) ברוך הוא שאין לפניו
 לא עולה ולא שכיחה ולא משוא (ה) פנים ולא מקח (ו) שחד
 ודע שהכל לפי החשבון ואל יבטיחה יצרה (ז) שהשאל בית
 מנוס (ז) לך שעל ברחק אתה נוצר ועל ברחק אתה נולד ועל
 ברחק אתה חי ועל ברחק אתה מת ועל ברחק אתה עתיד לתמו
 דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: רכז חנניא וכו

פרק חמישי

כל ישראל וכו

א בעשרה מאמרות נברא העולם ומה תלמוד לומר
 והלא במאמר אחד יכול להבראות (א) אלא
 להפרע (ב) מן הרשעים שמאברין את העולם שנברא
 בעשרה מאמרות ולהגן שבר טוב לצדיקים שמקימין
 את העולם שנברא בעשרה מאמרות: ג עשרה דורות
 מאדם ועד נח להודיע במה ארך אפים לפניו שכל
 הדורות היו מכעיסין ובאין עד שהביא עליהם את מי
 המבול: ד עשרה דורות מנח ועד אברהם להודיע במה
 ארך אפים לפניו שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד
 שבא אברהם אבינו ומבל שבר בלם: ה עשרה נסיונות (א)
 נתנסה אברהם אבינו ועמד בכלם להודיע במה
 חבתו (ב) של אברהם אבינו: ו עשרה נסים נעשו
 לאבותינו במצרים ועשרה על תים. עשר מכות הביא

(א) כד. (ב) מי שנולדו ככה. (ג) לשמו. (ד) אצלו נזף פנים אפילו לזקן גמור שלא יעשו על עכס קלס. (ה) ואינו
 לוקח שכר המזון כשכל העולם אלא נותן שכר על המזון ושנים על העבודה. (ו) יסירה. (ז) לבן ניסה, לברוח מס.
 (ח) יום יום בעולם לברואות (ועי' תוי"ט). (ט) לבן תלמודו ונמול. (י) ר"ל להקב"ה (כ) לבן נסיון. (ל) נחמן. (מ) ארבעה.

הַמְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמְצָרִים בְּמְצָרִים וְעֵשָׂר עַל הַיָּם: וְעֵשָׂרָה נְסִיווֹת נִסּוּיָם אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַמְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּמְדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּנְסוּ אֹתִי זֶה עֵשָׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּמֹלִי: וְעֵשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לְאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמְּקֹדֶשׁ לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מִרִּיחַ בִּישַׁר הַמְּקֹדֶשׁ וְלֹא הִסְרִיחַ בִּישַׁר הַמְּקֹדֶשׁ מֵעוֹלָם וְלֹא נִרְאָה זְבוּב בְּבֵית הַמְּטַבְּחִים וְלֹא אִירָע קָרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בַּיּוֹם הַכֹּפָרִים וְלֹא כִפּוּי הַנְּשָׁמִים אִשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרֵכָה וְלֹא נִצְתָה הָרוּחַ אֶת עַמּוּד הָעֵשֶׂן וְלֹא נִמְצָא פֶסוּל בְּעֹמֶר וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְנָחִים וְלֹא הָיָה נֶחֱשׁ וְעַמְרֵב בִּירוּשָׁלַיִם מֵעוֹלָם וְלֹא אָמַר אָדָם לְחֻבְרוֹ צֵר לִי הַמָּמוֹם שְׁאֵלַי בִּירוּשָׁלַיִם: עֵשָׂרָה דְבָרִים נִבְרָאוּ בְּעֶרְבַּ שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמַשׁוֹת וְאֵלוּ הֵן פִּי הָאָרֶץ פִּי הַבְּאֵר פִּי הָאֵתוֹן הַקֶּשֶׁת וְהַמֶּן וְהַמַּטָּה וְהַשְּׁמִיר הַכֶּתֶב וְהַמְּכַתֵּב וְהַלְּחַת וַיֵּשׁ אֹמְרִים אֵף הַמְּזִימִין וּמִבְּרַתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה וְאֵלוּ שֶׁל אֲבֹתָם אֲבִינוּ וַיֵּשׁ אֹמְרִים אֵף צִבְתָּ בְּצִבְתַּ עֲשׂוּיָה: שְׁבַעַת דְּבָרִים בְּגִלָּם וְשְׁבַעַת בְּחֻכָּם. חֻכָּם אֵינוּ מְדַבֵּר לְפָנָי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחֻכְמָה וּבְמִנְיָן וְאֵינוּ נִכְנָס לְתוֹךְ הַכְּרִי חֻבְרוֹ וְאֵינוּ נִבְהַל לְהֵשִׁיב שׂוֹאֵל בְּעִנְיָן וּמִשִּׁיב בְּחֻלְקָה וְאֹמַר עַל רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן וְעַל מֶה שֶׁלֹּא שָׁמַע אֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּים וּמִדֶּה עַל הָאֵמֶת

(א) כחנן (ב) לא תקולקל (ג) מאוס מילואו (ד) כבית הכחוטם כעשורם ששם היו שוחטין הקרבנות (ה) לי מקרה לא קרה (ו) ואלע"פ סמכות במקום מוגלה ס"ה (ז) סביו עלים על המזבח מונחים במערכה וסודו (ח) לא נתגברו כחות על עמוד העשן שלא יזהו מתמר ומולו (ט) לי קף על פני המים פ"י נחמקום מרוב הקהל איש כאלו עד שהיו רגילים נעולות מן הלך ועומדים באויר (י) כריות (יא) לשון עכבה (ב) כמין חולפת שבו פתחו לפני האסוד והחושן (יג) מלקחים אינם נעשית אלא בלכת אחרת והלשונות ע"כ נעשית בודו שמים ונכרלת כערב שבת בין השמחות (ד) ואינו ממחר לעשות (ה) ואינו מעלינו מחמת בישה

וְחֵלּוֹפִיהֶן בְּגִלָּם: שְׁבַעַת מִיָּנִי פּוֹרְעָנוּת בְּאֵין לְעוֹלָם עַל שְׁבַעַת גּוֹפֵי עֲבָרָה מִקְצָתָן מֵעֲשָׂרֵין וּמִקְצָתָן אֵינָן מֵעֲשָׂרֵין רָעַב שֶׁל בְּצֻרַת בָּא מִקְצָתָן רְעֵבִים וּמִקְצָתָן שְׁבַעִים. נִמְרוּ שֶׁלֹּא לְעֵשָׂר רָעַב שֶׁל מִהוּמָה וְשֶׁל בְּצֻרַת בָּא. וְשֶׁלֹּא לְטוֹל אֶת הַחֲלָה רָעַב שֶׁל בְּלִיָּה בָּא: יֵא דָבָר בָּא לְעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין וְעַל פְּרוֹת שְׁבִיעִית: חָרַב בָּאָה לְעוֹלָם עַל עֲנוּיָם הַדִּין וְעַל עֲוֹנוֹת הַדִּין וְעַל הַמּוֹרָס בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כְהֻלְכָה: תִּיהָ רָעָה בָּאָה לְעוֹלָם עַל שְׁבוּעַת שׂוֹא וְעַל חֲלוּל הַשֵּׁם: גָּלוּת בָּאָה לְעוֹלָם עַל עֲבוֹדַת בּוֹכָבִים וְעַל גְּלוּי עֲרִיזוֹת וְעַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים וְעַל שְׁמַטַּת הָאָרֶץ: יֵב בְּאַרְבַּעַת פְּרָמִים הַדְּבָר מִתְרַבֵּה בְּרַבִּיעִית וּבִשְׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי הַחֹג שְׁבַבְל שָׁנָה וְשָׁנָה. בְּרַבִּיעִית מִפְּנֵי מֵעֵשָׂר עָנִי שְׁבַשְׁלִישִׁית בִּשְׁבִיעִית מִפְּנֵי מֵעֵשָׂר עָנִי שְׁבַשְׁלִישִׁית בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִפְּנֵי פְרוֹת שְׁבִיעִית בְּמוֹצָאֵי הַחֹג שְׁבַבְל שָׁנָה וְשָׁנָה מִפְּנֵי גִזֵּל מִתְנַוֹת עֲנִיִּים: יֵב אַרְבַּע מִדּוֹת בְּאָדָם. הָאֹמֵר שְׁלִי שְׁלִי וְשֶׁלְךָ שְׁלְךָ זֶה מִדֶּה בִּינוּנִית וַיֵּשׁ אֹמְרִים זֶה מִדַּת סְדוּם. שְׁלִי שְׁלְךָ וְשֶׁלְךָ שְׁלִי עִם הָאָרֶץ. שְׁלִי שְׁלְךָ וְשֶׁלְךָ שְׁלְךָ חֲסִיד. שְׁלְךָ שְׁלִי וְשֶׁלְךָ שְׁלִי רִשְׁעִי: יֵב אַרְבַּע מִדּוֹת בְּדַעוֹת. גּוֹחַ לְכַעוֹס וְגוֹחַ לְרִצּוֹת יֵצָא הַפְּסוּד בְּשִׁבְרוֹ. קִשָּׁה לְכַעוֹס וּמִשָּׁה לְרִצּוֹת יֵצָא שִׁכְרוֹ בְּהַפְּסוּדוֹ. מִשָּׁה לְכַעוֹס וְגוֹחַ לְרִצּוֹת חֲסִיד. גּוֹחַ לְכַעוֹס וּמִשָּׁה לְרִצּוֹת רִשְׁעִי: יֵב אַרְבַּע מִדּוֹת

(א) פסקו בתוכם שלא ליתן מעשה (ב) שידעין סיני הדין טועם ומעכבין ואינם פוסקין אותו (ג) לזכות החייב ולהחייב סוכלי (ד) ספוקים לאסור את המותר, ולאסור את האסור (ה) זמנים (ו) מוולעת (ז) אחר בטעם נזר על כל דבר (ח) ומתלה מהרה (ט) דשכרו גדול מהפסדו (י) דשכרו גדול מהפסדו

בְּתַלְמִידִים מְהִיר לְשִׁמוּעַ וּמְהִיר לְאֵבֶד יֵצֵא שְׂכָרוֹ
 בְּהַפְסָדוֹ. מִשָּׁה לְשִׁמוּעַ וּמִשָּׁה לְאֵבֶד יֵצֵא הַפְסָדוֹ
 בְּשִׂכְרוֹ. מְהִיר לְשִׁמוּעַ וּמִשָּׁה לְאֵבֶד זֶה הַלֵּל טוֹב. מִשָּׁה
 לְשִׁמוּעַ וּמְהִיר לְאֵבֶד זֶה הַלֵּל רָע: טו אַרְבַּע מִדּוֹת
 בְּנוֹתָנִי צְדָקָה. הַרוּצָה שְׂוִתָן וְלֹא יִתְּנוּ אַחֲרִים עֵינָיו
 רָעָה בְּשֵׁל אַחֲרִים. יִתְּנוּ אַחֲרִים וְהוּא לֹא יִתֵּן עֵינָיו רָעָה
 בְּשֵׁלָיו. יִתֵּן וְיִתְּנוּ אַחֲרִים חֶסֶד. לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אַחֲרִים
 רָשָׁע: י"א אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלִכֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. הוֹלֵךְ וְאִינוּ
 עוֹשֶׂה שֶׁכֶר הַלִּיכָה בְּיָדוֹ. עוֹשֶׂה וְאִינוּ הוֹלֵךְ שֶׁכֶר
 מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ. הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה חֶסֶד. לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה
 רָשָׁע: י"ב אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים לְפָנֵי חֲכָמִים. סְפּוּגָה
 וּמִשְׁפָּךְ (ג) מִשְׁמֶרֶת (ד) וּנְפִיחָה (ה). סְפּוּגָה שֶׁהוּא סוֹפְגָה אֶת
 הַכֵּל. וּמִשְׁפָּךְ שֶׁמְכַנֵּים בּוֹ וּמוֹצִיא בּוֹ. מִשְׁמֶרֶת
 שְׂמוּצִיָּאָה אֶת תֵּינִן וּמְלַטֵת (ו) אֶת הַשְּׂמֶרֶם (ז). וּנְפִיחָה
 שְׂמוּצִיָּאָה אֶת הַקְּמֹחַ וּמְלַטֵת אֶת הַפֶּלֶת: י"ג כֹּל
 אֲהָבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר בְּטֵל דְּבַר בְּמַלְּאָה אֲהָבָה
 וְשֵׂאִינָה תְלוּיָה בְּדָבָר אֵינָה בְּמַלְּאָה לְעוֹלָם. אִיזוּ הִיא
 אֲהָבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְּדָבָר זוֹ אֲהָבָת אֲמֻנָן וְתִמְרָה.
 וְשֵׂאִינָה תְלוּיָה בְּדָבָר זוֹ אֲהָבָת דְּוֹד וְיִהוֹנָתָן: י"ד כֹּל
 מִחֲלָקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָה לְהַתְמִים (ח) וְשֵׂאִינָה
 לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָה לְהַתְמִים. אִיזוּ הִיא מִחֲלָקֶת
 שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם זוֹ מִחֲלָקֶת הַלֵּל וְשֵׁמַיִ. וְשֵׂאִינָה
 לְשֵׁם שָׁמַיִם זוֹ מִחֲלָקֶת קֶרֶחַ וְכֹל עֲדָתוֹ: כ"א כֹּל הַמְּזַכֵּה
 אֶת הָרַבִּים אֵין חֲטָא בָּא עַל יָדוֹ (י) וְכֹל הַמְּחַטֵּא אֶת

(ח) מִן לִמַּח מֵלֵךְ חוֹרֵם וְכוּלֵעַ מִים (שׁוֹחַס). (ב) כֹּל רַחֵם לַמַּעֲלָה וְכֵן לַמַּסָּךְ עַל יָדוֹ מִכֶּקֶף בְּכַתֵּף (טְרוֹכֵטֶטֶק)
 (ג) כֹּל שֶׁמְסַנְּנִין בּוֹ מִקְּסִים (וִיפֶר). (ד) נִקְרָא כִלְיָה (זֵיב). (ה) מוֹלֵךְ וְכוּלֵעַ. (ו) מִקְּבֹלֶת בְּתוֹכָהּ. (ז) כִלְיָה (בִּטְפֵטֵן)
 (ח) תְּלִיתִית הַמְּבֹקֶשׁ מַעֲנִינָה. מִתְּבַרֵךְ וּמִתְקִיִם. (ט) שְׂמוֹנִין אֲוֵרוֹ מִן הַבְּנִיִם מִלְּחֻמָּה.

הַרְבִּים אֵין מִסְפִּיקוֹן (י) בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה. מִשָּׁה זָכָה
 וְזָכָה אֶת הָרַבִּים זְכוּת הָרַבִּים תְּלוּי בּוֹ שְׁנֵאמַר צְדָקָה
 יִי עֲשֶׂה וּמִשְׁפָּטֵיו עִם יִשְׂרָאֵל: כ"ב יִרְבְּעִם בֵּן נִבְטָ חֲטָא
 וְהַחֲטִיא אֶת הָרַבִּים חֲטָא הָרַבִּים תְּלוּי בּוֹ שְׁנֵאמַר עַל
 חֲטָאוֹת יִרְבְּעִם אֲשֶׁר חֲטָא וְאֲשֶׁר הַחֲטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל:
 כ"ג כֹּל מִי שִׁישׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הַלְלוּ הוּא מִתְלַמְּדֵיו
 שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ. וְשְׁלֹשָׁה דְבָרִים אַחֲרִים הוּא
 מִתְלַמְּדֵיו שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע. עֵין מוֹבָה וְרוּחַ נְמוּכָה (י)
 וְנִפְשׁ שְׁפֵלָה תְלַמְּדֵיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ. עֵין רָעָה וְרוּחַ
 גְּבוּהָה וְנִפְשׁ רַחְבָּה תְלַמְּדֵיו שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע. מַה בֵּין
 תְלַמְּדֵיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ לְתַלְמִידֵיו שֶׁל בְּלָעַם
 הָרָשָׁע. תְלַמְּדֵיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ אוֹכְלִין בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וְנוֹחְלִין הָעוֹלָם הַבָּא. שְׁנֵאמַר לְהַנְחִיל נְאֻהֲבֵי יֵשׁ
 וְאוֹצְרוֹתֵיהֶם אֲמָלָא. אֲבָל תְלַמְּדֵיו שֶׁל בְּלָעַם הָרָשָׁע
 יוֹרְשִׁין גִּיהֵנָם וְיוֹרְדִין לְבָאָר שְׁחַת שְׁנֵאמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים
 תּוֹרְדֵם לְבָאָר שְׁחַת אַנְשֵׁי דְמִים (י) וּמְרָמָה לֹא יִחַצּוּ
 יְמֵיהֶם וְאִנִּי אֲבַטַח בְּךָ: כ"ד יְהוּדָה בֵּן תִּימָא אוֹמֵר הוּי עֵז
 בְּנִמְרֵי וְכֹל בְּנִשְׁרֵי רֵץ בְּצִבִי וְגִבּוֹר כְּאֵרִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
 אָבִיךָ שֶׁבְּשָׁמַיִם: כ"ה הוּא הָיָה אוֹמֵר עֵז פָּנִים לְגִיהֵנָם
 וּבִוְשֵׁת פָּנִים לְגֵן עֵדֵן: יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַל תְּהִי
 אֲבוֹתֵינוּ שׁוֹיְבָנָה בֵּית הַמִּמְדָּשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ וְתִתֵּן חֲלָקָנוּ
 בְּתוֹרָתֶךָ: כ"ו הוּא הָיָה אוֹמֵר בֵּן חֲמִשׁ שָׁנִים לְמִקְרָא בֵּן
 עֶשֶׂר שָׁנִים לְמִשְׁנָה בֵּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לְמִצּוֹת בֵּן חֲמִשׁ
 עֶשְׂרֵה לְגִמְרָא בֵּן שְׂמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְחֻפָּה בֵּן עֶשְׂרִים

(ח) דָּלִין מִסִּיעִין לוֹ. (ב) עֵנֶס יְתוּסָה. (ג) הַמְּסַפֵּס דָּס. (ד) כִלְיָה (לְעִזְרָה, טִינְעֵר). (ה) חֶסֶד עוֹף הַדּוֹרֵס וְעוֹפֵף
 גְּבוּס מִכֵּל הַטּוֹפֹת (אֲלֻנֵּר).

לְרֵדוּף בֵּן שְׁלֹשִׁים לְבַח בֵּן אַרְבָּעִים לְבִינָה בֵּן חֲמִשִּׁים
לְעֵצָה בֵּן שְׁשִׁים לְזִמְנָה בֵּן שִׁבְעִים לְשׁוּבָה בֵּן שְׁמוֹנִים
לְגִבּוּרָה בֵּן תְּשַׁעִים לְשׁוּחָה בֵּן מֵאָה בְּאֵלוֹ מֵת וְעֵבֶר
וּבְמֵל מִן הָעוֹלָם: כו בֵּן בַּג בַּג אֹמֵר הַפֶּךָ בָּהּ וְהַפֶּךָ בָּהּ
הַכֵּלָא בָּהּ וּבָהּ תַחֲנוּיָהּ וְסִיבָהּ וּבְלֵהָ בָּהּ וּמְנָה לֹא תִזְוַעָה
שְׂאִין לָךְ מִדָּה טוֹבָה הַיִּמְנָה: בן הא הא הא אומר לפום
צַעְרָא אֲנִירָא: רבי חנניא וכו'

פֶּרֶק שֵׁשִׁי

כָּל יִשְׂרָאֵל וכו' שְׁנֵי חֲכָמִים בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה בְּרוּךְ שֶׁפָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנֵתָם: ^א
רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לְשִׂמְחָה וּזְכָה לְדַבְרִים
הַרְבֵּה וְלֹא עוֹד אֵלָּא שֶׁכֵּל הָעוֹלָם בְּלוֹ פְּדֹאֵי הוּא לֹא נִקְרָא רַע
אֲהוּב אֲהוּב אֵת הַמְּקוֹם אֲהוּב אֵת הַפְּרִיזוֹת מִשְׁמַח אֵת הַמְּקוֹם
מִשְׁמַח אֵת הַפְּרִיזוֹת וּמִלְבִּשְׁתּוֹ עֲנָה וַיִּרְאֶה וּמִכְשָׁרְתּוֹ לַהֲיוֹת
צַדִּיק חֲסִיד יֵשֶׁר וְנֶאֱמָן וּמִרְחַקְתּוֹ מִן הַחַטָּא וּמִקְרַבְתּוֹ לַיְדֵי זְכוּת
וְנִחְנִיז מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוֹשִׁיָהּ בִּינָה וּגְבוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר לִי עֵצָה
וְתוֹשִׁיָה אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה וְנוֹתַנְתָּ לִּי מַלְכוּת וּמִמְשָׁלָה וְחַקּוֹר
דִּין וּמִגְלִין לֹא רִוּיָהּ תּוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂי הַמֵּתָגֵבֵר וּכְנֶהֱרַח שְׂאִינוֹ
פּוֹסֵק וְהוּא צְנוּעָה וְאַרְךְ רוּחַ וּמוֹחֵל עַל עֲלֻבוֹנוֹ וּמִגְדִּילָתּוֹ
וּמְרוֹמְמָתּוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים: ג אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּכָל יוֹם
וַיּוֹם בֵּת קוֹל יוֹצֵאת מִהַר הוֹרֵב וּמִכְרוֹת וְאוֹמֶרֶת אוֹיֵם לָהֶם
לְפָרִיזוֹת מֵעֲלֻבוֹנָה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁכָּל מִי שְׂאִינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה נִקְרָא
גִּזְזוּף שֶׁנֶּאֱמַר גִּזְזוּם זָהָב בְּאֵף חוֹזֵר אִשָּׁה יָפָה וְסִרַת טַעַם: ^ה
וְאוֹמֵר וְחִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמְּבַתֵּב מִכְּתַב אֱלֹהִים הוּא
חֲרוֹת עַל הַלַּחַת. אֵל תִּקְרָא חֲרוֹת אֵלָּא חֲרוֹת שְׂאִין לָךְ בֵּן
חוֹרִין אֵלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתְּלָמוּד תּוֹרָה וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתְּלָמוּד
תּוֹרָה הָרִי זֶה מִתְעַלֶּה שֶׁנֶּאֱמַר וּמִמְתַּנָּה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל

א) לשון כפיית ראש, או ל' שוחט עמוקה, ג) תראה סכל תמלא כס, ג ד) טיפוס ל' זקנס, גם עד זקנס וזכנס לא
הענוגים, ס) לא חסור, ו) כפי כלער שאתם סובל בלמוד התורה ועשיית המצוות, ז) כן יהיה סדרך מוכנס, ח) למדו.
ט) וכלומים, י) אוהב, כ) ל' סכנס וסומנס, ל) מלשון יש, והתורה נקראת כן כי ישנה לעולם ולא תשוב לאין בית
הכרנים, ר"ל שמלמד תורה לאחרים, מ) סורי התורה, נ) מן וכלע לבת (מיכס ו), ס) ענינו ביום וביוון, ע) ל'
סכרוס וקריסה, פ) כעו חסס, צ) מלודס, ק) לשון עלס, ר) חקוק, ש) לבון חופס, ת) מסתורס שיתנס לסס כמתנס,
תלו אל, ט' טכילו כחוקן.

בְּמוֹת: י תְּלָמוּד מִחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד אוֹ הַלְכָה אֶחָת אוֹ פְּסוּק
אֶחָד אוֹ דְבוּר אֶחָד אוֹ אֲפִילוֹ אוֹת אֶחָת צָרִיךְ לְנַחֵג בּוֹ כְּבוֹד
שֶׁבֶן מִצִּינּוֹ בְּרוּךְ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתוֹפֵל אֵלָּא שְׁנֵי
דְּבָרִים בְּלִבְךָ קְרָאוּ רַבּוֹ אֲלוֹפוֹ וּמִידְעוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֲנוֹשׁ
כְּעַרְפִּי אֲלוֹפִי וּמִידְעִי, וְהֵלֵא דְבָרִים קַל וְחֵמֵר וּמֵת דָּוִד מֶלֶךְ
יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתוֹפֵל אֵלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בְּלִבְךָ קְרָאוּ
רַבּוֹ אֲלוֹפוֹ וּמִידְעוֹ תְּלָמוּד מִחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד אוֹ הַלְכָה אֶחָת אוֹ
פְּסוּק אֶחָד אוֹ דְבוּר אֶחָד אוֹ אֲפִילוֹ אוֹת אֶחָת עַל אֶחָת כְּמָה
וְכָמָה שֶׁצָּרִיךְ לְנַחֵג בּוֹ כְּבוֹד וְאִין כְּבוֹד אֵלָּא תּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר
כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ וְתַמִּימִים יִנְחִלוּ טוֹב וְאִין טוֹב אֵלָּא תּוֹרָה
שֶׁנֶּאֱמַר כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ: יד כֶּךָ הוּא
דְּרָפָה שֶׁל תּוֹרָה פֶּת בְּמַלְחָה תֹאכַל וּמִים בְּמִשְׁוֹרָה וְתִשְׁתֶּה וְעַל
הָאָרֶץ תִּישָׁן וְחַיֵּי צַעַר תַּחֲיֶה וּבַתּוֹרָה אַתָּה עֹמֵל וְאִם אַתָּה עוֹשֶׂה
כֵּן אֲשֶׁרִיךְ וְטוֹב לָךְ אֲשֶׁרִיךְ בְּעוֹלָם הוּא וְטוֹב לָךְ לְעוֹלָם הַבָּא:
ה אֵל תִּבְקֹשׁ גְּדֻלָּה לְעִצְמוֹךָ וְאֵל תִּחְמוּד כְּבוֹד יוֹתֵר מִלְּמוֹדֶךָ
עוֹשֶׂה וְאֵל תִּתְאַוֶּה לְשִׁלְחָנְךָ שֶׁל שָׂרִים שֶׁשִּׁלַּחְךָ גְּדוֹל מִשִּׁלְחָנְךָ
וְכִתְרֶךָ גְּדוֹל מִכְתָּרֶם וְנֶאֱמָן הוּא בְּעַל מְלֹאכְתְּךָ שִׁישְׁלֵם לָךְ שֶׁכֵּר
פְּעֻלְתְּךָ: ו גְּדוֹלָה תּוֹרָה יוֹתֵר מִן הַכְּהֵנָה וּמִן הַמַּלְכוּת, שֶׁהַמַּלְכוּת
נִקְנִית בְּשִׁלְשִׁים מַעֲלוֹת וְהַכְּהֵנָה נִקְנִית בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
וְהַתּוֹרָה נִקְנִית בְּאַרְבָּעִים וְשְׁמוֹנֶה דְּבָרִים, וְאֵלוֹ הֵן בַּתְּלָמוּד
בְּשִׁמְעַת הָאָזִן בְּעֵרִיכַת שְׁפָתַיִם בְּבִינַת הַלֵּב בְּאִימָה בְּיִרְאָה
בְּעֲנוּהַ בְּשִׂמְחָה בְּטַהֲרָה בְּשִׁמּוּשׁ חֲכָמִים בְּדִקְדוּקָה חֲבָרִים
בְּפִלְפוּל חֲתֻלְמִידִים בְּיִשׁוּב חֲמִירָה בְּמִשְׁנָה בְּמַעֲוֵט סְחוּרָה
בְּמַעֲוֵט דְּרָךְ אֶרֶץ בְּמַעֲוֵט תַּעֲנוּג בְּמַעֲוֵט שְׁנָה בְּמַעֲוֵט שִׂיחָה
בְּמַעֲוֵט שְׁחֹק בְּאַרְךְ אַפִּים בְּלֵב טוֹב בְּאִמּוּנַת חֲכָמִים בְּקַבְּלַת
הַיְסוּרִין הַמְּבִיר אֵת מְקוֹמוֹ וְהַשְׂמִיחַ בַּחֲלָקוֹ וְהַעוֹשֶׂה סִיג לְדַבְרָיו
וְאִינוֹ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעִצְמוֹ אֲהוּב אֵת הַמְּקוֹם אוֹהֵב אֵת
הַפְּרִיזוֹת אוֹהֵב אֵת הַצְּדָקוֹת אוֹהֵב אֵת הַמִּישָׁרִים אוֹהֵב אֵת
הַתּוֹכְחוֹת וּמִתְרַחֵק מִן הַכְּבוֹד וְלֹא מִגִּים לָבוֹ בַּתְּלָמוּדוֹ וְאִינוֹ

א) ל' גובה, ט' עולם גדולה, כ) ג) רב ואלוף כשכל בני דברים, ד) ט' אדם חכמים, תמימים כותלים טוב דסיינו
תורה, ט) לימוד טוב, ו) כבוד שאתם סובל בלמוד התורה ועשיית המצוות, ז) כן יהיה סדרך מוכנס, ח) למדו.
ט) וכלומים, י) אוהב, כ) ל' סכנס וסומנס, ל) מלשון יש, והתורה נקראת כן כי ישנה לעולם ולא תשוב לאין בית
הכרנים, ר"ל שמלמד תורה לאחרים, מ) סורי התורה, נ) מן וכלע לבת (מיכס ו), ס) ענינו ביום וביוון, ע) ל'
סכרוס וקריסה, פ) כעו חסס, צ) מלודס, ק) לשון עלס, ר) חקוק, ש) לבון חופס, ת) מסתורס שיתנס לסס כמתנס,
תלו אל, ט' טכילו כחוקן.

שמה בהוראה נושא בעל (6) עם חברו ומכריעו (3) לבקף זכות ומעמידו על האמת ומעמידו על השלום ומתישב (4) לבו בתלמודו שואף ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד והלומד על מנת לעשות המוחפים את רבו והמכון (7) את שמועתו והאומר דבר בשם אומרו הא למדת כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאלה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי : גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעשיה בעולם הזה ובעולם הבא שנאמר כי חיים הם למוציאיהם ולכל בשרו מרפא : ואומר רפאות תהי לשרך (8) ושקוי (9) לעצמותיה : ואומר עין חיים היא למחזיקים בה ותמכיה (10) מאשר (11) : ואומר כי לונת חן הם לראשה וענקים (12) לגרורתיה (13) : ואומר תתן לראשה לונת חן עטרת תפארת תמננה (14) : ואומר כי כי ירבו ימיה ויוסיפו לה שנות חיים : ואומר אך ימים בימינה בשמאוקה עשר וכבוד : ואומר כי אך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לה : ואומר דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום : רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון בן יוחאי אומר הנני (15) והפה והעשר והכבוד והחכמה והזקנה והשיבה והבנים נאה לצדיקים ונאה לעולם שנאמר עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא : ואומר עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם : ואומר תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה : ואומר והפרה (16) הלבנה ובושה החמה כי מלך יי צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד זקניו כבוד : רבי שמעון בן מנסיא אומר אלו שבע מדות שמנו (17) חכמים לצדיקים כלם נתקמו ברפי ובבניו : חמשה קנינים (18) קנה (19) הקדוש ברוך הוא בעולמו ואלו הן תורה קנין אחר שמים וארץ קנין אחר אברהם קנין אחר ישראל קנין אחר בית המקדש קנין אחר תורה קנין דכתיב יי קנני (20) ראשית דיכו קדם מפעליו (21) מאז שמים וארץ מנין דכתיב פה אמר יי השמים כסאי והארץ תרם (22) רגלי אי זה בית אשר תבנו

(א) פי' טובה כשכל חברו יעלו ללמדו וכן כצדקו (ב) שדו את חברו לך זכות (ג) מסדר דברי למוד ולמד כבוד וזכות (ד) מנין כוחו ענין בחור לו רבו (ה) לעמוד כמו סדר אהן הסדר (שה"ש ז' ו) הוא המות שמסקה בעלמות (ז) התומכים אותם בגדרים וסייגים (ח) משוכה (ט) עדים על זואל (י) ללמד כי ענינו עסירם כמו אשר מני לריך (כראשית יד) (ל) יופי (מ) ענינו חספה כמו כנס כנס (נ) לי מנין ומספר (ס ע ס) כלם ענינם כראשית (ז) קודם מעשיו ופעולותיו (ק) הוא כסא קטן למשנת הרגלים

לי ואי זה מקום מנוחתי : ואומר מה רבו מעשיך יי כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינה : אברהם מנין דכתיב ויברכהו ויאמר ברוך אברהם לאר עליון קנה שמים וארץ : ישראל מנין דכתיב עד יעבר עמך יי עד יעבר עם זו קניתי : ואומר לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל הפצי בם : בית המקדש מנין דכתיב מכון לשבתך פעלת יי מקדש אדני פוננו ידך : ואומר ויביאם אל גבול קדשו הר זה קנתה ימינו : אמר רבי יוסי בן קסמא פעם אחת היתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרת לי שלום אמר לי רבי מאיזה מקום אתה אמרת לי מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים (23) אני אמר לי רבי רצונה שתדור (24) עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דגרים (25) זהב ואבנים טובות ומרגליות (26) אמרתי לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף : ולא עוד אלא שבשעת פטירתו (27) של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד : שנאמר בהתהלךך תנחה (28) אתך בשכבה תשמור (29) עליך והקיצות (30) היא תשיחה בהתהלךך תנחה אתך בעולם הזה בשכבה תשמור עליך בקבר והקיצות היא תשיחה לעולם הבא : ואומר לי הפסוק ולי הוהב נאם יי צבאות : כל מה שפרא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא ברא אלא לכבודו שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו : ואומר יי ימלוך לעולם ועד :

רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזפות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר יי הפץ למשן צדקו גדיף תורה ויאדיר : עלונו קדיש יתום

(א) קן נקראו החכמים מכונים כספרים ויודעי התורה (ב) לי דירה (ג) מעטע טהור רכב שקל (ד) נקראו כליל (פעל) (ה) פי' כשעת מיתתו של אדם (ו) תנוה (ז) לי שמירה והסתירה (ח) כשתעורר משנתך רבי תנויה בן עקשיא אומר מן הכרית (והוא במשנה סוף משנה) אלא כיום נאם הוא וכינוי העם לאמרו כסיום הכרית לפי שאין חומרים קדיש על המשנה אלא על האגדה שאמר מר יוסף טמיה רכא דאגדה : וכונת המשנה לפי פי' כ"י ז"ל רמז סק"ה לזכות את ישראל כדי שיהיו מקבלין שכר כמה שמועין עומן מן העבודות לפיכך סרבה לכן שלא היה לריך ללוות כמה מלות וכמה חסדות על שקלים וגיילות שאין לך אדם שאינו קן כסא אלא כדי שיקבלו שכר על שפודין מן ע"ל

הדרו לוי כי טוב כי לעולם חסדו: יאמרו גאולי יי אשר גאלם מיד צר: ומאראות קבעם ממורה וממערב מצפון ומים: ותעו במדבר בשימון דרך עיר מושב לא מצאו: רעבים גם צמאים נפשם בהם התעמף: ויצעקו אל יי בצר להם ממצוקותיהם יצילם: וידריכם בדרך ישרה ללכת אל עיר מושב: וידו לוי חסדו ונפלאותיו לבני אדם: כי השביע נפש שקקה ונפש רעבה מלא טוב: ישבי חשך וצלמות אסירי עני וברוא: כי המרו אמרו אל ועצת עליון נאצו: ויכנע בעמל לבם כשלו ואין עזר: ויועקו אל י בצר להם ממצוקותיהם וישועם: ויציאם מחשך וצלמות ומוסרותיהם יתק: וידו לוי חסדו ונפלאותיו לבני אדם: כי שבר דלתות נחשת ובריחי ברזל גרע: אולם מדרך פשעם ומעונותיהם יתענו: כל אכל תתעב נפשם ויגיעו עד שערי מות: ויועקו אל י בצר להם ממצוקותיהם וישועם: ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם: וידו לוי חסדו ונפלאותיו לבני אדם: ויזכרו זכחי תודה ויספרו מעשיו כרנה: וירדי הים באניות עשה מלאכה במים רבים: המה ראו מעשי יי ונפלאותיו במצולה: ויאמר ויעמד רוח סערה ותרוםם גליו: ועלו שמים ידרו תהומות נפשם ברעה תתמוגג: יחוגו ויגיעו כשכור וכל חכמתם תתבלע: ויצעקו אל יי בצר להם ממצוקותיהם ויציאם: יקם סערה לדממה ויחשו גליהם: וישמחו כי ישתקו וינחם אל מחון חפצם: וידו לוי חסדו ונפלאותיו לבני אדם: וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יהללוהו: ישם נהרות למדבר ומצאי מים לצמאון: ארץ פרו למלחה מרעת יושבי בה: ישם מדבר לאגם מים וארץ ציה למוצאי מים: ויושב שם רעבים ויכוננו עיר מושב: ויורעו שדות ויטעו כרמים ויעשו פרו תבואה: ויברכם וירבו מאד ובהמתם לא ימעט: וימעטו וישחו מעצר רעה ויגון: שפך בוז על נדיבים ויתעם בתהו לא דרך: וישגב אביון מעוני וישם בצאן משפחות: וראו ישרים וישמחו וכל עולה קצפה פיק: מי חכם וישמר אלה ויתבוננו חסדי יי:

מזמור של שבועות

למנצח לדוד מזמור שיר: יקום אלהים ויפוצו אויביו וינוסו משנאיו מפניו: כהנדרף עשן תנדרף כהמם דונג מפני אש יאבדו רשעים מפני אלהים: וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה: שירו לאלהים זמרו שמו סלו לרכב בערבות ביה שמו ועלו לפניו: אבי יתומים ודון אלמנות אלהים במעון קדשו: אלהים מושיב יחידים ביה מוציא אסירים בכושרות אך סוררים אלמנות אלהים בצאתך לפני עמך בצעריך בשימון סלה: ארץ רעשה אף שמים נמפו מפני אלהים זה סיני מפני אלהים אלהי ישראל: גשם נדבות הנף אלהים נחלתך ונלאה אתה כוננתה: חיתך ישבו בה חכין בטובתך לעני אלהים: אדני יתן אמר המבשרות צבא רב: מלכי צבאיה ירדון וידון ונות בית תחלק שלל: אם תשכבון בין שפתים כנפי ונה נחפה בכסף ואברותיה בירקק חרוץ: בפרש שדי מלכים בה השלג בצלמון: הר אלהים הר בשן הר נכננים הר בשן: למה תרצון הרים נכננים ההר חמד אלהים לשבתו אף יי ישבן לנצח: רכב אלהים רבתים אלפי שנאן אדני במ סיני כקדוש: עלית למרום שבת שבי לקחת תתנת באדם ואף סוררים לשכון זה אלהים: ברוך אדני יום יום יעמם לנו האל ישועתנו סלה: האל לנו אל למוישעות ולירוח אדני למות תוצאות: אך אלהים ימחץ ראש אויבו קרקק שער מתהלך באשמיו: אמר אדני מבשן אשיב אשיב ממצלות ים: למען תמחץ רגלך בדם לשון כלבך מאויבים מנהו: ראו הליכותיך אלהים הליכות אלי מלכי בקדש: קדמו שרים אחר נוגנים בתוך עלמות תיפפות: במקלות

מזמור של שבועות

במקהלות ברכו אלהים אדני ממקור ישראל: שם בנימין צעיר דדם שרי יהודה רגמתם שרי זכרון שרי נפתלי: ציה אלהיך עזר עווה אלהים זו פעלת לנו: מהיכלך על ירושלים לך יובילו מלכים שי: גער חית קנה עדת אבירים בעגלי עמים מתרפס ברצי כסף בור עמים קרבות יחפצו: יאתיו חשמנים מני מצרים כוש תרוץ ידיו לאלהים: ממלכות הארץ שירו לאלהים זמרו אדני סלה: לרכב בשמי שמי קדם הן יתן בקולו קר עו: תנו עו לאלהים על ישראל נאותו ועו בשחקים: נורא אלהים ממקדשך אל ישראל הוא נתן עו ותעצמות לעם ברוך אלהים:

מזמור של סוכות

למנצח משכיל לבני קרח: כאיל תערג על אפיקי מים כן נפשי תערג אריך אלהים: צמאה נפשי לאלהים לאל הי מתי אבוא ואראה פני אלהים: היתה לי דמעת לחם יומם וליילה באמר אלי כל היום איה אלהיך: אלה אוברה ואשפכה עלי נפשי כי אעבר בסך אדרם עד בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: מה השתחחי נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים כי עזר אולנו ישועות פניו: אלהי עלי נפשי השתחחה על כן אוברך מארץ ירדן וחרמונים מהר מצער: תהום אל תהום קורא לקול צנורך כל משברך ונליך עלי עברו: יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל חי: אומרה לאל סלעו למה שכחתני למה קדר ארך בלחץ אויב: ברצח בעצמותי חרפוני צורדי באמרם אלי כל היום איה אלהיך: מה השתחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים כי עזר אודנו ישועות פני ואלהי: שפמני אלהים וריבה ריבו מגוי לא חסיר מאיש מרמה ועולה תפלמני: כי אתה אלהי נעני למה זנחתני למה קדר אתה לך בלחץ אויב: שלח אורך ואמתך המה ינחוני ויבאוני אל הר קדשך ואל משכנותיך: ואבואה אל מובח אלהים אל אל שמחה גימי ואורך בכבוד אלהים אלהי: מה השתחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים כי עזר אודנו ישועות פני ואלהי:

מזמור של שמיני עשרת

למנצח על השמינית מזמור לדוד: הושיעה יי כי גמר חסד כי פסו אמונים מבני אדם: שוא ידברו איש את רעהו שפת חלקות בלב ולב ידברו: יכרת יי כל שפתי חלקות לשון מדברת גדלות: אשר אמרו לרשננו נגביר שפתינו אתנו מי ארון לנו: משד עניים מאנקת אביונים אתה אקום אמר יי אשית ביטע יפה לו: אמדות יי אמרות מהורות כסף צרוף בעליל לארץ מוקק שבעתים: אתה יי תשמרם תצרטו מן הדור יי לעולם: סביב רשעים יתהלכון כרם ולות לבני אדם:

מזמור של הנכה

מזמור שיר חנכה הבית לדוד: ארוממך יי כי דליתני ולא שמחת אויבי לי: יי אלהי שועתי אריך והרפאני: יי העלית מן שאול נפשי חיתני מירדי בור: זמרו ליי חסדיו והודו לזכר קדשו: כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ולין בני ולבקר רנה: ואני אמרת כי בשלוי כל אמוט לעולם: יי ברצונך העמדתה להרדי עו הסתרת פניך היותי נבהל: אריך יי אקרא ואל אדני אתחנן: מה בצע בדמי ברדת אל שחת הוירך עפר היגיד אמתך: שמע יי והנני יי היה עזר לי: הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאודני שמחה: למען זמרך כבוד ולא ידם יי אלהי לעולם אורך: למנצח

מוזמור של ליל פורים

ליל פורים נכנסין לבית הכנסת ואומרים

למנצח על אילת השחר מוזמור לדוד: אלי אלי למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאנתי: אלהי אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה לי: ואתה קדוש וישב תהלות ישראל: כך במחו אבותינו במחי ותפלטמו: אליך ועקי ונטלטמו כך במחו ולא בישו: ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם וכזוי עם: כל ראי ילעינו לי יפטירו בשפה יגיעו ראש: נל אל יי יפלטמו יצילוהו כי הפץ בו: כי אתה גחוי מבטן מבטוחי על שרי אמי: עליך השרכתי מרחם מבטן אמי אלי אתה: אל תרחק ממני כי צרה קרובה כי אין עזר: סכבונני פרים רבים אבירי בשן כהרוני: פצו עלי פיהם אריה מרף ושאן: כמים נשפכתו והתפרדו כל עצמותי היה לבי כדונג נמס בתוך מעי: יבש כחרש כחי ולשוני מדבק מלקוחי ולעפר מות תשפתני: כי סכבונני כלבים ערת מרעים הקיפוני באחי ידי ורגלי: אספר כל עצמותי המה וכיטו יראו בי: יחלקי כנדי להם וער לבושי יפילו גורל: ואתה יי אל תרחק אילותי לעזרתי חושה: הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי: הישיעני מפי אריה ומקרני רמים עניתני: אספרה שמך לאחי בתוך קהל אהלך: יראו יי הללוהו כל זרע יעקב כבודוהו וגירו ממנו כל זרע ישראל: בו לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשוועו אליו שמע: מאתך תהלתי בקהל רב נדרי אשלם נגד יראוי: יאכלו עניים וישבעו יחללו יי דרשו יחי לבבכם לעד: יזכו וישבו אל יי כל אפסי ארץ וישתחוו לפניך כל משפחות נעים: כי לוי המלוכה ימושל בניום: אכלו וישתחוו כל דשני ארץ לפניו וכרעו כל יורדו עפר ונפשו לא חיה: זרע יעבדנו יספר לאדני לדור: יבאו ויגידו צדקתו לעם נלך כי עשה

